

STRATEGIA DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ DURABILĂ COMUNA BRĂEȘTI JUDEȚUL BOTOȘANI 2021-2027

**Strategia de dezvoltare economico-socială durabilă a comunei Brăești
pentru perioada 2021-2027**

Beneficiar: Comuna Brăești, Jud. Botoșani

**Strategia de dezvoltare locală 2021-2027 a Comunei Brăești s-a realizat cu
sprijinul UAT Brăești**

Executant: SC YOUR CONSULTING SRL

Adresa: Loc. Lisaura, Com Ipotești, Str. Florilor, nr. 200 E

CIF: RO 17460640

CUI: J33/551/2005

Email: office.yourconsulting@gmail.com

Cuprins

Conceptul De Dezvoltare Durabilă	10
I. Programe și surse de finanțare aferente perioadei 2021-2027	15
II. Analiza socio-economică	30
<i>III.1. Localizarea și prezentarea general</i>	<i>30</i>
<i>III.2. Istoricul.....</i>	<i>34</i>
<i>III.3. Prezentare general despre relief, climă, rețea hidrografică, flora și fauna</i>	<i>38</i>
<i>III.4. Informații privind populația, piața muncii, condiții de locuit</i>	<i>52</i>
<i>III.5. Infrastructura educațională , cultura și arta</i>	<i>92</i>
<i>III.6. Infrastructura de sănătate și servicii medicale. Asistența socială.....</i>	<i>118</i>
<i>III.7. Cadrul socio-economic.....</i>	<i>135</i>
<i>III.8. Infrastructura.....</i>	<i>158</i>
<i>III.9. Dezvoltarea rurală și amenajarea teritoriului.....</i>	<i>171</i>
<i>III.10. Mediul înconjurător.....</i>	<i>207</i>
III. Analiza SWOT	234
IV. Realizarea analizei de nevoi pe domenii prioritare de investiție	256
V. Direcțiile strategice de dezvoltare a comunei	291
VI. Planul de acțiune pe domenii prioritare de intervenție	306
VII. Surse de finanțare pentru perioada 2021-2027	330
VIII. Portofoliu de proiecte pentru perioada 2021-2027.....	386
IX. Coordonare, implementare, monitorizare și evaluare	403

Context

Prin Strategie de Dezvoltare se înțelege ansamblul obiectivelor majore ale unității administrativ teritoriale pe termen mediu și lung, principalele modalități de realizare, împreună cu resursele alocate, în vederea dezvoltării comunei, creșterii standardului de viață și consolidarea competitivității economice a comunei.

Având în vedere definiția strategiei rezultă trăsăturile definitorii ale strategiei care sunt obligatorii de îndeplinit:

- Întotdeauna strategia are în vedere, în mod explicit și implicit, realizarea unor scopuri bine precizate, specificate sub forma de misiune și obiective.
- Obiectivele reprezintă fundamentul motivațional și acțional al strategiei, calitatea lor fiind determinantă pentru performanțele viitoare ale unității administrativ teritoriale.
- Strategia vizează perioade viitoare, cel mai adesea 6 ani.
- Sfera de cuprindere a strategiei este unitatea administrativ teritorială în ansamblul său – cel mai adesea – sau părți importante ale acesteia.

Strategia de dezvoltare locală cuprinde toate domeniile de interes atât din punct de vedere al UAT Brăești cât și din punctul de vedere al locuitorilor acesteia.

Strategia este definită drept cadrul care orientează alegerile ce determină direcția unei comunități. Existența unei strategii contribuie la stabilirea unei

direcții unitare pentru comunitate conform obiectivelor sale operaționale și furnizează baza alocării resurselor necesare pentru atingerea acestor obiective. Astfel pentru obținerea de rezultate și atingerea obiectivelor este necesar ca la nivelul unității administrativ teritoriale să existe un plan strategic concretizat în Strategia de dezvoltare locală a Comunei Brăești.

Strategia de dezvoltare locală este un instrument care implică întreaga comunitate și are ca scop principal asigurarea dezvoltării comunității în toate sectoarele de activitate. Strategia este un demers pe termen lung, respectiv pentru o perioada de 6 ani, fiind o proiecție în viitor a comunității. Astfel pentru a putea realiza obiectivele propuse trebuie implicată întreaga comunitate și toți actorii relevanți de la nivel local. Planificarea acțiunilor în cadrul strategiei este realizată conform cerințelor și posibilităților existente la nivel de comună la momentul elaborării. Această planificare este orientată spre viitor și sunt stabilite o serie de obiective și metode prin care să poată fi atinse aceste obiective. Astfel în urma realizării planificării, respectiv a strategiei, se pot lua decizii cu privire la ce trebuie făcut, cand trebuie făcut și cum trebuie făcut.

Existența unei **strategii de dezvoltare locală**, ca instrument de management utilizat pentru a aborda problemele cu care se confruntă o comunitate și pentru a valorifica oportunitățile de orice fel, reprezintă, astfel, o condiție esențială pentru asigurarea unei dezvoltări locale armonioase.

Prezenta lucrare a fost realizată la solicitarea Consiliului local și a Primăriei Comunei Brăești și reflectă atitudinea întregii comunități cu privire la prioritățile de dezvoltare ale comunei pentru perioada 2021 - 2027. Ca parte a comunității

europene, comuna Brăești trebuie să adopte și să implementeze o viziune strategică privitor la dezvoltarea sa pe termen scurt și mediu.

Scopul principal al strategiei de dezvoltare a comunei Brăești a constat în identificarea nevoilor reale de dezvoltare ale comunei care au asigurat prioritățile de dezvoltare ale comunei, în definirea direcțiilor de acțiune strategică, pe perioada 2021 - 2027 și în transpunerea lor într-un portofoliu de proiecte, care să asigure implementarea strategiei, dar mai ales în orientarea populației, în special cea tânără, pe canalizarea propriilor nevoi pe alte direcții de dezvoltare decât cele strict legate de infrastructura de bază (apă, canalizare, străzi).

Obiectivul general al strategiei comunei Brăești îl reprezintă dezvoltarea socio-economică a localității prin crearea și prin susținerea unui mediu economico-social competitiv, stabil, sănătos și diversificat, care să asigure creșterea economică continuă și calitatea vieții cetățenilor comunei Brăești.

Prezenta strategie de dezvoltare locală a fost elaborată pornind de la problemele specifice ale localității abordate într-un cadru integrat, corelate cu obiectivele și cu planurile strategice elaborate la nivel regional, național și european.

De aceea este important să se acorde o atenție deosebită elaborării acestui document și să se asigure o participare cât mai largă a factorilor de răspundere și nu numai, la elaborarea lui și mai ales la aplicarea acestuia.

Metodologia de elaborare a Strategiei de Dezvoltare locală a comunei Brăești a constat în parcurgerea următoarelor etape:

- *Etapa de Analiză*

Colectarea datelor utilizând toate resursele posibile (analiza situației existente, consultarea statisticilor oficiale, studii de fezabilitate și alte documente care conțin informații relevante) cât și analiza documentelor programatice (POR, POS, PNDR, etc.) pentru identificarea politicilor și direcțiilor de dezvoltare europene și naționale, regionale, județene; a fondurilor, programelor operaționale existente, care pot fi accesate pentru a se asigura o dezvoltare locală durabilă și integrată. Ca urmare va avea loc crearea și dezvoltarea unei baze de date din toate sectoarele de activitate pentru o cunoaștere aprofundată a resurselor și nevoilor comunității, precum și evaluarea potențialului comunei Brăești. Identificarea și evaluarea punctelor tari și a celor slabe se face printr-o evaluare obiectivă a situației existente, iar oportunitățile și riscurile luate în considerare permit identificarea unor ținte și mobilizarea resurselor și eforturilor pentru atingerea lor.

- Etapa de elaborare a strategiei

În funcție de datele culese și problemele identificate se vor stabili obiectivele pe termen scurt și mediu ale comunei. Astfel se vor identifica domeniile de interes, se va concepe formatul strategiei și se va proceda la elaborarea acesteia. Această etapă este cea mai însemnată în cadrul demersului formulării strategiei de dezvoltare locală, solicitând implicarea întregii comunități, de la membrii persoane fizice la organizații publice și private și aleșii locali.

- Etapa de implementare și evaluare a strategiei de dezvoltare locală

Aceasta va include elaborarea portofoliului de proiecte.

Metodologia de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Economico - Sociala Durabilă este axată pe următoarele direcții de acțiune:

1. Asigurarea unui management organizațional și conceptual, coerent structurat pe cele trei etape/faze de lucru.
2. Aplicarea metodei participativ-activă prin abordarea consultării publice și stabilirea de grupe tematice de lucru pentru fiecare domeniu de interes.

Din aceste grupe de lucru vor face parte atât reprezentanții primăriei, consilieri locali, cât și agenți economici, ONG-uri și persoane fizice interesate. Aceste grupe de lucru vor dezbate în cadrul reuniunilor de lucru ce vor fi organizate pe parcursul procesului de elaborare a strategiei.

3. Monitorizarea și evaluarea permanentă a procesului de elaborare și dezvoltare a strategiei în vederea asigurării calității lucrării, corectitudinii datelor și informațiilor incluse și aplicarea eventualelor revizui/modificări care se impun.

Această strategie se cere aprobată și însușită de administrația locală care trebuie să utilizeze toate pârghiile de antrenare a întregii comunități la aplicarea ei.

Prin activitățile desfășurate pentru elaborarea Strategiei s-au urmărit:

- realizarea unei viziuni clare pentru anii 2021 - 2027 în toate domeniile care privesc dezvoltarea economico-socială durabilă;
- dezvoltarea unei practici democratice prin stimularea participării cetățenilor la formularea problemelor și luarea deciziilor;

- promovarea soluțiilor nepoluante și prietenoase cu natura în valorificarea resurselor locale;
- dezvoltarea relațiilor de parteneriat și colaborare bazate pe interese comune;
- creșterea performanței și capacității autorităților locale de a răspunde la așteptările și exigențele cetățenilor;
- creșterea veniturilor populației prin inițierea de activități profitabile și crearea de noi locuri de muncă;
- creșterea siguranței vieții locuitorilor comunei.

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă va avea ca rezultate:

- Situația actuală a comunei din punct de vedere socio-economic
- Analiza SWOT – pe domenii prioritare de activitate
- Realizarea analizei de nevoi pe domenii prioritare de investiții
- Planul de acțiune pe domenii prioritare de intervenție
- Surse de finanțare pentru perioada 2021-2027
- Portofoliu de proiecte pentru perioada 2021 - 2027

Conceptul De Dezvoltare Durabilă

Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice, ecologice și elementele capitalului natural.

Cea mai cunoscută definiție a dezvoltării durabile este cu siguranță cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED) în raportul „Viitorul nostru comun”, cunoscut și sub numele de Raportul Brundtland: „dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”.

În anul 2015, Adunarea Generală ONU a adoptat Agenda 2030 pentru Dezvoltarea Durabilă¹, acest nou cadru global a fost dezvoltat pentru redirecționarea umanității către o cale sustenabilă.

Esența Agendei 2030 o reprezintă 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD). Scopul acestor obiective este de a asigura o viață sustenabilă, pașnică, prosperă și echitabilă pe pământ pentru toată lumea, în prezent și în viitor. Obiectivele acoperă provocările globale care sunt cruciale pentru supraviețuirea umanității. Ele stabilesc limite de mediu și praguri critice pentru utilizarea resurselor naturale. Obiectivele recunosc că eradicarea sărăciei trebuie să meargă mână în mână cu strategiile care clădesc dezvoltarea economică. Ele abordează o gamă de nevoi sociale incluzând educația, sănătatea, protecția socială și oportunitățile de locuri de muncă, tratând în același timp schimbările climatice și protecția mediului. ODD-urile abordează barierele sistemice cheie pentru dezvoltarea sustenabilă cum ar fi inegalitatea, modele de consum nesustenabile, capacitatea instituțională slabă și degradarea mediului.

¹ Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă informații publicate pe <http://www.mae.ro/node/35919>

Obiective de Dezvoltare Durabilă

- Fără sărăcie - Eradicarea sărăciei în toate formele sale, pretutindeni
- Zero Foametei - Eradicarea foametei, realizarea securității alimentare și a nutriției îmbunătățite și promovarea agriculturii sustenabile
- Sănătate și bunăstare - Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării pentru toți la toate vârstele
- Educație de calitate - Asigurarea unei educații inclusive și echitabile de calitate și promovarea oportunităților de învățare pentru toți
- Egalitatea de gen - Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și fetelor
- Apă curată și salubritate - Asigurarea disponibilității și administrării sustenabile a apei și salubrității pentru toți
- Energie accesibilă și curată - Asigurarea accesului la energie accesibilă, sigură, sustenabilă și curată pentru toți
- Muncă și creștere economică decentă - Promovarea creșterii economice susținute, inclusivă și sustenabilă, angajare totală și productivă și muncă decentă pentru toți
- Industrie, inovație și infrastructură - Construirea infrastructurii, promovarea industrializării inclusive și sustenabile și dezvoltarea inovației
- Inegalități reduse - Reducerea inegalității în cadrul și între țări
- Orașe și comunități sustenabile - Orașe și așezări umane inclusive, sigure, rezistente și sustenabile

- Consum și producție responsabile - Asigurarea modelelor sustenabile de consum și producție
- Acțiuni asupra climei - Întreprinderea de acțiuni urgente pentru combaterea modificării climatice și a impactelor sale
- Viața subacvatică - Conservarea și folosirea sustenabilă a oceanelor, mărilor și resurselor marine pentru dezvoltarea sustenabilă
- Viața terestră – Protejarea, refacerea și depozitarea și promovarea folosirii sustenabile a ecosistemelor terestre, administrarea sustenabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, și oprirea degradării solurilor și refacerea acestora, oprirea pierderii biodiversității
- Pace, justiție și instituții puternice - Promovarea societăților pașnice și inclusive pentru dezvoltare sustenabilă, asigurarea accesului la justiție pentru toți și clădirea instituțiilor eficiente, responsabile și inclusive, la toate nivelele
- Parteneriate pentru obiective - Întărirea implementării și revitalizarea parteneriatului pentru dezvoltare sustenabilă

Până în 2030, se propune ca toate persoanele implicate obțin cunoștințele și aptitudinile necesare pentru promovarea dezvoltării sustenabile, incluzând, printre altele, prin educație pentru dezvoltarea sustenabilă și moduri de viață sustenabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, cetățenie globală și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea sustenabilă.

Obiectivele de dezvoltare durabilă își propun să echilibreze cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – cea economică, cea socială și componenta de mediu – prin acțiuni concrete prevăzute pentru următorii 10 ani, axate, printre altele, pe:

- demnitate umană
- stabilitate regională și globală
- planetă sănătoasă
- societăți reziliente și echitabile
- economii prospere.

Obiectivele contribuie la sporirea convergenței între țările UE, în cadrul societăților și în restul lumii.

Principalele măsuri pentru implementarea Agendei 2030:

- integrarea Obiectivelor de dezvoltare durabilă în absolut toate politicile și inițiativele UE – dezvoltarea durabilă este principiul călăuzitor esențial pentru toate politicile Comisiei Europene
- raportări periodice, începând încă din 2017, referitoare la progresul UE
- promovarea Agendei 2030, astfel încât aplicarea acesteia să devină o prioritate și pentru guvernele statelor membre, Parlamentul European, celelalte instituții europene, diverse organizații internaționale și organizații ale societății civile și alte părți interesate
- înființarea unei platforme la nivel înalt care să sprijine schimbul de bune practici în vederea îndeplinirii obiectivelor în toate sectoarele și la toate nivelurile (național și european)

- lansarea unei viziuni pe termen mai lung, pentru perioada de după 2020.

Pentru a promova o dezvoltare durabilă în întreaga lume, UE va continua cooperarea cu partenerii externi, utilizând toate instrumentele disponibile în cadrul politicilor sale externe și sprijinind, în special, eforturile țărilor în curs de dezvoltare.

I. Programe și surse de finanțare aferente perioadei 2021-2027

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE.

Pentru perioada de programare 2021 – 2027 au fost stabilite următoarele priorități

- Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii ;

Obiective specifice:

- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate: Integrarea ecosistemului CDI național în Spațiu de Cercetare European (European Research Area); Crearea unui sistem atractiv de inovare în industrie, pentru toate tipurile de inovare (de produs, de proces, organizațională și de marketing); Sprijinirea creării de noi companii inovative și creșterea ratei de supraviețuire a acestora; Consolidarea CDI în domeniul sănătății
- Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor: Creșterea gradului de digitizare a serviciilor publice pentru societatea românească; Digitizare pentru creșterea siguranței și îmbunătățirii serviciilor de mobilitate și transport; Soluții IT și digitizare în sănătate
- Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor: Facilitarea accesului la finanțare pt IMM-uri, inclusiv prin încurajarea finanțării inițiale și timpurii a start-up-urilor cu potențial inovativ ridicat;

Consolidarea competitivității economiei românești; Sprijinirea creării de noi companii și creșterea ratei de supraviețuire a acestora

- Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat: Dezvoltarea unor competențe profesionale adecvate cerințelor mediului de afaceri în contextul unei economii bazate pe cunoaștere; Susținerea capacității administrative a structurilor din cadrul mecanismului integrat regional și național de descoperire antreprenorială
- *Europă mai verde*, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice ;

Obiective specifice:

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- Promovarea energiei din surse regenerabile
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN E
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor
- Promovarea gestionării sustenabile a apei
- Promovarea tranziției către o economie circulară

- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
- Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
- Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale;

Obiective specifice:

- Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală
- Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
- îmbunătățirea conectivității digitale

Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate ;

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă

- durata și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale
- Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plăsării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă.
 - Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată
 - Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății
 - Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale
 - Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar
 - Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale

- Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii
- Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată
- Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor
- Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere

Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Obiective specifice:

- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane
- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe primele două obiective. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Implementarea politicii de coeziune 2021 - 2027 în România

În propunerea Comisiei Europene pentru bugetul 2021-2027, România are alocate 27 miliarde de euro prin politica de coeziune, ceea ce înseamnă cu 8% în plus față de actuala perioadă.

Propunerile MFE pentru următorul exercițiu financiar²:

- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) ;
- Programul Operațional Transport (POT);
- Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID);
- Programul Național de Sănătate (multifond) (POS);
- Programul Operațional Capital Uman (POCU);
- Programul Operațional Combaterea Sărăciei (POCS)
- Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
- Programul Operațional Asistență Tehnică (*multifond*) (POAT)
- Programul Operațional pentru Tranziție Echitabilă

Politica de coeziune este unul din instrumentele de promovare a dezvoltării durabile în cadrul Uniunii Europene, care oferă cadrul necesar pentru finanțarea

² Conform Arhitectura Programe Operaționale Politica de Coeziune 2021-2027

unei game variate de proiecte și investiții pentru o dezvoltare socio-economică echilibrată a statelor membre ale UE și în regiunile lor.

Premisele Politicii de coeziune 2021 – 2027 sunt:

- menținerea sistemului de management și control al fondurilor europene aferente politicii de coeziune din perioada de programare 2014-2020;
- îmbunătățirea și simplificarea anumitor aspecte pentru a veni în sprijinul beneficiarilor politicii de coeziune;
- descentralizarea implementării și creșterea leadership-ului din partea tuturor actorilor implicați.

Principiile Politicii de coeziune 2021 – 2027:

- O mai bună coordonare între proiectele/operațiunile finanțate luând în calcul noile provocări;
- O abordare unitară în termeni de proceduri/practici prin comasarea tuturor autorităților de management în cadrul MFE care va asigura coordonarea orizontală a structurilor de management;
- O simplificare și mai bună coordonare pentru funcția de AM și funcția contabilă prin integrarea celei din urmă în cadrul AM;
- Concentrarea și asigurarea continuității expertizei;
- O adaptare reală a intervențiilor la nevoile și specificul regional prin descentralizarea gestiunii și implementării la nivelul ADR-urilor;
- O abordare inovativă și integrată prin elaborarea programelor multifond.

Programul Național de Sănătate (POS)

- Continuarea investițiilor în spitale regionale: Craiova, Cluj, Iași- faza a II-a
- Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu
- Servicii de recuperare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității
- Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii
- Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical
- Informatizarea sistemului medical
- Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament

Programul Operațional Creștere inteligență și digitalizare

- Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare
- Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI
- Creșterea competitivității economice prin digitalizare
- Dezvoltarea infrastructurii Broadband
- Instrumente financiare pentru întreprinderi

- Creșterea capacității administrative

Programul Operațional Tranziție Echitabilă

- Infrastructura și servicii CLLD (sociale, educaționale, sănătate, etc.);
- Turism;
- Cultura;
- Patrimoniu cultural;
- Investiții pentru siguranța cetățeanului;
- Administrare și suport CLLD (strategii, etc.) și ITI.

Programul Operațional Capital Uman

- Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
- Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
- Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională
- Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
- Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
- Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
- Antreprenoriat și economie socială

- Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii
- Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității
-

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă

- Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare (intervenții adresate mediului privat) Instrumente financiare
- Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
- Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminarea siturilor poluate
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Programul Operațional Transport

- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier
- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială

- Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată
- Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
- Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov
- Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
- Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal
- Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor
- Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport
- Asistență tehnică

Programul Operațional Asistență Tehnică

- Funcționare sistem (structuri coordonare și AM-uri pentru PO care nu au axă de AT);
- Sprijin pentru beneficiari .

Programul operational Combaterea sărăciei

- Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală)
- Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
- Comunități marginalizate
- Reducerea disparităților între copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
- Servicii pentru persoane vârstnice
- Sprijin pentru persoanele cu dizabilități
- Sprijin pentru grupuri vulnerabile
- Ajutorarea persoanelor defavorizate

Programul Operațional Regional (POR)

- O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice (intervenții OP1 adresate mediului privat, organizațiilor CDI, parteneriate)
- O regiune cu orașe Smart
- O regiune cu orașe prietenoase cu mediul
- Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate
- O regiune accesibilă
- O regiune educată
- O regiune atractivă
- Asistență tehnică

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)

Conceput pentru a reduce diferența între nivelurile de dezvoltare a regiunilor europene și a recupera din decalajul regiunilor cel mai puțin favorizate, acesta este cel mai important fond structural, din punct de vedere al resurselor financiare alocate, fiind un important instrument de corecție a dezechilibrelor regionale.

FEDR definește tipurile de acțiuni care pot să beneficieze de o finanțare și stabilește misiunile și extinderea intervenției FEDR în contextul obiectivelor „convergență”, „competitivitate regională și ocuparea forței de muncă” și „cooperare teritorială europeană” ale politicii de coeziune reformate.

Este vorba, în special, de finanțări legate de:

- investiții care contribuie la crearea de locuri de muncă durabile;
- investiții în infrastructuri; măsuri de susținere a dezvoltării regionale și locale, care cuprind asistență și serviciile pentru întreprinderi, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);

Fondul Social European (FSE)

Reprezintă principalul instrument creat de Uniunea Europeană cu scopul de a contribui la creșterea gradului de ocupare și implicit la reducerea diferențelor cu privire la standardele de viață în statele membre ale UE.

FSE este conceput pentru finanțarea următoarelor direcții prioritare:

- Creșterea adaptabilității lucrătorilor și întreprinderilor;
- Creșterea accesului și a participării pe piața muncii;

- Promovarea incluziunii sociale prin lupta împotriva discriminării și facilitarea accesului pe piața muncii pentru persoanele dezavantajate.

Fondul Social European susține regiunile mai puțin dezvoltate, prin:

- Investiții în capital uman, în special prin îmbunătățirea sistemelor de educație și formare;
- Acțiuni având drept scop dezvoltarea capacității instituționale și a eficienței administrațiilor publice, la nivel național, regional sau local.

În România, FSE finanțează două programe operaționale:

- Programul Operațional Capital Uman;
- Programul Operațional Capacitate Administrativă.

Fondul de coeziune (FC)

Fondul de Coeziune a fost creat cu scopul de a ajuta la restabilirea echilibrului economic a statelor membre cu un produs national brut (PNB) pe cap de locuitor de mai puțin de 90% din media comunitară. Acesta susține acțiuni în cadrul obiectivului „Convergență” și se află sub incidența aceluiași reguli de programare, de gestionare și de control ca în cazul FSE și FEDR.

Fondul de coeziune este destinat proiectelor mari de infrastructură precum:

- rețele transeuropene de transport, în special proiectele prioritare de interes european definite de Uniunea Europeană;
- proiecte de mediu și proiecte din domeniul energiei sau al transporturilor, atâta vreme ce acestea prezintă avantaje clare pentru

mediu: eficacitate energetică, utilizarea de surse de energie regenerabile, dezvoltarea transportului feroviar, sprijinirea intermodalității, consolidarea transporturilor publice etc.

II. Analiza socio-economică

III.1. Localizarea și prezentarea generală

Parte a provinciei istorice Moldova, regiunea nord-estică a României este o zonă care se reamarcă prin istoria, cultura și tradiția care se îmbină armonios, dar și prin mediul natural bogat și deosebit de atrăgător. Aceasta este cea mai întinsă regiune a României, astăzi fiind granița estică a Uniunii Europene și a NATO.

Din perspectiva geografică, linia peisajului variază de la lanțurile muntoase împădurite din Vest, spre podișurile line din centrul și apoi către câmpii în Est, cu lacuri, vii și zone agricole extinse.

Principalele orașe

Iași, fostă capitală a Moldovei, este un puternic centru industrial și renumit centru universitar, de cultură, artă, tradiție și spiritualitate.

Bacău, renumit în Evul Mediu ca punct vamal și centru comercial, acesta este și un important centru industrial și universitar, cu o economie puternică, dinamică și cu numeroase investiții străine.

Suceava și Piatra Neamț, orașe industriale, dar care nu și-au pierdut din farmecul istoric, au devenit centrele unei industrii turistice în dezvoltare și importante puncte de plecare în călătoria spirituală de vizitare a mănăstirilor sau pentru plimbările montane pe care le oferă Carpații.

Botoșaniși Vaslui, vechi centre comerciale și agricole, în prezent sunt centre importante pentru dezvoltarea regională, în ceea ce privește industria textilăși prelucrătoare.

Conform Balanței Forței de Muncă elaborată de Institutul Național de Statistică, în ianuarie 2011, resursele de muncă ale regiunii Nord-Est au fost în număr de 2385,3 mii persoane, din care populația ocupată civilă reprezintă 50,6% din aceste resurse. Rata șomajului înregistrat la data de 31 iulie 2012 a fost de 5.29%, fiind înregistrați 69.3 mii șomeri.

Regiunea Nord-Est este una din cele mai avantajoase zone pentru investiții din Europa, având în vedere forța de muncă calificatăși costurile relativ scăzute.

Datorită centrelor universitare din regiune, forța de muncă prezintă un nivel înalt de pregătire profesională și educație.

Județul Botoșani reprezintă porțiunea cuprinsă între Siret și Prut, în extremitatea de nord - est a țării, la granița cu Ucraina (la nord) și Republica Moldova (la est). La vest și sud se învecinează cu județele Suceava și Iași. În județ se află cea mai nordică localitate a țării (Horodiștea - 48gr.15min.06sec. latitudine

nordică). Suprafața totală a județului a fost în 1938 de 4062 kmp, dar s-a extins până la 4.986 kmp în 1996, menținându-se aceeași și în anul 2000, ceea ce reprezintă 2,1% din teritoriul național. Există o rețea densă de ape. Lacurile și apele curgătoare cuprind 138,3 kmp din suprafața județului (2,8 %). Teritoriul județului se află în întregime în zona de dealuri a Moldovei de Nord. Județul Botoșani are o bogată rețea hidrografică alcătuită din râurile Siret, Prut, Jijia, Bașeu, Sitna și unii afluenți mai mici, pe cursul cărora s-au amenajat 148 de lacuri, cu o suprafață de 3.600 ha, iar pe râul Prut, la frontiera cu Republica Moldova, s-a construit un important nod hidrotehnic (750 milioane mc. de apă). Această acoperire de ape situează județul Botoșani pe locul al 16-lea între județele României ca proporție de apă față de uscat.

Județul Botoșani cuprinde două municipii, cinci orașe și 71 comune:

- Municipii: Botoșani (reședință de județ) și Dorohoi (declarat municipiu în anul 1994).
- Orașe: Darabani, Săveni, Bucecea, Flămânzi, Ștefănești (ultimele trei fiind ridicate la rangul de oraș în anul 2004).
- Comune: Adășeni, Albești, Avrămeni, Bălușeni, Blândești, Brăești, Broscăuți, Călărași, Căndești, Concești, Copălău, Cordăreni, Corlăteni, Corni, Coșula, Coțușca, Cristești, Cristinești, Curtești, Dersca, Dângenii, Dimăcheni, Dobârceni, Drăgușeni, Durnești, Frumușica, George Enescu, Gorbănești, Havârna, Hănești, Hilișeu-Horia, Hlipiceni, Hudești, Ibănești, Leorda, Lozna, Lunca, Manoleasa, Mihai Eminescu, Mihăileni, Mihălășeni, Mileanca, Mitoc, Nicșeni, Păltiniș, Pomârla,

Prăjeni, Rădăuți-Prut, Răchiți, Răuseni, Ripiceni, Roma, Românești, Santa Mare, Stăuceni, Suharău, Sulița, Șendriceni, Știubieni, Todireni, Trușești, Tudora, Ungureni, Unțeni, Văculești, Viișoara, Vârful Câmpului, Vlădeni, Vlăsinești, Vorniceni, Vorona.

Comuna Brăești este situată în județul Botoșani.

Comuna Brăești este situată în nord-estul României, în vestul județului Botoșani. Satele component ale comunei sunt: Brăești, Poiana, Popeni și Vâlcele.

Comuna Brăești se învecinează cu:

- La nord – Comuna Văculești;
- La sud – Comuna Roma și Comuna Leorda;
- La est – Comuna Corlăteni;
- La vest – Comuna Vârful Câmpului.

Centru politico-administrativ al comunei este localitatea Brăești. Legătura cu cel mai important centru din județ - Municipiul Botoșani, este asigurată pe traseul rutier DN 29B, distanța față de aceasta fiind de cca 25 km. DN 29B face legătura către sud cu Municipiul Botoșani și către nord cu Orașul Dorohoi.

Către est, prin DC 66se poate ajunge în localitatea Cotârgaci (comuna Roma), iar prin DC 68C se poate ajunge în localitatea Dimăcheni. Către sud, prin DC 68 și DC 66 se poate ajunge în localitatea Leorda, localitate mult mai accesibilă prin legătură directă creată prin DN 29 B.

Satul Poiana este situat în partea de vest a comunei, pe traseul drumului comunal DC 68. Satul Popeni este situat în partea de sud-est a comunei, pe traseul

drumul comunal DC 68A, în timp ce satul Vîlcelele este situate la sud de localitatea Brăești, acesta fiind accesibil prin DC 68B

III.2. Istoricul

Numele județului este împrumutat de la orașul de reședință, denumire veche, menționată documentar pentru prima oară în anul 1439. Curios este că, pe teritoriul județului, acest toponim nu se întâlnește nicăieri, pe când, în podișul Sucevei, este frecvent: Botoșana - comuna; Botoșănița Mare, Botoșănița Mică – sate. Toponimul propriu-zis îl întâlnim menționat pentru prima oară în "Letopisețul lui Grigore Ureche", în legătură cu evenimentele din anul 1439.

Unii autori, consideră că numele a apărut după întemeierea statului feudal Moldova, iar alții, printre care și Nicolae Iorga, apreciază că, numele așezării datează din timpul lui Ștefan cel Mare. Din vremea lui Ștefan cel Mare și până către secolul al XVIII-lea, la Botoșani au existat impunătoare curți domnești, loc de popas și odihnă pentru voievozii Moldovei. Dezvoltându-se atât de timpuriu, "Botoșanii nu au fost cetate, ci târg deschis, fără ziduri", ceea ce a dus la existența unui comerț înfloritor. Amplasat la o mare răspântie de drumuri de interes continental (unul care lega porturile Marii Baltice, prin Liov, cu porturile de la gurile Dunării și de pe țărmurile Mării Negre, altul ce trecea peste Carpați legând orașele din Transilvania cu Europa Orientală încrucișându-se la Botoșani), târgul Botoșanilor a devenit în scurt timp unul dintre centrele comerciale ale Moldovei.

Se pare că, începând cu secolul al XV-lea, dezvoltarea pe care o cunoaște comerțul aduce orașului venituri însemnate, iar prima pecete a orașului a fost un păun cu coada răsfirată ce simboliza podoabele doamnei Moldovei, cumpărate cu bani din venitul târgului. Având o existență de câteva secole, Botoșanii au beneficiat de o strălucită civilizație agrară și o înfloritoare viață urbană, conservând, ca într-un autentic muzeu în aer liber, excepționale dovezi ale vremurilor de mult apuse: gospodării țărănești, conace boierești, somptuoase edificii publice și elegante locuințe construite în rafinate stiluri arhitectonice, străvechi biserici de lemn și piatră, datini și obiceiuri ancestrale. Din paleolitic se constată, în această parte a țării, frecvente așezări omenești.

Astfel, urme de locuire din această epocă au fost semnalate pe teritoriul județului în localitățile Mitoc, Bodeasa, Ghireni, Pogorăști, Ripiceni, Botoșani, Ștefănești, Miorcani ș.a. Așezările omenești s-au înmulțit iar urmele locuitorilor au devenit mai numeroase și mai variate în neolitic, reprezentate arheologic și în descoperirile făcute pe teritoriul județului, în localitatea Cucuteni: specifice culturii de Cucuteni sunt vasele de ceramică și pământ ars, pictate în două sau trei culori, de un înalt nivel artistic.

Din epoca bronzului s-au descoperit pluguri, seceri cu butoane, săbii, vârfuri de lance din bronz la Ilișeni – Santa Mare (un adevărat depozit de bronzuri). Descoperiri din aceeași epocă a bronzului s-au mai făcut în localitățile Trușești, Corlăteni, Albești, Cătămărăști, Darabani etc. Descoperirile arheologice au demonstrat continuitatea viețuirii pe acest teritoriu, în epoca fierului, în

perioada premergătoare constituirii statului dac centralizat și independent sub conducerea lui Burebista.

Cea mai importantă dovadă o constituie complexul fortificat de cetăți traco-getice de la Stâncești, databile în sec. VI – III î.e.n. Este vorba de un complex fortificat, format din două cetăți, întărite cu un val și șanț de apărare, însumând o suprafață totală de aprox. 50 ha. În interiorul cetății s-au descoperit complexe de locuire, obiecte din ceramică autohtonă, vârfuri de săgeți din bronz, perle din pastă sticloasă, diverse obiecte din bronz și fier, precum și o piesă de aur, reprezentând un animal fantastic cu cap de mistreț, trup de pește și coadă de pasăre, al cărui original se găsește la Muzeul de Istorie al României.

Locuri întărite în chip asemănător au mai fost semnalate la Dersca, Copălău, Ibănești și Vârfu Câmpului.

Mărturii valoroase pentru cea de-a doua epocă a fierului ce corespunde cu perioada formării statului dac centralizat și independent sub conducerea lui Burebista, le găsim la Cucorăni, Borolea, Manoleasa, Lozna, Corni, Horodiștea. Unul dintre cele mai însemnate depozite de unelte și arme de fier a fost descoperit la Lozna, fiind compus din 55 piese cum ar fi: seceri, coase, unelte de fierărie, ele fiind conservate într-o stare foarte bună la Muzeul de Istorie din Botoșani. Dovezile arheologice arată că teritoriul județului Botoșani a făcut parte din statul dac centralizat și independent condus de Burebista, ca și din statul dac condus de marele rege Decebal.

Urme de locuire dacică pe teritoriul județului după războiul daco-roman din anii 105- 106 după Hristos, când Moldova a continuat să fie locuită intens de

dacii liberi, au fost atestate în mai multe localități printre care: Botoșani, Cucorăni, Bobulești, Dângenii, Stâncești, Ștefănești. Cea mai importantă descoperire în acest sens este pusă în evidență de așezarea de tip Carpatic, formată din 10 locuințe dezvelite la Medeleni – Cucorăni, în care au fost găsite resturi de ceramică, fibule de bronz, obiecte de fier, demonstrând existența unei înfloritoare vieți economice. Începând din sec. III după Hristos și continuând timp de zece secole după aceea, românii de pe aceste meleaguri nu și-au părăsit nici un moment vatra strămoșească, în ciuda trecerii unor valuri succesive ale populațiilor migratoare și a vicisitudinilor istoriei.

În acest sens, pe teritoriul județului au fost descoperite 280 puncte de locuire care acoperă întreg mileniul I al e.n. Evenimentele istoriei moderne sunt mai puțin reprezentate prin monumente. Se poate evidenția monumentul închinat eroilor primului război mondial, operă de proporții a arhitectului H. Miculescu, ridicată în anul 1928, precum și tripticul realizat de sculptorul Gavril Costache, ridicat în memoria Răscoalei de la 1907.

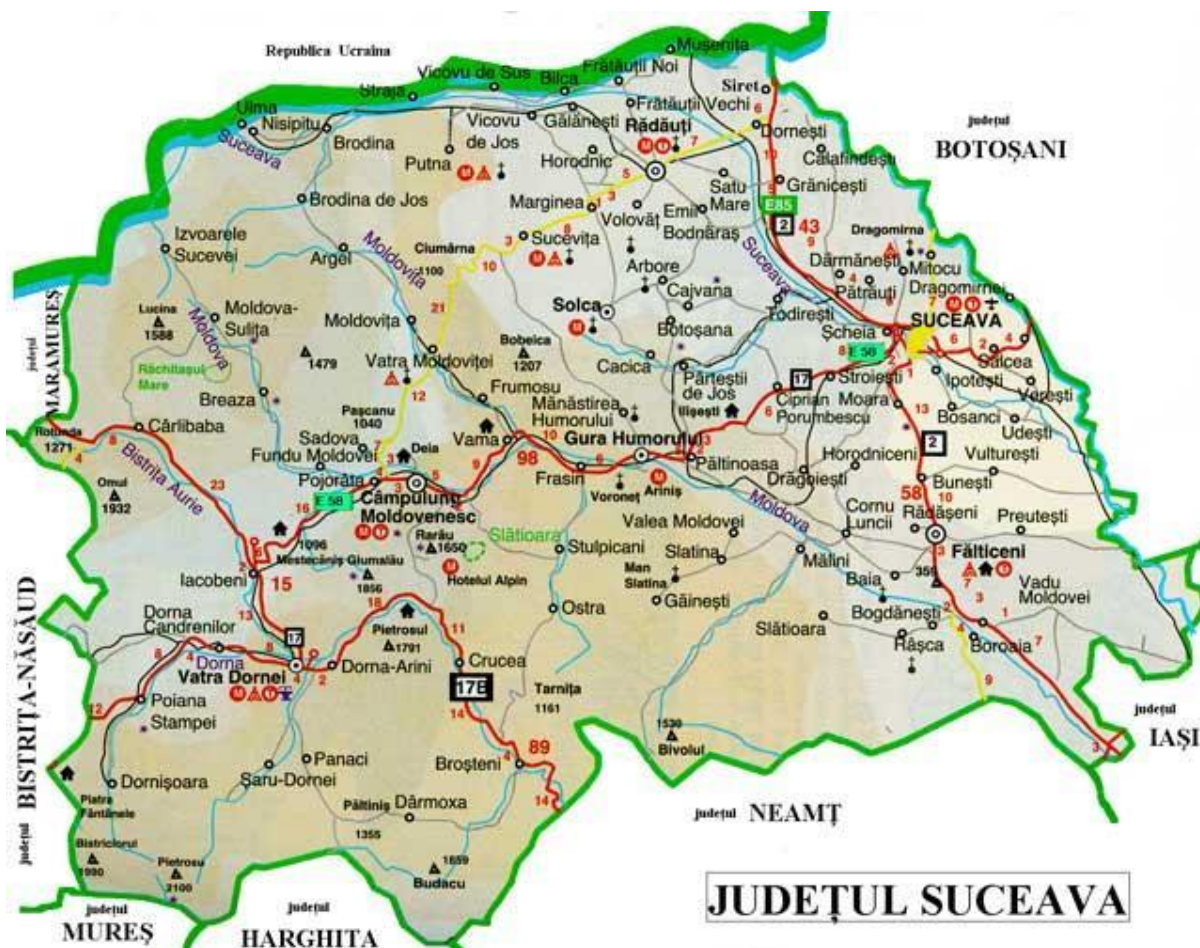
Primele semne de locuire a teritoriului administrativ al comunei Brăești datează din secolul XIV. Data întemeierii satului Brăești nu este sigură, documentele moldovenești menționează că localitatea ar fi apărut dela numele familiei Braevici, unii dintre ei fiind sfetnici la curtea lui Iuga (1399- 1440).

Numele comunei este menționat pentru prima dată pe timpul domniei lui Ștefan cel Mare, în anul 1442. Satele aparținătoare a comunei (Brăești, Poiana, Pristesti, Popeni, Vâlcele), figurau ca sate de sine stătătoare înainte de ultima împărțire administrativ-teritorială în decembrie 1968, după care comuna s-a

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

simplificat, numărul satelor rămânând la trei: Brăești, Poiana, Popeni. Din anul 1968 i s-a alăturat o mică așezare cu 28 de case, denumită Vâlcele.

III.3. Prezentare general despre relief, climă, rețea hidrografică, flora și fauna

Relief

Relieful bogat oferă zone de deal și câmpie care se pretează unei game largi de culturi agricole, iar zonele de munte cu peisaje spectaculoase sunt favorabile dezvoltării turismului. Regiunea este caracterizată printr-o îmbinare armonioasă între toate formele de relief : 30% munti, 30% relieful subcarpatic, iar 40% podiș.

Regiunea este delimitată geografic astfel:

Vest - Munții Carpați cu înălțimi apropiate de 2000 m în Nord (Vf. Pietrosu, Vf. Rarău, Vf. Giupalău, Vf. Ocolașu Mare, Vf. Hasmașu Mare) și cu o scădere de înălțime spre Sud (Munții Ciuc, Munții Troțușului și, în mică măsură, Munții Vrancei).

Orașul Botoșani este situat în nord-estul României, în zona de contact dintre regiunea dealurilor înalte de pe stânga văii Siretului, în vest, și cea a dealurilor joase a Câmpiei Moldovei ce se întinde către est. Dealurile din partea de vest a orașului fac parte din Podișul Sucevei – sectorul șei Bucecea-Vorona cu altitudini maxime de 250 metri (Dealul Sulița), și cu altitudini minime - 150 metri - în partea de sud-vest și nord-est. Între relieful înalt din vest, cu caracter de coastă și cel de câmpie colinară din est, există un culoar depresionar (uluc) în care este așezat municipiul Botoșani.

Teritoriul orașului propriu-zis are o suprafață de 4132 ha, și un caracter ușor alungit pe direcția nord-sud. Altitudinea medie a orașului este de 163 metri, nedepășind decât excepțional 200 metri, în partea vestică. Caracteristic acestei regiuni este relieful de dealuri joase sau câmpii deluroase, dezvoltate pe depozite

monoclinale (ușor înclinate spre sud-est), cu pante slabe, cu văi foarte largi, cu interfluvii ca niște platouri și cu energie de relief redusă, în medie 30-40 metri. Zona dealurilor înalte ce aparține Podișului Sucevei se caracterizează prin extinderea unor altitudini absolute care depășesc frecvent 300 m (atingând 385 m în Dealul Măgura, fost Dealul Mănăstirii) și printr-o fragmentare accentuată a terenului.

Comuna Brăești este situată în unitatea de podiș, respective podișul Moldovei. Se situează din punct de vedere geomorfologic în sub-unitatea de câmpie reprezentată de Câmpia Colinară a Jijiei (cunoscută în literatură clasică și sub denumirea de Câmpia Moldovei). Relieful dominant din perimetrul comunei este de origine sculpturală, aparținând câmpiei Moldovei, respectiv Văii Jijiei, la care se adaugă subordonat o serie de forme de relief de origine acumulativă.

Clima

Clima diferă în funcție de diferitele tipuri de relief :

În zona muntoasă a regiunii (zona vestică a județelor Suceava, Neamț și Bacău) climatul este continental moderat, cu veri răcoroase și ierni bogate în precipitații sub formă de ninsoare.

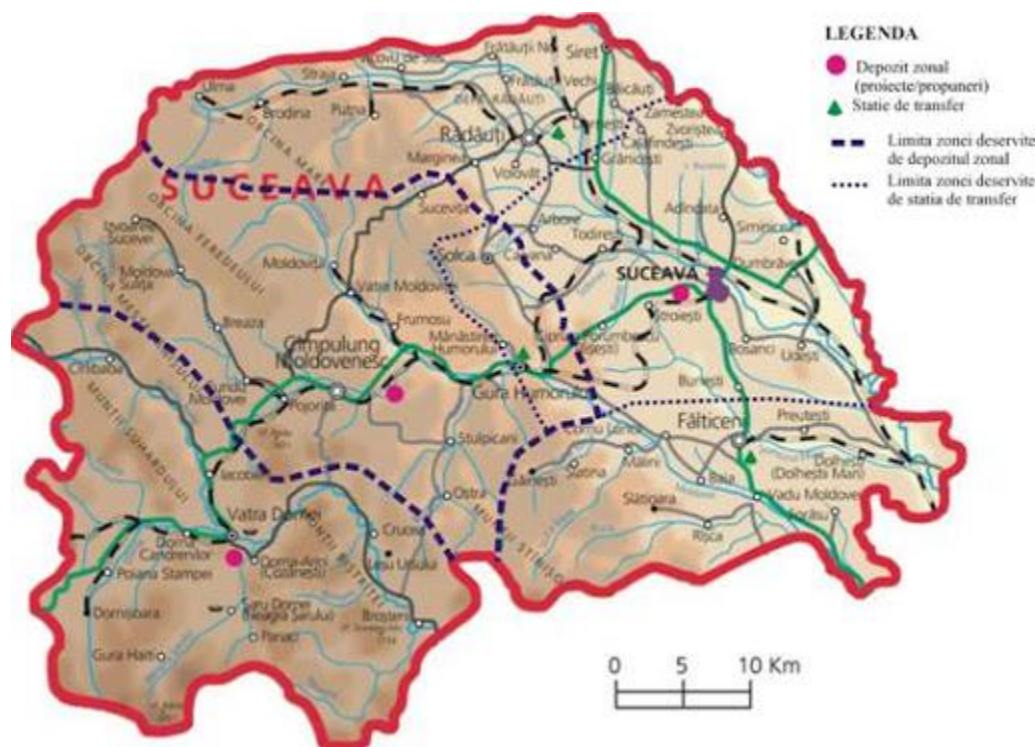
În zona subcarpatică de dealuri și câmpie (părțile estice ale județelor Suceava, Neamț, Bacău precum și întreg teritoriul județelor Botoșani, Iași, Vaslui), climatul este continental, cu veri călduroase și secetoase și ierni reci și de

cele mai multe ori fără zăpadă. Temperatura medie anuală a aerului este de 2 °C în zona de munte și de 9 °C în zona subcarpatică de dealuri și câmpie.

Fiind situat în partea de nord-est a țării, teritoriul județului Botoșani este supus influențelor climatice continentale ale Europei de Est și mai puțin celor ale Europei Centrale, deși majoritatea precipitațiilor sunt provocate de mase de aer care se deplasează din vestul și nord-vestul Europei. Vecinătatea cu marea câmpie Euro-Asiatică face clima județului Botoșani să se caracterizeze printr-un regim al temperaturii aerului și al precipitațiilor cu valori caracteristice climatului continental-excesiv.

Teritoriul Comunei Brăești se află într-o zonă cu climă temperat continentală, datorat influenței directe a maselor de aer continental de origine estică, care în general iarna sunt uscate și reci iar vara sunt calde, uneori foarte uscate.

Reteaua Hidrografică

Se evidențiază opt cursuri importante de apă, repartizate pe direcția Nord-Sud, cele mai mari bazine hidrografice revenind Siretului (42.890 kmp) și Prutului (10.990 kmp).

Teritoriul județului se află în întregime în zona de dealuri a Moldovei de Nord. Județul Botoșani are o bogată rețea hidrografică alcătuită din râurile Siret, Prut, Jijia, Bașeu, Sitna și unii afluenți mai mici, pe cursul cărora s-au amenajat

148 de lacuri, cu o suprafață de 3.600 ha, iar pe râul Prut, la frontiera cu Republica Moldova, s-a construit un important nod hidrotehnic (750 milioane mc. de apă). Această acoperire de ape situează județul Botoșani pe locul al 16-lea între județele României ca proporție de apă față de uscat.

Cursurile de apă care străbat comuna Brăești sunt:

- Urechioiu;
- Cotîrgaci;
- Morîșca;
- Burduja;
- Dolina.

Resurse naturale

Regiunea Nord –Est dispune de următoarele resurse exploatabile ale subsolului:

- Mangan în județele Neamț și Suceava;
- Sulfuri polimetalice în Județul Suceava;
- Ape minerale carbogazoase în județele Neamț și Suceava;
- Ape minerale sulfuroase și feruginoase în județele Iași, Vaslui și Bacău;

- Materiale de construcții: Calcare; Argile; Gresii; Gipsuri; Nisipuri cuarțoase; Nisipuri pentru construcții. Acestea se găsesc în toate județele regiunii;
- Turba în județele Botoșani și Suceava;
- Sare în județele Bacău și Suceava;
- Zăcământ de sulf în masivul Căliman;
- Zăcăminte de șisturi bituminoase la Tazlău-Neamț;
- Gaze naturale în județele Bacău și Neamț.

Din resursele naturale ale județului Botoșani fac parte:

- Nisipuri cuarțoase de calitate superioară, unice în țară, la Miorcani, Hudești, Suharău și Bajura; primele două sunt deja în exploatare.
- Gipsul, de la Păltiniș și Crasnaleuca, exploatate în trecut în carieră.
- Roci de construcție: calcare recifele, gresii calcaroase, nisipuri și pietriș de construcții, calcare oolitice, argile pentru olărit, cărămizi și teracotă
- Soluri propice agriculturii ce se găsesc pe suprafețe întinse
- Alte resurse: păduri de foioase, șleauri de deal și câmpie, cu o structură sănătoasă, plante hidrofite (papura, rogozul, pipirigul, stuful, plopul și salcia).

Sistemul de Gospodărire a Apelor Botoșani ca subunitate a A.B.A. Prut Bârlad, administrează apele din județul Botoșani, în bazinul hidrografic Prut și afluenții de stânga ai râului Siret. Spațiul hidrografic Prut-Siret are suprafața de 4986 kmp, repartitia pe bazine hidrografice se prezintă astfel: -b.h. Prut – 4469 kmp; -b.h. afluenți mal stâng Siret – 336 kmp. -b.h. Siret albie – 181 kmp.

Lungimea totală a rețelei hidrografice este de 1922 km (fără râul Siret pe o lungime de 125 km între intrarea în țară și confluența cu râul Turbata). Densitatea medie a rețelei hidrografice din județul Botoșani are valori între 0,43 - 0,62 km/kmp. Apele curgătoare au în majoritate direcția de curgere nord-vest– sud-est și sunt formate din Siret, Prut, Jijia, cu afluenții lor mai importanți. Râurile, pâraiele, bălțile și iazurile sunt puternic influențate de caracteristicile climei temperat- continentală, având volum mare și foarte mare primăvara, când se topesc zăpezile ori vara și toamna, în perioadele de ploi abundente.

Râul Siret are pe teritoriul țării noastre o lungime de peste 576 km (lungimea totală 726 km). După ce străbate o distanță de 133,5 km de la izvoare, intră pe teritoriul județului Botoșani la Văscăuți, limitând periferia vestică a județului pe circa 107 km. Cursul său se caracterizează printr-o vale lungă, cu caracter de culoar, cu puternice tendințe de devagare și cu un grad ridicat de meandre.

Principalii afluenți de stânga ai Siretului de pe teritoriul județului Botoșani sunt:

- Molnița - 15 km
- Gârla Huțanilor – 17 km
- Vorona - 17 km.
- Principalele cursuri de apă din b.h. Prut care străbat și influențează activitatea umană din județ sunt:
 - Prut - 230 km
 - Jijia - 133 km
 - Miletin - 55 km
 - Bașeu - 118 km

- Sitna - 78 km.

Pe teritoriul județului, iazurile sunt destul de numeroase și constituie o caracteristică hidrografică a acestui teritoriu, ca și a întregului Podiș Moldovenesc. În spațiul hidrografic Prut-Siret există un număr de 174 lacuri, în mare parte folosite piscicole, dar și surse de alimentare cu apă în scop potabil pentru un număr important de localități. Volumul total al acumulărilor este de 1531.835 mii mc.

Cea mai importantă acumulare este Stînca- Costești (orasul Ștefănești) cu un volum de 1,4 miliarde mc, o suprafață de 5900 ha și o lungime de 70 km, care asigură apa necesară irigațiilor și alimentărilor cu apă a localităților din Câmpia Moldovei, având totodată o importanță deosebită pentru regularizarea debitului râului Prut în aval și apărând de inundații mii de hectare de teren agricol. Acumulările complexe au ca principală funcție apărarea împotriva inundațiilor dar în același timp constituie și surse de apă pentru populație, industrie, piscicultură și irigații.

De asemenea, se află în faza de finalizare ac. Ibăneasa în zona Vorniceni pe râul Ibăneasa. Prin punerea în funcțiune a acestei acumulări împreună cu acumularea Dorohoi care urmează a se realiza, se definitivează schema hidrotehnică a bh. Jijia, practic se vor înlătura inundațiile din bazin. Pe cursul râului Siret se află amplasate acumulările Rogojești și Bucecea. Tot pe cursul de apă Siret se află în faza de finalizare ac. Vârfu Câmpului, care împreună cu

acumularea Rogojești este propusă ca sursă de alimentare cu apă a localităților din nordul județului Botoșani.

Comuna Brăești aparține, din punct de vedere structural, Platformei Moldovenești, iar din punct de vedere geomorfologic zona se încadrează în unitatea Podișul Moldovei.

În Comuna Brăești nu s-au identificat resurse naturale care să fie puse în valoare.

Vegetația

Floristic acest teritoriu aparține provinciei central-europene, iar în țara noastră, comuna Brăești este amplasată în zonă de vegetație a pădurilor de stejar și a pădurilor de fag, flora și fauna spontană, care reflectă particularitățile de ordin pedoclimatic al acestei zone, au fost înlocuite în cea mai mare parte cu terenuri agricole și fânețe.

Pădurea care în trecut ocupa suprafețe întinse, astăzi s-a micșorat vizibil. În componența ei intră mai multe specii de foioase: făguș silvatică; carpinus; lectulus; acer campestre, acer platanoides; frasinus; ulmus; tilia; robania pseudacacia, presărați printre aceștia sau în ochiuri mai compacte întâlnim alunul, măceieșul (rosa canina), porumbarul (prunus spinosa),

Vegetația naturală a județului Botoșani, caracteristică zonei de silvostepă, este alcătuită predominant din plante ierboase în pășuni naturale, reprezentate prin asociații de graminee adaptate la secetă, ca și prin unele specii de plante suculente

și bulbifere, care formează asociații vegetale ce ocupă zonele afectate de alunecări de teren din parte de nord, est-vest și sud-vest a județului.

Tufărișurile din covorul ierbaceu sunt reprezentate de arbuști ca: *Prunus spinosa* (porumbarul), *Rosa canina* (măceșul), *Crataegus monogina* (păducelul) etc. De-a lungul râurilor ca și pe solurile de lăcoviște umede, se întâlnește o vegetație hidrofilă reprezentată prin specii de: *Typha latifolia* (papură), *Phragmites australis* (stuf), *Equisetum palustre* (barba ursului), *Carex riparia* (rogoz), *Polygonum amphibium* (troscot de baltă) etc. În pajiștile stepice xeromezofile se întâlnesc speciile: *Festuca valesiaca* (păiuș), *Stipa joannis*, *Stipa lessingiana*, *Stipa pulcherima* (colilie) în special în jurul localităților Todireni, Unțeni, Călărași, Hlipiceni.

În partea nordică, vestică și sudică a județului, în pajiști și terenurile agricole se întâlnesc: *Festuca valesiaca* (păiușul), *Festuca rupicola*, care ocupă locul fostelor păduri de *Quercus robur* (stejar). Pe teritoriul județului există 5 specii de floră nominalizate în Anexa nr. 2 a Directivei Habitate, respectiv Anexa nr. 3 din O.G. nr. 57/2007 cu completările și modificările ulterioare (specii de plante a căror conservare necesită desemnarea Ariilor speciale de conservare): *Cypripedium calceolus*, *Iris aphylla* ssp. *hungarica*, *Angelica palustris*, *Crambe tatarica*, *Echium russicum*.

Floră ocrotită (conform Hotărârii nr. 170/2010 a Consiliului Județean Botoșani): papucul doamnei (*Cypripedium calceolus*), laleaua pestriță (*Fritillaria meleagris* L.), rușcuța de primăvară (*Adonis vernalis*), nufărul alb și nufărul galben (*Nymphaea alba* și *Nymphaea luteum*), crinul de pădure (*Lilium martagon*),

Schiwereckia podolica, trânjoaica (Ranunculus illyricus), urechelnița (Sempervivum ruthenicum), cosaciul (Astragalus austriacus), șopârlița (Veronica incana), brândușa de toamnă (Colchicum autumnale).

Floră ocrotită de interes comunitar: Cypripedium calceolus (papucul doamnei), Iris aphylla ssp. hungarica (stânjenel), Angelica palustris (angelica de baltă).

Vegetația naturală a comunei Brăești, caracteristică zonei de silvostepă.

Animalele

Lumea animală din pădure este formată din specii larg răspândite ca: Iepurele; Vulpea; Lupul; Mistrețul; Căprioara; Bursucul; Nevăstuica.

Mult mai caracteristice sunt păsările, așa sunt majoritatea corvidelor ca: Cioara; Stâncuța;

Coțofana (Pica-Pica); Grangurul (Oriolis- Oriolis) bot gros; Privighetoarea (LusciniaLuscinia), în scorbura copacilor își face cuibul Dumbrăveanca (Caraceas garula); Pupăza (Upupa-epos); Ciocănitoarea pestrița (Dryobotres-minarohortorum) .

Reptilele sunt reprezentate prin: Gușter (Lacerta –viridis), Șopârla (Pelabates – fuscus). Printre insectele de pădure, există multe specii care provoacă însemnate pagube, atacând diferite esențe forestiere.

În lungul apelor curgătoare și bălților există o faună bogată, peste vară rămân: Stârcul cenușiu (Ardea cynerea); Găinușa de baltă (Galinula chloropus); Cristeiul de baltă (Rallus aguaticus); Lisița (Fulica otra).

În apă trăiesc reptile cum sunt: Broasca țestoasă de baltă; Șopârla de apă; Broasca de lac; Tritonii. Prin smâncuri trăiește Buhaiul de baltă. În râul Moldova se întâlnește Cleonul (Leuciscus cephalus); Mreana (Barbus fluviatilius);

Scobarul (*Chondrastoma narseas*) precum și Crapul, Carasul, Bibanul, Maiaga, Babușca, Albetul. În bălțile “Tulbuc” și “Chișcăroaia” se găsesc știuci și chișcari.

În județul Botoșani se pot diferenția două domenii faunistice: unul de silvostepă și altul de pădure. Fauna de silvostepă, respectiv din zona de câmpie, este reprezentată prin unele rozătoare ca: popândăul (*Citellus citellus*), dăunător pentru culturile cerealiere, o varietate specifică nordului Moldovei de cățelul pământului, șoarecele săritor de stepă (*Sicista subtilis*), șobolanul de câmp, iepurele de câmp (*Lepus europaeus*).

Pe seama lor trăiesc unele mustelide ca: dihorul (*Putorius putorius*), nevăstuica (*Mustela nivalis*), iar dintre marile carnivore menționăm vulpea (*Vulpes vulpes*). De asemenea au fost identificate 15 specii de interes comunitar, nominalizate în Directiva Habitare) anexele 3A, 4A, 5A. Pe iazurile mai mari ori pe bălțile Prutului se întâlnesc frecvent lișițe (*Fulica atra*), rațe sălbatice (*Anas* sp), gâște sălbatice (*Anser* sp), pescăruși (*Larus* sp), stârci (*Ardea cinerea*, *Nycticorax nycticorax*), egrete (*Egretta garzetta*), lebede (*Cygnus* sp), cormorani (*Phalacrocorax* sp), corcodei (*Podiceps* sp) răpitoare cum ar fi: acvila (*Aquila* sp), uliul (*Accipiter* sp), codalbul (*Haliaeetus albicilla*). Cea mai reprezentativă zonă din județ din punct de vedere al varietății avifaunistice este lunca Prutului unde au fost inventariate 93 de specii de păsări.

Fauna de pădure cuprinde unele din elementele menționate mai sus, dar se caracterizează mai ales prin: căprioara (*Capreolus capreolus*), întâlnită în toate pădurile din Dealurile Siretului și în cele din Dealurile Cozancei, mistrețul (*Sus scrofa*), vulpea (*Vulpes vulpes*), care trece și în câmpie unde vânează rozătoare,

și pisica sălbatică (*Felis silvestris*), pârșul de alun (*Musccardinus avellanarius*). Avifauna este reprezentată de mierlă (*Turdus merula*), sturzul cântător (*Turdus philomelos*), gaița (*Garrulus glandarius*) unele specii de pițigoi (*Parus major*), turturica (*Streptopelia turtur*), ciocănitoarea de pădure (*Dendrocopus* sp). La acestea se adaugă unele răpitoare ca: gaia (*Milvus* sp), uliul (*Accipiter* sp).

Rezervații naturale pe teritoriul comunei noastre nu se găsesc.

III.4. Informații privind populația, piața muncii, condiții de locuit

Demografia studiază fenomene și procese cu privire la numărul, repartitia geografică, structura, densitatea, mișcarea populației umane și compoziția ei pe grupe de vârstă.

Acestea se studiază cu ajutorul metodelor cantitative. Situația demografică a României în ultimii ani arată o scădere a populației ca urmare a sporului natural negativ. În țara noastră, principalul grup etnic îl formează românii, aceștia reprezentând 88.9% din totalul populației, conform recensământului realizat în anul 2011.

După români, următoarea comunitate etnică importantă este cea a maghiarilor, care reprezintă 6.5% din populație. În ceea ce privește religia, cea mai mare parte a populației României se declară de religie ortodoxă. De asemenea, importante comunități religioase ce aparțin altor religii decât ortodoxia sunt reprezentate de romano-catolici, protestanți, penticostali și greco-catolici.

Astfel, populația creștină din România reprezintă 99.3% din totalul populației țării.

Conform datelor statistice existente la 1 iulie 2013, regiunea Nord-Est avea o populație stabilă de 3.705.145 locuitori, reprezentând 17,4% din populația totală a țării. Sub acest aspect, dintre cele opt regiuni de dezvoltare, regiunea Nord-Est are cel mai mare număr de locuitori. Distribuția pe județe este următoarea: Bacău – 707.045 loc, Botoșani – 439.152 loc, Iași – 849.670 loc, Neamț – 554.240 loc, Suceava – 708.302 loc și Vaslui – 446.736 loc

În raport cu datele colectate și centralizate cu ocazia realizării Recensământului populației și locuințelor 2011 (date finale iul. 2013) se constată că populația totală stabilă a regiunii este de 3.302.217 locuitori, reprezentând 16,41% din populația totală a țării. 616.168 persoane locuiesc în județul Bacău, 412.626 în județul Botoșani, 772.348 în județul Iași, 470.766 în județul Neamț,

634.810 în județul Suceava și 395.499 în județul Vaslui. În comparație cu datele publicate ale Recensământului Populației din 2002 populația regiunii a scăzut cu 11,8%.

Cunoașterea *structurii populației pe vârste* are o importanță deosebită deoarece vârsta reprezintă una dintre caracteristicile demografice fundamentale care impune fiecărei persoane un anumit rol în activitatea socială. Structura pe vârste a populației poartă amprenta caracteristică a unui proces de *îmbătrânire demografică*, datorat în principal scăderii natalității, care a determinat reducerea absolută și relativă a populației tinere (0-14 ani). În paralel, creșterea speranței de viață a determinat creșterea numărului și ponderii populației vârstnice (de 65 ani și peste).

Datele preliminare ale Recensământului populației și locuințelor din 2011 (Direcția Județeană de Statistică, Botoșani) indică o populație de 444.804 locuitori, dintre care 258.429 persoane locuiesc în mediul rural și 218.947 persoane în mediul urban (conform aceleiași surse menționate), relevând o densitate de 89,2 persoane pe kilometru pătrat. Localitățile cel mai dens populate sunt: municipiul Botoșani, municipiul Dorohoi, orașul Săveni, Mihăileni, Orașul Darabani, Corni, orașul Bucecea, Prăjeni. 99,15% din populație este de naționalitate română, existând mici grupări de maghiari, rromi, ucrainieni, germani, turci, ruși, armeni, evrei, lipoveni.

Se observă o migrare a populației din mediul urban spre mediul rural, din cauza lipsei locurilor de muncă, precum și a taxelor și impozitelor mari. Se evidențiază că numărul de stabiliri al domiciliului în județ este mai mic decât al

plecărilor. O explicație posibilă ar fi emigrarea temporară a populației spre locuri de muncă din Europa.

Din cauza problemelor economice apărute în UE în ultima perioadă, începe să apară o tendință de întoarcere în țară a lucrătorilor din Spania, Italia, Grecia s.a. Se remarcă și o rată a natalității scăzute, iar rata sporului natural este negativă, în mediul urban fiind pozitivă, dar foarte aproape de zero și cu tendința de scădere. Un alt factor ce determină scăderea populației este că absolvenții de studii superioare rămân să lucreze în marile centre universitare (cu precădere în Iași, Suceava, Cluj, București, Timișoara), județul Botoșani având o ofertă de locuri de muncă redusă.

Se observă și o ușoară creștere a populației vârstnice, cu vârsta de peste 65 de ani, rezultând că județul se confruntă cu un ușor proces de îmbătrânire a populației.

Potrivit datelor furnizate de INS, în Comuna Brăești, la recensământul din 2011 populația înregistrată a fost de 1934 persoane. În anuarul statistic din 2018 figurau 2109 persoane, dintre care 1065 femei și 1044 bărbați.

	0-20 ani	21-59	Peste 60
Total	344	1095	536
Masculin	231	603	210
Feminin	113	492	326

Mișcarea naturală a populației

Conform sursei citate, la nivelul lunii martie 2020, numărul nașcuților-vii a fost mai mic cu 702 în comparație cu luna similară din anul anterior, respectiv cu 247 în luna februarie 2020 față de aceeași lună din 2019.

De asemenea, numărul persoanelor care au decedat în prima lună de primăvară din anul curent a fost cu 298 mai mic comparativ cu martie 2019 și cu 411 mai mic în luna februarie 2020, față de luna februarie din anul precedent. Sporul natural a fost negativ atât în lunile februarie și martie 2020, cât și în lunile februarie și martie 2019. Numărul copiilor cu vârsta sub un an care au decedat a fost mai mic atât în februarie (-19), cât și în martie (-21) comparativ cu aceleași luni din anul anterior.

Astfel, în luna martie 2020, s-a înregistrat nașterea a 11.857 de copii, cu 270 mai puțini decât cu o lună în urmă, iar în luna februarie s-a consemnat nașterea a 12.127 de copii, cu 3.844 mai puțini decât în prima lună a anului în curs.

Pe parcursul lunii martie din acest an, numărul deceselor a ajuns la 22.591, cu 892 decese mai multe decât în februarie 2020, în timp ce numărul deceselor copiilor cu vârstă sub 1 an, înregistrate în aceeași perioadă, a fost de 83, în scădere cu 19 decese față de datele înregistrate în februarie, anul curent. În luna februarie 2020, numărul deceselor înregistrate a fost de 21.699, cu 1.653 mai puține decât în luna ianuarie 2020, iar numărul deceselor copiilor cu vârstă sub 1 an a fost de 102, în creștere cu 11 decese față de luna ianuarie 2020.

La nivel general, sporul natural a fost negativ atât în luna martie 2020, decedații având un excedent față de nașcuții-vii de 10.734 de persoane, cât și în luna februarie 2020, decedații având un excedent față de nașcuții-vii de 9.572 de persoane.

Numărul nașcuților-vii și cel al deceselor înregistrate în luna februarie 2020 urmează tendința generală din ultimii 10 ani. Din luna martie 2020, criza sanitară începe să aibă efecte asupra fenomenelor demografice, prin scăderi ușor mai pronunțate ale acestora față de anul precedent", se arată în comunicatul INS.

În anul 2013, rata sporului natural în raport cu populația domiciliată în Regiunea Nord-Est era de 0,6‰ , fiind primul an cu o valoare pozitivă, după o serie de 4 ani consecutivi în care s-au înregistrat valori negative. În anul 2014, sporul natural revine la valori negative, întrând pe un trend descrescător, ajungând

la -2,4‰ în 2017. Din graficul prezentat se observă ca județele Iași și Suceava sunt singurele care, în perioada 2011-2016 au avut un spor natural pozitiv; cu un vârf în 2013. Conform datelor din 2017, toate județele regiunii au înregistrat o rată negativă a sporului natural. Referitor la diferențele existente pe medii de rezidență, în zona urbană s-au înregistrat valori pozitive până în 2016, în 2017 coborând până la valoarea de -0,5 ‰, iar în cea rurală valori negative în descreștere anuală, ajungând la -4‰ în 2017. Urmare a modificării metodei de calcul al indicatorului (noua baza de calcul o reprezintă populația rezidentă) în perioada 2012-2016 se constată o ajustare substanțială a ratei sporului natural a populației rezidente, în Regiunea Nord Est înregistrându-se valori semnificativ mai mici: -3‰ în 2012, -1,6‰ în 2013, - 1,4‰ în 2014, - 1,9‰ în 2015 și -1,8‰ în 2016.

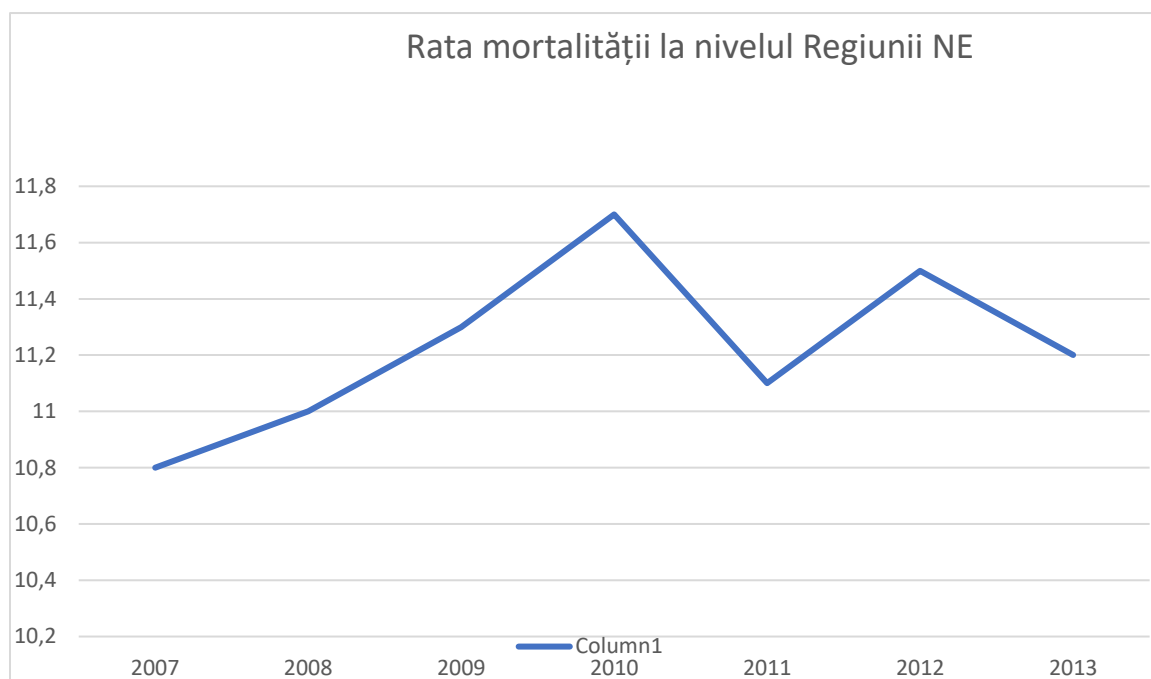
Rata mortalității infantile înregistrează un vârf în anul 2012 atât la nivel național (10‰), cât și la cel regional (11,9‰), descrescând în perioada ulterioară (9,7‰ în anul 2013, 8,7‰ în 2014, 7,7‰ în 2015, 7,3‰ în 2016 și 7,7‰ în 2017 la nivel regional).

Analizând situația pe județe și pe medii de rezidență, în privința ratei mortalității infantile pentru decedații cu reședința obișnuită în Regiunea Nord-Est, în anul 2013 cele mai ridicate nivele în mediul urban se înregistrează în județele Suceava (9,1‰) și Botoșani (13,6‰), iar cele mai scăzute în județele Iași (5,3‰) și Vaslui (5,5‰). În mediul rural cele mai mari nivele ale ratei mortalității infantile sunt în județele Botoșani (14,7‰), Vaslui (14,3‰), iar cel mai scăzut în județul Bacău (9,5‰). Totodată, la nivel regional, rata mortalității infantile era de

7,8‰ în mediul urban (valoare ușor superioară nivelului național de 7,2‰), în timp ce în mediul rural era de 11,1‰ (valoare apropiată nivelului național – 10,9‰).

Per total, județele cu cele mai mari nivele ale ratei mortalității infantile erau Botoșani (14,3‰) și Vaslui (10,4‰), iar cu cele mai mici nivele județele Iași (7,9‰) și Bacău (8,7‰). În perioada 2014-2017, în mediul urban, rata mortalității infantile a înregistrat variații oscilante scăzând până la 4,7‰ în 2015 și crescând din nou până la 5,8‰ în 2017. În zona rurală se constată o ușoară scădere a valorii indicatorului de la 11,1‰ în 2013 la 9‰ în 2017. La nivel de județ situația cea mai gravă este în zona rurală din Botoșani, unde în 2017 s-a înregistrat o rată a mortalității infantile de 14,2‰.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
România	11,7	11,8	12	12,1	11,8	12	11,7
Regiunea NE	10,8	11	11,3	11,7	11,1	11,5	11,2

Deși, în prezent, are loc o trecere epidemiologică spre profilul modern „occidental”, profilul mortalității în România păstrează încă multe caracteristici ale unei țări mai puțin dezvoltate în comparație cu Statele Membre UE, mortalitatea cauzată de boli infecțioase și mortalitatea infantilă rămânând la valori ridicate, ceea ce poate fi explicat prin arealele de subdezvoltare socială existente mai ales în zonele rurale.

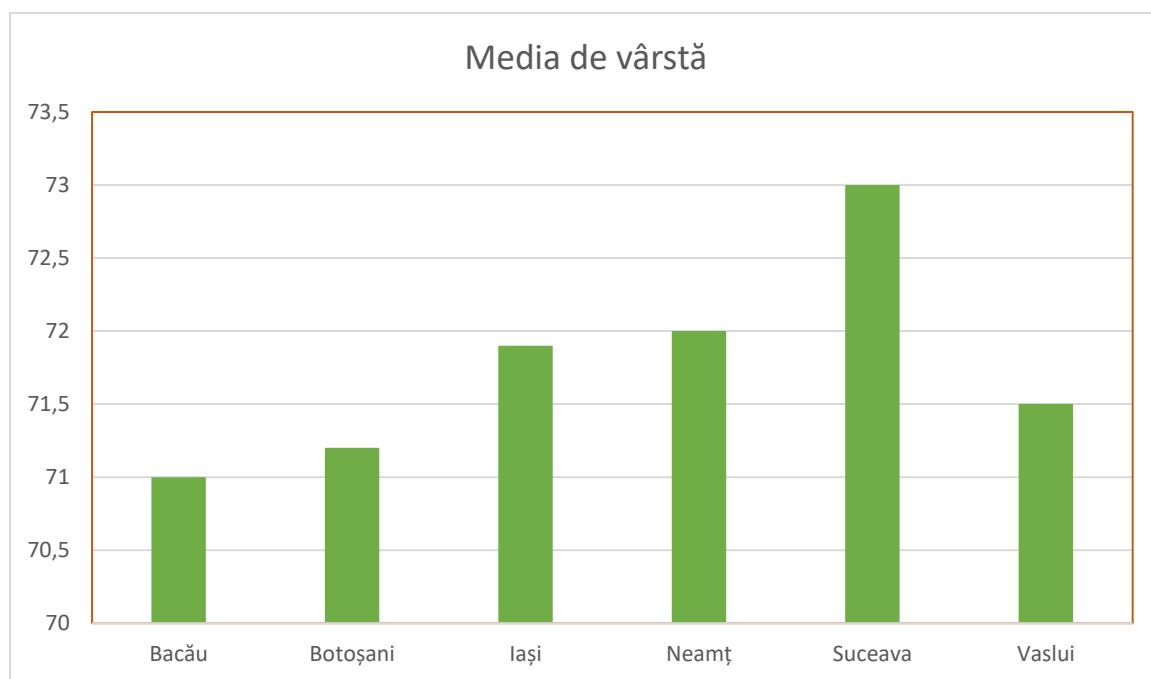
Din datele existente în Raportul Național al Dezvoltării Umane (2006 – ultimul publicat), Regiunea Nord-Est se situează la nivelul mediei pe țară în ceea ce privește speranța de viață și gradul de alfabetizare (ponderea persoanelor de 15 ani și peste care au frecventat sau absolvit o școală sau care știu să scrie și să citească fără a avea școala absolvită, în totalul populației de 15 ani și peste) și cu

6,5 puncte procentuale sub medie și ceea ce privește rata brută de cuprindere în învățământ (numărul de elevi înscriși într-un nivel de învățământ, indiferent dacă aparțin sau nu grupei de vârstă corespunzătoare nivelului, ca procent din total populației din grupa de vârstă respectivă).

Regiunea Nord-Est se situează pe ultimul loc cu cel mai scăzut nivel al Indicelui dezvoltării umane (IDU=0,773), în creștere față de 1999, când acest indice a avut valoarea de 0,738.

Unitatea teritorială	Speranța de viață
România	71,8
Nord-Est	71,8
Bacău	71
Botoșani	71,2
Iași	71,9
Neamț	72
Suceava	73
Vaslui	71,5

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Rata natalității la 1000 de locuitori din mediul urban și rural în perioada 2007 - 2012

Denumire indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Rata natalității urban	8,7	9,7	10,6	9,2	8,4	9,4
Rata natalității rural	9,8	10,8	10,2	9,5	8,9	9,5

Natalitatea este indicatorul care arată numărul de născuți vii la 1000 de locuitori. Rata natalității fluctuează în continuare, în mediul urban de la 8,70 în anul 2007 la 10,60 în anul 2009 și ajungând la 9,40 în anul 2012.

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Denumire indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Spor natural urban	0,7	2,3	0,4	-1,1	-1,4	1
Spor natural rural	-4,9	-3,8	-3,9	-4,6	-4,5	-5,5

Sporul natural arată dinamica dintre natalitate și mortalitate la 1000 locuitori. Evoluția natalității și mortalității au determinat în ultimii ani creșterea sporului natural în mediul urban de la 0,70 % în 2007 la 1,0%0 în anul 2012, iar în mediul rural observăm o fluctuație -4,90% în anul 2007 la -5,50 % în anul 2012.

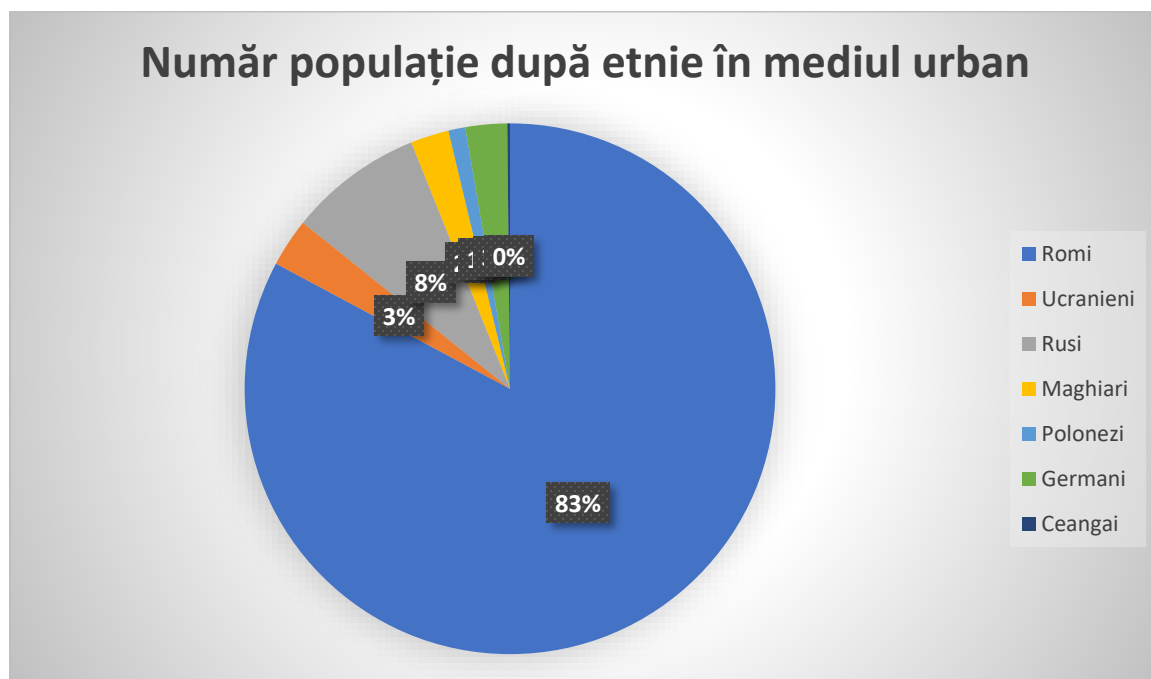
În Comuna Brăești, conform datelor furnizate de primărie, s-au înregistrat în 2018, 20 de nașteri, 35 decese, astfel înregistrându-se un spor natural de -15

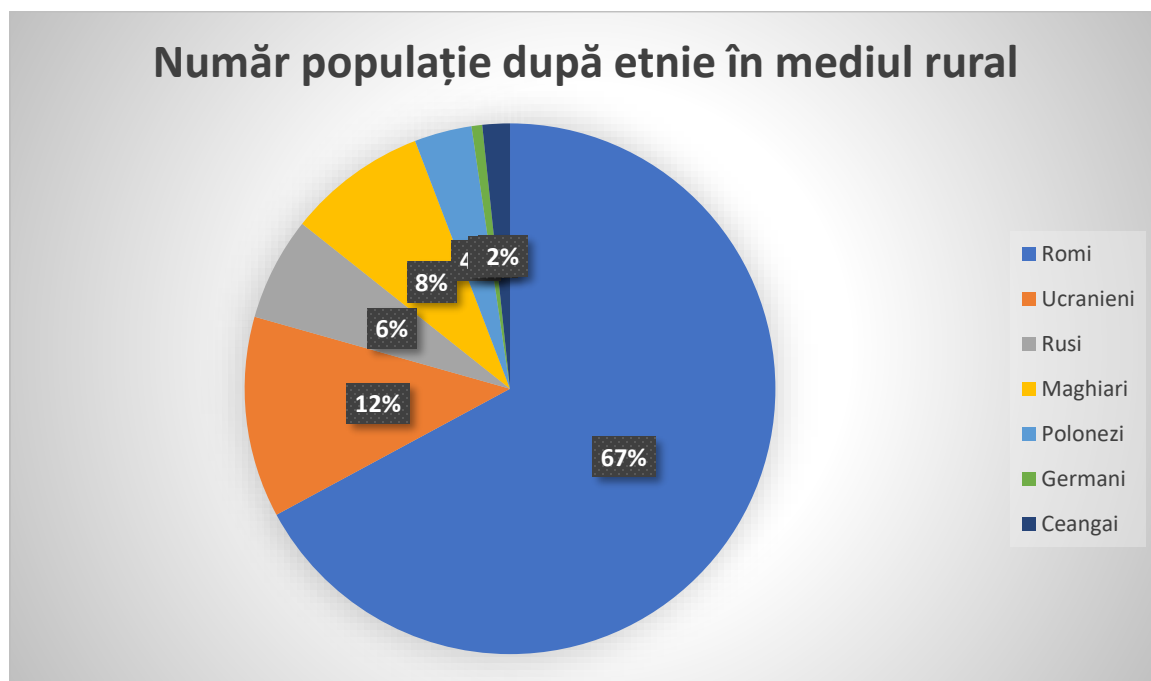
Diversitatea etnică

În urma rezultatelor finale ale recensământului din 2011, populația declarată de altă etnie decât cea română numă aproximativ 260 mii de persoane, adică 7,85% din totalul populației. Dintre aceștia, 5,45% au refuzat să își declare etnia. Analizând repartiția acestora în teritoriu, se observă, pentru unele etnii, o concentrare de populație într-o anumită zonă, fapt datorat, în principal, specificului populației sau a considerentelor istorice.

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Etnie	În mediul urban	În mediul rural
Romi	23017	32199
Ucranieni	818	5877
Rusi – lipoveni	2272	3024
Maghiari	649	4076
Polonezi	286	1680
Germani	705	312
Ceangai	46	802
Alte etnii	3016	697
Etnie nedeclarată	110989	68892

Ucrainenii sunt prezenți în principal în partea nordică a județului Suceava, dar și în două comune din extremitatea nord-vestică a județului Botoșani. Comuna cu cel mai mare procent de ucrainieni este Balcauți, din Suceava, unde aproape 70% din populație face parte din aceasta etnie. De asemenea, în mai multe comune aflate în partea nordică a Obcinii Mestecăniș locuiesc etnici ucrainieni (formând comunitatea huțulă).

Rușii-Lipoveni au o distribuție neconcentrată, fiind prezenți în municipii și orașe sau în proximitatea acestora, preponderent însă în partea de vest a județului Iași și în estul județului Suceava. Ocupațiile tradiționale ale acestora fiind grădinăritul și viticultura, ei aprovizionează permanent piețele din orașe, în special pe cele din Târgu Frumos, unde comunitatea este destul de bine

organizată. Comuna cu procentul maxim de ruși-lipoveni este Mușenița (19,6%), situat în nordul județului Suceava. Maghiarii din regiunea Nord-Est sunt prezenți preponderent în județul Bacău, în partea centrală și vestică. Cea mai importantă comunitate de maghiari se găsește în comuna Ghimeș-Făget, unde 50,6% din populație (2578) s-a declarat ca făcând parte din această etnie (peste jumătate dintre maghiarii din regiune).

Această comună a făcut parte până în 1950 din județul Ciuc, aferent Transilvaniei. Polonezii alcătuiesc o comunitate importantă în partea centrală a județului Suceava, cu predilecție în zona Cacica – Mănăstirea Humorului. Procentul de polonezi din Cacica ajunge la 20%, aici fiind prezentă o importantă comunitate, încă de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, când au început lucrările la mina de sare. Biserica romano-catolică din Cacica reprezintă un important centru de pelerinaj catolic. Germanii sunt prezenți în principal în zonele urbane ale județului Suceava, dar și în Iași. Cu toate acestea, cel mai mare procent de germani se află în comuna Cârlibaba, din extremitatea nord-vestică a județului Suceava (5,1%) Ceangăii reprezintă o ramură a populației maghiare, stabilite în zona Moldovei. Cea mai mare comunitate de ceangăi se află în comuna Răcăciuni (2,4%), aflată la sud de municipiul Bacău. În majoritatea comunelor în care este prezentă o comunitate de ceangăi, este prezentă și o comunitate de maghiari.

Conform rezultatelor finale ale Recensământului Populației și Locuințelor din 2011, în Regiunea Nord-Est locuiesc 55.216 de romi (1,67% din populația totală a regiunii), fiind mai numeroși în mediul rural – 32199, decât în mediul urban – 23017. Județul Bacău se află pe primul loc în ceea ce privește ponderea

populației de etnie romă, atât în mediul rural, cât și în mediul urban, la celălalt pol aflându-se județul Botoșani, cu cele mai mici valori pentru ambele medii.

Analizând situația la nivel de unitate administrativ teritorială de bază (municipii, orașe, comune), se pot individualiza câteva comune în care se concentrează un număr sau procent mare de populație de etnie romă.

Astfel, comuna Lungani din județul Iași are cea mai numeroasă populație stabilă de romi din regiune - 1863 locuitori, reprezentând 31,8% din totalul populației comunei. Între UAT-urile în care sunt prezenți peste 1000 de romi, amintim comunele Corbasca, județul Bacău – 1601 romi, Valea Moldovei – 1500 romi și Valea Seacă – 1280 romi, dar și municipiile Roman – 1549, Iași – 1376, Bacău – 1253, Botoșani – 1245 și Moinești – 1108, precum și orașele Murgeni – 1384, Buhuși – 1264 și Dolhasca – 1258. În ceea ce privește procentul populației romi din totalul locuitorilor din UAT, comunele care trec de pragul de 25% sunt Valea Moldovei – 39% (județul Suceava), Valea Seacă – 33,1% și Corbasca – 32,6%, ambele din județul Bacău și Lungani – 31,8% (județul Iași).

Compoziția etnică a populației din Județul Botoșani este următoarea: 97.589 de români (91,3%), 14 maghiari, 1.245 de rromi, 21 de ucraineni, 16 de germani, 10 turci, 400 de lipoveni, 12 greci, 11 italieni, 37 de evrei, 21 de armeni, 31 de persoane de altă etnie și 7.434 de persoane cu etnie nedeclarată.

Din populația totală recenzată și-au declarat ca limba maternă: românește 98.338, ungurește 14, țigănește 817, ucraineană 12, nemț este 10, turcește 8, rusește 156, italienește 12, grecește 14, armeneste 3, idiș 1

1, 26 de persoane de altă limbă maternă și 7.422 de persoane cu limba maternă nedeclarată.

Din punct de vedere etnic, 96,54% dintre locuitorii Comunei Brăești sunt români. Pentru 3,46 % din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.

Structura populației după religie

Din punct de vedere confesional, la nivelul regiunii Nord Est marea majoritate a populației a regiunii este de religie ortodoxă (84,48%), aspect care se află într-o strânsă corelație cu structura etnică. Celelalte religii dețin ponderi mai mici, după cum urmează: romano-catolică 5,75%, penticostală 2,26%, adventistă 0,38%, alte religii 7,13% și ateism și fără religie 0,08%.

Împreună cu românii, aici au trăit și trăiesc și alte naționalități, cum ar fi rușii- lipoveni, evreii, armenii, grecii și țiganii. Marea majoritate a populației este de religie ortodoxă.

Primii locuitori de altă etnie care au venit și s-au stabilit la Botoșani au fost armenii, încă din secolele XIV-XV. Așezați în apropierea centrului vechi ei își vor construi aici, ca semn al deplinei stabilități, două frumoase biserici și își vor ridica numeroase case și prăvălii. În anul 1809 colonia armeană avea 1640 membri, cuprinși într-un număr de 328 familii.

O comunitate evreiască a existat în Botoșani din secolul al XIV-lea. În primele decenii ale secolului al XVIII-lea vin la Botoșani primii evrei din Polonia. Numărul lor a crescut după anexarea nord-vestului Moldovei (denumit ulterior

Bucovina) de către Imperiul habsburgic, astfel încât, la 1781 comunitatea evreilor din oraș avea și un staroste. În secolul al XIX-lea prin sporul natural dar și în urma unor infiltrări de peste graniță, numărul evreilor cunoaște o puternică evoluție, astfel încât în anul 1899 aceștia reprezentau 51% din populația orașului. Înaintea primului război mondial evreii reprezentau totuși sub jumătate din populația orașului.

Un al treilea grup etnic stabilit la Botoșani este cel al lipovenilor. Originari din stepele Volgăi și Donului, aceștia au venit în Moldova la începutul secolului al XVIII-lea, în urma unui conflict cu patriarhul reformator al Rusiei, Nifon. În anul 1832 colonia lipoveană din Botoșani numără 58 de familii stabilite în Mahalaua Târgul Nou, unde aveau și o capelă. În anul 1853 capela a fost înlocuită cu o frumoasă biserică de zid.

Un grup etnic de o factură aparte așezat la Botoșani îl reprezintă ȣiganii. Originari din India, ȣiganii au ajuns în Moldova la începutul evului mediu. În Botoșani prima mențiune referitoare la o zonă locuită de ȣigani apare în anul 1815. Ea se referea la "ȣiganiile" din apropierea hălelor de astăzi.

Din punct de vedere confesional, 95,3% din locuitorii comunei sunt ortodocși. Apartenența confesională nu este cunoscută pentru 4,7% din populație.

Mișcarea migratorie a populației

Criza financiară precum și procesul simplificat de tranziție au contribuit la creșterea emigrației definitive din regiunea Nord – Est. Astfel în 2014 se

Înregistrau 44.475 persoane ce au emigrat, reprezentând 8,8% din totalul de emigranți definitiv din România în intervalul 1990 – 2014 (504.363 nr. persoane). Raportat la nivelul regiunii, județele dețin din cota regională următoarele procente:

- 24,80% Suceava;
- 23,22% Iași;
- 19,66% Bacău;
- 17,57% Neamț;
- 7,60% Botoșani;
- 7,06% Vaslui.

Pe categorii de vârstă, valorile pentru anul 2015 sunt apropiate, singura categorie care înregistrează o creștere și este relevantă pentru ÎPT este categoria de vârstă 15-19 ani care a crescut de la 5,78% în 2014 la 6,23% în 2015. Grupa de vârstă 25 – 64 ani este cea mai numeroasă, reprezentând categoria care este interesată și motivată să ocupe un loc de muncă, de regulă dețin o calificare iar piața locurilor de muncă oferă posibilități de angajare. Această categorie este urmată ca dimensiune de categoria de vârstă 0-14 ani, ce reprezintă copii/minori acestora (considerați emigranți forțat de situație). Pe categorii de vârstă situația se prezintă astfel :

- 62,69 % – categoria de vârstă 25-64 de ani;
- 18,19 % – categoria de vârstă 0-14 de ani;
- 10,84% – categoria de vârstă 20-24 de ani;
- 6,23% – categoria de vârstă 15-19 de ani.

Prezintă interes și analiza numărului de emigranți temporari la nivelul regiunii și județelor. Datele oficiale disponibile arată că în perioada de după 2012 – 2015 numărul tinerilor (categoriile 0 – 14 ani, 15 – 19 ani, 20 – 24 ani) care pleacă din țară este în continuă scădere, dar, după în 2014, pentru categoria de vârstă 20 – 24 ani este în creștere, în timp ce categoria de vârstă 25 – 64 de ani este în creștere în întreg intervalul.

În intervalul 2012-2015 emigrația temporară din totalul regiunii Nord – Est de 31.403 persoane pe categorii de vârstă astfel :

- 2,96 % Pentru categoria de vârstă 0-14 ani
- 5,22% Pentru categoria de vârstă 15-19 ani
- 16,43 % Pentru categoria de vârstă 20-14 ani
- 66,6% Pentru categoria de vârstă 25-64 ani

Situația este generată de lipsa locurilor de muncă, în special pentru persoane calificate și cu experiență și/sau lipsa de motivare a salariilor care se pot oferi în țară pentru locuri de muncă similare

Datele statistice oficiale înregistrează însă doar migrația internă și externă rezultată din schimbările oficiale de domiciliu. În realitate nu poate fi însă ignorat fenomenul îngrijorător al emigrației la nivel național, în special în rândul tinerilor și al persoanelor calificate, cu tendință de accentuare pe termen mediu.

Fenomenul de migrare este cauzat și de nivelul de sărăcie ridicat existent în zona, unde avem o rata a deprivării materiale cu o valoare mare de 43,5%, (ocupând ca mărime locul al III-lea în România).

În regiunea Nord – Est riscul de sărăcie este printre cele mai mari din țară astfel în 2007 avea valoarea de 56,7% față de 47% media la nivel național, acest indicator înregistrează o scădere de 10,5%, până în anul 2015 la valoarea 46,2% dar păstrează primul loc pe țară, în același timp media la nivel național a scăzut de asemenea cu apr 10 % ajungând la valoarea de 37,3%.

Se observă o migrare a populației din mediul urban spre mediul rural, din cauza lipsei locurilor de muncă, precum și a taxelor și impozitelor mari. Se evidențiază că numărul de stabiliri al domiciliului în județ este mai mic decât al plecărilor. O explicație posibilă ar fi emigrarea temporară a populației spre locuri de muncă din Europa. Din cauza problemelor economice apărute în UE în ultima perioadă, începe să apară o tendință de întoarcere în țară a lucrătorilor din Spania, Italia, Grecia s.a.

Se remarcă și o rată a natalității scăzute, iar rata sporului natural este negativă, în mediul urban fiind pozitivă, dar foarte aproape de zero și cu tendința de scădere. Un alt factor ce determină scăderea populației este că absolvenții de

studii superioare rămân să lucreze în marile centre universitare (cu precădere în Iași, Suceava, Cluj, București, Timișoara), județul Botoșani având o ofertă de locuri de muncă redusă.

Se observă și o ușoară creștere a populației vârstnice, cu vârsta de peste 65 de ani, rezultând că județul se confruntă cu un ușor proces de îmbătrânire a populației.

În Comuna Brăești s-au înregistrat plecări la munca în țări ca: Italia, Spania, Anglia, Irlanda, Germania, Franța, Ucraina, Republica Moldova, Austria, Grecia, Elveția. S-au înregistrat 35 de stabiliri cu domiciliul, dar și 35 de plecări cu domiciliul.

Analiza pieței muncii

Conform metodologiei Balanței forței de muncă, în anul 2012 , la nivel regional, oferta potențială de forță de muncă, exprimată prin populația activă civilă, însumă 1.302,9 mii persoane. Rata de activitate a populației în 2014 avea nivelul 54%, mai mică decât nivelul național (64,6%). Diferența dintre rata de activitate pe sexe este mică, pentru bărbați fiind de 54,2%, iar pentru femei 53,9% (nivel regional).

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	2013	2014	2015	2016	2017
Populația activă în regiunea NE	1289	1263,1	1227,2	1194,3	1190,6
Rata de activitate în regiunea NE	53,1	58,7	61,5	59,4	57,7
Rata de activitate în RO	64,6	70,7	70,3	69,5	70,1

Dacă în 2013 nivelul acesteia stagnează, în 2014- 2015 are loc o creștere până la 61,5% (inferioară valorii naționale). În perioada 2016-2017 se constată o tendință de scădere a ratei de activitate atât pe plan național, cât și regional pe fondul scăderii continue a populației active civile din regiune. De menționat,

nivelul în regiune a ratei de activitate este cu 12 procente mai mic față de nivelul național (2017). Analizând situația pe județe, în anul 2017 se constată ca în județul Neamț se înregistra cea mai mare rată de activitate (67,4%), urmat de Vaslui (60,9%). Cea mai mica rată de activitate s-a înregistrat în județul Iasi – 56,8%. Diferența dintre rata de activitate pe sexe este în continuare mică (bărbați - 61,5%, femei – 57,6%).

Rata de ocupare , în anul 2012 era la nivel regional de 50,8% și național de 61,1%. În anul 2013 se înregistrează o ușoară descreștere la nivel regional și național, urmată de o creștere semnificativă în anul 2014. Această creștere derivă nu din creșterea totalului populației ocupate (în scădere, de altfel), ci din descreșterea accentuată a resurselor de munca (aprox. 420 mii de persoane mai puțin în anul 2014 la nivel regional față de anul precedent). Perioada 2015-2017 aduce o scădere cu 1 pp. a ratei de ocupare în regiune, aceasta ajungând la 56,4% (cu un minim în 2016). Județul cu cea mai spectaculoasă evoluție este Neamț, cu o creștere de aproape 12 procente, ajungând până la 68%, urmată de o ușoară scădere până la 64% în 2017.

La sfârșitul anului 2017, populația ocupată civilă a regiunii Nord-Est era de 1.124.100 persoane, reprezentând 13,4% în totalul populației active ocupate a țării. La nivel regional cea mai mare parte a populației ocupate activează în servicii (49,6%) și agricultură (30,9%), în timp ce în industrie ponderea este de numai 19,5%. În agricultură, ponderea populației ocupate este mare (30,9%), cu 10,1 pp mai mult decât nivelul existent la nivel național. Acest aspect reprezintă un punct slab important întrucât, în populația ocupată în acest domeniu figurează

în special lucrătorii pe cont propriu, lucrătorii familiari, cei care produc bunuri agricole destinate consumului propriu și/sau vânzării directe, practic persoane care practica o agricultură de subzistență și în mult mai mică măsură salariați.

În industrie, procentul înregistrat (19,5%) este inferior celui național (23,5%) - cea mai mare parte a persoanelor ocupate (88,7%) activând în industria prelucrătoare. Și în servicii situația este similară cu cea din industrie, procentul populației ocupate în acest domeniu la nivel regional (49,6%), fiind inferior față de cel național (55,7%) – cele mai multe persoane activând în comerț (27,2% din total persoane ocupate în servicii) și construcții (15,1%). Învățământul, sănătatea și administrația publică sunt singurele secțiuni ale serviciilor unde ponderea populației ocupate este superioară nivelului național. Urmărind distribuția populației ocupate pe județe se constată că cele mai mari ponderi sunt în județele Iași (25%), Suceava (19%), Bacău (18%), iar cele mai mici în județele Vaslui (11%) și Botoșani (12%).

Continuând analiza pe activitățile economiei naționale se constată în raport cu profilul economic al fiecărui județ diferențe față de valorile înregistrate la nivel regional. Astfel, ponderea populației ocupate în agricultură este superioară nivelului regional (30,9%) în județele Botoșani (40,6%), Vaslui (39,5%), Suceava (34,4%) și Neamț (34,1%) și inferioară în județele Bacău (23,7%) și Iași (23,2%). Menționăm ca în nici un județ al regiunii nu se înregistrează nivele inferioare celui național (20,8%).

Totuși, ca aspect pozitiv se remarcă tendința de scădere față de anii precedenți a ponderii populației ocupate în agricultură atât la nivel regional (cu

0,1 pp fata de 2016, 4,2 pp fata de 2015 și 8,5 pp fata de 2014) cât și la nivelul fiecărui județ. În industrie, doar în județele Bacău și Neamț ponderea populației ocupate este superioară valorii regionale. La polul opus, cele mai mici valori sunt în județele Iași, Botoșani și Suceava. Totodată, în toate județele regiunii, industria prelucrătoare deține cea mai mare cota din populația ocupată în industrie (peste 88%). Nici în cazul industriei nu există nici un județ în regiune care sa aibă o valoare a populației ocupate superioară față de valoarea națională. Pentru secțiunea construcții, cele mai mari nivele ale ponderii populației ocupate sunt în județele Bacău și Iași, în timp ce cele mai mici sunt în județele Botoșani și Vaslui.

O situație aproximativ similară se înregistrează și în comerț, unde primele locuri le dețin județele Neamț, Bacău și Suceava. Se observă că învățământul, sănătatea (inclusiv servicii sociale) și administrația publică sunt singurele activități ale economiei naționale, pentru care, în unele județe în regiune, se înregistrează o pondere a populației ocupate mai mare decât cea de la nivel național.

Astfel, este cazul județelor Bacău, Botoșani, Iași și Vaslui pentru sănătate, Vaslui pentru administrația publică și toate județele regiunii pentru învățământ. Cele mai mari ponderi ale populației ocupate în servicii sunt în județele Iași (58,9%) și Bacău (54,6%), iar cele mai reduse în județele Botoșani (40,3%) și Vaslui (41,2%). Totodată, în anul 2017, se constată la nivel regional, o stagnare a ponderii populației ocupate în servicii după creșteri în 2016 cu 2,6 procente față de 2015 și 5,4 procente față de 2014.

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În raport cu datele existente (conform metodologiei AMIGO), evoluția ratei de activitate, respectiv de ocupare pentru Regiunea Nord-Est, pe medii de rezidență, pentru intervalele de timp 2012 -2017 este prezentată în tabelul următor:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Rata de activitate pentru grupa de vârstă 15 ani și peste						
Total RNE	59,5	59,8	60,1	62,2	60,5	61,1
Mediu urban	53,9	53,8	55,3	56,1	55,2	56,8
Mediu rural	63,7	64,4	63,6	66,7	64,3	64,2
Rata de ocupare pentru grupa de vârstă 15 ani și peste						
Total RNE	57	57,2	57,6	59,9	58,7	59,3
Mediu urban	49,5	49,	50,8	53,2	53,2	55
Mediu rural	62,7	63,3	62,6	64,9	62,7	62,5
Rata de ocupare pentru grupa de vârstă 20-64 ani și peste						
UE	68,4	68,4	69,2	70,1	71,1	72,2
România	64,8	64,7	65,7	66	66,3	68,8
Total RNE	71,3	71,8	72,7	75,7	74,9	76,2

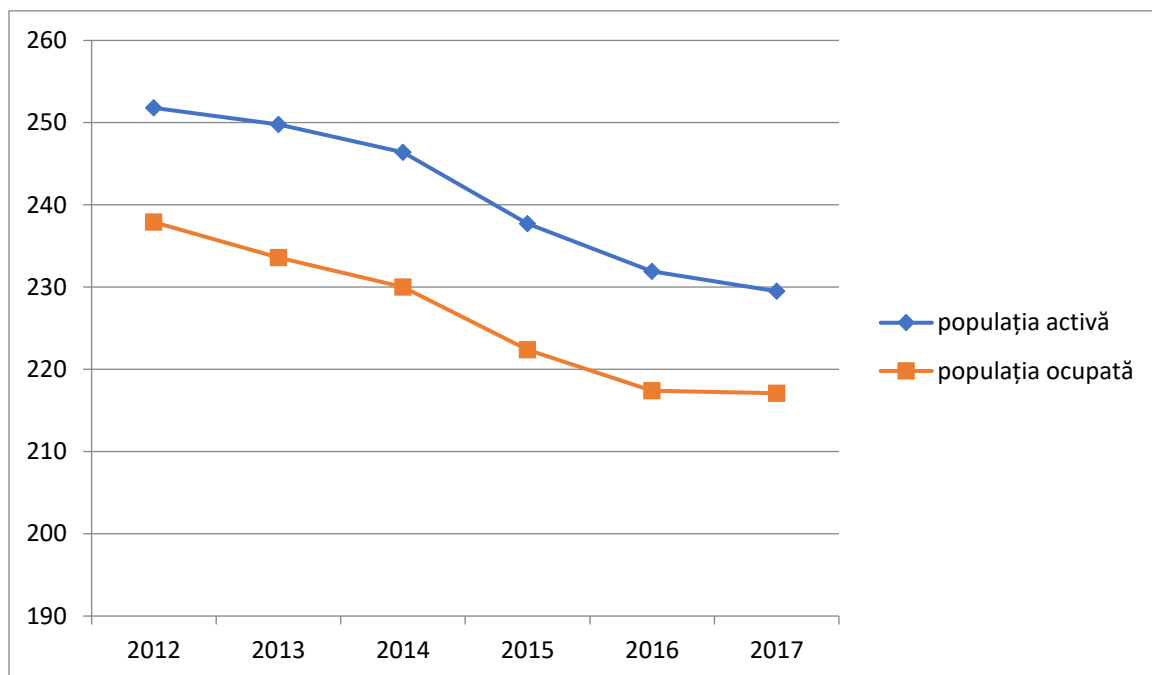
Se constată că la nivelul Regiunii Nord-Est rata de activitate, precum și rata de ocupare au înregistrat, în general, o creștere continuă în perioada analizată, atât în mediu urban cât și în cel rural, excepția fiind anul 2016, în care aproape toți indicatorii au înregistrat o scădere. Din totalul populației ocupate civile, 45,6% sunt femei, fiind ușor superior valorii naționale (45,5% - 2016) și a celei comunitare (45,5% - 2016).

De menționat că în perioada 2015-2017 nivelul ratei de ocupare pentru grupa de vârstă 20-64 ani a depășit ținta prevăzută de Strategia Europa 2020 (75%) și a avut valori superioare mediei naționale și celei comunitare (76,2% în 2017, cu 5 procente mai mare față de 2012). Pentru grupa de vârstă 15 ani și peste se constată că atât rata de activitate cât și rata de ocupare sunt mai mari în mediul rural față de urban pentru întreaga perioadă analizată.

Evoluția principalilor indicatori ai pieței muncii, conform datelor din Balanța Forței de muncă, este prezentată în tabelul în mii:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Populația activă	251,8	249,8	246,4	237,7	231,9	229,5
Populația ocupată	237,9	233,6	230	222,4	217,4	217,1
Rata de activitate	55,6	54,9	64,5	62,4	60,4	59,8
Masculine	55	56	65	63,2	62,8	62,2
Feminin	56	53,6	64,1	61,4	57,3	57
Rata de ocupare	52,5	51,3	60,2	58,4	56,4	56,6
Masculin	52	52	60,2	58,8	58,6	58,6
Feminin	53	50,5	60,3	57,8	54,1	54,2

Evoluția populației active în județul Suceava

Salariați

În regiune, în anul 2013 , numărul mediu al salariaților era de 536.899, în scădere cu 11,9% față de 2007 (an în care s-a înregistrat numărul maxim de salariați). Această scădere caracterizează și fiecare județ al regiunii. În perioada 2014-2017 se observă o creștere cu 11,5% la nivel regional a efectivului de salariați, ajungând la 598.809 persoane. Aceeași tendință se poate constata și la nivelul fiecărui județ.

Principala activitate a locuitorilor din Comuna Brăești este agricultura și creșterea animalelor, dar în ultima perioadă pe teritoriul comunei își desfășoară activitatea un număr din ce în ce mai mare a agenților economici. Prezența acestor agenți economici pe teritoriul Comunei Brăești creează locuri noi de muncă.

Conform datelor de la INSSE se înregistrează 54 de salariați în comuna Brăești.

Șomaj

La sfârșitul anului 2017, în regiunea Nord-Est erau înregistrați 66.569 șomeri, în scădere față de anii precedenți, inclusiv față de anul de referință 2012 (78.203 șomeri). Dintre aceștia 60,5% erau bărbați, iar 39,5% femei și doar 17,9% primeau indemnizație de șomaj. Analizând pe categorii de personal și nivel de pregătire, 49,1% din totalul șomerilor (beneficiari de ajutor de șomaj) au studii primare, gimnaziale și profesionale, 40,8% studii liceale și postliceale și 10% studii superioare (2016). Dintre șomerii neindemnizași, 92,8% sunt cu studii primare, gimnaziale și profesionale, 6,3% sunt cu studii medii iar 0,9% sunt cu studii superioare. Rata șomajului a atins în anul 2017 valoarea de 5,6% la nivel regional, superioară față de valoare a națională de 4%.

În perioada 2012 -2016 rata șomajului a fost în ușoara creștere, tendința inversă față de cea de la nivel național și comunitar. În 2017 rata șomajului a înregistrat o scădere cu aproape un procent atât la nivel regional, cât și național și comunitar.

Pe plan intraregional județele cu cele mai mari rate ale șomajului sunt Vaslui (10,4%) și Bacău (6,6%), având o tendință de creștere atât față de 2012, cât și față de 2015, dar în scădere față de ultimul an analizat.

În anul 2017, pentru grupa de vârstă 15-24 ani, ponderea numărului de șomeri BIM în total populație activă înregistrează cel mai ridicat nivel (în creștere cu 0,6 pp față de 2016 și în scădere cu 0,1 pp față de 2015 și cu 2,9 pp față de 2013) dintre toate grupele de vârstă – 9,8%.

Mai mult, în mediul urban, rata șomajului BIM pentru această grupă de vârstă se situează la nivelul de 15,9% (în creștere cu 1,1 pp față de 2016, în scădere cu 2,4 pp față de 2015 și cu 11,5 pp față de 2013).

Deși nu se ridică la valorile șomajului grupei de vârstă analizate anterior, populația cu vârstă cuprinsă între 25-34 și 55-64 de ani din mediul urban este afectată de șomaj (BIM) în proporție de 4,8%, respectiv 2,4% (în scădere de la 10,5% și 6% în 2013). Pe medii de rezidență, ponderea numărului de șomeri BIM pentru grupa de vârstă 25-34 de ani este mai mare în mediul urban (4,8%), față de mediul rural (2,9%). Diferența este mai accentuată pentru grupa 15-24 de ani, cu ponderi de 15,9%, respectiv 8,2%. Față de anul 2016 se observă o creștere a ratei șomajului BIM pentru grupele de vârstă 15-24 și 25-34, mai pronunțată în mediul urban. Urmărind distribuția pe genuri, se constată că rata șomajului BIM pentru

grupa de vârstă 15-24 a crescut față de anul precedent în rândul bărbaților cu 1,3 pp (10% - 2017) și a scăzut în rândul populației feminine cu 0,4 pp (9,5%). În general, se constată că rata șomajului BIM este mai ridicată în rândul populației masculine, pentru toate categoriile de vârstă.

O categorie aparte o reprezintă tinerii cu vârsta cuprinsă între 18 și 24 ani, care nu sunt angajați, nu sunt incluși în sistemul de învățământ sau de formare profesională (NEET). În perioada 2013 -2017, la nivelul Regiunii Nord-Est, cât și la nivel național și comunitar se constată o scădere a procentului de tineri NEET. Față de anul precedent, în 2017 se constată o scădere a nivelului regional cu 1,2 pp, conform tendințelor naționale și comunitare.

Pentru perioada de analiză 2013-2017 se înregistrează o scădere cu 2,5 pp. Astfel, în anul 2017, la nivelul Regiunii Nord-Est, procentul tinerilor NEET a fost de 13,5%, nivel apropiat de cel comunitar (14,3%) și inferior nivelului național (19.3%). În schimb, pentru grupa de vârstă 15-24 ani nivelul acestui indicator în regiunea Nord-Est a scăzut de la 11,9% în 2013 la 10,2% în 2017, atingând valoarea de 11,3% în 2016.

Conform informațiilor furnizate de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani, numărul șomerilor pe grupe de vârste în perioada 2008-2012, este următorul:

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Anul	Total	<25	25-29	30-39	40-49	50-55	>55
2008	5519	842	329	1303	1400	964	681
2009	11231	1416	736	2619	3175	2073	1212
2010	9837	1469	562	2073	2830	1722	1181
2011	6125	1286	376	1296	1538	778	851
2012	6967	1557	402	1315	1794	864	1035

La nivelul anului 2012, din totalul de 6.967 de șomeri, ponderea cea mai mare o deține categoria de vârstă 40- 49 de ani, urmată de categoria șomerilor de peste 55 de ani. Prin comparație, la sfârșitul lunii septembrie 2013, un număr total de 7.169 persoane sunt înscrise în evidențele AJOFM Botoșani, din care 3.085 femei.

Din cele 7.169 persoane înregistrate, 2.438 persoane sunt șomeri indemnizați, iar 4.731 sunt persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, înscrise în evidențele agenției fără a beneficia de drepturi bănești.

Analizând structura persoanelor indemnizate pe medii de proveniență, situația se prezintă astfel: din 2.438 șomeri indemnizați, un număr de 1.620 beneficiază de indemnizație urmare disponibilizărilor curente de personal, iar 818 persoane beneficiază de indemnizație de șomaj urmare absolvirii unei forme de învățământ.

Distribuția numărului de șomeri pe principalele localități din județul Botoșani arată astfel: - Botoșani

- 1.888 șomeri din care 871 femei;
- Dorohoi - 498 șomeri din care 261 femei;
- Bucecea - 103 șomeri din care 39 femei;
- Darabani - 305 șomeri din care 154 femei;
- Flămânzi - 148 șomeri din care 75 femei;
- Săveni - 221 șomeri din care 91 femei;
- Ștefănești - 212 șomeri din care 80 femei.

Municipiile Botoșani și Dorohoi înregistrează cele mai mari valori deoarece în aceste localități sunt gestionate cele mai multe locuri de muncă și, implicit, cele mai multe disponibilizări; de asemenea, în aceste localități se concentrează și cel mai mare număr de absolvenți.

Din analiza situației șomajului înregistrat pe categorii de vârstă la data de 30.09.2013, se constată că ponderea cea mai mare o reprezintă tinerii cu vârstă până la 25 de ani, 2194 de persoane (30,60%); 1.584 persoane cu vârste cuprinse între 40 - 49 de ani (22,10%); 1.258 persoane cu vârste cuprinse între 30 și 39 de ani (17,55%); 937 persoane peste 55 de ani (13,07%); 737 persoane cu vârstă cuprinsă între 50-55 de ani (10,28%), iar ponderea cea mai mică se înregistrează în rândul șomerilor cu vârstă între 25 și 29 de ani (6,40%), respectiv 459 de persoane.

În Comuna Brăești, conform AJOFM se înregistrează un număr de 56 de șomeri.

Condiții de locuit

În perioada 2013 -2017, deși a avut loc o creștere continuă a salariului mediu net lunar, Regiunea Nord Est se situează în continuare pe ultimul loc în țară - 446 euro/lună, cu 13% mai puțin față de nivelul național. La nivel județean, singurul județ care depășește media regională este Iași (511 euro/luna – 2017), cel mai mic salariu mediu lunar înregistrându-se în județul Neamț (408 euro/luna – 2017).

În ceea ce privește egalitatea de gen în privința salarizării, se constată că în 2017, la nivelul regiunii femeile câștigau ușor mai mult decât bărbații (cu 2,7%), față de situația la nivel național, unde bărbații câștigă apr. 100 lei/lună mai mult decât femeile. Județele în care se regăsesc aceste diferențe salariale sunt Botoșani,

Neamț, Suceava și Vaslui. Cea mai mare diferență dintre salariile lunare nete întâlnim în județul Vaslui – apr. 11% în 2017. Aceasta se explică prin diferențele de salarizări în domenii și subdomenii precum construcții, transporturi, telecomunicații, activități de asigurări, cercetare-dezvoltare, administrație publică și învățământ. Analizând nivelul veniturilor totale medii lunare, dintr-o gospodărie pe persoană, pentru perioada 2012-2017, se constată creșterea valorii acestui indicator până la valoarea de 235 euro/persoană în 2017, la nivel regional (creștere cu 18,1% față de anul precedent). Creșterea în lei la nivel regional este cu 20,1% (față de 2016).

Totodată, analizând nivelul acestor venituri pe categorii sociale și profesionale, se constată că la nivel regional șomerii și agricultorii au nivelul cel mai scăzut al veniturilor (171 euro/persoană șomeră și 143 euro/agricultor).

Riscul de sărăcie sau excluziune socială este un concept multidimensional, indicând procentul populației care se încadrează în cel puțin una din următoarele trei situații: - au venituri disponibile inferioare pragului de sărăcie; - sunt într-o stare de deprivare materială severă; - trăiesc într-o gospodărie cu o intensitate foarte redusă a muncii. În perioada 2013-2016 nivelul ratei riscului de sărăcie sau excluziune socială a scăzut cu 6,1 pp fata de 2012 , ajungând la 46%. Cu toate acestea valoarea indicatorului este superioară nivelului național (38,8%-2016).

Rata sărăciei relative se definește ca fiind ponderea persoanelor sărace (după metoda relativă de estimare) în totalul populației. Se consideră sărace persoanele din gospodăriile care au un venit disponibil pe adult-echivalent (inclusiv sau exclusiv contravaloarea consumului din resurse proprii) mai mic

decât nivelul pragului de sărăcie. În 2014, valoarea acestui indicator a crescut cu 6 p.p. față de 2012, atingând cea mai înaltă valoare din perioada 2008-2014 (36,1%), fiind în același timp și cea mai mare dintre toate regiunile țării. În perioada 2015-2016 se constată stagnarea la nivelul de aprox. 36%.

Rata deprivării materiale severe reprezintă ponderea în total populație a persoanelor în stare de deprivare materială severă, adică a persoanelor în vârstă de 18 ani și peste care, datorită lipsei resurselor financiare, nu își pot permite cel puțin patru dintre următoarele situații: - Achitarea la timp, fără restanțe, a unor utilități și a altor obligații curente; - Plata unei vacanțe de o săptămână pe an, departe de casă; - Consumul de carne, pui, pește (sau alt echivalent de proteina) cel puțin o dată la 2 zile; - Posibilitatea de a face față, cu resursele proprii, unor cheltuieli neprevăzute (echivalente cu 1/12 din valoarea pragului național de sărăcie); - Deținerea unui telefon fix sau mobil; - Deținerea unui televizor color; - Deținerea unei mașini de spălat; - Deținerea unui autoturism personal; - Asigurarea plății unei încălziri adecvate a locuinței.

Analizând datele statistice pentru perioada 2013- 2015 se constată că deși acest indicator are valori superioare mediei naționale, trendul este descrescător, ajungând la valoarea de 23,8% (egală cu cea la nivel național) în 2016. Pentru perioada 2013-2015 , la nivelul Regiunii Nord-Est se constată o evoluție oscilantă a ponderii persoanelor sub 60 ani care trăiesc în gospodării cu intensitate redusă a muncii, în concordanță cu tendința existentă la nivel național. Astfel, după scăderea din 2014, în anul 2015 indicatorul crește până la 4,6%, urmând din nou

o scădere până la valoarea de 2,9% în 2016. De remarcat ca acest nivel este sub valoarea înregistrată la nivel național (8,2%-2016).

În caravana de monitorizare a Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020, desfășurată în localitățile mici și mijlocii din Regiunea Nord-Est s-au identificat o serie de probleme, nevoi, provocări cu care se confruntă comunitățile locale.

Din totalul locuințelor convenționale din județ, 38.7% au alimentare cu apă în locuință (79.4% în municipii și orașe și 12.8% în comune). Cele mai mari ponderi ale locuințelor care au alimentare cu apă sunt înregistrate în municipiul Botoșani (95,2%) și în următoarele localități: municipiul Dorohoi (83,2%), orașul Bucecea (59.3%), orașul Săveni (48.3%), Comuna Mihai Eminescu (42,9%), orașul Darabani (31,3%).

La nivelul județului Botoșani, 70.5% din locuințele convenționale sunt dotate cu bucătărie în interiorul locuinței (89,1% în municipii și orașe și 58,7% în comune). În Municipiul Botoșani, 94,1% din totalul locuințelor convenționale dispun de bucătărie în interiorul locuinței. În 21 de localități se înregistrează ponderi ridicate (peste 70,0%) ale dotării locuințelor cu bucătărie, respectiv în localitățile: municipiul Botoșani, municipiul Dorohoi, orașul Bucecea, orașul Flămânzi, orașul Săveni, și unitățile administrativ- teritoriale: Copălău, Corni, Cristești, Curtești, Frumușica, Hilișeu-Horia, Lunca, Mihai Eminescu, Mihălășeni, Răchiți, Stăuceni, Sulița, Tudora, Vârfu Câmpului, Vlădeni, Vorona.

Dotarea locuințelor cu baie este mai redusă, numai 36,1% din totalul acestora deținând o baie în interiorul locuinței. Discrepanța dintre categoriile de

localități este mare, 76,3% dintre locuințele înregistrate în municipii și orașe și doar 10,5% dintre cele aflate în comune dispunând de baie în interiorul locuinței. În municipiul Botoșani, 92,2% din totalul locuințelor convenționale dispun de baie în interiorul locuinței.

Comuna Brăești este racordată la rețeaua apă și canalizare.

Locuitorii Comunei Brăești sunt mulțumiți de calitatea apei potabile

III.5. Infrastructura educațională , cultura și arta

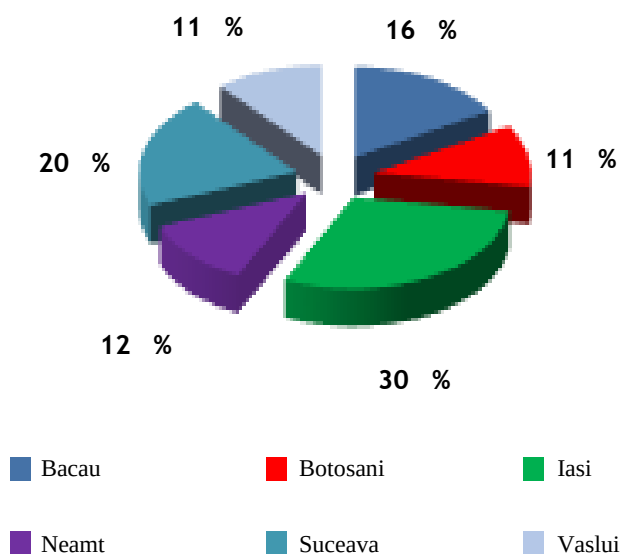
În anul 2017 numărul unităților de educație din regiune (1100) reprezenta 15,6% din numărul total al unităților de învățământ existente la nivel național, iar populația școlară 17,4% din totalul populației școlare la nivel național (față de 15,7%, respectiv 18% în 2013). Acest aspect exprimă corelarea cu faptul că regiunea deține cea mai mare populație și suprafață dintre cele opt regiuni de dezvoltare ale României.

În regiune funcționează 15,7% din numărul total de licee din România și 17,4% din cel al școlilor generale. În schimb, deși în regiune se află 17,5% din populația preșcolară a României numărul grădinițelor existente reprezenta doar 9,3% din totalul național (2017).

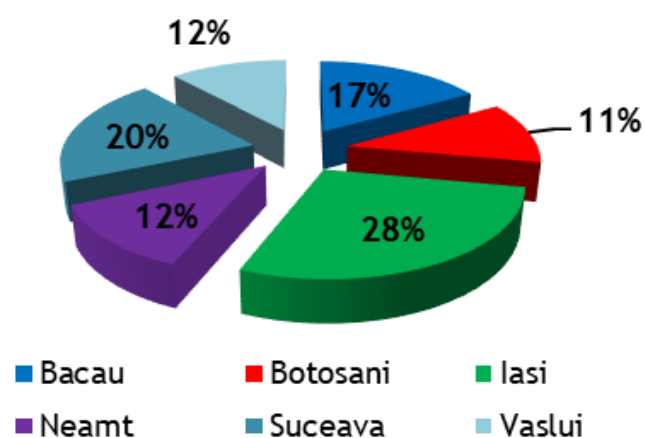
Unitatea teritorială	Grădinițe		Școli - gimnazial		Liceal și profesional		Postliceal		Învățământ superior	
	2013	2017	2013	2017	2013	2017	2013	2017	2013	2017
	3	7	3	7	3	7	3	7	3	7
N-E	113	110	712	701	252	245	22	31	14	11
România	118	117	404	402	161	156	127	160	103	95
	7	5	5	7	2	0				

*Situația comparativă a numărului de unități școlare pe niveluri de educație
2013/2017*

Repartizarea populație școlare pe județe 2017

Repartizarea populație școlare pe județe, 2013

În anul 2017, față de anul precedent se constată o ușoară scădere a populației școlare în regiune, atât numeric (658410 – 2013; 644768 – 2015;

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

632429 – 2016; 622986 - 2017), cât și ca pondere în total populație școlară la nivel național (18% - 2013; 17,7% - 2015; 17,5% - 2016; 17,4% - 2017).

Această scădere a populației școlare este caracteristică fiecărui județ din regiune. Pentru întreaga perioadă 2013-2017 a avut loc o reducere a populației școlare cu aprox. 36.000 persoane (cu 5,3% mai puțin)

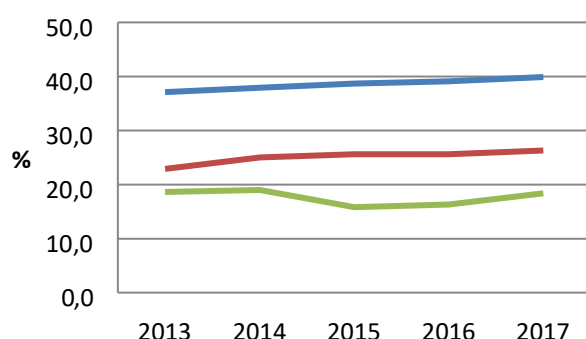
În ceea ce privește repartitia unităților școlare pe județe se observă ca în 2017 cele mai multe (24%) dintre unitățile școlare erau localizate în județul Iași, iar cel mai puține (12%) în județul Botoșani. Ca evoluție, în perioada 2013-2017 se constată o scădere a numărului de unități școlare (cu excepția județului Botoșani), parte datorându-se procesului de comasare, parte chiar desființării unor unități de învățământ.

	2014- 2015		2015-2016		2016-2017		2017-2018	
	Total unitați	Unități autoritate	Total unitați	Unități autoritate	Total unitați	Unități autoritate	Total unitați	Unități autoritate
N-E	2874	1894	2801	1882	3044	1842	3381	2217
Bacău	814	699	771	673	171	136	934	845
Botoșani	702	414	704	417	506	212	488	269
Iași	227	212	226	219	225	207	223	182
Neamț	337	292	337	311	660	566	341	289

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Suceava	794	277	763	262	754	263	760	273
Vaslui	n/a	n/a	n/a	n/a	728	458	635	359

Ponderea populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terciară

În perioada 2009-2013 în Regiunea Nord-Est a avut loc o creștere cu 6 pp a ponderii populației cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 ani având cel puțin educație terțiară (nivel ISCED 5 sau 6). Cu toate acestea nivelul înregistrat (18,6%) era sub cel național și mult sub nivelul mediu european (37,1%). În anul 2014 continuă creșterea atât la nivel regional, cât național (RNE: 19%; RO: 25%). În anul 2015 indicatorul înregistrează o scădere semnificativă în regiune, pe când la nivel național și comunitar continuă trendul crescător (RNE: 15,8%; RO: 25,6%; UE28: 38,7%). În perioada 2016-2017 se constată o revenire ușoară, neatingându-se însă valoarea din anul de referință 2013.

În anul școlar 2010-2011 a avut loc o creștere alarmantă a abandonului școlar în învățământul profesional, rata abandonului la nivel regional practic,

dublându-se (18%). Față de perioada de referință, în intervalul 2014-2018 are loc o reducere substanțială a nivelului acestui indicator (cu excepția județelor Neamț și Vaslui). Astfel, maximele înregistrate sunt în județul Neamț (12,5%) și Vaslui (8,89%), iar minimul în județul Iași (1,86%).

	2014- 2015	2015- 2016	2016- 2017	2017- 2018
Bacău	7,8	8,5	5,7	5,66
Botoșani	4,2	3,2	5,1	4,73
Iași	1,5	1,4	1,7	1,86
Neamț	4,1	5,7	6	12,5
Suceava	1,9	1,7	6,9	3,4
Vaslui	4,3	3,5	3,4	8,89

Rata abandonului școlar în învățământul profesinal %

În ceea ce privește rata de părăsire timpurie a școlii, se constată o scădere ușoară a nivelului acesteia în Nord-Est, de la 22,5% în 2013 la 21,7% în 2014. În anul 2015 are loc o creștere semnificativă, ajungând la nivelul de 25,3% (RO: 19,1%, UE28: 11%). Fenomenul este ușor mai ridicat în rândul populației de sex masculin (26,8%). În perioada 2016-2017 se constată o descreștere a acestui indicator, atât pe plan regional (23,6% în 2017) cât și pe plan național (18,1% în 2017).

În anul 2012, în învățământul preșcolar, numărul minim și maxim de copii per educator, pe fiecare județ și pe medii de rezidență (urban/rural) se prezintă după cum urmează: Bacău (12-21/11- 43), Botoșani (14-21/15-33), Iași (15-22/15-39), Neamț (13-20/12-26), Suceava (11-25/11-29) și Vaslui (13-21/16-25).

Ținând cont că situația optimă la nivel preșcolar presupune existența a doi educatori la 30 de copii rezultă din datele prezentate că în puține localități din regiune este îndeplinit acest criteriu. Practic aproape toate localitățile din mediul rural se confruntă cu un număr insuficient de educatori. În 2017 nu au avut loc modificări majore în ceea ce privește numărul de copii preșcolari per educator. Astfel, pe județ și medii de rezidență (urban/rural): județul Bacău (12- 21/13-25), județul Botoșani (13-21/12-25), județul Iași (13-20/14-35 cu maxim în comuna Probota), județul Neamț (14-23/12-30), județul Suceava (10-24/11-29) și județul Vaslui (12- 20/11-25).

În învățământul primar-gimnazial, din prelucrările făcute rezultă următoarea situație, în 2012, pentru numărul de elevi înscriși ce revin per cadru didactic: Bacău (11-18/10-31), Botoșani (13-47 cu maxim în localitatea Bucecea/10-39), Iași (14-20/9-25), Neamț (13- 22/7-23), Suceava (12-38 cu maxim în localitatea Solca/10-39), Vaslui (12-20/7-22).

Se observă că dacă în localitățile urbane există un relativ echilibru, în schimb, în mediul rural sunt pe de o parte localități care se confruntă cu o lipsă acută de cadre didactice, iar pe de altă parte altele care au un număr foarte mic de elevi per cadru didactic.

În 2017 în învățământul primar-gimnazial nu au fost schimbări majore, datele pentru numărul de elevi per cadru didactic sunt: Bacău (11-21/8- 18), Botoșani (15-40 cu maxim în localitatea Bucecea/6-43 cu maxim în localitatea Pomârla), Iași (11-19/8-35 cu maxim în Hălăucești), Neamț (15-23/6-20), Suceava (12-45 cu maxim în localitatea Broșteni/6-40 cu maxim în localitatea Dumbrăveni) și Vaslui (12-20/6-19).

În învățământul liceal situația indicatorului, în 2012, este următoarea: Bacău (12-19/6-19), Botoșani (7-17/6-26), Iași (13-19/8-54), Neamț (12-18/5-88), Suceava (6-22/6-16) și Vaslui (17- 21/7-18). Și în acest caz, localitățile din mediul rural se confruntă cu același tip de probleme menționat la învățământul primar și gimnazial.

În 2017, în învățământul liceal datele arată astfel: Bacău (5-15/4-15), Botoșani (7-17/4-22), Iași (11-14/4-16), Neamț (7-19/3-20), Suceava (4-17/4-15) și Vaslui (7-15/5-19).

În ceea ce privește învățământul universitar, la nivelul anului 2017, în Regiunea Nord-Est existau 11 instituții de învățământ universitar: 7 publice și 4 private, ceea ce reprezintă o micșorare cu 4 (instituții private) a numărului lor față de anul 2012.

În 2017 numărul studenților înscriși în învățământul superior era de 67.772 persoane, majoritatea (76%) fiind înscriși la cursuri de licență, 20,3% la cursuri de master, iar restul la cursuri doctorale și postdoctorale.

În învățământul liceal numărul calculatoarelor existente însumă 18.373 bucați în 201244, ceea ce presupune un raport de 8 elevi per calculator.

În învățământul superior figurau 10.623 unitați – asigurând un raport de 5,6 studenți per calculator. În perioada analizată se observa ușoare scăderi pentru învățământul primar, gimnazial și cel superior.

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Învățământ primar și gimnazial			Învățământ liceal			Învățământ superior		
	2013	2016	2017	2013	2016	2017	2013	2016	2017
România	13,2	12,4	n/a	6,7	5,6	5,5	4,1	5	5
RNE	12,9	12,	n/a	7,6	6,4	6,3	5,2	4,8	5,2
Bacău	11,6	10,3	n/a	6,4	5,7	5,8	4,8	6	6,7
Botoșani	14	13,6	n/a	7,8	6,7	6,6	-	-	-
Iași	13,3	13,1	n/a	7,3	6,1	5,9	5,2	6,1	6,2
Neamț	10,8	10,3	n/a	7,2	5,7	5,5	10,2	11,2	10,8
Suceava	15,3	13,2	n/a	8,5	7,4	7,1	5,1	1,8	2,3
Vaslui	12,6	11,4	n/a	9,9	7,5	7,2	-	-	-

Evoluția indicatorului nr. elevi/calculator, pe niveluri de învățământ, pe perioada 2013-2017

Totodata, are loc o îmbunătățire a situației în învățământul liceal, însă aceasta nu înseamnă neaparat creșterea numărului de calculatoare în licee, ci mai ales scăderea accentuată (cu 22,8% în 2017 față de 2012) a populației școlare pentru acest nivel de învățământ.

În anul 2012, la nivelul regiunii Nord-Est figurau 2.92 biblioteci, din care aproximativ 70% îl reprezentau bibliotecile școlare.

Numărul lor a continuat să scadă în perioada 2013-2017, ajungând la 1.898 biblioteci, din care 1.329 erau biblioteci școlare.

Analizând procentul populației cu educație terțiară în grupa de vârstă 30-34 obținem o imagine de ansamblu asupra competențelor avansate. Indicatorul nu se limitează la aria științifică și tehnică, deoarece adoptarea inovațiilor în multe domenii, inclusiv în sectoarele serviciilor, depinde de o gamă largă de competențe. Indicatorul se concentrează pe o proporție restrânsă a populației - cea cu vârste cuprinse între 30 și 34 de ani – pentru a evidenția, relativ rapid, schimbările în politici educaționale care duc la un număr crescut de absolvenți de educație terțiară prin care mediul antreprenorial poate inova. Aceștia modelează indirect dinamica mediului antreprenorial din regiune.

Comparativ cu media UE-28, la nivelul celor 8 regiuni din România, Regiunea Nord-Est se află pe locul VI în anul 2019, cu o valoare ce reprezintă doar 10,96% din valoarea Regiunii București-Ilfov (locul I – 157,81%). În Regiunea Nord-Est, în perioada 2015-2017, valoarea indicatorului a scăzut considerabil de la 19,83% la 6,33%, dar s-a redresat în 2019 ajungând la 17,3%.

Populația tânără (0-14 ani) va cunoaște o scădere semnificativă în perioada 2011-2060, de aproape 1,6 milioane persoane în varianta cu migrație și de 1,5 milioane persoane în varianta fără migrație (ponderea tinerilor în totalul populației se va diminua de la 15,9% în 2011 la 12,1%-12,5% în 2060). Scăderea continuă a populației are aceeași tendință și pentru populația de vârstă școlară, 7-14 ani, dar și pentru populația de vârstă școlară 15-24 ani, care poate continua procesul de învățământ în licee, școli profesionale, colegii și universități (acestea se vor reduce în perioada 2011-2060 cu câte 49,4%).

Învățământ gimnazial

În intervalul 2007-2015 numărul elevilor cuprinși în învățământul gimnazial a scăzut cu 16,45%, scăderea este vizibilă în toate regiunile României. Regiunea cu cea mai mică scădere este regiunea București-Ilfov înregistrându-se o scădere de 2%, iar cea mai mare scădere de 25,73% apare în regiunea Sud-Vest Oltenia. Din analiza numărul elevilor cuprinși în învățământul gimnazial la nivelul județelor regiunii Nord-Est se constată că în județul Iași sunt înscriși cei mai mulți elevi de gimnaziu și de asemenea este județul în care se înregistrează

cea mai mică scădere în intervalul 2007-2015 de doar 10,74%. La polul opus, respectiv cu cea mai mare scădere, se remarcă județele Bacău 20,60%, Neamț 21,43% și Vaslui 18,73 urmate de Suceava 16,7% pe ultimul loc fiind județul Botoșani cu 12,9%.

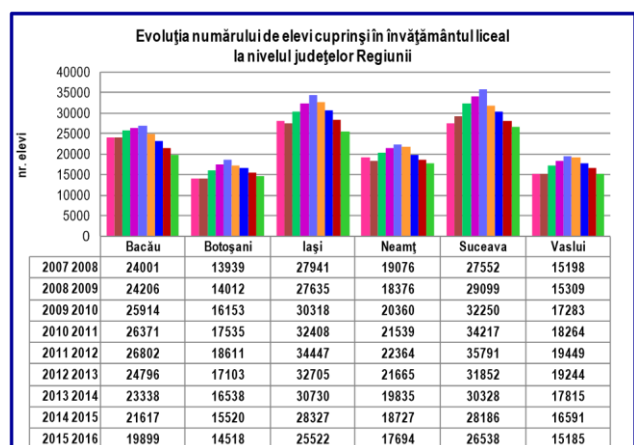
Din datele furnizate de INS privind mediul de rezidență al elevi de gimnaziu pentru regiunea Nord-Est, pentru anul 2015, rezultă că cele mai multe persoane provin din mediul rural: - 39,3% persoane provin din mediul urban; - 60,7% persoane provin din mediul rural; iar datele privind repartitia pe sexe, pentru regiunea Nord-Est, rezultă că în anul 2015, cele mai multe persoane sunt de sex masculin: - 48,3 % sunt persoane de sex feminin - 51,7 % sunt persoane de sex masculin.

Învățământ liceal

Din analiza evoluției numărului de elevi înscriși la învățământul liceal între anii 2007 – 2016, se constată că a avut loc o creștere în anul școlar 2011-2012, generată de desființarea formei de învățământ SAM, perioadă ce a fost urmată de o scădere până în anul școlar 2015-2016 apropiată dar sub nivelul înregistrat în anul 2007-2008 în toate regiunile țării. Din nou regiunea Nord-Est se evidențiază ca regiunea cu cel mai mare număr de elevi de liceu față de celelalte regiuni ale țării. Din analiza evoluției numărului de elevi, cuprinși în învățământul liceal din județele regiunii, figura 59, se remarcă aceeași fluctuație cu o creștere ce atinge un maxim în 2011 urmată de o scădere.

Județele cu cei mai mulți elevi din învățământul liceal sunt Iași și Suceava, menținându-se pe aceste locuri în întreg intervalul analizat 2007-2015. Din datele

privind mediul de rezidență al elevilor din învățământul liceal, pentru regiunea Nord-Est, în anul 2015 rezultă că cele mai multe persoane provin din mediul urban: - 91,8% persoane provin din mediul urban; - 8,2% persoane provin din mediul rural. Din datele privind repartitia pe sexe pentru regiunea Nord-Est, pentru anul 2015, rezultă că cele mai multe persoane sunt de sex feminin: - 53,0 % sunt persoane de sex feminin; - 47,0 % sunt persoane de sex masculin.

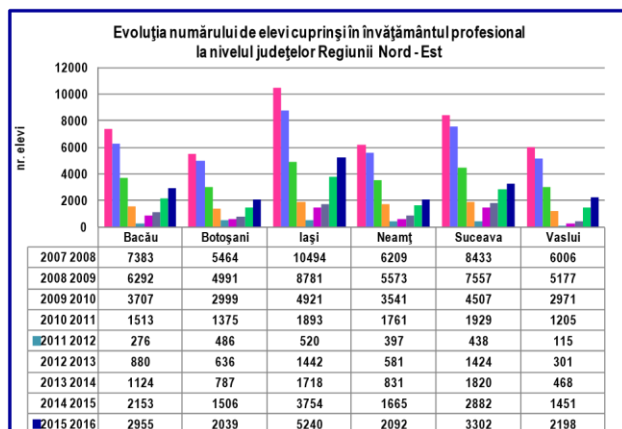
Învățământul profesional

Așa cum a rezultat și din analiza anterioară anul 2011 a însemnat o pierdere importantă pentru învățământul profesional prin desființarea SAM, școli înființate preponderent în mediul rural cu scopul eliminării disparităților și oferirii de șanse egale copiilor dezavantajați din mediul rural. Reconstructia sistemului profesional presupune un efort susținut nu numai de sistemul educativ dar și de comunitatea locală, astfel deși a înregistrat, raportat la anul 2011, o scădere de

94,9% (de la 43.989 elevi în 2007 la 2.322 elevi în anul 2011) când aproape a dispărut total la nivelul regiunii. Învățământul profesional, a avut o revenire până în 2015 la aproximativ 40% din dimensiunea înregistrată în 2007. Situația este similară în toate regiunile țării.

La nivelul județelor regiunii Nord-Est, figura 60, se constată și de această dată că județul Iași deține cele mai valori ale numărului elevilor din învățământul profesional pe toata perioada până în 2015 când înregistrează 5.240 elevi aproape dublu celorlalte județe. Din datele furnizate, pentru regiunea Nord-Est la nivelul anului 2015, privind mediul de rezidență rezultă că cele mai multe persoane provin din mediul urban: - 73% persoane provin din mediul urban; - 27% persoane provin din mediul rural. Analiza datelor privind repartitia pe sexe, a elevilor din învățământul profesional, pentru regiunea Nord-Est în anul 2015, rezultă că cele mai multe persoane sunt de masculin: - 30,7 % sunt persoane de sex feminin; - 69,3% sunt persoane de sex masculin.

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

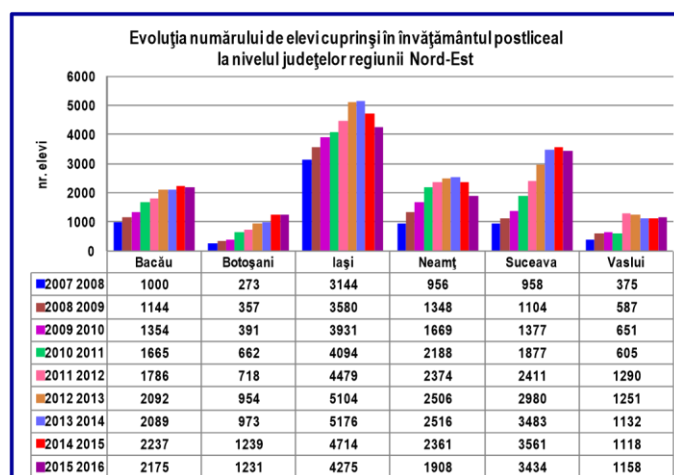
Învățământul postliceal

Situația învățământului postliceal la nivel național a înregistrat schimbări dar nu dramatice ca învățământul profesional, astfel se înregistrează o creștere din 2007 în unele regiuni (Nord-Est, București-Ilfov, Centru, Nord-Vest) până în 2013-2014 sau în altele (Sud Est,Sud Muntenia, Sud Vest Oltenia, Vest,) până în anul școlar 2014-2015 urmată de o scădere în anul școlar 2015-2016. În regiunea NordEst creșterea a fost evidentă în intervalul 2013-2014 urmată apoi de o scădere de 7,82%. Analiza pe județele regiunii Nord-Est, figura 61, evidențiază un prim aspect legat de dimensiunea respectiv numărul de elevi cuprinși în învățământul postliceal care este cea mai mare în județul Iași (4.275 elevi în 2015) aproape dublu decât în celelalte județe ale regiunii, un număr mare de elevi cuprinși în învățământul postliceal se înregistrează și în județul Suceava 3.434

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

elevi, Bacău 2.175 elevi și cei mai puțini elevi fiind în: Vaslui 1.158 elevi și Botoșani 1.231, Neamț 1.908 elevi.

Din datele furnizate pentru regiunea Nord-Est la nivelul anului 2015 privind mediul de rezidență rezultă că aproape toate persoanele, din învățământul postliceal, provin din mediul urban: - 99,1% persoane provin din mediul urban; - 0,9 % persoane provin din mediul rural. Din datele privind repartitia pe sexe pentru regiunea Nord-Est, anul 2015, rezultă că cele mai multe persoane sunt de sex feminin: - 71,6% sunt persoane de sex feminin - 28,4 % sunt persoane de sex masculin.

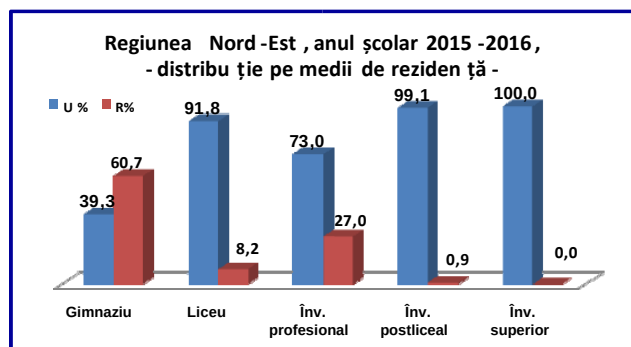

Învățământul superior

Evoluția numărului de persoane cuprinse în învățământul superior, a înregistrat din 2007 până în 2015, în linii mari, un declin la nivelul tuturor regiunilor, astfel regiunea Nord-Est a înregistrat o scădere până în 2013, urmată

de o ușoară creștere până la nivelul anului universitar în 2015-2016. În anul 2015-2016 cel mai mare număr de persoane cuprinse în învățământul superior sunt în regiunea București-Ilfov, 170.542 elevi, urmate de regiunea Nord-Vest 90.977 studenții și pe locul III fiind regiunea Nord-Est cu 69.502 studenți. La nivelul județelor regiunii Nord-Est, numărul studenților înscriși în învățământul superior se concentrează în județul Iași 54.653 studenți, ceea ce reprezintă 78,63% din totalul regiunii, urmat de județul Suceava 12,8 % și de județul Bacău cu un procent de 8%.

Din datele furnizate pentru regiunea Nord-Est anul 2015 privind mediul de rezidență rezultă că majoritatea persoanele provin din mediul urban. Din datele privind repartitia pe sexe, a numărului de persoane cuprinse în învățământul superior, pentru regiunea Nord-Est în anul 2015, rezultă că cele mai multe persoane sunt de sex feminin: - 54,0 % sunt persoane de sex feminin; - 45,0 % sunt persoane de sex masculin.

Concluzia care se desprinde este că în învățământul liceal, profesional și postliceal mediul de rezidență dominat este urban în timp ce în învățământul gimnazial mediul predominant este rural. În ceea ce privește distribuția pe categorii de sex se evidențiază faptul că în timp ce în învățământul gimnazial și liceal repartitia pe sexe este echilibrată și reflectă structura populației din această categorie de vârstă, în cazul învățământului profesional băieții sunt predominanți (o posibilă explicație este că aceștia aleg o meserie pentru a intra mai rapid pe piața forței de muncă, fetele vizează continuarea studiilor alegând învățământul postliceal și superior).

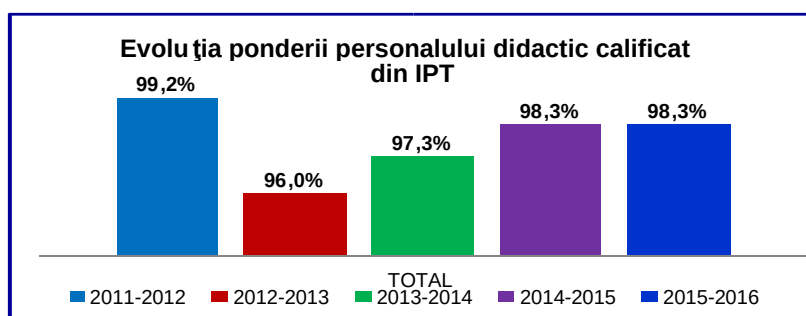
De reținut că la nivel național cel mai mare număr de elevi din învățământul gimnazial și profesional se găsesc în regiunea Nord-Est (gimnaziu 153.475 elevi; învățământ profesional 17.826 elevi). Și la nivelul județelor regiunii cel mai mare număr de elevi din învățământul gimnazial și profesional se găsesc în județul Iași (gimnaziu 35.894 elevi; învățământ profesional 5.240 elevi) și județul Suceava (gimnaziu 31304 elevi; învățământ profesional 3.302 elevi). De asemenea majoritatea studenților înscriși în învățământul superior sunt în județul Iași (54.653 studenți din total de 69.502 studenți). De menționat că orașul Iași este cel mai vechi și cel mai mare centru universitar din regiune, Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” este a treia universitate tehnică din țară.

Resursele umane

Resursa umană este una din condițiile esențiale necesare asigurării calității în formarea profesională, de calitate și nivelul pregătirii/calificării resursei umane depinde atingerea obiectivelor ÎPT.

Dacă analizăm evoluția ponderii personalului didactic calificat, din perioada 2011 – 2016, la nivel național se constată o scădere față de anul 2011-2012 de la 99,2% la 98,3%, și un minim de 96% în 2012-2013.

Evoluția ponderii personalului calificat din ÎPT pe scăderi pentru toate nivele de educație, astfel:

- învățământ liceal tehnologic - de la 99,2 % în 2011-2012 la 98,5% în 2015-2016; - învățământ profesional - de la 100% în 2011-2012 la 88% în 2015-2016; - învățământ postliceal - de la 96,5% în 2011-2012 la 95,9% în 2015-2016. Evoluția ponderii personalului calificat din învățământ liceal tehnologic, pe profiluri indică scăderi pentru toate profilele:
- profil tehnic de la 99,2 % în 2011-2012 la 98,7% în 2015-2016;
- profil resurse natural și protecția mediului de la 98,9 % în 2011-2012 la 98,1% în 2015-2016;
- profil servicii de la 99,4 % în 2011-2012 la 98,1% în 2015-2016,

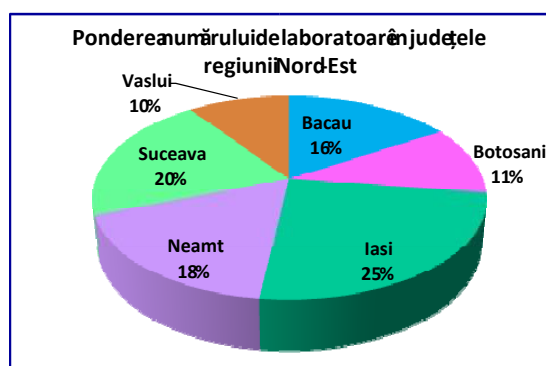

În intervalul 2011-2016 ponderea cea mai mare o deține categoria de profesori cu vârste cuprinse între 35-54 de ani, ponderea este de peste jumătate din total 54,2% în 2011-2012 și a crescut la 59,9% în 2015-2016 . Celelalte categorii de profesori cu vârste cuprinse între 25-34 ani și 55- 64 ani dețin o pondere de aproximativ 20%, categoria de profesori tineri (25-34 ani) este în scădere în intervalul analizat.

Ponderea personalului didactic calificat din regiunea Nord-Est și județele regiunii indică scăderi ușoare. Pe regiune se produce o scădere de la 99,03% în 2011-2012 la 98,36% în 2015-2016, iar pe județe fluctuațiile sunt:

- județul Bacău de la 99,33% în 2011-2012 la 99,19% în 2015-2016;
- județul Botoșani de la 95,98% în 2011-2012 la 95,89% în 2015-2016;
- județul Iași de la 100% în 2011-2012 la 98,69% în 2015-2016;
- județul Neamț de la 98,55% în 2011-2012 la 98,66% în 2015-2016;
- județul Suceava de la 99,95% în 2011-2012 la 98,72% în 2015-2016; - județul Vaslui de la 98,61% în 2011-2012 la 98,19% în 2015-2016.

Analizând baza materială (număr de laboratoare) constatăm că în regiunea NordEst sunt în total 1.347 de laboratoare, ceea ce reprezintă 15,7 % din total național (8.526). Din totalul numărului de laboratoare din regiune se observă că județul Iași are cea mai mare pondere 24% (334 laboratoare), urmat de județul Suceava 20,48% (276 laboratoare), și cu cele mai puține laboratoare este județul Vaslui 10,02% (135 laboratoare).

Numărul total al PC-urilor, în regiunea Nord-Est, la începutul anului școlar 2015-2016 era de 19.304 unități și care se distribuiau pe județe: Bacău – 3.610 bucăți, Botoșani – 2.337, Iași – 4.448, Neamț - 3.051 unități, Suceava - 3.817 și Vaslui – 2.041 bucăți.

Începuturile învățământului județean sunt în anul 1832, când ia ființă la Botoșani prima Școală Primară Publică de băieți, ulterior numită Școala „Marchian”. Învățământul botoșănean număra în 2012 - 77083 elevi, pregătiți în învățământul primar, gimnazial, liceal și postliceal. Se remarcă și calitatea învățământului liceal din Botoșani, cu rezultate peste media pe țară.

De asemenea, universități private din țară (Universitatea „Petre Andrei” Iași, Universitatea „Spiru Haret” București, Universitatea Danubius Galați, Universitatea de Medicină și Farmacie Iași) și-au deschis filiale la Botoșani. Instituțiile superioare de învățământ particular pregătesc studenți în domeniile drept, științe economice, științe sociale, iar în învățământul superior de scurtă durată (colegiu de stat) pregătește specialiști în pedagogie. Botoșani a fost și rămâne un centru al culturii românești.

Viața culturală a județului este puternic marcată de cele 4 mari genii care s-au ridicat de pe aceste meleaguri: „poetul nepereche”, Mihai Eminescu, muzicianul George Enescu, istoricul Nicolae Iorga și pictorul Ștefan Luchian, precum și de impresionanta galerie de personalități creatoare ce sporește prestigiul culturii românești în multe domenii: biologul Grigore Antipa, matematicianul Octav Onicescu, fizicianul Dimitrie Negreanu, scriitorul și

istoricul Barbu Lăzăreanu, dramaturgul Mihail Sorbu, renumitul Al. Grigore Ghica, regretatul scriitor și actorul Al. D. Lungu.

Manifestările culturale sunt un obicei transmis peste generații la Botoșani. Dintre acestea, teatrul a avut o soartă privilegiată. Primul spectacol a fost oferit de trupa lui Costache Caragiale în octombrie 1838. În acea vreme, Botoșani era unicul oraș din cele 3 țări românești în care se vorbea românește pe scenă. În 1857 – 1858, teatrul are deja o trupă proprie.

Clădirea a fost inaugurată în anul 1914, distrusă parțial în timpul bombardamentelor din anul 1944 și refăcută ulterior în 1958 și anii 90. Și astăzi, Teatrul "Mihai Eminescu" găzduiește premiere ale unor piese autohtone sau după autori străini, interpretate în mod original de trupa locală. Teatrul „Mihai Eminescu” are în prezent și o publicație proprie, „Caietele botoșănene”, distribuită lunar, de obicei cu prilejul premierelor. Astăzi, Teatrul „Mihai Eminescu”, înființat în 1914, are o influență benefică asupra vieții oricărui botoșănean.

Copiii și tineretul au un teatru dedicat lor. Este vorba despre Teatrul „Vasilache”, unde se pun în scenă piese dedicate vârstelor fragede. Amatorii de muzică clasică pot asista la concertele Filarmonicii Botoșani, iar cei care preferă muzica populară pot merge la spectacolele Orchestrei „Rapsozii Botoșaniului” (cu soliști celebri ca Sofia Vicoveanca, Daniela Condurache, Cornelia Ciobanu, Brândușa Covalciuc). Iubitorii artei plastice au la dispoziție două galerii – una de stat (Galeriile de Artă „Ștefan Luchian”) și una privată („City Gallery”).

La Botoșani, viața culturală se desfășoară și în cadrul celor 50 de biblioteci existente. Fondul de carte se concentrează în Biblioteca „Mihai Eminescu”, aceasta având mai multe secții deschise pe teritoriul județului. De remarcat este una dintre acestea și anume secția de la Penitenciarul Botoșani, care le oferă deținuților un prilej de a accede la cultură. La rândul său, presa are un trecut bogat în evenimente.

Primele ziare și reviste apar după 1860: "Albina", "Viața botoșăneană", "Foișorul de Dorohoi". În prezent, pe teritoriul județului funcționează două televiziuni particulare (Tele’M Botoșani și Somax TV). Presa scrisă locală încadrează trei cotidiene („Monitorul de Botoșani”, „Jurnalul de Botoșani” și „Evenimentul de Botoșani”) și două săptămânale („Informația Botoșaniului” și „Actualitatea Botoșăneană”).

De asemenea, este dezvoltată presa online, reprezentată de „Jurnalul de Botoșani și Dorohoi”, „Banul Botoșănean”, „Botoșăneanul” care apar exclusiv pe Internet, precum și de două agenții locale de presă („Botoșani News”, „Știri Botoșani”). Informația locală se propagă și prin intermediul undelor FM, prin posturile Radio Meridian și Radio Fix

În Comuna Brăești sunt unitățile de învățământ:

- Grădinița cu program normal Prichideii Brăești;
- Școala primară Sf. Maria sat Poiana;
- Școala Gimnazială Ghe. Coman Brăești
- Bibliotecă comună

Populația școlară din comuna Brăești, înscriși în anul școlar 2018/2019, este în număr de 229 elevi, dintre care 74 preșcolari și 155 școlari. Cadrele didactice sunt în număr de 15.

Un rol important în viața culturală a comunității o joacă căminul cultural și biblioteca comunală, primul fiind loc pentru serbări și alte evenimente culturale, iar biblioteca pune la dispoziție cititorilor volume de carte precum și alte tipuri de publicații. Cu toate acestea, clădirile care adăpostesc aceste instituții nu se ridică însă la nivelul de confort necesar pentru ca desfășurarea unor evenimente culturale și artistice în comună să se facă în mod plăcut și confortabil (spre exemplu căminele culturale nu au niciun sistem de încălzire și nici sisteme de sonorizare).

În comuna Brăești nu există niciun muzeu.

Biblioteca comunală are un număr de 19996 de volume și un număr de 297 cititori.

Conform Listei Monumentelor Istorice a județului Botoșani, în comuna Brăești se află următoarele monumente istorice:

- Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului”
- Conacul Capri.

Pe teritoriul administrativ al Comunei Brăești „Repertoriul arheologic al județului Botoșani – elaborat în 1976, de către Institutul de Arheologie București, în colaborare cu Institutul de Arheologie Iași, menționează în sens mai larg, perimetrele de interes arheologic și paleoistoric identificate ca atare, declarate zone protejate și înscrise în Repertoriul Arheologic Național sunt:

- Situl arheologic de la Brăești – Vatra Satul;
- Așezarea hallstattiană de la Brăești – La Velnița;
- Movila funerară la Brăești – Dealul Coșarelor;
- Situl arheologic de la Brăești – Iazul de la Luncă
- Situl arheologic de la Brăești – Podișul de la Stână
- Movila Cârței de la Brăești;
- Movilă la Brăești – Dealul Țigăncii;
- Movilă la Brăești – Dealul Hopăi;
- Așezarea de epocă bronzului de la Brăești – Dealul Zârnei.

Majoritatea populației este mulțumită de sistemul de învățământ din Comuna Brăești și de dotarea unităților de învățământ.

III.6. Infrastructura de sănătate și servicii medicale. Asistența socială

În urma întâlnirilor organizate la nivelul regiunii de Nord-Est cu reprezentanții comitetelor județene și regionale, președinți și vicepreședinți de consilii județene, primari, managerii unităților sanitare din județ și cu alte persoane interesate, a reieșit necesitatea actualizării acestora având în vedere modificările intervenite până în prezent în structura spitalelor și a existenței de date validate în 2017 sau 2018, menționa referatul de aprobare al ordinului.

În 2019 au fost constituite două grupuri de lucru: Grupul tehnic de lucru și Grupul decizional interinstituțional, desemnate în vederea actualizării masterplanurilor regionale de sănătate.

Astfel, au fost analizate datele existente la nivelul instituțiilor implicate comparativ cu datele menționate în master planurile regionale de servicii, precum și propunerile transmise de unitățile sanitare din Regiunea NE în urma cărora a rezultat masterplanul de servicii medicale pentru Regiunea NE – document de politică sanitară, care trasează linii directoare în vederea optimizării serviciilor medicale, în vederea asigurării accesului la serviciile medicale de calitate, având ca orizont de implementare anul 2027, mai indica documentul.

MEDICINA PRIMARĂ

Noul plan menționează necesitatea îmbunătățirii acoperirii populației cu medici de familie. Astfel, în 2015, România avea un medic de familie (MF) la 1.607 de persoane, față de o medie a UE de un MF la 1.257 de persoane.

“Aceste cifre nu sugerează o penurie severă de MF la nivel național. Chestiunea problematică pentru România este administrarea penuriei severe de MF în anumite localități”, se arată în masterplan.

Autorii documentului consideră că, pentru perioada 2021-2027, se impune revizuirea mecanismelor de plată a furnizorilor din asistență medicală primară, stimularea medicilor de familie în vederea îmbunătățirii calității serviciilor și creșterea ponderii serviciilor de prevenție în asistenta medicală.

Medicii de familie sunt plătiți în funcție de capitație (o rată fixă pe asigurat) și plata pe serviciu. Cea mai bună practică din întreaga lume este ajustarea capitației în funcție de riscul de boală, astfel încât furnizorii să nu respingă grupul cu risc ridicat.

De subliniat este faptul că la același nivel de plată, actualmente, grupul cu risc ridicat aduce venituri mai mici furnizorilor datorită solicitării frecvente a serviciilor medicale. În România rata capitației este ajustată doar pentru vârstă și necesită o ajustare suplimentară pentru alți factori determinanți ai riscului de boală, arată documentul.

Mai mult, în prezent sunt decontate de către casa de asigurări de sănătate un număr de 20 de consultații în medie/zi, inclusiv servicii de prevenție și monitorizare a cazurilor, ceea ce duce la imposibilitatea acoperirii necesarului de servicii de acest tip. Plățile bazate pe performanță pentru obiectivele de acoperire a calității sau serviciilor sunt implementate într-o anumită măsură, dar nu suficient.

Pe lângă dezvoltarea mecanismelor de plată pe performanță, susținerea pachetului de beneficii în asistența medicală primară se va face prin includerea anumitor servicii care în prezent sunt acordate de către medicul specialist și prin creșterea responsabilităților medicului de familie în ceea ce privește prescrierea medicamentelor pentru boli cronice.

Astfel, actualele reglementări nu permit medicilor de familie din România să inițieze îngrijiri pentru mai multe afecțiuni din sfera serviciilor acordate în ambulatoriu, cum ar fi: diabetul zaharat, astm, boli pulmonare obstructive cronice, afecțiuni psihiatrice, dureri cronice de diverse etiologii.

De exemplu, diabetul zaharat poate fi diagnosticat, tratat și urmărit în mod corespunzător la nivelul medicului de familie, cu trimitere către medicul specialist pentru complicații, după cum este necesar, așa cum este reglementat în sistemele de sănătate din alte țări. Cu toate acestea, în România, medicul de familie nu poate prescrie medicamente de bază și tehnologii necesare pentru a gestiona eficient diabetul, în funcție de complicațiile acestuia”, precizează documentul.

Masterplanul prevede și că un prim pas în orientarea asiguratului către medicul de familie este acordarea și decontarea serviciilor pentru depistarea

bolnavului TBC nou descoperit activ de către acesta, precum și recompensarea administrării schemei de tratament direct observat (DOT) pentru bolnavul TBC confirmat, serviciu acordat de către medicul de familie asiguraților de pe lista proprie.

În regiunea Nord-Est, o simulare efectuată pentru a estima numărul ideal de medici de familie a indicat un deficit de peste 1.000 de medici de familie în zonele rurale, în timp ce în mediul urban a existat un excedent de peste 300 de medici de familie. În anul 2019 au fost identificate 35 de localități din regiune cu deficit de medici de familie.

Masterplanul propune o creștere a numărului de MF din regiunea Nord-Est cu 2%-4%. Acești medici vor fi trași în special în comunele fără MF și în zonele rurale, în special în județele Botoșani (care înregistrează cel mai scăzut indice de acoperire), Suceava, Neamț și Vaslui, utilizând diverse mecanisme de stimulare.

Potrivit documentului, capacitatea ambulatorie de îngrijire din regiune va fi consolidată prin reabilitarea, re tehnologizarea și echiparea ambulatoriilor integrate, cu accent special pe județele în care aceste unități sunt în număr limitat (adică Botoșani, Vaslui, Suceava și Neamț) sau în stare proastă.

Accentul va fi pus pe consolidarea furnizării de servicii în specialitățile clinice de bază și în specialitățile cu deficit ridicat și adresabilitate ridicată la nivel regional (de exemplu, reumatologie, oncologie și pediatrie neurologie).

În cele șase județe ale Moldovei, cel mai mare număr de unități de ambulatoriu se află în județul Iași (42%), “probabil ca urmare a existenței centrului universitar”, urmat de județul Suceava, cu 24% din numărul total de spitale din regiune. Pe de altă parte, cele mai puține unități de ambulatoriu sunt în județul Botoșani (2%), urmate de județul Vaslui (8%).

În ceea ce privește tipurile de facilități de ambulatoriu, practicile medicale individuale (CMI) sunt predominante la nivel regional, urmate de facilități specializate în ambulatoriu și facilități integrate de ambulatoriu.

Județele cu cel mai mare număr de CMI sunt Iași și Suceava, cel mai mic număr fiind întâlnit în județul Botoșani (1), urmat de județul Vaslui (12). Pentru spitalele specializate, cel mai mare număr este în județul Iași (45), urmat de Bacău (22) și Vaslui (16).

Dintre cele 42 ambulatorii integrate din regiunea de Nord-Est (inclusiv ambulatorii integrate în spitalele cronice), 12 au fost renovate, reabilitate sau modernizate ca parte a Programului Operațional Regional 2007-2013.

Cele mai multe ambulatorii care au primit finanțare au fost în Iași (4 din 15), în timp ce în Vaslui niciuna dintre cele trei ambulatorii integrate nu a primit finanțare prin POR”, arată masterplanul.

Procesul de îmbunătățire a infrastructurii ambulatoriilor de specialitate a continuat și în exercițiul financiar 2014-2020.

Asfel au fost inițiate, finalizate sau aflate în curs de finalizare proiecte de reabilitare, reorganizare, extindere a 24 de ambulatorii din regiunea NE, care au beneficiat de rambursarea cheltuielilor cu echipamente și investiții efectuate în perioada 2014-2020, mai arată documentul.

SPITAL REGIONAL

Regiunea va avea în următorul deceniu un spital regional la Iași, construit din fonduri europene. În decembrie 2019, Ministerul Sănătății a demarat

procedura de achiziție pentru elaborarea proiectului tehnic al Spitalului Regional din Iași și pentru asistență tehnică, estimând valoarea contractului la 63 milioane lei. Contractul de achiziție este stabilit pe o perioadă de 132 de luni și este finanțat din fonduri bugetare.

Spitalul Regional de Urgență din Iași va costa 2,38 miliarde lei (circa 500 milioane euro) și va fi realizat în patru ani, potrivit indicatorilor tehnico-economici ai proiectului.

Noul spital urmează să fie construit pe un teren selectat în 2017, care se află în municipiul Iași, zona Moara de Vânt – Podgoria Copou. Spitalul va avea 850 de paturi în regim de spitalizare continuă și 40 paturi pentru spitalizare de zi. Terenul are o suprafață de 12 ha (120.000 mp) și este în afara zonei urbane a orașului Iași, la aproximativ 9 km de centrul orașului.

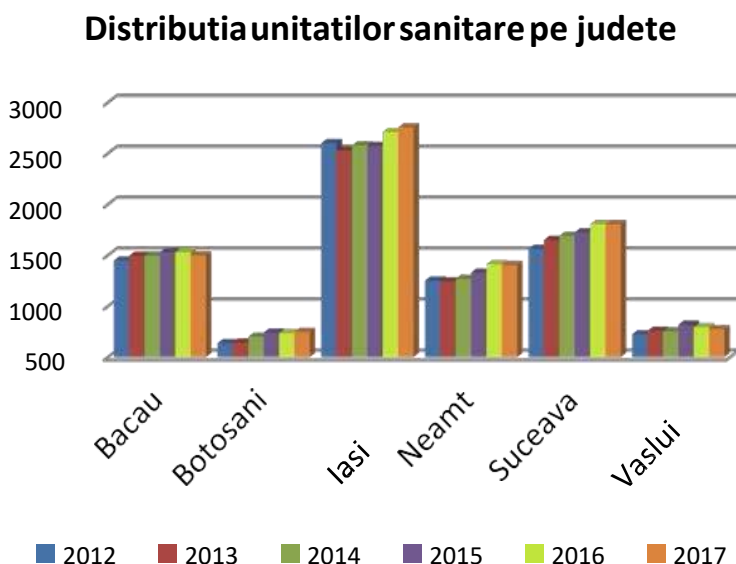
Din punct de vedere arhitectural, SRU Iași va fi un complex de construcții pe 7 etaje: subsol, parter și cinci etaje superioare.

Amprenta clădirii este de 27.340 m², în timp ce suprafața totală utilă este de 70.108 m², valoare ce nu include spații tehnice, circulații majore și suprafață pentru extinderea ulterioară în subsol.

Volumul total construit este de 678.163 m³. Spitalul va dispune de 1.497 locuri de parcare auto, la care se vor adăuga locuri de parcare pentru motociclete, biciclete, ambulanțe și o stație de autobuz.

În intervalul analizat (2012-2017) se constată că la nivel regional distribuția unităților sanitare este aproape neschimbată, cele mai numeroase aflându-se în județul Iași (30,6%), iar cele mai puține în județele Botoșani și Vaslui (8-9%). În

mod similar aceleași aspecte sunt constatate și în privința evoluției numărului de spitale și al medicilor.

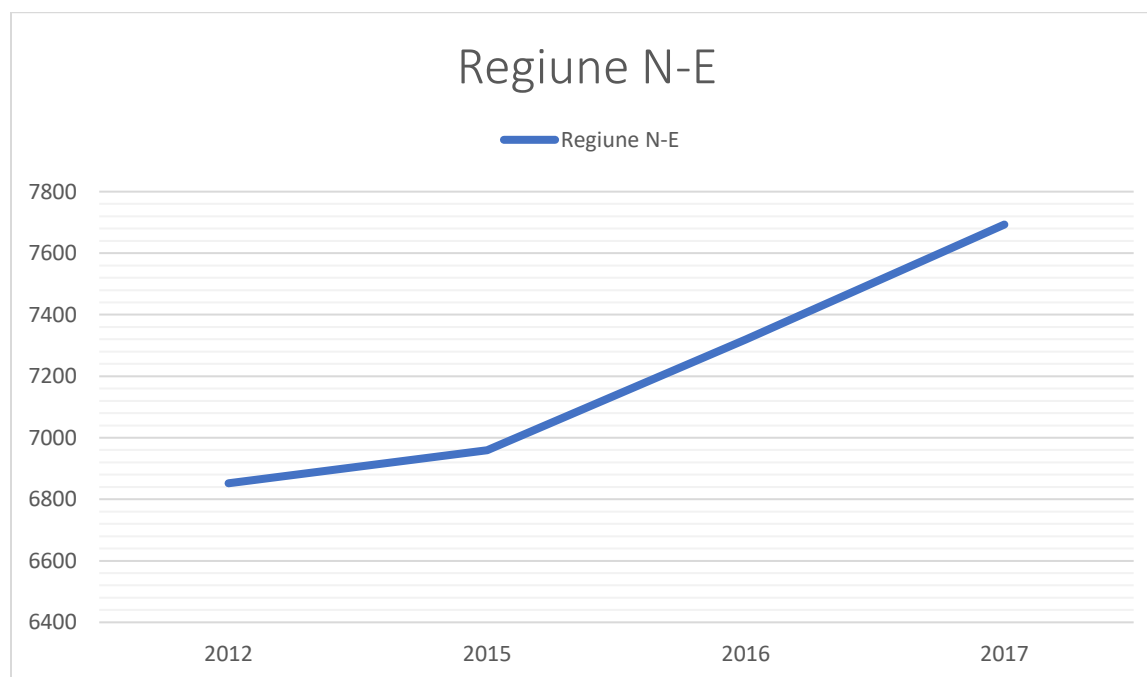
În anul 2017 au fost modificări în ceea ce privește infrastructura de sanitate, după cum urmează:

- Județul Bacău: 3 spitale private cu ambulatoriile aferente s-au închis, numărul ambulatoriilor de specialitate a scăzut la 8 (de la 17 în 2016);
- Județul Iași: numărul cabinetelor medicale de familie a scăzut cu 4,5%;
- Județul Neamț: numărul laboratoarelor medicale a scăzut cu apr. 10%;
- Județul Vaslui: cu 2 policlinici și 2 centre medicale de specialitate mai puține față de 2016;

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	2012	2015	2016	2017
Bacău	1049	1110	1086	1097
Botoșani	578	606	610	624
Iași	3007	2955	3339	3674
Neamț	764	819	811	823
Suceava	885	924	942	953
Vaslui	569	545	531	522
N-E	6852	6959	7319	7693

Numărul de medini in spitale

Evoluția numărului de medici in spitale în regiunea N-E

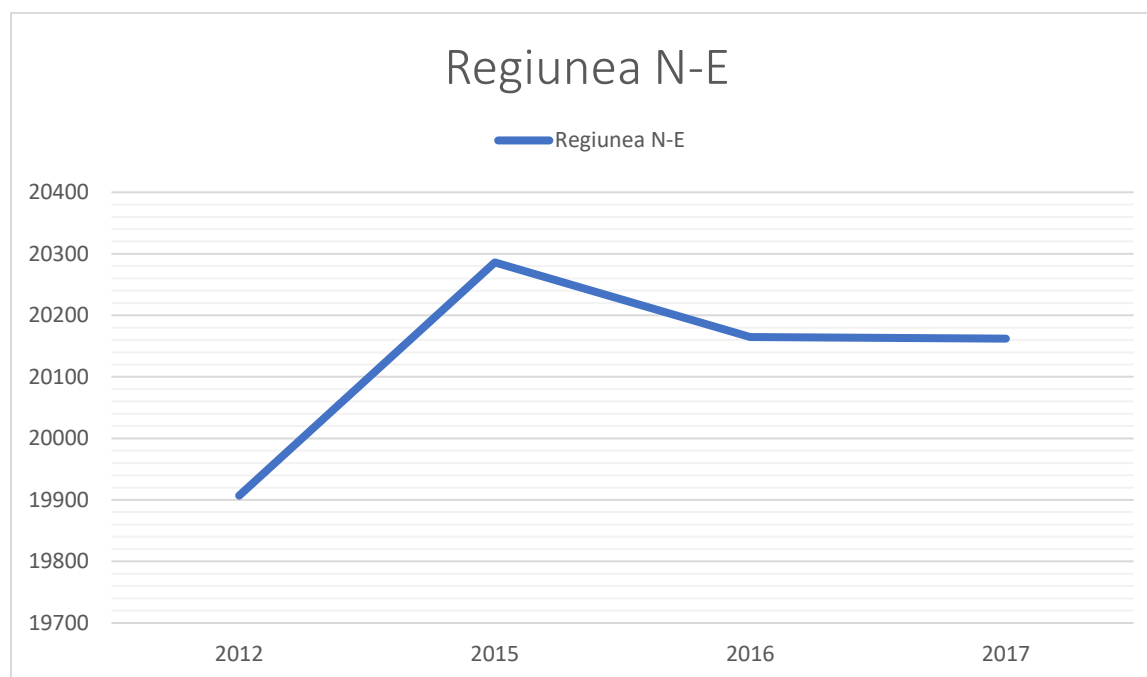
Pe ansamblu, la nivel regional figurează în 2016 un număr total de 7.319 medici, în creștere față de 2012 cu 6,8%. Cei mai mulți activează în județul Iași (3.339, 45% din total medici pe regiune), iar cel mai puțini în județul Vaslui (531). În ceea ce privește repartizarea medicilor pe medii de rezidență, discrepanțele existente dintre mediul urban și cel rural s-au adâncit în perioada analizată (2012-2016), în sensul că în zona urbană numărul de medici la 10.000 locuitori a crescut de la 43 la 47, în timp ce în mediul rural acest indicator a rămas aproximativ la aceeași valoare (4,7).

Disparitățile interjudețene se manifestă mai ales în zonele urbane: cei mai puțini medici, raportați la populație sunt în orașele din Suceava și Vaslui (30 respectiv 27 medici/10000 loc.), iar cei mai mulți în județul Iași (87 medici/10000 loc.).

Per total, la nivel regional indicatorul a crescut de la 20,8 în 2012 la 22,5 în 2016, datorită atât creșterii numărului de medici, cât și scăderii populației rezidente în regiune.

	2012	2015	2016	2017
Bacău	3163	3246	3244	3249
Botoșani	2191	2191	2191	2191
Iași	7242	7491	7497	7489
Neamț	2259	2250	2250	2250
Suceava	2950	3006	3006	3006
Vaslui	2102	2102	1977	1977
N-E	19907	20286	20165	20162

Numărul de paturi în spitale

Evoluția numărului de paturi în spitale în regiunea N-E

În ceea ce privește evoluția numărului de paturi din spitale se constată o ușoară creștere a acestora la nivel regional (cu 1,2% în 2017 față de 2012). Astfel, per total, în Regiunea Nord-Est figurează un număr total de 20.162 paturi în spitale, reprezentând 15,2% din totalul național. Totodata, analizând evoluția numărului total de medici, se constată o creștere, ușor mai accentuată în perioada 2016-2017 la nivelul județelor și, implicit la nivel regional, în aceeași tendință cu evoluția indicatorului la nivel național. Cea mai mare parte a creșterii provine din

creșterea efectivului total din județul Iași. O situație aparte este în județul Vaslui unde asistăm la o scădere anuală a valorii indicatorului.

Deși nu există standarde unificate ale îngrijirilor medicale, Uniunea Europeană consideră dreptul cetățenilor la îngrijiri de înaltă calitate, ca pe un drept fundamental și sprijină politicile naționale pentru introducerea măsurilor de garantare a produselor, serviciilor și managementului de cea mai înaltă calitate în interiorul sistemului de sănătate.

În ceea ce privește numărul total de medici, acesta nu suferă schimbări deosebite în intervalul analizat 2010 – 2013, în domeniul public. Cu toate acestea, fluctuațiile apar cu precădere în mediul privat. O reducere semnificativă se observă, în cadrul tuturor categoriilor de medici din privat, în anul 2012, urmând ca în 2013 să fie înregistrate cele mai mari valori din perioada de analiză. Cele mai mari fluctuații au fost înregistrate în mediul privat, în cadrul Medicilor stomatologi 89 (2012) – 96 (2013) și Medicilor specialiști 70 (2012) – 106 (2013).

Referitor la personalul medico-sanitar, acesta reprezintă totalitatea personalului medical de specialitate care activează în unități de ocrotire a sănătății, de învățământ medico-farmaceutic și în unități de cercetare științifică în domeniul medical, atât în sectorul public cât și în cel privat.

Personalul sanitar este format din:

- personal sanitar cu pregătire medicală superioară;
- personal sanitar cu pregătire medicală superioară;
- personal sanitar mediu;
- personal sanitar auxiliar.

Raportându-ne la un număr de 85.055 locuitori (conform Recensământului 2011 efectuat), am analizat indicatorul Număr de locuitori/medic de familieși astfel reiese că unui medic de familie îi revin 1.288 de locuitori, valoarea acestui indicator fiind mai mare față de media UE de 1.034 locuitori / medic de familie.

Din datele statistice referitoare la incidența morbidității (definiție Dex = raportul dintre numărul bolnavilor și întreaga populație dintr-un loc dat într-o anumită perioadă de timp) în funcție de indicii de mai jos, se poate observa că deficiențele aparatului respirator, în ultimii 4 ani, au provocat cele mai multe îmbolnăviri. Pe locul 2 se situează îmbolnăvirile cauzate de bolile sistemului osteo-articular, ale mușchilor și țesutului conjunctiv, urmat de bolile aparatului circulator.

Asistența medicală este asigurată de Spitalul Județean de Urgență „Mavromati” cu secțiile - Spitalul de Obstetrică- Ginecologie, Spitalul de Copii

„Cuvioasa Parascheva”, Spitalul de Psihiatrie, precum și de Spitalul de Recuperare „Sf. Gheorghe”, de Spitalul Municipal Dorohoi și de Spitalele orășenești din Darabani, Săveni, Trușești.

În județ se găsește și 1 sanatoriu, dedicat bolilor neuropsihiatrice, la Podriga și șase unități medico- sociale, deschise la Săveni, Nicolae Bălcescu, Mihăileni, Suharău, Sulița și Ștefănești. Spitalele au în componența lor structuri care acordă servicii ambulatorii de specialitate, servicii de spitalizare de zi, îngrijiri la domiciliu, servicii paraclinice ambulatorii.

Furnizarea acestor servicii se negociază și se contractează în mod distinct cu casele de asigurări de sănătate sau cu terți în cadrul asistenței medicale spitalicești sau din fondurile alocate pentru serviciile respective. Asistența ambulatorie de specialitate se asigură prin serviciile de consultații externe ale spitalelor, prin unități independente cu personalitate juridică și prin cabinetele private ale medicilor specialiști.

Separarea organizatorică a îngrijirilor primare de cele ambulatorii de specialitate și de asistență spitalicească nu a fost compensată de un sistem valid de coordonare funcțională, centrată pe pacient. Cabinetele de specialitate în ambulatoriu sunt în număr de 81 (79 în urban și 2 în rural) care își desfășoară activitatea în cele 7 unități spitalicești. Se remarcă discrepanța dintre serviciile oferite în mediul urban și cel rural, în condițiile în care aproximativ 60 % din populație locuiește în mediul rural.

Asistența medicală comunitară este o altă „ramură” a sistemului sanitar care cuprinde ansamblul de activități și servicii de sănătate organizate la nivelul

comunității pentru soluționarea problemelor medico-sociale ale individului, în vederea menținerii acestuia în propriul mediu de viață și care se acordă în sistem integrat cu serviciile sociale. Asistența medicală comunitară presupune un ansamblu integrat de programe și servicii de sănătate centrate pe nevoile individuale ale omului sănătos și bolnav, acordate în sistem integrat cu serviciile sociale.

Beneficiarul serviciilor și activităților de asistență medicală comunitară este comunitatea dintr-o arie geografică definită, precum: județul, orașul, comuna, satul, după caz, iar în cadrul acestora, în mod deosebit categoriile de persoane vulnerabile.

Categoriile de persoane vulnerabile sunt persoanele care se găsesc în următoarele situații:

- a) nivel economic sub pragul sărăciei;
- b) șomaj;
- c) nivel educațional scăzut;
- d) diferite dizabilități, boli cronice;
- e) boli aflate în faze terminale care necesită tratamente paliative;
- f) graviditate;
- g) vârsta a treia;
- h) vârstă sub 5 ani;
- i) fac parte din familii monoparentale.

Serviciul Județean de Ambulanță este o unitate cu personalitate juridică, înființată la data de 01.06.1995 conform H.G. nr.174/1995. Unitatea este compusă

din sediul central (Botoșani) plus 5 substații (Dorohoi, Darabani, Săveni, Trușești, Nicolae Bălcescu) care acoperă toată raza județului. În general, starea fizică a spitalelor nu este tocmai bună, unele nu au mai beneficiat de reparații capitale de peste 20 ani. Acestea necesită investiții majore și reparații capitale. O altă problemă majoră a sistemului de sănătate în județul Botoșani este insuficiența cadrelor medicale în mediul rural.

După cum se poate observa din tabelele de mai sus, din cei 516 doctori existenți în anul 2003, 83% sunt în mediul urban, iar în anul 2005 acest procent a ajuns la 85,4%. În general, fiecare comună are câte un medic, acesta deserving întreaga populație, accesul pacienților fiind adesea îngreunat de distanța mare față de cabinetul medical și de lipsa mijloacelor de transport. În aceste condiții, populația renunță să mai apeleze la serviciile medicale, ceea ce duce la o înrăutățire a stării de sănătate a populației.

La nivelul județului, funcționează, de asemenea, numeroase cabinete medicale particulare, precum și farmacii. Astfel, potrivit datelor Direcției Județene de Statistică Botoșani, în anul 2011 în județul Botoșani erau 174 de cabinete medicale pentru medicina de familie, 63 cabinete de specialitate, 122 cabinete stomatologice, 6 laboratoare medicale și 127 de farmacii.

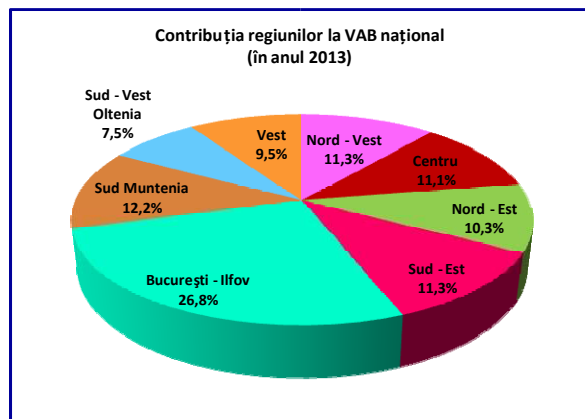
Conform chestionarelor, în Comuna Brăești populația este mulțumită de implicarea autorităților în sprijinul persoanelor în vârstă, persoane cu dizabilități și copii instituționalizați.

Există un cabinet medical unde își exercită munca 1 medic de familie, dar și 2 farmacii.

III.7. Cadrul socio-economic

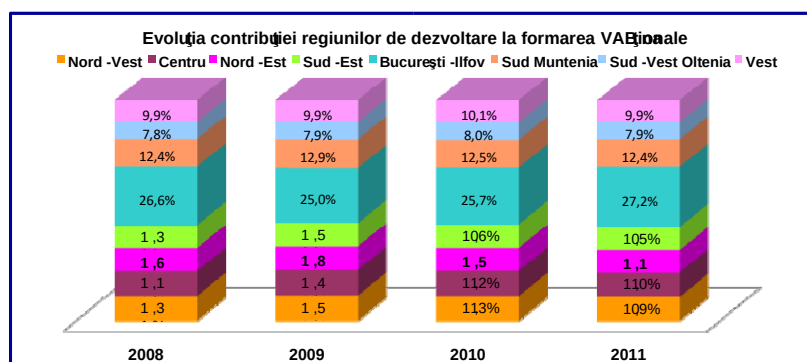
Regiunea Nord-Est este o regiune de dezvoltare, cea mai întinsă regiune a României. Regiunea se caracterizează printr-o îmbinare armonioasă între toate formele de relief, 30% munți, 30% relieful subcarpatic, 40% podișului. Această ultimă formă de relief ocupă peste 70% din suprafață în județele Botoșani, Vaslui și Iași. Direcțiile de dezvoltare sunt influențate de poziționare și de distribuția terenurilor agricole, neagricole. Relieful bogat oferă zone de deal și câmpie care sunt adecvate unei game largi de culturi agricole, iar zonele de munte cu peisaje spectaculoase sunt favorabile dezvoltării turismului.

Valoarea adăugată brută (VAB) reprezintă valoarea nou creată (rezultată din valoarea noilor produse și servicii create minus valoarea consumului intermediar pentru producerea acestora). Evoluția contribuției regiunilor de dezvoltare la formarea VAB Național - evidențiază următoarele: în 2013 cea mai mare contribuție la VAB Națională avut-o regiunea București-Ilfov 26,8%, urmată de regiunile Sud Muntenia 12%; Sud-Est, Nord-Vest 11,3%; Centru 11,1%; Nord-Est 10,3%. Regiunea Nord-Est nu este pe ultimul loc (pe ultimul loc este regiunea Sud Vest Oltenia 7,5% și penultimul loc regiunea Vest 9,5%)

În ceea ce privește evoluția contribuției regiunilor de dezvoltare la formarea VAB Naționale, în regiunea Nord-Est apare o ușoară scădere de 0,3% ajungând la 10,6% în anul 2008. În intervalul 2008-2014 trendul descrescător a fost resimțit în toate regiunile mai puțin București-Ilfov care a înregistrat o creștere 0,2% iar regiunile Nord-Vest și Sud-Est au înregistrat o staționare (în intervalul menționat 2008-2014). Din analiza datelor INS în 2013 contribuția sectoarelor economiei naționale la formarea VAB indică sectorul industrie ca fiind cu cea mai mare contribuție de 28,6%, urmat de comerț care are o contribuție 16,6%, administrație 11,4%, tranzacții imobiliare 9,09%, construcții 8,0%, 6,1 % agricultură.

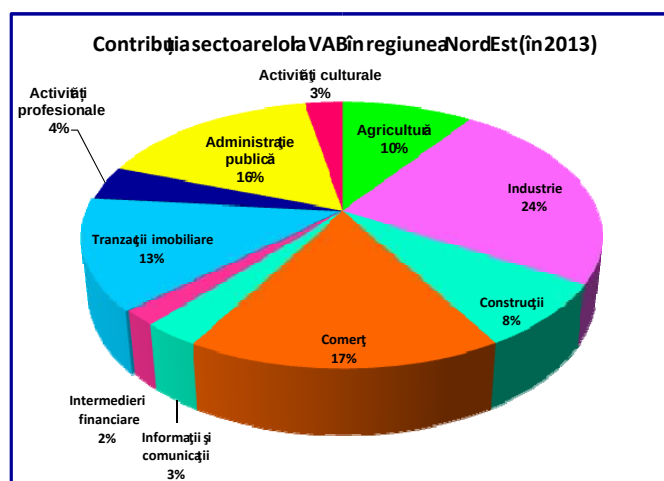
Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

În perioada 2008-2013 la nivel național, se constată că sectoarele economice au deținut ponderi cu unele schimbări fără mutații semnificative. Astfel în anul 2013 față de 2008 se constată o creștere a sectorului industrie cu 3,5%, și o scădere a sectorului comerț cu 4,7%, și cu 1,1% în sectorul agricultură.

Sectoarele economiei la nivel național înregistrează creșteri sau scăderi raportat la anul 2008 astfel :

- o creștere cu 3,5% în sectorul industrie,
- o creștere cu 2,4% în sectorul administrație,
- o creștere cu 1,0% în sectorul tranzacții,
- scădere cu 1,1% sectorul agricultură 6,1% în 2013,
- scădere cu 4,0% în sectorul construcții,
- scădere cu 4,7% în sectorul comerț.

La nivel regional contribuția sectoarelor la VAB - regional este în mare măsură asemănătoare structurii naționale, sectorul cu cea mai mare pondere este industrie 24%, urmat de comerț 17%, administrație publică 16% Tranzacții imobiliare 13%. Diferențe se înregistrează în sectorul agricultură care deține o pondere însemnată 10 %, mai mare decât cea de la nivel național care este de 6,1%.

Acest aspect scoate în evidență faptul că una din resursele importante ale regiunii este terenul agricol și implicit activitățile din domeniul agricol. De menționat însă și faptul că acest sector înregistrează o scădere foarte mică de 0,7% față de anul 2008. Din analiza evoluției sectoarelor economiei regiunii Nord-Est, fig. 19, rezultă că cele mai semnificative schimbări raportate la anul 2008 se înregistrează în sectoarele:

- scădere cu 4,4% în sectorul comerț;
- scădere de 3,7% pentru sectorul construcții;
- creștere de 2,8% survenită sectorul tranzacții;
- creștere de 2,7% în sectorul industrie.

Evoluția produsul intern brut (PIB) – Scopul indicatorului este de a cuantifica rezultatele activității economice desfășurate pe parcursul unui an și de a permite realizarea de comparații în timp și spațiu. PIB pe locuitor reprezintă un indicator al bunăstării. Astfel o valoare ridicată a PIB pe locuitor relevă un rezultat bun al activității economiei naționale, reflectându-se în nivelul de trai al populației.

Conform datelor din 2014, sursa: Eurostat, Regiunea Nord-Est are cea mai mica valoare a PIB, fiind astfel pe ultimul loc din cele opt regiuni privind PIB/locuitor, deși înregistrează o creștere de la 2.400 euro/locuitor în 2005 la 4.700 euro/locuitor, regiunea Nord-Est își menține ultimul loc în lista regiunilor din România.

De remarcat că valoarea PIB/locuitor la nivel național în 2014 este de 7.500euro/locuitor, și valoarea la nivelul UE de 27.500 euro/locuitor, astfel România și regiunea Nord-Est se situează la extremă având cele mai mici valori, în consecință acest indicator al „bunăstării” reflectă nivelul de trai foarte scăzut al Regiunii Nord-Est (locul al IV-lea pe națiune).

Din analiza evoluției indicelui de disparitate al produsului intern brut pe locuitor, calculat pe baza puterii de cumpărare (conform sursei Eurostat, regiunea Nord-Est se situează din nou pe ultimul loc la nivel național dar și în UE cu cea mai mică valoare euro pe cap de locuitor 9.500, în 2014 (deși înregistrează o creștere de la 5.200 euro/ cap de locuitor în 2005), față de nivelul național 15.200 euro/ cap de locuitor și UE 27.500 euro/ cap de locuitor.

În anul 2014, regiunea Nord-Est se situează pe ultimul loc, la nivel național, cu cel mai mic procent de 62,7% produs intern brut/locuitor. La nivel național pe primul loc se situează regiunea București-Ilfov cu 236,0%, urmată de regiunile Centru 94%, Sud-Est 90,7%, Nord-Vest 86,7%, înregistrează o scădere de la

62.665 unități în 2008 la o valoare minimă de 50.432 în 2011 urmată de o ușoară creștere la 55.249 unități în 2014.

Evoluția numărului de unități locale active pe sectoare la nivel regional pentru anul 2014 indică următoarele: cea mai mare valoare a unităților locale active este de 21.212 pentru sectorul de activitate comerț (G), urmat de industrie prelucrătoare (C) 6.257 unități, construcții (F) 5.047 unități, activități profesionale (M) 4.595 unități, hoteluri și restaurante (I) 2.954 unități, agricultură (A) 2.342 unități, situația este similară în toate județele.

Din analiza indicatorului numărul de unități locale, pe regiuni de dezvoltare, (Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO ONLINE) pentru care ultimele date sunt din 2012, rezultă că din 4.101.750 unități locale din România, existente la acea dată, cele mai multe sunt în regiunea București-Ilfov 960.305, urmată de regiunea Nord- Vest 533.614, regiunea Centru 530.377, regiunea Sud Muntenia 473.924, regiunea Sud-Est 450.920, regiunea Nord-Est 406.591, regiunea Sud-Vest Oltenia cu doar 312.422. La nivelul anului 2012 conform datelor furnizate de INS, Baza de date TEMPOONLINE, 23,41% din unitățile

locale, erau dispuse în regiunea București-Ilfov, urmată de regiunea Nord-Vest cu 13,01% de regiunea Centru cu 12,93 %. În regiunea Nord-Est fiind doar 9,91% unități locale ceea ce a determinat situarea pe penultimul loc în România Ponderea personalului, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2012 este prezentată în fig. 26.

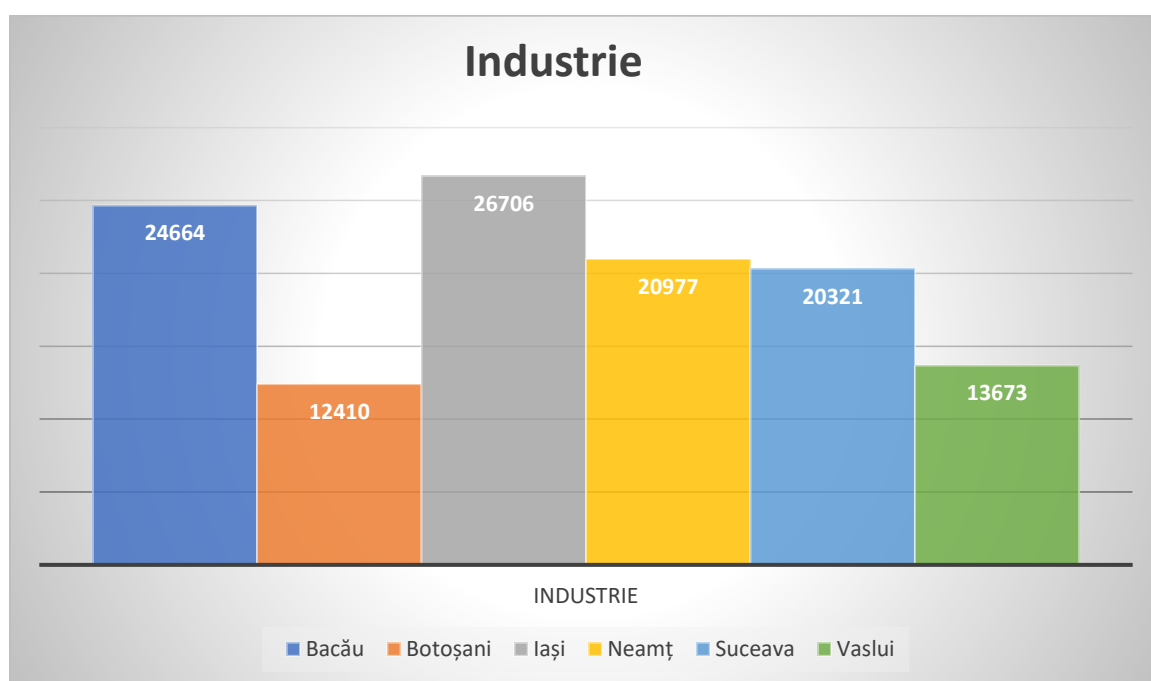
Repartiția personalului din unitățile locale pe activități ale economiei naționale în regiunea Nord-Est, la nivel de secțiune CAEN Rev.2, este:

- 31,0% industrie;
- 25,7 % comerț;
- 10,7% construcții;
- 9,3% tranzacții imobiliare;
- 8,2% transport;
- 4,1% hoteluri și restaurante;
- 2,9% informații și comunicații.

Analiza la nivelul județelor, a personalului din unitățile locale, pentru anul 2014, evidențiază aceeași distribuție cu cele mai mari valori pentru industrie, urmată de comerț, construcții și tranzacții. Județul Iași deține ponderea în regiune urmat de județele Bacău și Suceava, iar la extremă cu cele mai mici valori județele Botoșani și Vaslui. Dacă se analizează variațiile numărului personalului din unitățile locale, în intervalul 2008-2014, pe activități ale economiei, se constată că industria, comerțul și construcțiile înregistrează o scădere foarte mare iar sectorul tranzacții imobiliare înregistrează o creștere.

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
Industrie	24664	12410	26706	20977	20321	13673
Comerț	21551	7687	26340	14187	20510	8229
Construcții	9272	3170	12300	5404	7851	2849
Tranzacții	6074	2126	15658	4735	4991	2223

Investițiile nete, făcute în anul 2014, pe activități în regiunea Nord-Est sunt cele mai mici dintre cele realizate la nivel național. Cea mai mare investiție, în regiunea Nord-Est, realizată în anul 2014, este în cadrul industriei prelucrătoare aproape dublă față de investiția în comerț și construcții:

- Industrie prelucrătoare 1.201 mil lei
- Comerț 592 mil.lei
- Construcții 543 mil lei
- Industrie extractivă 379 mil lei
- Tranzacții servicii 298 mil.lei

Datele prezentate indică faptul că în România, în regiunea Nord-Est populația, într-un procent apreciabil, mult peste 50%, are ca obiective finalizarea studiilor de nivel liceal/universitar. De asemenea se constată că au ca scop acela de a avea inițiativa de a întemeia firme, cu intenția de a-și crea singuri propriul loc de muncă.

Distribuția întreprinderilor nou create, după categoria socio-profesională anterioară a fondatorului/managerului, ne permite să exprimăm că, la nivel național, aceștia provin din rândul celor care:

- au avut profesii tehnice 46,6%;
- au fost muncitori necalificați 28,8%;
- au fost muncitori calificați 21,2 %;
- au deținut funcții de conducere 3,4%.

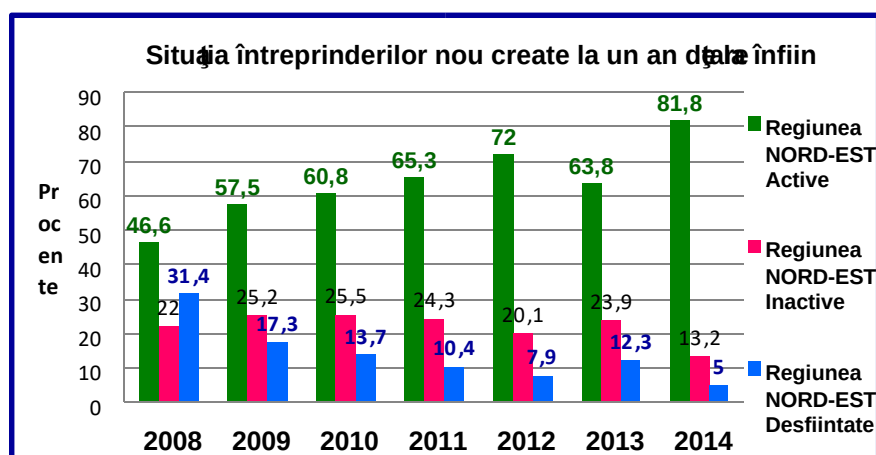
Analiza la nivelul regiunilor de dezvoltare scoate în evidență faptul că majoritatea fondatorilor/manageri provin din rândul celor care au avut anterior profesii tehnice: 61% regiunea Sud-Est 54,8% Sud-Est Muntenia 50% regiunea Nord-Vest 51,2% Nord-Est 50,8%, Vest 37,7%, Sud-Vest Oltenia, și 32,1% Centru.

Evoluția situației întreprinderilor din 2008 până în 2014 indică următoarele:

- întreprinderile active înregistrează o creștere a de la 51,7% la 81,1%;
- întreprinderile desființate înregistrează o scădere de la 27,9% la 5,9%;
- întreprinderile inactive înregistrează o scădere de la 20% la 13 %.

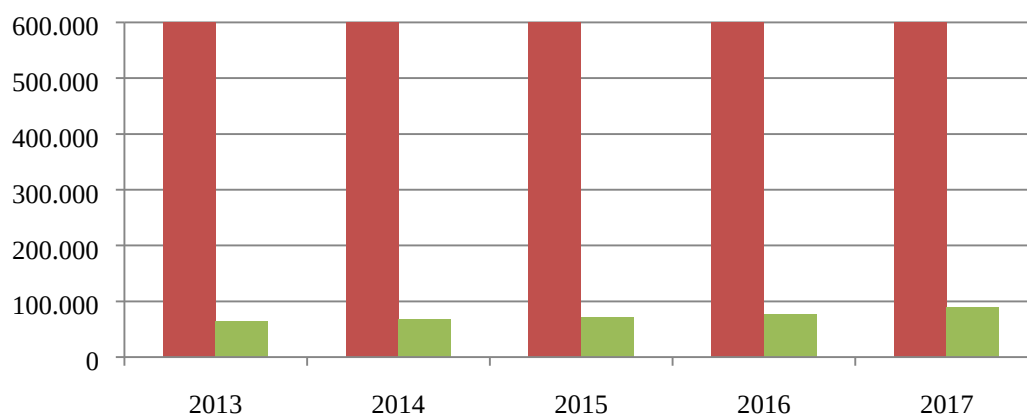
La nivelul regiunii Nord-Est situația este similară, dar cu valori puțin mai mari decât la nivel național astfel:

- întreprinderile active înregistrează o creștere a de la 46,6% la 81,8% ceea ce reprezintă o creștere relativă, în perioada analizată cu 75,53%;
- întreprinderile desființate înregistrează o scădere de la 31,5% la 5% adică o diminuare cu 84,39%;
- întreprinderile inactive înregistrează o scădere de la 22% la 13,2%, deci o scădere cu 40%.

Valoarea adăugată brută, la orizontul anului 2019 (fig. nr. 35), indică pe total economie la nivel național o creștere de 3,7% în 2014 și de 5,4% în 2019 cu un ușor declin în 2015 care se resimte și la nivelul regiunii Nord-Est. Urmând trendul național regiunea Nord-Est va avea conform prognozei o creștere de 4,0% în 2014, aproape o staționare în anul 2015 unde creșterea este doar de 0,1%, și o creștere de 5,5% în anul 2019.

Regiunea de Dezvoltare Nord-Est a înregistrat, în anul 2017, o valoare a Produsului Intern Brut (PIB) de 88.847,7 milioane lei, ceea ce reprezintă 10,36 % din PIB-ul României și doar 0,126% din PIB-ul UE-28. În profil temporal, la nivel regional se remarcă o creștere a valorii acestui indicator în anul 2017 cu 36,22%, față de anul 2013.

Produsul Intern Brut la nivel național și al regiunii de Nord-Est în perioada 2013-2017

În anul 2017, contribuția la formarea PIB-ului național plasează Regiunea Nord-Est pe locul V (10,36%), fiind urmată de regiunile Sud-Est (10,25%), Vest (9,43%) și Sud-Vest-Oltenia (7,45%).

Rata reală de creștere a PIB în România în perioada 2013-2017 a înregistrat valori pozitive și o creștere constantă, înregistrând o valoare a ratei anuale de creștere de 7,1% la nivelul anului 2017, România situându-se pe locul II, după Irlanda, în rândul țărilor componente ale Uniunii Europene.

Cele 6 județe care compun Regiunea Nord-Est au o contribuție diferită la formarea PIB-ului regional, astfel că, în anul 2017, doar 2 dintre acestea înregistrează performanțe economice semnificative în acest sens. Este vorba despre județele Iași și Bacău, ale căror rezultate sunt net superioare celorlalte 4 județe: Suceava, Neamț, Botoșani și Vaslui.

În intervalul de timp studiat, 2013-2017, cea mai mare creștere a valorii PIB-ului s-a înregistrat în județul Iași (45,22%) urmat de județele Neamț și Suceava.

Analizând PIB/ locuitor exprimat în PPS, se observă că în anul 2011 Regiunea Nord-Est se afla pe ultimul loc la nivelul regiunilor UE, cu o valoare de 7.400 PPS/locuitor. În perioada 2013-2016, pe ultimele locuri se aflau 3 regiuni din Bulgaria (Severozapaden, Severen tsentralen, Yuzhen tsentralen) urmate de Regiunea Nord-Est. În anul 2018, pe ultimele locuri se aflau 4 regiuni din Bulgaria (Severozapaden, Severen tsentralen, Yuzhen tsentralen, Severoiztochen), urmate de Regiunea Nord-Est cu o valoare a indicatorului de 12.800 PPS/locuitor.

În anul 2017, România a înregistrat un PIB/locuitor de 9.600 euro ce reprezenta 31,89% din media UE-28 și canaliza resursele asupra activității de cercetare-dezvoltare într-un procent de 0,50% din PIB. Ponderea cheltuielilor pentru cercetare și dezvoltare la nivel național a crescut ușor față de anul 2016, când s-a situat la 0,48%. Ponderea cheltuielilor pentru cercetare-dezvoltare a rămas însă relativ constantă în ultimul deceniu.

La nivelul Regiunii Nord-Est, ponderea cheltuielilor pentru cercetare și dezvoltare în PIB are o tendință descrescătoare. În anul 2017 regiunea se situa pe penultimul loc cu 0,17%, iar PIB/locuitor era de 6.000 euro.

Valoarea Adăugată Brută (VAB) reprezintă valoarea creată de factorii de producție în perioada 2013-2019, urmând aceeași linie precum valoarea nominală a PIB-ului. Acest indicator oferă o radiografie corectă a structurii economiei pe ramuri de activitate comparativ cu PIB-ul, deoarece impozitele, taxele sau subvențiile pot modifica importanța ramurilor.

În regiune, agricultura este singura ramură în care sunt înregistrate cele mai mici creșteri ale numărului unităților locale active în 2018, față de anul precedent (0,38%). În profil județean, numărul unităților locale active din agricultură se prezintă astfel (2018):

- în agricultură, vânătoare și serviciile anexe dintr-un total regional de 1.820 unități locale active, se remarcă județele Iași (414), Vaslui (326) și Botoșani (305);

- în silvicultură și exploatarea forestieră - dintr-un total regional de 728 unități locale active, se remarcă județele Suceava (362), Neamț (145), Bacău (131);
- în *pescuit și acvacultură* - dintr-un total regional de 94 unități locale active, se remarcă județele Iași (23), Vaslui (17), Bacău (14) și Botoșani (14).

În anul 2018, cele mai multe unități locale active din industria prelucrătoare din Regiunea Nord-Est erau active în industria alimentară (17,41%), prelucrarea lemnului (16,61%), industria textilă și a articolelor de îmbrăcăminte (15,23%), adică în sectoare cu valoare adăugată redusă. La nivel județean, sectorul prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și pluta, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite ocupă primul loc în județele Suceava (493) și Neamț (284), iar industria alimentară ocupă primul loc în județele Iași (251), Bacău (222), Botoșani (128) și Vaslui (122).

Printre activitățile cu un număr semnificativ de unități locale active din industria prelucrătoare, se mai regăsesc:

- Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte- dintr-un total regional de 789 unități locale active, se remarcă județele Iași (208), Neamț (190), Bacău (133), Vaslui (106);
- Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații- dintr-un total regional de 637 unități locale active, se remarcă județele Iași (154), Neamț (149), Bacău (135), Suceava (116);

- Fabricarea de mobilă- dintr-un total regional de 522 unități locale active, se remarcă județele Iași (134), Suceava (117), Bacău (101), Neamț (86);
- Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastic- dintr-un total regional de 342 unități locale active, se remarcă județele Neamț (102), Bacău (64), Suceava (52) și Iași (52);
- Fabricarea altor produse din minerale nemetalice- dintr-un total regional de 286 unități locale active, se remarcă județele Suceava (87), Bacău (59), Iași (58);
- Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor- dintr-un total regional de 241 unități locale active, se remarcă județele Iași (85), Bacău (55), Neamț (39);
- Fabricarea produselor textile- dintr-un total regional de 234 unități locale active, se remarcă județele Iași (69), Bacău (49), Suceava (43);
- Tipărire și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor - dintr-un total regional de 229 unități locale active, se remarcă județele Iași (81), Bacău (46), Neamț (42);
- Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blănurilor- dintr-un total regional de 205 unități locale active, se remarcă județele Vaslui (65) și Suceava (65);
- Alte activități industriale n.c.a. - dintr-un total regional de 320 unități locale active, se remarcă județele Iași (127), Bacău (63), Suceava (55);

În ceea ce privește numărul de firme radiate la nivelul Regiunii Nord-Est, după ce în anul 2017 s-au înregistrat scăderi, în anii 2018 și 2019 numărul firmelor radiate a crescut, ajungând la un total de 14.907.

Din analiza firmelor radiate la nivel național în 2019, reiese că din totalul de 42 de județe, județul Iași se află pe locul 2 în ceea ce privește numărul mare de firme radiate, urmat de județul Bacău (locul 6), județul Neamț (locul 18), județul Suceava (locul 28), județul Vaslui (locul 32), județul Botoșani (locul 36). Pe locul 1 în clasament, se află Bucureștiul care se detașează net cu un număr foarte mare de firme radiate și anume 12.554 în 2019.

În cadrul regiunii Nord-Est, județul Suceava se află pe locul 3 din punct de vedere al volumului de mărfuri exportate în perioada ianuarie-iulie 2020, deținând 17,2% din total exporturi la nivel de regiune. Județul Suceava a fost devansat de județele: Iași (care a exportat 28,8% din total la nivel de regiune) și Bacău (26,6%). Un volum mai mic al exporturilor s-a înregistrat în județele: Neamț (care

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

a exportat 12,6% din total la nivel de regiune Nord-Est), Botoșani (9,2%) și Vaslui (5,6%).

În perioada ianuarie-iulie 2020, Regiunea Nord-Est a deținut o pondere de 4,4% în totalul mărfurilor exportate de România.

Cod NC	Secțiuni, capitole din NC	2020 ²⁾		2019 ¹⁾		iulie 2020 față de iulie 2019 ²⁾	7 luni 2020 față de 7 luni 2019 ²⁾
		iulie	cumulat 7 luni	iulie	cumulat 7 luni		
	TOTAL	72.405	364.119	68.691	403.178	105,4	90,3
I	Animale vii și produse animale	2.597	18.709	2.579	17.174	100,7	108,9
II	Produse vegetale	472	6.530	562	9.114	84,0	71,6
III	Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale	165	627	95	772	173,7	81,2
IV	Produse alimentare, băuturi și tutun	1.064	8.134	1.244	8.761	85,5	92,8
V	Produse minerale	825	1.940	1.459	6.658	56,5	29,1
VI	Produse chimice	4.773	37.741	6.753	39.787	70,7	94,9
VII	Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	9.126	51.599	9.072	51.601	100,6	100,0
VIII	Piei crude, piei tăbăcite, blănuri și produse din acestea	233	2.622	448	2.937	52,0	89,3
IX	Produse din lemn, exclusiv mobilier	7.304	34.533	6.303	42.466	115,9	81,3
X	Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea	3.229	18.487	2.860	17.501	112,9	105,6
XI	Materiale textile și articole din acestea	3.699	19.466	3.875	26.676	95,5	73,0

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

XII	Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare	660	3.851	522	3.532	126,4	109,0
XIII	Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare	1.474	7.424	1.606	8.132	91,8	91,3
XV	Metale comune și articole din acestea	10.998	44.578	10.857	39.426	101,3	113,1
XVI	Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile	18.558	63.977	12.650	74.234	146,7	86,2
XVII	Mijloace și materiale de transport	5.509	33.902	5.937	43.720	92,8	77,5
XVIII	Instrumente și aparate optice, fotografice, cinematografice, medico-chirurgicale și similare; ceasuri; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora	421	3.279	417	2.743	101,0	119,5
XX	Mărfuri și produse diverse	705	4.338	817	4.485	86,3	96,7
XXII	Bunuri necuprinse în alte secțiuni din Nomenclatorul Combinat	592	2.383	635	3.455	93,2	69,0

Importurile CIF realizate în luna iulie 2020 au totalizat 72.405 mii euro. Valoarea mărfurilor importate a crescut cu 36,5% față de luna iunie 2020 și cu 5,4% față de luna iulie 2019.

În structura pe mărfuri a importurilor din luna iulie 2020, 4 secțiuni de mărfuri au deținut 63,5% din total importuri: mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile (25,6%), metale comune și articole din acestea (15,2%), materiale plastice, cauciuc și articole din acestea (12,6%), produse din lemn, exclusiv mobilier (10,1%).

Comparativ cu luna iunie 2020, în luna iulie 2020 s-au înregistrat creșteri ale volumului importurilor la secțiunile: metale comune și articole din acestea (160,4%), mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile (156,7%), grăsimi și uleiuri animale sau vegetale (153,8%), pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea (60,6%), produse minerale (30,1%), materiale plastice, cauciuc și articole din acestea (23,6%), animale vii și produse animale (4,2%).

Scăderi ale volumului importurilor în luna iulie 2020 față de luna iunie 2020 s-au înregistrat la secțiunile: instrumente și aparate optice, fotografice, cinematografice, medico-chirurgicale și similare; ceasuri; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora (-65,5%), piei crude, piei tăbăcite, blănuri și produse din acestea (-44,3%), produse vegetale (-37,6%), produse chimice (-36,9%), produse alimentare, băuturi și tutun (-25,9%), mijloace și materiale de transport (-9,9%), mărfuri și produse diverse (-8,7%), materiale textile și articole din acestea (-3,8%).

Creșteri ale importurilor de mărfuri în luna iulie 2020 comparativ cu luna iulie 2019 s-au înregistrat la următoarele secțiuni:

- Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale	73,7%
- Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile	46,7%
- Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare	26,4%
- Produse din lemn, exclusiv mobilier	15,9%
- Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea	12,9%

- Metale comune și articole din acestea 1,3%
- Instrumente și aparate optice, fotografice, cinematografice, medico-chirurgicale și similare; ceasuri; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora 1,0%

Scăderi ale importurilor de mărfuri în luna iulie 2020 comparativ cu luna iulie 2019 s-au înregistrat la următoarele secțiuni:

- Piei crude, piei tăbăcite, blănuri și produse din acestea -48,0%
- Produse minerale -43,5%
- Produse chimice -29,3%
- Produse vegetale -16,0%
- Produse alimentare, băuturi și tutun -14,5%
- Mărfuri și produse diverse -13,7%
- Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare -8,2%
- Mijloace și materiale de transport -7,2%
- Materiale textile și articole din acestea -4,5%

În județul Botoșani, există o populație ocupată preponderent în sectorul primar agricultură, sectoarele secundar și terțiar fiind dezvoltate în localitățile urbane. O proporție ridicată a populației trăiește în mediul rural, 56,42% din total populație, iar ponderea populației urbane a înregistrat în ansamblu, în intervalul de timp 1998-2010, o descreștere de la 44,13% la 43,58%, datorată migrației ce a

avut loc spre zona rurală, efect al procesului de restructurare industrială din această perioadă. Se remarcă faptul că populația județului are un grad de îmbătrânire relativ ridicat, grad generat de migrațiile populației active în perioada anterioară 1989 către alte piețe de forță de muncă.

Putem remarca că din 1991 când se înregistrau 462.000 locuitori, din care 200.000 persoane ocupate, din acestea 43.000 doar în industrie, (cifre care ne pot arăta potențialul și în același timp limitele de creștere ale ocupării forței de muncă) s-a ajuns în 2010 la 120.000 populație ocupată, distribuită, în principal, după cum urmează: 18,1% în industrie; 53,9% în agricultură; 10,9% în comerț și prestări servicii; 4,85% în învățământ; 3,5% în sănătate. În ultima perioadă, un real succes l-au avut programele pentru tinerii întreprinzători, cu finanțări de până în 40.000 euro.

În județ există producători de produse lactate în Municipiul Dorohoi, Orașul Săveni, Orașul Flămânzi și în comunele Vlăsinești, Răchiți, Șendriceni, Păltiniș, Coțușca, Mihai Eminescu. Activități economice semnificative se remarcă în domeniul prelucrării cărnii, a exploatării resurselor naturale pentru producerea materialelor de construcții (nisipuri cuarțoase, argilă, balast).

În județ sunt reprezentate numeroase ramuri industriale, realizându-se o varietate de produse: industria ușoară și confecții (31%), industria alimentară (22%), aparataj electric (10%), articole tehnice din cauciuc (8,4%), mobilă (2,4%). Populația ocupată reprezintă 72% din totalul populației și este distribuită, în principal, după cum urmează: 18,1% în industrie; 53,9% în agricultură; 10,9% în comerț și prestări servicii; 4,85% în învățământ; 3,5% în sănătate. În județ sunt

înregistrate 6.544 companii, din care 5.615 sunt societăți comerciale, 19 regii autonome, 1.162 asociații familiale; 14 societăți cu capital integral străin etc.

Comerțul de mărfuri este un sector distinct în economie și este într-o relativă dezvoltare în comparație cu alte sectoare. În ultimii ani a crescut numărul de oameni de afaceri care lucrează în comerț. Dintre aceștia, cei mai importanți sunt cei care au capital privat. În acest sector a avut loc o infuzie de capital străin, formându-se societăți mixte. Evoluția viitoare a dezvoltării economice va influența și comerțul din județ.

În Comuna Brăești, în ultimii ani, tot mai multe societăți își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei. Acestea sunt în număr de 70, ceea ce reprezintă 0,26 % din totalul agenților economici din Județul Botoșani. Toate aceste însumează o cifră de afaceri de 7,1 milioane de lei (0,09% din cifra de afaceri din Județul Botoșani.

Datorită acestor agenți economici s-a creat 34 locuri de muncă (0,11% din totalul de angajați din Județul Botoșani.

Profitul s-a ridicat la 646 mii lei, adică 0,11% din profitul net realizat în județul Botoșani.

După cifra de afacere a agenților economice enumerăm:

- NORDAGROTEHNIK – 2,9 milioane;
- AGROPLANT BRAIESTI – 2,3 milioane;
- COLI COM – 838 Mii lei;

După numărul de angajați:

- COLI COM – 9 angajați;

- AGROPLANT BRAIESTI – 6 angajați;
- NORDAGROTEHNIK – 4 angajați;

După profit:

- NORDAGROTEHNIK – 435 mii lei
- AGROPLANT BRAIESTI – 218 mii lei;
- COLI COM - 48 mii lei;

Cea mai mare cifră de afaceri a fost în domeniul – cultivarea plantelor, lucrări de construcții, transporturi călători.

Ultimile firme înregistrate în Comuna Brăești sunt: HERMANOS TIBICHI TRANS, SOFI-CRIS CARGO

III.8. Infrastructura

Analizând rețeaua feroviară din regiune, se observă ca majoritatea liniilor funcționale se conectează direct la rețeaua TEN-T feroviară (cu excepția liniilor 512 și 703).

Punctele de trecere a frontierei pentru rețeaua feroviară de bază sunt pentru Ucraina – Vicșani, iar pentru Republica Moldova – Cristești Jijia (Ungheni). Rețeaua feroviară a regiunii Nord-Est cuprinde numeroase tronsoane de cale ferată neelectrificată, fapt care determină o viteză mai scăzută a trenurilor. Liniile neelectrificate sunt: toată magistrala 600, secțiunea situată la nord de Suceava din magistrala 500, liniile operaționale 509, 511, 605, 607, 608, 703.

În anul 2017 erau în decalare lucrările de reparație a liniilor feroviare Pașcani-Iași, Prisaca Dornei – Câmpulung Est, iar la stația Suceava Nord se executau reparații la clădirea de călători.

Pe traseul TEN-T feroviar se află 3 municipii reședință de județ: Bacău, Iași și Suceava, 5 municipii (Câmpulung Moldovenesc, Onești, Pașcani, Roman și Vatra Dornei), respectiv 11 orașe și 73 de comune, procentul populației din UAT-urile menționate reprezentând 36,2% din populația regiunii.

De-a lungul liniilor conectate direct la rețeaua TEN-T de bază se află 3 municipii reședință de județ: Botoșani, Piatra Neamț și Vaslui, 5 municipii (Bârlad, Dorohoi, Fălticeni, Moinești, Rădăuți), 9 orașe și 79 de comune, reprezentând o pondere de circa 25,9% din populația regiunii. Dintre acestea, municipiile Moinești, Fălticeni și Rădăuți, orașele Siret și Vicovu de Sus, precum

și 14 comune (reprezentând 5,9% din populație), se află momentan de-a lungul unor linii conectate direct la rețeaua TEN-T, însă închise. Rețeaua de căi ferate în regiune se prezintă la un nivel comparabil cu media pe țară în ceea ce privește dotarea tehnică și lungimea tronsoanelor (condițiile geografice și de amplasament impun unele restricții de circulație). Astfel, ponderea rețelei regionale de căi ferate în total rețeaua națională de cale ferată este de 15,03% la sfârșitul anului 2012. În perioada 2013-2017 nu s-au produs modificări semnificative, la sfârșitul anului 2017 procentul acesta fiind de 15,04%.

Dintre municipiile din regiune, doar Huși nu este amplasat de-a lungul rețelei TEN-T feroviar sau a liniilor care se conectează direct la aceasta. Orașul Murgeni se află, de asemenea, pe o linie neconectată direct la rețeaua TEN-T feroviară, (închisă), la fel ca linia de cale ferată care traversează orașul Săveni. Populația aflată în Huși, Murgeni și Săveni, precum și în celelalte 9 comune aflate de-a lungul liniilor neconectate direct la rețeaua TEN-T reprezintă 1,9% din populația regiunii, majoritatea aflându-se de-a lungul unor linii închise.

În regiune există unele areale fără acces la calea ferată (în care se regăsesc și 7 orașe – Slănic Moldova în Bacău; Darabani, Flămânzi și Ștefănești în Botoșani; Broșteni, Cajvana și Solca în Suceava). Principalele motive ale lipsei conectivității sunt reprezentate pe de o parte de configurația terenului, în această categorie încadrându-se: sudul județului Suceava și nordul județului Neamț (partea central-nordică a Carpaților Orientali), vestul județului Vaslui și estul județului Bacău (colinele Tutovei), iar pe de altă parte de lipsă de interes în

derularea unor proiecte investiționale care să vizeze extinderea rețelei de cale ferată în Regiunea Nord- Est.

Astfel, 43,8% din populația regiunii nu are acces la rețeaua de căi ferate ale regiunii, la care se adauga 7,8% din populație aflată de-a lungul liniilor închise, ponderea totala ajungând la 51,6%.

Transport feroviar

În perioada 2013-2017 (raportat la anul de referință 2012) se constată că lungimea căilor ferate din regiune și România a rămas neschimbată, însumând 1.621 km, conducând la o densitate de 43,9 km/1000 kmp.

În ceea ce privește traficul de mărfuri pe rețeaua feroviară, încărcările cu destinația alte regiuni reprezintă cca. 30% din total încărcări la nivelul tuturor regiunilor (produse rafinate din petrol, produse chimice și fibre manufacturate, produse din cauciuc și mase plastice), în timp ce la descărcări provenind din alte regiuni, respectiv trafic intraregional Regiunea Nord-Est are o pondere mult mai modesta de 9,5%, respectiv 1,2%. Comparativ cu anul 2013, se constată ca în 2017 traficul intraregional a scăzut cu 20% .

Regiunea Nord-Est, încărcările având ca destinație alte regiuni au scăzut cu 4,5%, iar descărcările provenite din alte regiuni au scăzut cu 12,4%. Comparativ cu situația existentă în anul anterior, traficul intraregional a scăzut cu 5,3%, încărcările având ca destinație alte regiuni au crescut cu aproape 1,8%, iar descărcările provenite din alte regiuni au scăzut cu 7,6%.

Rețeaua TEN-T de baza traversează Regiunea Nord-Est atât de la nord la sud, cât și de la est la vest prin partea mediană, asigurând, pe de o parte, conexiunea capitalei București cu Ucraina prin nordul regiunii (traversând municipiile Bacău, Roman, Fălticeni, Suceava și ajungând la punctul de trecere a frontierei Siret), cât și conexiunea cu vestul țării (Timișoara, Cluj, Târgu Mureș) a părții de est (Piatra Neamț, Iași) a Regiunii Nord-Est și apoi cu Republica Moldova (cu punct de trecere a frontierei pe rețeaua de bază – Ungheni. Rețeaua TEN-T extinsă include conexiunea municipiului București cu municipiul Chișinău pe direcția SV-NE, traversând municipiile Bârlad și Huși din regiunea Nord-Est, respectiv a municipiului Bacău cu municipiul Brașov.

Pe rețeaua TEN-T rutieră sunt amplasate 10 municipii, 5 orașe și 82 de comune, unități cu o populație totală de 1,6 milioane locuitori.

Comuna Brăești are haltă CFR proprie.

Transport rutier

Drumurile naționale sau județene care se intersectează cu coridorul TEN-T asigură conectivitatea directă. Unitățile administrativ-teritoriale aflate de-a lungul acestor drumuri sunt conectate direct la rețeaua TEN-T, acestea însumând aproximativ 1,9 milioane de locuitori (48,2% din populația regiunii). În această categorie intră 7 municipii, 23 de orașe și 295 de comune.

Drumurile naționale sau județene care realizează legătura la un coridor TEN-T prin intermediul unui drum național modernizat reprezintă conectivitatea indirectă.

Unitățile administrativ-teritoriale aflate de-a lungul acestor drumuri sunt conectate indirect la rețeaua TEN-T. Populația acestor UAT-uri ajunge la aproximativ 370 mii de locuitori (9.5% din populația regiunii) din 109 comune. Drumurile care nu se intersectează cu un drum național sau județean care la rândul lui să se conecteze cu rețeaua TEN-T sunt considerate ca fiind neconectate la rețea. Unitățile administrativ-teritoriale aflate de-a lungul acestor drumuri cuprind cca. 83 de mii de locuitori (2,1% din populația regiunii) fiind formate din 20 de comune și un oraș (Cajvana, județul Suceava).

- București – Bacau – Roman – Suceava - Siret (punct de control și trecere a frontierei) – E85
- Suceava - Vatra Dornei – Cluj Napoca (E 576) care face legatura cu E 60 Cluj Napoca- Oradea
- Bacău – Brașov – Pitești - E 574 (care face legatura cu E 70 Craiova – Vidin - Skopje)
- București – Bârlad – Albița (punct de trecere a frontierei) – Chișinău – E 581 care străbate județul Vaslui

Regiunea Nord-Est este străbătută de o serie de coridoare rutiere europene, după cum urmează:

- Roman- Târgu Frumos cu ramificație către Botoșani (E 58) și Iași – Sculeni (punct de trecere a frontierei) (E 583)

Proiectele care vizează construcția/reabilitarea/modernizarea infrastructurii rutiere, la nivelul Regiunii Nord-Est, prezente în Masterplanul General de Transport al României se regasesc în anexa 5.8. Conform site CNAIR (noiembrie 2017) este prevăzută a se realiza varianta ocolitoare a municipiului Bacău în perioada 2016-2018, pe direcția S-E-N făcând legătura între DN11-DN2-DN15.

Variantele ocolitoare prevăzute în Masterplanul General de Transport a se realiza până în 2023 sunt înscrise în aceeași anexă. Totodată, până în prezent a fost realizată varianta ocolitoare Iași Sud.

Comparativ cu situația din anul 2013, în 2017 se constata că lungimea totală a drumurilor publice în Regiunea Nord-Est a crescut cu 789 km, ceea ce reprezintă 65% din totalul creșterii la nivel național. Aceasta evoluție se regăsește în special în creșterea lungimii drumurilor comunale nemodernizate din județul Botoșani (296 km). Din această cauză, deși lungimea drumurilor modernizate în regiune a crescut cu 7,3% în 2015, 11,5% în 2016 și 2,2 în 2017, ponderea lor în total drumuri publice a rămas aproximativ constant (34,08% în 2013, 34,76% în 2015, 36,1% în 2016 și 36,7% în 2017).

În ceea ce privește repartizarea drumurilor modernizate pe județe, se constată că modificări mai importante în 2017 (față de 2013), au avut loc în județele Iași (creștere cu 22,5%) și Botoșani (creștere cu 27,3%).

La nivel regional ponderea drumurilor județene modernizate era de aproximativ 40%, în timp ce a drumurilor comunale modernizate de 12,4%. (2017). Față de anul de referință 2013, se constată următoarele:

- Creștere cu 13,2% a lungimii drumurilor județene modernizate;

-Creștere cu 93,6% a lungimii drumurilor comunale modernizate.

Față de anul precedent, în 2017 modificările semnificative sunt:

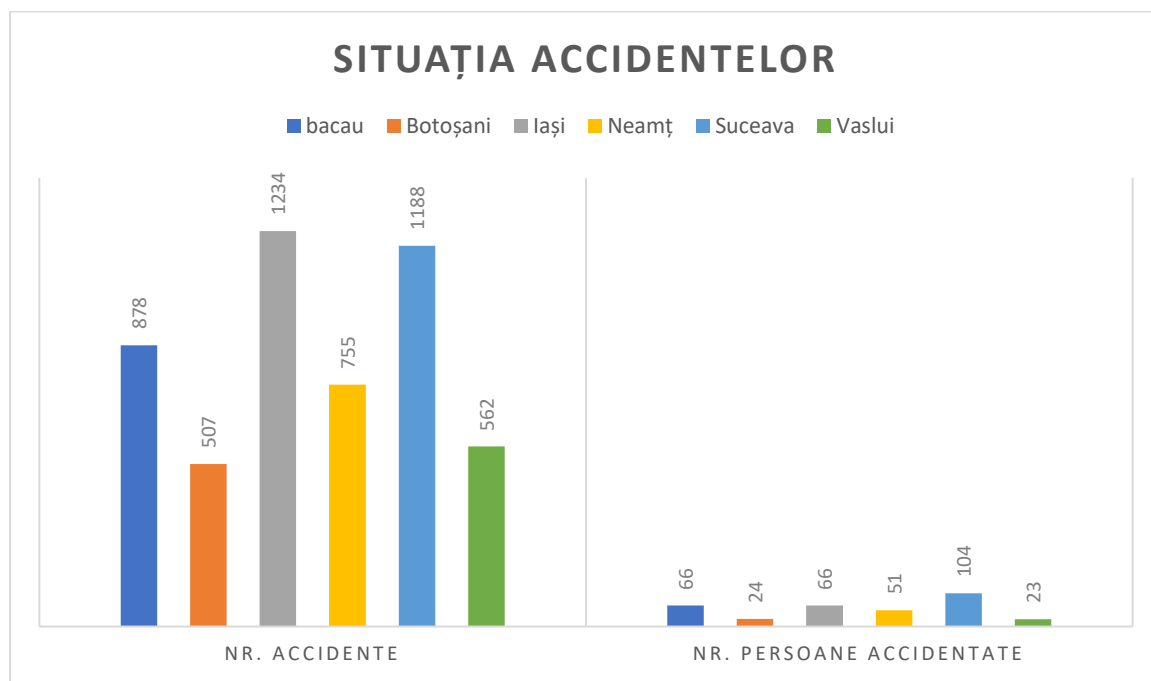
-În județul Suceava, 35 km drumuri județene au fost modernizate;

-În județul Botoșani, 68 km drumuri comunale au fost modernizate, reprezentând o creștere cu 36% a lungimii drumurilor comunale modernizate;

-În județul Botoșani, 24 km drumuri județene de pământ au fost aduse la statutul de drum pietruit.

În ceea ce privește transportul rutier de mărfuri se observă că încărcările cu destinația alte regiuni reprezintă doar 7,4% din total încărcări la nivel național și constă în principal din produse alimentare, lemn și produse din lemn (exceptând mobila) și produse agricole. Marfa provenită din alte regiuni reprezintă 9% din total descărcări la nivel național și constă în produse alimentare, minereuri metalice și produse minerale nemetalice. Traficul intraregional constă în principal din produse minerale nemetalice, minereuri metalifere și lemn și produse din lemn (exceptând mobila) și reprezintă 10,6% din total trafic la nivel național.

2007	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
Nr. Accidente	878	507	1234	755	1188	562
Nr. Persoane accidentate	66	24	66	51	104	23

În perioada 2014-2017 (comparativ cu 2013) se constată o creștere a numărului de accidente și al persoanelor accidentate pe drumurile rutiere. Tendința este aceeași pentru toate județele regiunii și în concordanța cu cea națională.

Astfel, în 2017 a avut loc o creștere a numărului de accidente cu 41,6% față de 2013 și o creștere a numărului persoanelor accidentate cu 41% față de 2013. Comparativ cu anul precedent se constată o oarecare îmbunătățire a situației în județele Iași și Suceava în sensul scăderii atât a numărului de accidente cât și a numărului persoanelor accidentate (cu 5,7%, respectiv 5,1%).

Din numărul total de persoane accidentate în România, în 2017, 16,3% au fost înregistrate în Regiunea Nord-Est.

În prezent, totalul lungimii drumurilor publice pe teritoriul județului Botoșani este de 4188 km (în anul 2012), împărțite în sectoare de drum național, drumuri județene și drumuri comunale.

Pe întreaga rețea rutieră se semnalează deficiențe multe și probleme complexe de întreținere și exploatare generate de faptul că în general îmbrăcămințile asfaltice sunt îmbătrânite și cu durata de serviciu depășită, sistemul de semnalizare este sistematic distrus.

Deficiența infrastructurii de transport, în particular rețeaua de drumuri, a condus la pierderea eficienței economice și a generat o imagine negativă a zonelor ca localizare pentru investiții. Prin accesarea de fonduri europene se va avea în vedere îmbunătățirea infrastructurii de transport rutier în județul Botoșani.

Rețeaua de transport de drumuri clasificate de pe teritoriul Comunei Brăești se compune din:

- Drum național DN 29B: Botoșani – Dorohoi;
- Drum comunal DC 66: Popeni – Cotârgaci (Comuna Roma), drum cu următoarele caracteristici: lungime 4 km, lățime 6 m, suprafață totală 2,4 km;
- Drum comunal DC 68: Brăești – Poiana – Mitoc – Dolina – Leorda – DJ 291, drum cu următoarele caracteristici: lungime 6 km, lățime 6 m, suprafață totală 3,6 ha;

- Drumul comunal DC 68A: DN 29B – Brăești – Popeni – DC 66, drum cu lungime de 5250 m, lățime 6 m, suprafață de 3,15 ha;
- Drum comunal DC 68B: DN 29 B – Brăești – Vâlcelele, drum cu lungimea de 3250 m, lățime 6 m, suprafață totală 1,95 ha;
- Drum comunal Dc 68C: DN 29B – Brăești – Dimăcheni (Comuna dimăcheni), drum cu lungimea de 7,2 km, lățime 6 m, suprafață totală 4,32 ha.

Transport aerian

Transportul aerian în regiune este susținut de o infrastructură specifică formată din trei aeroporturi care deservește curse interne (către București), cât și externe. Cele trei aeroporturi sunt situate în Bacău, Iași și Suceava. În perioada 2014-2016 se constată, în Regiunea Nord-Est o creștere a numărului de pasageri transportați, de la un total de 556.375 în 2013 la 1.351.780 în 2016 (creștere cu 143%).

Aeroportul Bacău (George Enescu), situat la 6,5 km sud de municipiul Bacău, asigură infrastructura necesară efectuării în condiții de securitate a zborurilor aeronavelor de până la 400 tone. Aeroportul are o pistă cu o lungime de 2500 metri și o lățime de 80 metri, fiind situată la altitudinea de 185 m. Aeroportul deservește atât populația județului Bacău cât și pe cea din județele învecinate.

Amplasarea geografică favorabilă în zona centrală a Moldovei, cât și conectarea la magistrala feroviară 500 (București-Suceava) și la drumul european E85 (București-Suceava) facilitează accesul populației la aeroport, fiind atuuri importante pentru dezvoltarea viitoare. În prezent, pe Aeroportul Bacău operează curse aeriene regulate ale companiei Blue Air cu zboruri directe către Milano (Bergamo), Londra, Roma, Bologna, Bruxelles, Dublin, Torino, Liverpool și Madrid.

Cursele interne se desfășoară către București. Începând cu anul 2015 au început lucrările de modernizare a aeroportului Bacău. Prima investiție (2015-2017) de valoare aproximativă de 20,4 mil. Euro a vizat construirea terminalului de pasageri, a turnului de control, parcare și a terminalului intermodal. A doua investiție (2017-2020) vizează modernizarea pistei și a căilor de rulare.

Aeroportul Iași se află situat la 8 km nord de Iași, la o altitudine de 120 m, fiind destinat traficului aerian intern și extern de pasageri, având o pistă de decolare-aterizare de 2.400 metri lungime.

Accesul la aeroport se face pe drumul județean DJ 282G și apoi pe DJ 282I. Aeroportul Iași se află în zona de graniță a Uniunii Europene cu țările estice, poziția sa fiind una de o importanță deosebită având în vedere cooperarea transfrontalieră. Relativa apropiere față de Vaslui, Botoșani și Neamț permite satisfacerea cererii de transport aerian pentru locuitorii din aceste zone, care au astfel avantajul accesului rapid spre aceste centre urbane.

Ca program regulat de zbor, activitatea aeroportului Iași este caracterizată de operările cu aeronave aparținând companiilor Tarom, BlueAir, WizzAir și

Austrian Airlines. De pe Aeroportul Internațional Iași, sunt deservite destinațiile: Roma, Bologna, Torino, Londra, Catania, Munchen, Tel Aviv, Paris, Bruxelles, Köln, Viena, Veneția, Madrid, Barcelona, precum și Cluj, Timișoara și București. Prin proiectul de modernizare desfășurat în perioada 2013-2015 (POS-T 2007-2013), s-a construit o nouă pistă (flexibilă), o nouă cale de rulare și un nou terminal.

Drumurile locale, respectiv străzile satelor comunei și drumurile vicinale sunt în mică măsură pietruite, în rest sunt asfaltate sau betonate.

Pe teritoriul comunei mai sunt o serie de drumuri satești, de importanță locală ce fac legătura între localitățile din cadrul comunei.

Este o infrastructură care necesită modernizare. Infrastructura rutieră va trebui modernizată în paralel cu extinderea celorlalte rețele de utilități (apă, canal, gaze naturale, etc.).

Potențiala dezvoltare turistică și agroturistică a comunei impune o extindere a rețelei de drumuri către zonele de interes care se pretează la astfel de activități.

Mijloacele de transport folosite de populație sunt autobuze și microbuze ale unor firme de transport în comun.

Din Comuna Brăești, distanța față de cel mai apropiat aeroport comercial este de 37,3 km – Salcea – Suceava, cu ruta prin Bucecea sau de 51 km cu ruta prin Botoșani.

Conform chestionarelor, cea mai mare parte din populația Comunei Brăești nu este mulțumită de calitatea drumurilor. Autoritățile locale au în desfășurare proiecte de modernizare a drumurilor comunale, dar și a celor de exploatare.

III.9. Dezvoltarea rurală și amenajarea teritoriului

Conceptul "amenajarea teritoriului" a apărut în perioada exodului rural către orașele care se dezvoltau în ritm accelerat sub influența revoluției industriale. A apărut necesitatea de a separa spațial funcțiile urbane: de locuit, de muncă, de cultură, de circulație etc., amenajarea teritoriului extinzându-se asupra ansamblului spațiului geografic, atât urban cât și rural.

Elaborarea planurilor de amenajare regională a teritoriului trebuie să se bazeze pe un complex de elemente de bază, de natură diferită pentru a determina soluții tehnice prietenoase față de mediu, utile și eficiente pe plan economico-social.

Legea fondului funciar, prevede că organizarea și amenajarea teritoriului agricol - componenta dominantă a spațiului rural - trebuie să asigure crearea condițiilor pentru o mai bună folosire a terenurilor în scopul producției agricole, pe bază de studii și proiecte pentru rezolvarea următoarelor probleme:

- corelarea dezvoltării agriculturii cu celelalte activități economice și sociale din zonă, stabilind măsuri care să determine creșterea producției agricole și îmbunătățirea exploatarei terenului, cunoașterea terenurilor pe proprietari și

destinații în concordanță cu structurile de proprietate și cu formele de cultivare a pământului; Comuna Brăești Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2014 – 2020

- stabilirea perimetrului fiecărei proprietăți prin comasarea terenurilor dispersate și rectificarea hotarelor amplasate nerațional; elaborarea de proiecte pentru organizarea și amenajarea exploatațiilor agricole;

- stabilirea rețelei de drumuri tehnologice agricole ca o completare a rețelei de drumuri clasate etc.

În funcție de sfera de cuprindere, în domeniul amenajării teritoriului deosebim:

- Planul de amenajare a teritoriului, constituit ca un ansamblu de studii referitoare la o suprafață de teren definită care prevede obiectivele, acțiunile și măsurile de adoptare pe o perioadă determinată care orientează aplicarea unor politici în domeniul organizării teritoriului național, regional sau local;

- Planul urbanistic general, documentație care stabilește obiectivele, acțiunile și măsurile pentru localitate, pe o perioadă determinată în vederea amenajării teritoriului. În concordanță cu acesta se elaborează planul urbanistic zonal și planul urbanistic de detaliu.

În urma centralizării chestionarelor a rezultat ca populația Comunei Brăești nu este mulțumită de posibilitatea de a petrece timp liber în comună, doresc să aibă cinema, spații de recreere, dar și evenimente culturale.

Agricultură

Activitățile economice de bază în mediul rural sunt: agricultura (cultivarea culturilor cerealiere - cultura cartofului și a sfecei de zahăr fiind practicate aproape în toate județele, viticultura-județele Vaslui, Bacău și Iași, pomicultura-județele Iași, Suceava și Neamț, zootehnia), exploatarea și/sau prelucrarea lemnului-județele Suceava, Neamț și Bacău și turismul rural în județele Suceava, Neamț și Bacău.

Suprafața totală a regiunii era la nivelul anului 2014 de 3.684,9 mii hectare (15,45% din suprafața totală a României), din care 2.124,8 mii hectare reprezenta suprafața agricolă (14,52% din suprafața agricolă a României). În proprietate privată se găsesc 2.019,7 mii hectare (95,05 % din suprafața agricolă). Față de 2013 se observă o creștere a suprafeței agricole, atât la nivel național (cu 15 mii ha), cât și la nivel regional (cu 3 mii ha)⁹¹.

Cele mai mari suprafețe agricole se înregistrează în județele Vaslui, Botoșani și Iași, fiecare deținând în jurul a 18-19% din suprafața agricolă totală a regiunii. Cele mai mari suprafețe arabile sunt în județele Vaslui și Botoșani, unde la 100 ha suprafața agricolă corespund 73 ha, respectiv 76 ha suprafața arabilă.

Județele Vaslui și Iași dețin cele mai mari suprafețe viticole, împreună având 76,5% din suprafața totală viticolă a regiunii.

La nivelul anului 2017, în regiunea Nord-Est, doar 6,37% din suprafața agricolă avea amenajări pentru irigații.

Daca se ia în calcul suprafața agricolă irigată cu cel puțin o udare, în 2017, la nivel regional, se constată ca aceasta – deși s-a triplat comparativ cu 2012 -, reprezintă doar 9,6% din total suprafață agricolă amenajată pentru irigații. Suprafețele agricole irigate efectiv se găsesc cu precădere în județele Iași (79,6%) și Vaslui (16,8%). La nivel județean cea mai mare pondere a suprafețelor agricole amenajate pentru irigații raportate la totalul suprafețelor agricole județene sunt în județele Iași și Vaslui, cu 20,7%, respectiv 7,4%.

La nivel regional, în anul 2017, cea mai mare parte a suprafeței cultivate era formată din cultura cerealelor pentru boabe (56,5%), plante uleioase (17,9%) și furaje verzi din teren arabil (17,7%). Pentru cultura cerealelor pentru boabe cele mai întinse suprafețe erau cultivate cu porumb boabe (66,4%), respectiv grâu (22,4%).

Cele mai mari suprafețe cultivate în 2017 cu culturi cerealiere pentru boabe sunt în județele Botoșani (21,6%), Iași (20,2%) și Vaslui (18,6%) din suprafața totală a regiunii (pe acest segment agricol). În privința suprafețelor cultivate cu grâu cele mai mari părți din totalul suprafeței cultivate pentru acest tip de cereale la nivel regional se regăsesc în județele Vaslui (23,5%), Iași (22,8%) și Botoșani (17,5%). În perioada 2013-2016 se observă o creștere continuă a suprafețelor cultivate cu grâu în toate județele regiunii, în medie cu apr. 10%. În 2017 această suprafață a scăzut cu apr. 11% față de anul precedent.

Cele mai mari suprafețe cultivate cu porumb pentru boabe sunt în județele Botoșani – 23,2%, Iași – 20,6%, Vaslui – 17,9% și Bacău – 17,9% din totalul suprafeței cultivate pentru această cultură la nivel regional.

La nivel județean, în anul 2016, cele mai mari contribuții la valoarea agricolă totală sunt aduse de județele Suceava cu 21,84%, Botoșani și Iași cu câte 18-19%. În mod surprinzător, deși economia județului Vaslui are un caracter predominant agricol, aportul acestui județ este de numai 13,1% ceea ce indică practicarea pe suprafețe întinse a unei agriculturi de subzistență. Față de anul 2012, valorile producției agricole au crescut cu apr. 671 mil. Lei la nivel regional, înregistrându-se scăderi doar în județele Suceava și Vaslui. Menționăm ca 98,7% din valoarea producției agricole a fost realizată de către sectorul privat. Pentru producția agricolă vegetală, cele mai mari contribuții în anul 2016 sunt aduse de județele Iași, Botoșani și Suceava cu ponderi cuprinse între 19% și 21%, în timp ce cea mai redusă este a județului Bacău cu 12,3%.

Pentru producția agricolă animală cele mai mari aporturi sunt ale județelor Suceava și Bacău cu 27%, respectiv 16,6%.

La sfârșitul anului 2017, regiunea dispunea de: 499,7 mii bovine, 458,3 mii porcine, 1.395,8 mii ovine, 133,6 mii cabaline, 230,8 mii caprine, 13.997,9 mii păsări, 215,5 mii familii de albine.

În comparație cu anul 2012 se observă o scădere a efectivelor de bovine (cu 15,6 mii), porcine (cu 92,6 mii) și cabaline (cu 16,9 mii) și o creștere a efectivelor de ovine (cu 99 mii), caprine (cu 28,2 mii) păsări (cu 1.130,7 mii) și

familii de albine (cu 44,8 mii). Îngrijorător este faptul că mare parte din scăderile de efective s-a întâmplat în 2017, în acest an scăzând inclusiv efectivele de ovine.

În 2017 suprafața totală a fondului forestier a fost de 1198,1 mii hectare, reprezentând 18,2% din fondul național, regiunea situându-se pe locul doi, după Regiunea Centru, care deține 19,3% din totalul fondului forestier. Cea mai mare parte a acestei suprafețe se regăsește în județul Suceava (36,5%). Urmează județele Bacău și Neamț cu 22,5%, respectiv 21,8% din total suprafață. Comparativ cu situația existentă în anul 2013 94 există o ușoară creștere a suprafeței totale (0,4%). În anul 2017, în regiune s-au înregistrat cele mai mari suprafețe pe care au fost făcute lucrări de regenerare a pădurilor, reprezentând 30,6% (3.288 ha) din suprafața totală regenerată la nivel național. Cea mai mare parte a acestor lucrări au fost efectuate în județul Suceava (58,4%).

Comparativ cu anul 2013, suprafața terenurilor regenerate a crescut cu 20%. Regiunea reprezintă cel mai mare furnizor de masă lemnoasă (5333,6 mii mc. în 2017 față de 4.688,6 mii mc. în 2016, 4.811,1 mii mc recoltați în 2015 și 5.412,5 mii mc recoltați în 2013), reprezentând 29,1% din masă lemnoasă totală recoltată a României. Cel mai mare aport îl are județul Suceava care asigură aproximativ 45% din masă lemnoasă recoltată din regiune, urmat de județul Neamț cu 23%. Menționăm că speciile de rășinoase reprezintă cca. 56% din masa lemnoasă recoltată.

Condițiile climaterice și de sol permit desfășurarea unei agriculturi care poate fi competitivă în condițiile unei mecanizări corespunzătoare.

Agricultura reprezintă o ramură importantă a economiei județului Botoșani. An după an, crește preocuparea în ceea ce privește asigurarea unor condiții standard pentru agricultură. Fânețele se întind pe o suprafață de 14635 ha și asigură, în bună parte, furajele necesare șeptelului. De asemenea, județul este bogat în vii (1690 ha) și livezi (2559 ha).

S-a constatat că în ultimii ani a crescut suprafața cultivată cu legume și cu plante tehnice. Deși în ceea ce privește creșterea animalelor s-a remarcat o descreștere în ultimii ani, totuși județul se înscrie printre cei mai mari crescători de oi din țară. De asemenea există un număr mare de porci și vite, dar cu preponderență în sectorul privat.

Pentru județul Botoșani se impune o politică de dezvoltare rurală ce ar trebui să însoțească și să completeze politicile de sprijin ale pieței și ale veniturilor aplicate în cadrul politicilor agricole comune și să contribuie la realizarea obiectivelor politice de dezvoltare rurală.

Această politică trebuie să ia în considerare obiectivele generale privind coeziunea economică și socială stabilite în Tratatul de Aderare și să contribuie la realizarea acestora prin integrarea în celelalte mari politici privind competitivitatea și dezvoltarea durabilă. Aceste politici reformatoare profunde introduc schimbări majore cu consecințe semnificative asupra economiei rurale, asupra metodelor de producție agricolă, a metodelor de gestionare a terenurilor și de ocupare a forței de muncă; în sens mai larg, asupra condițiilor socioeconomice ale județului Botoșani. Pentru a stabili în mod clar obiectivele specifice ale județului Botoșani, trebuie făcută o analiză a situației actuale a agriculturii, a

posibilităților umane și materiale, identificarea măsurilor și metodelor prin care aceste obiective pot fi puse în aplicare.

Trebuie identificate posibile sectoare care ar avea nevoie de sprijin și studiate posibilitățile de abordare și de finanțare. Suprafața totală a județului este de 498.900 ha, din care, conform datelor din Anuarul Statistic 392.769 ha, adică 78,72% reprezintă suprafața agricolă în anul 2012. Peste 98% din aceasta este în proprietate privată.

Numărul de tractoare fluctuează, iar numărul de pluguri și cultivate mecanice crește. Se observă o ușoară creștere la semănători, în perioada 2008-2012. În ceea ce privește parcul de combine, se constată o creștere nesemnificativă, fiind de remarcat numărul foarte mic al combinelor de recoltat porumb sau furaje, reflectând slaba mecanizare a recoltării furajelor în zootehnie.

Pe fondul creșterii nesemnificative a numărului de tractoare se constată o ușoară scădere a suprafeței arabile ce revine pe un tractor fizic, până în 2012. Numărul tractoarelor asigură o încărcătură teoretică de 112 hectare per tractor în anul 2012. Pentru a compara, media europeană a suprafeței pe fiecare tractor este de 12,7 hectare. Dacă stagnarea parcului de tractoare și mașini agricole poate fi pusă și pe seama scoaterii din folosință datorită uzurii, o altă cauză este și slaba capitalizare a producătorilor agricoli, persoane fizice sau juridice, care nu pot accesa programele destinate achiziționării de tractoare și mașini agricole noi, pentru că implică și o contribuție personală de 45% - 50% din valoarea utilajului agricol. Dificultățile apar la constituirea acestei contribuții personale, pe fondul accesului insuficient al producătorilor agricoli individuali la credite bancare,

lipsei de informare asupra surselor de finanțare alternative băncilor și a faptului că anumite programe, cum ar fi Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală. Ca o concluzie, putem menționa slaba mecanizare a agriculturii botoșănene.

Ponderea cea mai mare în totalul suprafeței agricole în județul Botoșani o deține suprafața arabilă, respectiv 76 % din total. În anul 2012, ponderea cea mai mare a suprafeței arabile este cultivată cu cereale pentru boabe (47,86%), porumb (35,43%) și plante furajere (21,40). Ca evoluție în timp, perioada 2007-2012 este relativ constantă ca suprafață agricolă, neexistând modificări substanțiale în structura terenurilor agricole în județul Botoșani. Se remarcă scăderea suprafeței de teren arabil necultivat din anul 2007 până în anul 2012, de la 34998 ha până la 11310 ha. La nivel regional, situația este similară, principalele culturi agricole practicate în regim de exploatare sunt cerealele pentru boabe, porumbul, cartoful, sfecla de zahăr și plantele furajere.

Zootehnia deține un loc important în sectorul agriculturii în județul Botoșani. Acest sector a cunoscut transformări majore începând cu anul 1989, schimbări care au afectat nu numai județul Botoșani, ci și întreaga regiune și țară. Desființarea fostelor CAP-urilor a condus la scăderea semnificativă a efectivelor de animale. O altă problemă majoră o constituie producțiile medii obținute care, la nivel național, și cu atât mai mult la nivelul județului Botoșani, se află sub nivelul european, din cauza neaplicării progresului genetic și tehnologic înregistrat în această perioadă.

Creșteri de efective s-au înregistrat la caprine, familii de albine. La toate speciile, peste 95% din efective se află în sectorul privat. Creșterea efectivelor de animale nu este una calitativă deoarece creșterea producției medii pe animal nu este semnificativă.

Menționăm faptul că în județul Botoșani, în anul 2006, au fost suspiciuni de gripă aviară, fapt care a dus la sacrificarea unui număr semnificativ de păsări domestice. Creșterea efectivului de caprine trebuie susținută pe viitor deoarece, conform negocierilor și politicii agricole comune în UE, pentru această specie nu este impusă cota de producție la lapte, ca în cazul laptelui de vacă.

De asemenea, trebuie încurajată creșterea efectivului de familii de albine, având în vedere sporurile de producție pe care le asigură prin polenizare sectorului vegetal, dar și cererea crescută la export a mierii de albine.

Nivelul scăzut al producțiilor medii pe animal realizate în anii supuși analizei denotă productivitatea scăzută a efectivelor aflate în exploatare, care poate fi ridicată pe termen scurt prin sprijinirea cumpărării de către fermieri a animalelor de rasă și pe termen lung prin reabilitarea activității de înșămânțări artificiale. Totodată, aceste măsuri trebuie corelate cu cantitățile de lapte negociate de către ministerul de resort împreună cu Comisia Europeană.

Așa cum s-a mai precizat, comună Brăești este o localitate de podiș, Suprafața totală a comunei este de 5237 ha, utilizată astfel:

- agricolă 4076 ha din care 3469 arabil, 56 ha livezi, 3 ha vii, 469 ha pășune, 79 ha fânețe

- neagricol 1161 ha din care 727 ha pădure, 146 ha ape, 98 ha curți construcții, 90 ha drumuri, 100 ha degradate

Sectorul privat în agricultură a luat naștere prin aplicarea Legii fondului funciar. Modul în care această aplicare a Legii fondului funciar a fost gândită și pusă în aplicare, și mai ales întârzierea cu care s-a realizat au generat o serie de factori perturbatori, respectiv:

- fărâmițarea exploatațiilor agricole;
- necorelarea aplicării Legii fondului funciar cu apariția pieței funciare, aceasta apărând cu întârziere, în anul 1998 (Legea 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor);
- neasigurarea odată cu dreptul de proprietate asupra terenurilor și a mijloacelor adecvate pentru efectuarea lucrărilor agricole.

Potențialul agricol al comunei constă în primul rând în cele 3469 ha teren arabil aparținând gospodăriilor particulare din satele componente comunei. La nivelul comunei principalele culturi agricole practicate în regim de exploatare sunt cultura cerealelor pentru boabe (porumb, grâu), cultura cartofului, sfecei de zahăr.

Valorile înregistrate la culturile vegetale ar putea atinge cote mult mai mari, dacă nu ar fi grefate de o serie de factori cum ar fi:

- calitatea terenului, cu o diversificație pronunțată, alternanța categoriilor de sol, fragmentarea acestora;

- fragmentarea în parcele mici de teren pe proprietari individuali, lucru care îi duce de multe ori pe aceștia în imposibilitatea achitării plăților pentru lucrările agricole.
- condițiile climatice nefavorabile
- folosirea redusă a îngrășămintelor
- nivelul scăzut de performanță al lucrărilor agricole.

Trebuie menționat ca în comună majoritatea animalelor sunt crescute în ferme de subzistențe și utilizate pentru asigurarea unui nivel minim de trai.

Un alt aspect care trebuie luat în considerare este cel cu privire la producțiile medii obținute în zootehnie, care sunt departe de progresul genetic și tehnologic înregistrat pe plan vest-european. Comparativ cu alte zone din țară sau din țări vesteuropene, aproape la toate speciile și categoriile de animale randamentele medii sunt inferioare.

Deși resursele subsolului sunt bogate în prundișuri, pietrișuri și nisipuri de o calitate superioară, acestea nu sunt exploatate în mod rațional și controlat. Având în vedere cele de mai sus, o prioritate imediată este înființarea unor asociații agricole, care să permită exploatarea suprafețelor agricole în mod eficient. De asemenea, înființarea unei balastiere pentru exploatarea și prelucrarea resurselor constituie o altă prioritate pentru administrația publică locală.

Profilul economic al comunei se conturează așadar ca fiind o ramură slab dezvoltată, ce necesită dezvoltare, cu precădere în domeniile agricol și zootehnic, meșteșugăresc și de prestări servicii. Unitățile economice existente nu reușesc să acopere cerințele pieței. Este necesară stimularea dezvoltării întreprinderilor mici

și mijlocii și diversificarea activităților prin noi structuri economice moderne și competitive.

Gradul de mecanizare al agriculturii este relativ scăzut și din acest motiv și productivitatea este scăzută. Această situație se datorează și suprafețelor agricole individuale reduse care nu permit investiții în mecanizare, investiții ce nu ar fi amortizate. Toate utilajele sunt în zona de șes.

În ultimul timp s-a constatat o tendință de concentrare a terenurilor, tendință care se va intensifica în viitor, fapt impus de o agricultură performantă.

Eventuala renunțare la sistemul subvenționării va conduce la neutilizarea acestora, agricultura locală devenind una complet ecologică.

Există un potențial de prelucrare primară și avansată a produselor agricole și animale, care nu a fost încă fructificat pe deplin și care reprezintă o oportunitate de dezvoltare a comunei: prelucrarea laptelui, a cărnii, a legumelor, a florii soarelui, a cartofului, etc.

Agricultura de pe raza comunei este una ecologică, fără a se utiliza îngrășăminte chimice în exces. Randamentul acestei activități poate fi îmbunătățit prin:

- construirea de platforme ecologice pentru colectarea și depozitarea gunoierului de grajd și împrăștierea acestuia după un an pe suprafețele agricole.
- comasarea suprafețelor agricole în vederea prelucrării cât mai eficiente și cu randament sporit a terenului agricol.

Zona se pretează și la creșterea pomilor fructiferi de genul prun, cireș, păr. Înfiiințarea unor astfel de culturi necesită însă investiții masive care se

amortizează în timp mai îndelungat. Însă domeniul reprezintă potențial pentru dezvoltarea unor activități legate de producerea și îmbutelierea sucurilor naturale și a alcoolului.

În scopul dezvoltării economice autoritățile locale au datoria de a sprijini întreprinzătorii privați pentru diversificarea gamei de produse prin introducerea unor activități noi (cultura ciupercilor, sere, creșterea prepelițelor, creșterea melcilor, etc.).

Oportunitățile de finanțare de genul programelor de finanțare a agriculturii au fost prea puțin folosite din cauza necunoașterii. Aceste tipuri de afaceri nu implica investiții foarte mari. Sprijinul autorităților locale către potențialii întreprinzători constă în acordarea de consultanță pentru întocmirea cererilor de finanțare în domeniul dezvoltării agricole.

Turism

Ariile naturale protejate de interes național de pe teritoriul Regiunii Nord-Est sunt reprezentate de 120 rezervații naturale, 20 de monumente ale naturii (peșteri, cascade, locuri fosilifere, etc), precum și parcuri naționale și naturale.

Astfel, dintre cele 13 parcuri naționale ale României, trei se află în Regiunea Nord-Est: Parcul Național Munții Călimani, Parcul Național Cheile Bicazului – Hașmaș și Parcul Național Ceahlău. Dintre cele 18 parcuri naturale, parcul Vânători Neamț se află pe de asemenea, pe teritoriul Regiunii Nord-Est. În

plus, menționăm faptul că la nivelul regiunii, figurează 103 arii naturale care au devenit situri „Natura 2000”.

Unele arii protejate se pot suprapune parțial, rezultând zone protejate atât pentru habitate, cât și pentru componenta avifaunistică. De asemenea, există suprapuneri și cu alte arii protejate, precum parcuri naționale, parcuri naturale sau alte rezervații de interes național, județean sau local.

Regiunea Nord-Est deține 4.003 monumente de interes internațional, național și local, conform listei *Monumentelor Istorice a Ministerului Culturii și Cultelor*, cuprinzând situri arheologice, clădiri de interes istoric și arheologic, case memoriale, etc. Dintre acestea, sunt remarcabile edificiile religioase din județele Iași, Neamț și Suceava, care formează „coloana vertebrală tradițională” a atracțiilor turistice din Regiunea Nord-Est.

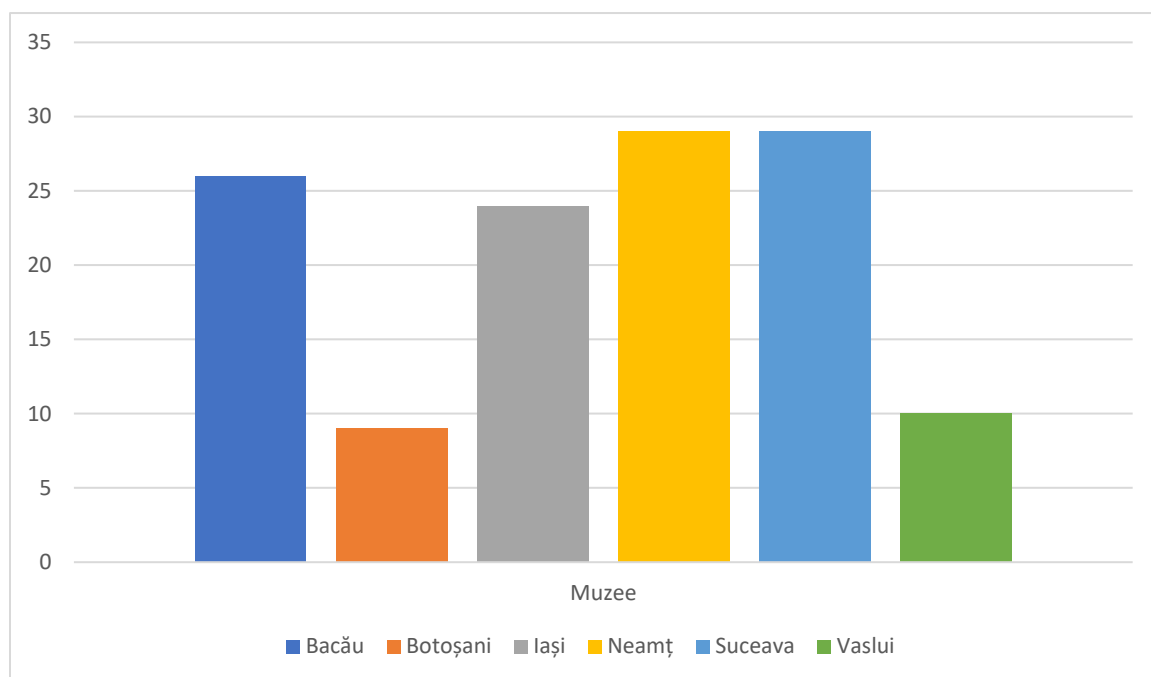
Aceste lăcașe de cult medieval cuprind opt biserici cu fresce exterioare, incluse în patrimoniul UNESCO: Biserica "Tăierea Capului Sfântului Ioan

Botezătorul" din satul Arbore, Biserica "Adormirea Maicii Domnului și Sfântul Gheorghe" a Mănăstirii Humor, Biserica "Buna- Vestire" a Mănăstirii Moldovița, Biserica "Înălțarea Sfintei Cruci" din Pătrăuți, Biserica "Sfântul Gheorghe" a Mănăstirii "Sfântul Ioan cel Nou" din Suceava, Biserica "Sfântul Gheorghe" a Mănăstirii Voroneț, Biserica "Învierea Domnului" a Mănăstirii Sucevița, Biserica "Sfântul Nicolae" a Mănăstirii Probota.

O zona cu o cultură bogată, prin prisma bunurilor culturale care se regăsesc pe teritoriul acesteia, dar și a tradițiilor culturale specifice, Regiunea Nord-Est reunește în fiecare an numeroși turiști. Muzeele reprezintă o componentă semnificativă a punctelor de atracție frecventate de către vizitatori. Regiunea Nord- Est se află pe locul al doilea, după Regiunea Centru, ca număr de muzee și colecții publice, cu 127 de astfel de unități culturale înregistrate în anul 2017 (în creștere față de 2013 cu trei unități, în scădere față de 2016 cu o unitate).

	Muzeu		Vizitatori muzeu	
	2016	2017	2016	2017
Bacău	25	26	90012	118556
Botoșani	10	9	32211	4997
Iași	25	24	554201	681525
Neamț	29	29	567552	635247
Suceava	29	29	666641	772993
Vaslui	10	10	177439	175495

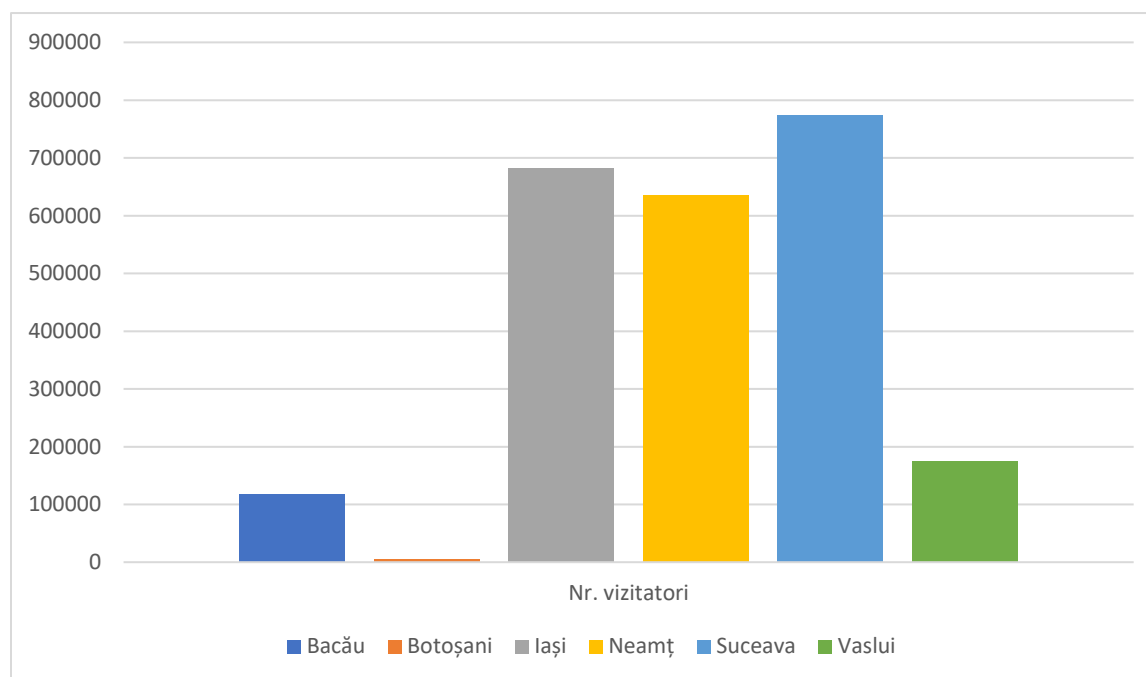
Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Per ansamblu, numărul total de vizitatori în muzeele din Regiunea Nord-Est, în anul 2017 a fost de 2.433.787 persoane, în creștere cu 65,4% față de numărul înregistrat în anul 2013 și cu 16,5% față de valoarea din 2016.

Din analiza informațiilor existente, se poate concluziona că la nivelul anului 2017, muzeele care au atras cei mai multi vizitatori sunt cele din județele Suceava, Neamț și Iași.

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Cu toate că județul Bacău deținea 26 de muzee în anul 2017, numărul de vizitatori reprezintă doar 4,8% din totalul regional, comparativ cu 28%, procent înregistrat în județul Iași, pentru aproape același număr de muzee.

În ceea ce privește instituțiile și companiile de spectacol sau concerte, orașele Iași, Botoșani, Bacău și Vaslui au fiecare câte o instituție dramatică. De asemenea, în Iași, Botoșani și Bacău funcționează o instituție de animație (teatru de păpuși și marionete), o filarmonică și o orchestră simfonică.

În ciuda potențialului turistic variat și a importanței naționale și chiar internaționale a unor monumente sau areale turistice, nu există în continuare un sistem coerent și vizibil de indicatoare turistice în cadrul sau în proximitatea aeroporturilor, a garilor și a autogărilor, care să afișeze și să îndrume eventualii turiști către anumite obiective turistice. Pe drumurile naționale și chiar pe cele

județene întâlnim ocazional unele indicatoare către monumente istorice, însă insuficient corelate cu alte elemente de promovare (hărți, trasee, marcaje, puncte de informare turistică, etc.) care să poată îndruma turiștii către alte obiective.

Menționăm că în Regiunea Nord-Est, figurează în prezent 40 de centre de informare turistică, după cum urmează: 4 în județul Bacău, 3 în județul Botoșani, 9 în județul Iași, 6 în județul Neamț, 16 în județul Suceava și 2 în județul Vaslui.

La nivelul anului 2014, capacitatea de cazare în funcțiune în regiune era de 7.731 mii locuri-zile, în creștere față de 2013 cu 2,68% (200 de mii de locuri-zile). Totodată, acest nivel reprezenta 9,95% din capacitatea de cazare la nivel național. La nivelul anului 2015, s-a înregistrat o creștere cu 4,62%, reprezentând peste 350 de mii de locuri-zile. Tendința de creștere a continuat: în anul 2016 (8.371 mii locuri-zile în creștere cu 3,5% față de 2015) și în anul 2017, ajungându-se la 8.728 mii locuri-zile, reprezentând o creștere de 4,2% față de anul precedent.

Cu excepția județelor Botoșani și Vaslui, unde se înregistrează o relativă stagnare a numărului locurilor de cazare turistică disponibile, în celelalte județe ale regiunii, se observă o creștere a acestui indicator.

În privința numărului de înnoptări în Regiunea Nord-Est, în perioada 2014-2017 s-a înregistrat o creștere constantă, ajungându-se la un total de 2.322 mii, ceea ce reprezintă o creștere cu 43,8% față de anul 2013. Posibile cauze ale creșterii numărului de turiști și a înnoptărilor pot fi creșterea veniturilor și reducerea fiscalității în sectorul turistic (reducerea cotei TVA). Atractivitatea turistică a regiunii poate fi măsurată în special cu ajutorul duratei medii de ședere. În anul 2014, valoarea acestui indicator a scăzut de la 2,14 (anul 2013) la 2,10

nopti per turist. În anul 2015, scăderea a continuat, ajungând la 2,06 nopti per turist. Această tendință de s-a păstrat și în anii 2016 și 2017 când durata medie de ședere a fost de 2,03 respectiv 1,95 nopti per turist.

În 2017 s-a înregistrat cea mai scăzută valoare din ultimii ani, cauzată de diminuarea sejururilor lungi în regiune, evidențiindu-se o trecere către un turism fie de weekend, ocazional sau de tranzit.

Ținând cont de potențialul turistic existent, considerăm că acest nivel este inferior în raport cu posibilitățile existente. Mai mult, în întreaga perioadă analizată, nivelul înregistrat la nivel regional a fost inferior celui național. În anexă sunt prezentate localitățile care au un număr mai mare de turiști sosiți (peste 3.000 sosiri în 2014-2017), evidențiindu-le pe cele care se situează deasupra valorii medii regionale anuale în ceea ce privește durata medie de ședere, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică pentru anii 2014-2017.

Astfel, din datele prezentate, se observă ca la finalul anului 2017, dintre localitățile cu o durată medie de ședere de peste trei nopti /turist din Regiunea Nord-Est se disting: Târgu Ocna, Slănic Moldova și Măgura din județul Bacău, cu 5,21, 3,6 respectiv 3,58 nopti/turist, Băltătești din județul Neamț, cu 11,84 nopti/turist, Vatra Dornei și Dorna Candrenilor, cu 4,48, respectiv 3,34 nopti/turist. 10.1 de turiști anual, sunt Bacău, Onești, Tg. Ocna, Slănic Moldova, Măgura, Botoșani, Iași, Piatra Neamț, Ceahlău, Alexandru cel Bun, Roman, Agapia, Târgu Neamț, Suceava, Vatra Dornei, Gura Humorului și Șcheia.

Pe de altă parte, la nivelul aceluiași an, localitățile Regiunii Nord-Est care primesc peste 10.1 de turiști anual, sunt Bacău, Onești, Tg. Ocna, Slănic Moldova, Măgura, Botoșani, Iași, Piatra Neamț, Ceahlău, Alexandru cel Bun, Roman, Agapia, Târgu Neamț, Suceava, Vatra Dornei, Gura Humorului și Șcheia.

Privind evoluția numărului de structuri de primire turistică existente în stațiunile turistice în perioada 2013-2017, se pot observa următoarele evoluții, așa cum apar evidențiate și în grafic:

- Creșteri în Vatra Dornei, Ceahlău (inclusiv Durău), Gura Humorului, Târgu-Ocna;
- Stagnare în Piatra Neamț, Târgu Neamț, Băltătești, Câmpulung Moldovenesc.

Din punct de vedere al tipurilor de structuri de primire turistică, s-a constatat o preponderență a pensiunilor turistice în toate stațiunile turistice de

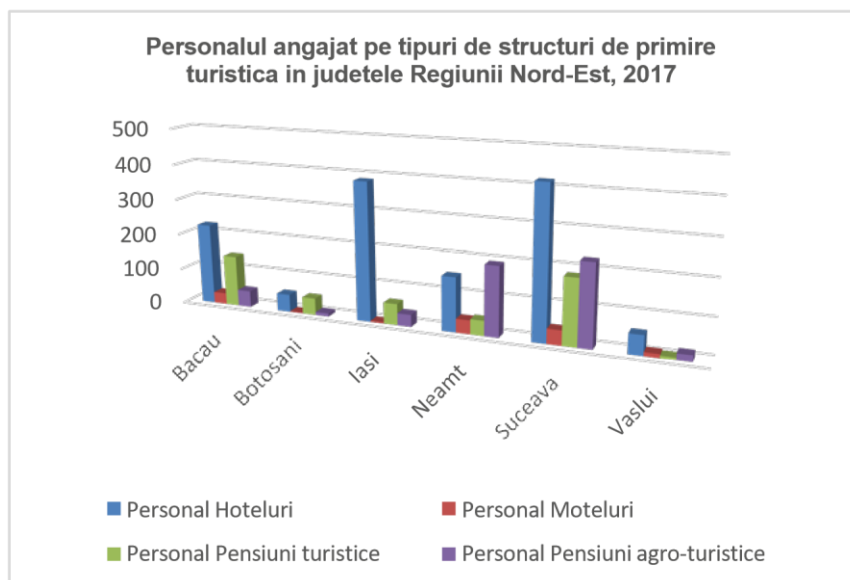
interes național, iar în comuna Ceahlău, un număr crescut de pensiuni agroturistice. În toate aceste stațiuni hotelurile ocupă locul secund ca număr. În tabelul din anexă, este prezentată evoluția numărului personalului ocupat din structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, la nivel regional și județean, în perioada 2013- 2017.

Comparativ cu numărul total al personalului ocupat în structurile de primire turistică la nivel național (32.801 persoane în 2017), în Regiunea Nord-Est se înregistrează un nivel redus al populației ocupate în structuri de primire turistică (doar 2.756 persoane), reprezentând doar 8,4%.

După cum se poate observa din datele prezentate, cele mai multe persoane ocupate în structurile de cazare turistică se găsesc în județul Suceava, ceea ce este justificat ținând cont de capacitatea de cazare existentă în acest județ și numărul total de turiști.

Comparativ cu anul anterior, în anul 2017 personalul ocupat în structurile de cazare turistică a crescut cel mai mult în județele Suceava cu apr. 16% (148 de persoane) și Botoșani (48% - 43 de persoane). În județele Iași și Neamț, în anul 2017 s-au înregistrat scăderi de personal.

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Sursa: Prelucrare baza de date TEMPO - online, INS

Sursa: Prelucrări date din „Frecvența structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare în anul 2015”, Institutul Național de Statistică, 2013-2016

Nota: Datele referitoare la personalul angajat în structurile de primire turistică reprezintă media anuală, calculată prin media aritmetică a valorilor trimestriale comunicate de INS.

- **Populația ocupată în turism**

În ceea ce privește repartizarea personalului pe tipuri de structuri de cazare, în anul 2017, procentul cel mai mare a personalului ocupat în structuri de cazare turistică îl întâlnim în hoteluri, cu ponderi cuprinse între 33% (Neamț) și 75% (Iași).

Deși Regiunea Nord-Est oferă posibilități largi pentru dezvoltarea turismului balnear, doar o mică parte din potențialul curativ natural este valorificat la un nivel satisfăcător.

Localitățile Regiunii Nord-Est cărora le-a fost acordat statutul de stațiune balneoclimatică sunt:

- Municipiul **Vatra Dornei**, județul Suceava,
- Orașul **Slănic Moldova**, județul Bacău,
- Orașul **Târgu Ocna**, județul Bacău,

- Arealul corespunzător zonei de agrement- tratament **Nicolina** din municipiul Iași, județul Iași.

Din tabelul prezentat se desprind următoarele concluzii:

- după scăderea cu 30,8% a numărului de turiști sosiți în stațiunea Slănic Moldova în anul 2014 (comparativ cu anul anterior), în anul 2015, ca urmare a deschiderii pârtiei de schi Nemira, numărul turiștilor a crescut considerabil, respectiv cu 46%. În anul 2016 se observă o scădere a numărului de turiști cu apr. 10% față de anul precedent. În 2017 se constată o revenire pe trend ascendent (creștere cu 80%).

- un trend crescător pentru numărul de sosiri în stațiunile balneoclimatice Târgu Ocna și Vatra Dornei. În anul 2014, s-a înregistrat o creștere cu 25,7% și respective 7,5%, în anul 2015 numărul de turiști a crescut în continuare cu 8,18%, respectiv 9,51%, iar în anul 2016 doar Vatra Dornei a mai înregistrat o creștere a numărului de turiști (1,3%). În schimb, în 2017 s-au înregistrat creșteri substanțiale pentru toate cele trei stațiuni balneoclimatice, 79,4% pentru Slănic Moldova, 16% pentru Tg. Ocna și 6,8% pentru Vatra Dornei.

Pe lângă stațiunile balneoclimatice menționate, există și alte localități care au beneficiat în trecut de statutul de stațiune, precum Sărata Băi din județul Bacău, băile Strunga din județul Iași, Negulești din județul Neamț, Ghermănești-Dranceni din județul Vaslui, sau Cacica și Solca din județul Suceava.

La nivelul anului 2017, numărul de sosiri turistice este de 383 persoane la Sărata Băi, 6.820 la Cacica și doar 216 la Solca. Multe dintre structurile de cazare ale acestor stațiuni necesită reparații majore sau chiar capitale.

În Regiunea Nord-Est, zona Bucovinei cuprinde mai multe areale agroturistice – Țara Huțulilor din Nordul Sucevei, zona Moldovița – Izvoarele Sucevei, Comuna Vama, etc. O altă zonă agroturistică este zona Masivului Ceahlău, în special zonele Bicăz, Ceahlău și Durău. Astfel, la nivel regional, în anul 2017 existau 451 de pensiuni agroturistice, în creștere cu 99 de unități față de anul precedent, Regiunea Nord-Est ocupând locul doi pe țară, după regiunea Centru.

În Regiunea Nord-Est se pot practica drumețiile montane, sporturile de iarnă, dar și activitățile specifice turismului de aventură și sportiv: alpinismul, escalada, mountain bike, zboruri cu parapanta. În prezent, în Regiunea Nord Est, stațiunile montane unde se pot practica aceste sporturi de iarnă (schi, patinaj, snowbord) sunt Vatra-Dornei, Gura Humorului, Piatra Neamț, Durău, Sucevița, Mălini, Câmpulung Moldovenesc, Slănic Moldova și Cârlibaba.

În caravana de monitorizare a Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020, desfășurată în localitățile mici și mijlocii din Regiunea Nord-Est s-au identificat o serie de probleme, nevoi, provocări cu care se confrunta comunitățile locale.

Proiectul EDEN – Destinații europene de excelență – a fost lansat de Comisia Europeană și Direcția Generală pentru Întreprinderi și Industrie în anul 2006. Fiind o asociație internațională non-profit, Rețeaua EDEN dorește să devină unul dintre cei mai importanți contribuabili în consolidarea imaginii și a profilului Europei ca o colecție de destinații turistice durabile și de înaltă calitate.

Obiectivele principale ale Asociației sunt creșterea vizibilității destinațiilor non-tradiționale, creșterea gradului de conștientizare a diversității și calității ofertei turistice europene, reducerea sezonality, dezvoltarea turismului sustenabil și încurajarea colaborării dintre destinații.

Pandemia de Covid-19 a afectat puternic agentii economici, măsurile impuse au determinat perturbări importante ale unor sectoare economice, unul dintre cele mai afectate fiind turismul prin limitarea contactului direct între persoane, imposibilitatea deplasării persoanelor fizice în scop turistic. În luna septembrie 2020 se observă o scădere a activității turistice față de luna august 2020.

Structurile de primire turistică deschise în luna septembrie 2020, au pus la dispoziția turiștilor o capacitate de cazare existentă de 8766 locuri-pat, valoare mai mică cu 5,0% comparativ cu luna august 2020 și cu 7,0% față de luna septembrie 2019.

Un potențial turistic remarcabil se identifică și în județul Botoșani, care dispune de: hoteluri, restaurante, cabane turistice, pensiuni turistice, muzee, monumente istorice și de arhitectură, monumente eclesiastice, monumente ale eroilor etc. Bogăția de monumente și case memoriale poate oferi cadrul de dezvoltare a turismului cultural, destinat în special turiștilor de la nivel național.

Municipiul Botoșani cu centrul vechi a căror edificii au o vechime mai mare de 100 ani, era dominat de etnia evreiască foarte pricepută în probleme de afaceri și comerț. Municipiul Botoșani cu centrul vechi a căror edificii au o

vechime mai mare de 100 ani, era dominat de etnia evreiască foarte pricepută în probleme de afaceri și comerț.

În oraș există Muzeul județean de istorie, Casa memorial „Nicolae Iorga”, monument închinat eroilor militari din primul război mondial (ostași din compania de mitraliere a căpitanului Grigore Ignat), operă valoroasă a arhitectului H. Miclescu, monumentul închinat răscoalei țărănești de la 1907 (Tripticul realizat cu multă măiestrie artistică de către sculptorul Gavril Covalschi), busturi ale poetului Mihai Eminescu, biserici – monumente istorice și de arhitectură de o valoare inestimabilă, respectiv biserica „Sf. Nicolae Popăuți” cu turnul clopotniță, ctitorie din anul 1496 a marelui voievod Ștefan cel Mare, biserica Uspenia (1552) și Sf. Gheorghe(1551), ctitorii ale doamnei Elena Rareș, biserica Armenească, cea mai veche biserică din oraș.

De asemeni, pot fi vizitate multe alte biserici de valoare, clădiri vechi răspândite în toate cartierele – monumente de arhitectură, respectiv casele Sommer, Cristea, casa Goilav, casa Antipa, Manole, Isăcescu, clădirea Tribunalului, liceului „A.T. Laurian”, a Muzeului de Istorie, Primăriei, etc. În municipiul Dorohoi poate fi vizitat Muzeul de Științe Naturale, biserica Sf Nicolae (1495), ctitorie a voievodului Ștefan cel Mare, Muzeul memorial „George Enescu”, Muzeul de științe ale naturii (pe lângă o sumedenie de exponate, are și o interesantă colecție de fluturi) și multe alte edificii – monumente de arhitectură.

Orașul Darabani se prezintă, pentru turiștii sosiți în localitate, cu biserica Sf. Nicolae precum și multe alte clădiri vechi interesante din punct de vedere turistic. În universul sătesc al județului Botoșani există biserici și mănăstiri (multe

din ele monumente istorice și de arhitectură), fiecare cu frumusețea, istoria și hramul său. Astfel, în localitatea Vorona, într-o frumoasă zonă de pădure (cca 150 ha), există Complexul Mănăstiresc datând de la 1600, cu două biserici deosebit de valoroase, chilii, biblioteci ce se oglindesc în lacul din vecinătate, iar mai departe în codru, Schitul Vorona.

Obiective cu caracter religios pe teritoriul județului Botoșani există un număr de 454 biserici, 11 mănăstiri și un schit în care se practică cultul religios ortodox. Dintre acestea cele mai importante sunt: Biserica „Sf. Nicolae”, Popăuți – Botoșani, ctitorie a domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt din 1496 prezintă o pictură interioară, de mare valoare, ce datează din secolul al XV-lea, păstrându-se parțial.

Biserica a fost amplasată într-o poziție strategică determinată de numeroasele năvăliri ale dușmanilor atrași de bogățiile orașului. Din acest motiv clădirii propriu zise a mănăstirii i-au fost adăugate trainice ziduri și un turn de veghe, conferindu-i aspectul unei veritabile cetăți. Fațada clădirii este realizată din benzi de cărămidă aparentă smălțuită și discuri ceramic colorate, ornamente cu motive geometrice, faunistice și heraldice; în prezent, vechiul zid ce înconjoară mănăstirea a fost reconstruit pe vechea fundație, conferindu-i acestui lăcaș sfânt măreția de odinioară.

Biserica „Sf. Nicolae” Domnească – Dorohoi, ctitorie a lui Ștefan cel Mare din anul 1495, construită în stil moldovenesc, are o decorație exterioară bogată, presărată cu elemente bizantine.

Mănăstirea Coșula din localitatea cu același nume, construită în timpul domniei lui Petru Rareș de către vistiernicul Matiaș Coșulvei (1532), mai păstrează fresce originale de mare valoare (pictura murală), realizate între anii 1537 – 1681. Biserica armenească “Sf. Maria” – Botoșani (1350) – cea mai veche biserică din Botoșani. Biserica „Sf. Gheorghe” – Botoșani, ctitorie a Doamnei Elena Rareș, soția domnitorului Petru Rareș, datează din anul 1551. Biserica Uspenia, ctitorie din anul 1552 a Doamnei Elena, are pictura interioară refăcută complet după Revoluția din 1989. În curtea bisericii tronează maiestuos statuia poetului național Mihai Eminescu.

De altfel, poetul a fost botezat în această biserică, aceasta devenind un loc de permanent omagiu adus marelui poet. Mănăstirea Agafton - Curtești, (la 4 km sud-vest de Botoșani), datează din secolul XVI. Mănăstirea Vorona (unde în prezent locuiesc călugărițe), este cea mai importantă mănăstire din județ și se află la 15 km sud-est de Botoșani.

Începuturile mănăstirii datează din jurul anului 1600, când, câțiva călugări veniți din Rusia au construit aici o mică biserică din lemn. În anul 1835 arhimandritul Rafail a construit pe locul acesteia o biserică din zid cu hramul „Nașterea Maicii Domnului”. Aici mai există încă două biserici, o bibliotecă cu fond de carte religios datând din secolul XVII-XIX și spații de cazare pentru pelerini.

Complexul mănăstiresc este situat la marginea unui frumos codru în suprafață de 150 ha. Schitul de călugări Sihăstria Voronei se află la 3 Km sud-est de mănăstirea Vorona în mijlocul unei păduri de stejari, fagi, ulmi și frasini.

Biserica schitului a fost construită între anii 1830 – 1868 sub îndrumarea starețului Rafail. Biserica de aici cu haramul „Buna Vestire” are o frumoasă pictură originală, iar catapeteasma reprezintă o valoroasă operă de artă. Mănăstirea Gorovei – Văculești (1742). Între anii 1740-1742, doi călugări au înălțat o biserică de lemn pe locul dat de Ioan Gorovei; biserica ce se păstrează până astăzi a fost construită între anii 1828-1834, de egumentul Macarie Jora. Mănăstirea a fost restaurată între anii 1984-1985. Schitul Frumușica (Balș), din satul Storești, comuna Frumușica, a fost înființat de boierul Grigore Balș, în 1776, dar în același an i s-a dat foc, fiind graniță între moșii. Biserica actuală a fost construită de Lascăr Sturdza și Evghenia Ursachi în 1819.

Închisă în 1870 de boierul Mavrocordat, aceasta a fost redeschisă abia în 1945, pentru puțin timp, întrucât comuniștii au închis-o din nou în 1959. Biserica și schitul devin din nou loc de pelerinaj pentru enoriași după căderea comunismului. Biserica "Sf. Ilie" - Botoșani, își are începuturile în anul 1778 ca biserică a Breslei Blănarilor, de renume în lumea meșteșugarilor botoșăneni.

Clopotnița sa, de o remarcabilă valoare, ar merita să servească drept model tuturor acelor care ar dori să ridice locașuri noi, după părerea marelui istoric Nicolae Iorga. Biserica Romano - Catholică "Nașterea Sf. Ioan Botezătorul"- Botoșani, construită la mijlocul sec. XIX în manieră neogotică, este situată în vecinătatea Liceului A.T. Laurian. Biserica Lipovenească – Botoșani. Actuala clădire a bisericii a fost înălțată pe locul unei vechi capele din lemn în anul 1853.

Posedă frumoase icoane de sorginte rusească, un fond de carte veche religioasă (scris în limba slavonă) și odoare lucrate cu rafinament artistic. Pe lângă

această biserică funcționează o școală, unde copiii de etnie lipovenească învață religia și limba rusă.

Rezervații și monumente ale naturii:

- Stânca - Ștefănești - rezervație geologică și floristică (1 ha);
- Pădurea Ciornohol, Rezervație Forestieră (77 Ha);
- Pădurea Vorona - Rezervație Floristică Și Faunistică (150 Ha);
- Pădurea Tudora, regiunea Dealul Mare - rezervația de tisa - lemn de esență foarte tare, specie rară pentru țara noastră (117 ha);
- Făgetul Secular Stuhosa, Com. Suharău (60 Ha);
- Arinișul De La Horlăceni, com. Șendriceni - rezervație forestieră (5 ha);
- Turbăria Dersca – rezervație floristică (10 ha); Bălțile Siretului - rezervație floristică (2 ha).

Suprafața ariilor naturale protejate din județul Botoșani incluse în Rețeaua ecologică europeană Natura 2000 ajunge la cca 46.431,85 ha, cca 9% din suprafața județului Botoșani (ANPM Botoșani).

Edificii culturale De o importanță deosebită, emblematic pentru județul nostru este Memorialul Ipotești - Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu” care are în componență Biblioteca Națională de Poezie ce conține cca 15000 volume poezie, Muzeul Memorial M. Eminescu, Casa memorială „Mihai Eminescu”, biserica familiei și biserica comemorativă Sf. Arh. Mihail și Gavril. Biblioteca are în componență Sală de lectură, un amfiteatru, depozit de carte. În

biserica comemorativă, pe peretele interior, la intrare, este pictat tabloul poetului. Aici se află și mormintele părinților Gheorghe și Raluca Eminovici, precum și a celor doi frați mai mari, Iorgu și Neculai. Acest complex situat la intrarea în localitatea Ipotești conferă măsura importanței acordată de poporul nostru marelui poet național. În vecinătate, nu departe, „în codrii de aramă” există „Lacul codrilor, albastru” (populat cu nuferi galbeni și albi) intens vizitat și acesta de turiști.

Pentru turiștii veniți mai de departe există, în incinta memorialului Pensiunea turistică „Floare albastră” cu 35 locuri de cazare, cu dotări la nivelul a trei stele. Tot în incinta memorialului au fost construite 7 case de vacanță cu 59 locuri de cazare. Nu departe de Memorial, pe o colină, se găsește „Observatorul”, construcție metalică, înălțată în vara anului 1989 cu 87 trepte (numărul poeziilor publicate în viață de Eminescu). De aici se pot observa, admira frumusețile ce l-au încântat, cândva, și pe Eminescu, până la mari depărtări.

Casa Memorială "Mihai Eminescu" - Ipotești, (la 8 km de Botoșani), casa în care a copilărit Luceafărul poeziei românești, Mihai Eminescu. Casa, reconstruită după modelul original și deschisă publicului în 1940, adăpostește atât mobilier original, cât și din secolul al XIX-lea. Turiștii pot vizita și bisericuța din lemn a familiei, în preajma căreia se află și mormintele părinților și fraților lui Eminescu. De asemenea, în curtea Casei Memoriale se află Casa Papadopol, o locuință țărănească de epocă, ridicată în stil moldovenesc, proprietate a ultimului proprietar al moșiei Ipotești, doctorul Papadopol.

Casa Memorială "George Enescu" - Liveni, casa natală a marelui compozitor, dirijor, pianist și violonist- reface atmosfera primilor ani ai copilăriei sale, oferind vizitatorilor posibilitatea întâlnirii cu primele sale jucării, desene, creații muzicale, cu cărțile și manualele anilor copilăriei și ai primelor sale studii, alături de pianina celor dintâi compoziții. Totodată, fotografii și manuscrise întregesc imaginea timpului petrecut de George Enescu la Liveni, în satul natal.

Casa Memorială "Nicolae Iorga" – Botoșani. Se află într-una din casele în care s-a născut și a copilărit marele istoric. Două încăperi sunt dedicate unei expoziții foto-documentare și unei săli multifuncționale, unde sunt expuse primele ediții ale operei lui Nicolae Iorga. În altă cameră este adăpostită o bibliotecă istorică, alcătuită din carte curentă, achiziționată în ultimii ani. Salonul familiei redă un interior datând din ultimele decenii ale secolului trecut;

Muzeul Memorial "George Enescu" - Dorohoi. Sălile expoziției de bază ale Muzeului (înființat în anul 1957) oferă vizitatorului un bogat material documentar enescian, constituit din instrumente muzicale, partituri, programe de concert ținute în țară și străinătate, fotografii, cărți, lucrări de artă contemporane și postume, redându-l pe marele muzician român;

Muzeul Județean - Botoșani, monument istoric a cărui clădire datează din anul 1913, prezintă în cele 17 săli de expoziție, dispuse la parter și etaj, cele mai semnificative momente ale evoluției zonei Botoșanilor din preistorie până în contemporaneitate. Vizitatorul este invitat să descopere vestigii ale civilizației, paleoliticului, neoliticului (ceramica de Cucuteni), bronzului și fierului. Sunt expuse unelte și arme din piatră șlefuită și os, ceramică pictată, figurine

antropomorfe și zoomorfe, peceti ce au aparținut unor domnitori moldoveni, obiecte de podoabă, etc. Reține atenția, în mod deosebit, cel mai vechi adăpost omenesc din Europa de SE, descoperit la Ripiceni și reconstituit parțial.

Muzeul de Științe ale Naturii - Dorohoi. A luat ființă în anul 1953. Clădirea - monument arhitectural în stil baroc, a fost construită în anul 1887. Patrimoniul muzeului cuprinde piese naturalizate din toate grupele sistematice: minerale, plante, moluște, pești, păsări, mamifere, păsări exotice, etc.

Muzeul de Arheologie - Săveni. Acest muzeu a fost înființat în anul 1964, cu sălile expoziției de bază consacrate arheologiei, prezintă vestigii arheologice descoperite în așezările și necropolele de la Ripiceni, Miorcani, Drăgușeni, Hănești și Săveni din epoca paleoliticului și până în aceea a marilor migrații.

Casa Ventura Botoșani - găzduiește, în prezent, Școala Populară de Arte și Secția de Etnografie a Muzeului Județean. A fost cunoscută mulți ani drept clădirea Filarmonicii botoșănene. A fost reabilitată prin Programul Operațional Regional, axa 5.1, pentru restaurarea și includerea în circuitul turistic.

Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu” – Botoșani. Clădirea bibliotecii, cunoscută și sub numele de "Casa Moscovici", este o adevărată bijuterie arhitectonică. Construită la sfârșitul secolului al XIX-lea, aceasta îmbină într-o sinteză armonioasă elemente ale arhitecturii franceze cu cele germane. Biblioteca deține un valoros fond de carte cu peste 380.000 volume;

Centrul Vechi al municipiului Botoșani este partea cea mai veche a orașului, din punct de vedere arhitectonic, care grupează un număr mare de clădiri cu destinație comercială, datând din secolele XVII - XVIII. Clădirile sunt dispuse

sub formă de L, iar fațadele spre stradă au forme arhitecturale din cele mai diverse, mai ales de factură apuseană, prelucrate creator în forme tradiționale, specifice acestui tip de construcții.

Curțile interioare prezintă ordonarea clasică a caselor de târgoveți, cu galerii din stâlpi de lemn, balcoane din fier forjat și geamlâcuri susținute de console de lemn profilate.

Centrul Vechi a fost recent reabilitat printrun proiect cu finanțare europeană.

Alte clădiri. În Botoșani există numeroase alte construcții cu valoare arhitectonică deosebită, printre care menționăm: Casa Antipa (sfârșitul sec XIX); Casa Bolfosu (începutul sec. XIX); Casa Sillion (anul 1900), Clădirea Primăriei vechi (construită la sfârșitul secolului al XVIII-lea, în stil eclectic de influență germană).

În Comuna Brăești nu există atracții turistice.

Conform chestionarelor populația își dorește și dezvoltarea pe partea turistică aComunei Brăești, de construirea pensiunilor de agrement.

III.10. Mediul înconjurător

Gaz

În perioada 2012-2017 se constată o extindere a rețelei de gaze naturale atât la nivel regional, cât și la nivel național. Totodată, a avut loc și o creștere a numărului de localități conectate, de la 91 în 2012 la 102 în 2017. Aceasta creștere nu a atras după sine și creșterea consumului, acesta continuând să scadă și în perioada menționată. Lungimea rețelei a crescut cu 10,3% față de anul 2012, iar consumul total de gaze naturale a scăzut cu 9,4% față de același an de referință. În perioada 2016-2017 se constată o creștere ușoară a consumului de gaze naturale, atât a volumului total (4,2%) cât și a celui pentru uz casnic (5,4%), înregistrându-se și o creștere a lungimii rețelei cu 11,9% față de anul 2015.

În perioada 2013-2017, numărul localităților urbane din regiune conectate la rețeaua de gaze naturale a fost constant, iar numărul localităților rurale conectate a crescut cu 11 (5 în județul Bacău, 1 în județul Botoșani, 2 în județul Iași, 3 în județul Vaslui).

În perioada 2013-2017 a continuat tendința de scădere a cantității totale de energie termică distribuită, în toate județele regiunii (excepție județul Suceava până în 2016), cât și pe plan național. Mai mult, încă 4 localități urbane (Onești, Piatra Neamț, Siret și Huși) nu mai au sistem de producere și de distribuție a energiei termice, în timp ce municipiul Câmpulung Moldovenesc a fost reconectat la rețeaua de distribuție a energiei termice. În anul 2015 cantitatea totală de energie termică distribuită a scăzut față de 2012 cu 15%, fapt explicat atât prin

reducerea numărului de localități conectate, nivelul redus al veniturilor disponibile, cât și de evoluțiile climatice (variații anuale).

Pe teritoriul Comunei Brăești se află amplasată conducta de transport gaze naturale (presiune înaltă) aparținând SNTGN TRANSGAZ SA Mediaș.

Cu toate acestea gospodăriile din Comuna Brăești nu sunt racordate la un sistem de distribuție a gazelor naturale. Alimentarea cu căldură a locuințelor se realizează în cea mai mare parte cu sobe cu combustibil solid. Principala disfuncționalitate o constituie lipsa instalațiilor de încălzire centrală, în unele din spațiile socio-culturale și de învățământ, ceea ce înseamnă reducerea substanțială a confortului.

Electricitate

Alimentarea cu energie electrică a comunei Brăești este asigurată din rețeaua de medie tensiune de 20 kv, care este racordată la Sistemul Energetic Național. Rețeaua de medie tensiune de 20 kv este pozată pe stâlpi de beton tip E-ON. Posturile de transformare, cu puteri cuprinse între 63-250 KVA, sunt de tip aerian și se alimentează radial din rețeaua de medie tensiune. Rețeaua de joasă tensiune asigură racordarea tuturor beneficiarilor, realizând în același timp și iluminatul public. Rețeaua de iluminat public se află în apropierea rețelei de drumuri din comună. Această rețea se află în continuă extindere, pentru alimentarea noilor locuințe. Starea tehnică a rețelei de alimentare cu energie electrică în Comuna Brăești este în general bună.

Canalizare

În concordanță cu evoluția prezentată a crescut și numărul celor care accesează internetul în mod frecvent (cel puțin o dată pe săptămână), puțin peste 50% din populația de peste 16 ani, sub nivelul național (61%) și departe de media comunitară (81%). În perioada 2014-2017 pe fondul creșterii consumului individual cât și a veniturilor, a crescut și procentul celor care au cumpărat produse și/sau servicii prin internet atât pe plan național cât și în regiune. Totuși, valoarea regională de 16% (egala cu media națională) este mult mai mică decât cea comunitară.

În anul 2017 doar 37,3% (34,96% în 2016, 34,06% în 2015, 32,97% în 2014, 30,25% în 2013 și 28,44% în 2012) din localitățile regiunii erau racordate la sisteme de canalizare, situație similară cu cea națională 39,3% (37,22% în 2016, 35,27% în 2015, 33,67% în 2014, 30,87 în 2013 și 29,11% în 2012).

Mai mult, orașele Milisăuți și Vicovu de Sus nu au rețea de canalizare.

Situația este cu totul alta când analizăm procentul populației conectate din total populație, media regională (la nivelul anului 2017) de 35,5% fiind cu mult sub nivelul național de 50,9%.

Față de anul 2012 se observă o stagnare a ponderii regionale, în timp ce cea națională a crescut cu 4 pp.

În anul 2013 s-a înregistrat o scădere cu peste 100 mii a populației din Regiunea Nord-Est conectate la rețeaua de canalizare, urmată de o creștere în 2014 (cu 30 mii persoane), cele mai mari fluctuații înregistrându-se în județele

Iași, Neamț și Botoșani. În anul 2015 se constată o creștere ușoară la nivel regional a numărului de locuitori conectați cu 6537 față de 2014, însă s-au înregistrat și scăderi în județele Bacău și Vaslui.

Tendința de ușoară creștere continuă și în perioada 2016-2017, ajungându-se la un total de 1.147.401 locuitori conectați la sistemul de canalizare. Toate județele au valori inferioare nivelului național. Județele Suceava, Botoșani și Vaslui sunt cele care au cele mai mari probleme, doar 29,6%, 30,4% respectiv 30,5% din populație având acces la acest serviciu. Beneficiau de acces la rețele de canalizare (2017), 44 de orașe și municipii din regiunea Nord Est; rețeaua având o lungime totală de 2644,2 km, (65,2% din lungimea totală a rețelei de canalizare de la nivelul regional).

În prezent, în județul Botoșani, conform informațiilor furnizate de operatorul local, S.C. Nova APA SERV S.A, dispun de sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă un număr de 81 aglomerări umane, din care: 15 din mediul urban și 66 de localități rurale, iar un număr de 11 localități, din care 8 din mediul urban și 3 localități rurale, beneficiază de servicii de canalizare. La nivel județean, un număr de 126.704 locuitori beneficiază de apă potabilă din sistemul public centralizat, din care:

- • 106.335 locuitori sunt din mediul urban,
- 20369 locuitori sunt din mediul rural. Numărul populației care beneficiază de serviciul de canalizare în județul Botoșani este de 96.515 locuitori, din care:
- 95.505 locuitori sunt din mediul urban,

- 1.010 locuitori sunt din mediul rural. De asemenea, la nivelul anului 2012, numărul locuitorilor din județul Botoșani cu accesibilitate la serviciile de alimentare cu apă și de canalizare este de 187.806.

În prezent Comuna Brăești nu dispune de un sistem centralizat de canalizare care să asigure colectarea apelor uzate, inclusiv epurarea lor. Apele uzate menajere provenite de la instituțiile publice sunt colectate prin intermediul unei rețele de canalizare proprii și sunt evacuate în bazine vidanjabile. Apele pluviale din comună sunt colectate prin intermediul rigolelor și șanțurilor amplasate pe marginea drumurilor, evacuarea apei făcându-se gravitațional.

Apa

În anul 2017, doar 68,6% din localitățile Regiunii Nord-Est erau conectate la rețeaua publică de furnizare a apei potabile, nivel inferior mediei naționale – 79,6%. Se remarcă o creștere a acestei ponderi cu 6,5 pp față de 2012. Se remarcă o creștere a numărului localităților conectate la rețeaua de apă din județul Suceava, de la 48 în anul 2012, la 60 în 2017 precum și în județul Vaslui de la 60 în 2012 la 67 în 2017. La nivel regional, în 2017, față de anul 2016, au fost conectate 6 noi localități (3 în județul Iași și câte o localitate în județele Botoșani, Neamț și Vaslui). Urmărind populația deservită de rețeaua de apă, diferența regional-național în 2017 este și mai accentuată – 47,4% (45,4% în 2012) la nivelul regiunii, față de media națională de 67,5% (60,3% în 2012). La nivel intraregional, cel mai mic procent al populației conectate la rețeaua de apă se

înregistrează în județele Suceava (35,0%) și Botoșani (35,9%), iar cele mai mari nivele în județele Iași (56,6%) și Bacău (55,2%).

În 2014 se observă o creștere cu peste 140 mii a numărului de locuitori conectați la rețeaua de apă în județul Iași și cu 14 mii în județul Suceava, dar și o scădere a populației conectate din județele Neamț (- 36 mii), Botoșani (-7 mii) și Vaslui (-1.60052). În anul 2015 creșterea a fost mai modestă, cu aproape 5000 de persoane la nivel regional. Se remarcă în 2015 (față de anul precedent) scăderea numărului persoanelor conectate la rețeaua de apă în județul Vaslui (2558), Iași (1760) și Bacău (380).

În 2016 se observă o scădere a procentului populației conectată la sistemul de alimentare cu apă până la valoarea de 46,2%. Cea mai mare descreștere se observă în județul Iași, 134.423 locuitori nu mai figurează ca fiind conectați la rețeaua de apă potabilă.

În 2017 se observă o ușoară redresare a situației la nivel regional aprox. 31.000 persoane apar în plus, conectate la rețeaua de apă potabilă.

Totodată, în regiune există două orașe care nu au rețea de apă potabilă, Cajvana și Milișăuți din județul Suceava.

Pe de altă parte, ponderea consumului de apă potabilă pentru consum casnic în totalul volumului de apă distribuită este în Regiunea Nord-Est de 71,5%, nivel ușor sub media națională (75,2%).

Aceste valori sunt în creștere față de 2012 (64,58% în Regiunea Nord-Est; 67,1% media națională).

Urmărind datele aferente consumului de apă potabilă pentru uz casnic per locuitor, se constată ca nivelul total în 2017 este de 17,6 m³/persoana (în scădere cu 1,9 m³ față de 2012 dar în creștere față de 2016 cu 0,5 m³), valoare cu mult sub nivelul mediu național (28,7 m³). Pe de altă parte, se constată și o scădere continuă anuală a consumului de apă potabilă în mediul urban, atât pentru uz casnic, cât și pentru agenții economici, cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, pentru întreaga regiune, scăzând de la 99.119 mii metri cubi în 2012, la 78.892 în 2013, 73.259 în 2014, în perioada 2015-2017 având o evoluție sinusoidală.

De asemenea, o importanță majoră, în localitățile rurale o au alimentarea cu apă potabilă și canalizarea apelor uzate. Acestea sunt esențiale din punctul de vedere al următorilor indicatori: confortul locuitorilor, igiena și sănătatea acestora, atractivitatea comunei pentru investitorii privați, valorificarea potențialului turistic și protecția mediului.

Infrastructura fizică (apă – canal, electricitate, gaze naturale, drumuri, etc.) a comunei trebuie modernizată și necesită fonduri foarte mari de care comuna nu dispune. Situația actuală în domeniul infrastructurii fizice este superioară altor comune similare. Însă costurile de modernizare și introducere a infrastructurii fizice vor fi mai crescute și datorită poziției geografice destul de izolate. Singura soluție pentru rezolvarea infrastructurii fizice (de care depinde dezvoltarea economiei propriu-zisă) este accesarea fondurilor structurale legate de modernizarea infrastructurii rurale.

În același timp trebuie foarte atent studiate pragurile până la care comuna se poate îndatora în scopul asigurării cofinanțării proiectelor și a plății studiilor

de fezabilitate. Vor trebui executate studii de fezabilitate, apoi identificate resursele financiare, urmând ca în continuare să se pornească execuția lucrărilor, începând cu tronsoanele unde populația este mai numeroasă. Pentru introducerea rețelelor de utilități va trebui colaborat cu autoritățile din comunele limitrofe, deoarece rețele comune de utilități pentru un număr mai mare de beneficiari (ex. apă, canalizare, stație de epurare a apelor uzate, gaz metan, colectare deșeuri) înseamnă costuri mai mici de exploatare și întreținere.

Comuna Brăești dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă în localitățile; Brăești, Poiana, Vîlcele. Alimentarea cu apă se face prin conducta Leorda – Dorohoi. Sunt două rezervoare de înmagazinare: unul de 350 mc în localitatea Brăești și unul de 200 mc în localitatea Poiana care asigură alimentarea cu apă a consumatorilor și rezerva intangibilă pentru stingerea incendiilor.

Conform chestionarelor, populația Comunei Brăești este multumită de calitatea apei potabile.

Autoritățile au în desfășurare un plan de extinderea sistemului de apă și canal.

Telecomunicații

Din datele statistice prezentate reiese că, în 2017, 70% din gospodăriile din regiunea Nord-Est erau conectate la internet (cu 34 p.p. mai mult față de 2011), creștere datorată lucrărilor de extindere a rețelelor de internet, derulate de furnizorii de internet (ex. proiectul Ro-Net). De asemenea, 189 localități din regiune (27 urban, 162 rural) au aplicat în cadrul apelului WIFI4EU, inițiativă a

Comisiei Europene. Prin această inițiativă se finanțează crearea rețelelor wi-fi în spații publice.

În concordanță cu evoluția prezentată a crescut și numărul celor care accesează internetul în mod frecvent (cel puțin o dată pe săptămână), puțin peste 50% din populația de peste 16 ani, sub nivelul național (61%) și departe de media comunitară (81%). În perioada 2014-2017 pe fondul creșterii consumului individual cât și a veniturilor, a crescut și procentul celor care au cumpărat produse și/sau servicii prin internet atât pe plan național cât și în regiune. Totuși, valoarea regională de 16% (egală cu media națională) este mult mai mică decât cea comunitară.

Spațiul rural din Regiunea Nord-Est este alcătuit din 506 comune și 2.414 de sate însumând o populație totală de 1.881.728 persoane.

În regiune există zone rurale care nu cuprind orașe pe o rază de 30 km. Astfel, cele mai întinse areale sunt cele din estul județului Bacău – vestul județului Vaslui, în acest perimetru fiind necesară modernizarea unor localități rurale cu rol de servire în zona de influență. Harta “Localități rurale situate la distanțe mai mari de 30 km față de localitățile urbane” se găsește la secțiunea 3 din prezentul raport.

Localitățile îndepărtate, cele care au populație mai mare de 4000 de persoane sunt reprezentate de următoarele sate resedință de comună: Ghimeș-Făget, Pâncești, Răchitoasa, Stănișești (județul Bacău), Andrieșeni, Bivolari, Ciorlești, Moșna, Răducăneni, Vlădeni (județul Iași), Codăești, Dragomirești, Voinești (județul Vaslui).

Calitatea aerului

Calitatea aerului a fost monitorizată continuu prin rețeaua automată de monitorizare a calității mediului reprezentată la nivelul regiunii de 19 stații automate (2016), dintre care 6 de tip fond urban, 6 de tip industrial, 2 de tip trafic, 1 de tip fond suburban, 1 de tip fond regional, 1 de tip fond rural, 2 de tip neprecizat (jud. Vaslui).

Concentrațiile medii anuale ale poluanților atmosferici NO₂, SO₂, PM₁₀, O₃, C₆H₆, Pb, As, Cd și Ni determinați în cadrul RNMCA (Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului) la stațiile de fond, trafic și industrial, în anul 2014, în raport cu valorile limita anuale/valoarea țintă, au fost depășite la indicatorul ozon, de stația IS 4 (Iași) cu aproape 20 μg/m³ (limita fiind de 120 μg/m³).

Din analiza datelor existente se constată ca pentru perioada 2009-2014, la toți poluanții luați în studiu, la toate tipurile de stații există o tendință generală de reducere a concentrațiilor medii anuale, care de regulă s-au situat sub valorile limită / valorile țintă, inclusiv în anul 2014.

În 2017, conform rapoartelor anuale privind starea mediului, elaborate de agențiile județene pentru protecția mediului, se constată următoarele:

Jud. Bacău:

- concentrația medie anuală de dioxid de azot (NO₂) nu a depășit valoarea limită impusă;

- valorile maxime zilnice ale mediilor concentrațiilor pe 8 ore pentru monoxidul de carbon (CO) s-au situat mult sub valoarea maximă zilnică pentru protecția sănătății umane (10 mg/mc);
- concentrația de ozon (O₃) nu a depășit valoarea limită impusă;
- la indicatorul particule în suspensie PM₁₀ s-au evidențiat un număr total de 45 depășiri ale valorii limită zilnice înregistrate la cele trei stații de monitorizare, în municipiul Bacău; nu a fost depășită valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane (40 g/mc) în nicio stație de monitorizare
- în anul 2017 nu au fost analizate metalele deoarece laboratorul AMP Bacău a fost în reparații capitale.

Jud. Botoșani

- concentrația medie anuală de NO₂ nu a depășit valoarea limită impusă, de asemenea, valorile înregistrate au fost sub valoarea limită orară (200μg/m³), care nu trebuie depășită mai mult de 18 ori într-un an calendaristic;
- la indicatorul dioxid de sulf (SO₂), valorile înregistrate au fost mult sub valoarea limită orară (350μg/mc), care nu trebuie depășită mai mult de 24 ori/an, dar și sub valoarea limită zilnică (125μg/mc), care nu trebuie depășită mai mult de 3 ori/an, conform Legii 104/2011, privind Calitatea Aerului.
- monitorizarea monoxidului de carbon, indică o valoare maximă zilnică a mediilor pe 8 ore de 3,04 mg/mc, mult sub valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane (10mg/m³);

- concentrațiile la ozon (O₃) s-au situat sub pragul de informare - 180 μg/m³ și de alertă – de 240 μg/m³ (media pe 1h). Nu au fost înregistrate depășiri ale valorii țintă pentru protecția sănătății umane (120 μg/m³),
- la indicatorul particule în suspensie PM₁₀ gravimetric s-a înregistrat o valoare medie de 31,38 μg/m³ și un număr de 21 depășiri. Pentru PM₁₀ nefelometric media anuală a fost de 29,78 μg/m³ și un număr de 19 depășiri. Concentrațiile de PM₁₀ mai mari decât valoarea limită s-au înregistrat în perioada rece a anului, datorită funcționării centralelor termice și a condițiilor meteorologice (calm atmosferic, ceață).

Jud. Iași:

- valoarea limită medie anuală la particule în suspensie PM₁₀ (40 μg/m³) a fost depășită, iar numărul depășirilor valorii limită zilnice a fost mai mare de 35 (stația de trafic IS1 Podu Piatră);
- s-au înregistrat 8 depășiri ale valorii țintă pentru protecția sănătății umane (120 μg/m³), pentru ozon (valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore), la stația de fond rural IS-4 Aroneanu, dar nu s-a depășit, numărul de 25 de zile pe an calendaristic, conform legii nr. 104 din 2011 privind calitatea aerului înconjurător). Depășirile s-au produs pe fondul dispersiei scăzute, condiții de calm atmosferic, temperaturi ridicate și radiație solară maximă, care au condus la producerea și acumularea de ozon.
- s-a înregistrat depășirea valorii limită orare și anuale pentru protecția sănătății umane la indicatorul dioxid de azot în stația de trafic IS-1 Podu de Piatră. Media

anuală înregistrată la NO₂ a fost de 43,14 µg/m³ față de valoarea limită anuală de 40 µg/m³;

- pentru restul poluanților monitorizați (dioxid de sulf, monoxid de carbon, benzen, PM_{2.5}, plumb, cadmiu și nichel din fracția PM₁₀), nu s-au înregistrat depășiri ale valorilor limită/valorilor țintă;

Jud. Neamț:

- pentru dioxidul de azot nu s-a depășit valoarea maximă orară de 200 µg/m³ ;

- nu s-au înregistrat valori ale concentrației de dioxid de sulf care să depășească valorile limită pentru protecția sănătății umane, pragul de alertă sau nivelul critic anual pentru protecția vegetației. Valoarea medie anuală pentru județul Neamț a concentrației de dioxid de sulf a fost de 6,21 µg/m³;

- pentru ozon nu s-au înregistrat valori care să depășească valoarea țintă de 120 µg/m³ la stația NT1 Piatra Neamț și stația NT2 Roman, pragul de informare de 180 µg/m³, nici cel de alertă de 240 µg/m³;

- la stația automată NT1 Piatra Neamț s-au înregistrat opt depășiri a concentrației maxime admise la PM₁₀ gravimetric și nouă depășiri la PM₁₀ nefelometric. Aceste depășiri s-au înregistrat în lunile februarie, noiembrie și se datorează condițiilor meteo nefavorabile, emisiilor provenite din instalațiile de ardere rezidențiale.

Cea mai mare valoare zilnică înregistrată a fost de 98,47 µg/m³, în stația de fond urban NT1 Piatra Neamț, peste valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane de 50 µg/m³, prevăzută în Legea nr.104 / 2011 privind calitatea

aerului înconjurător, conform acesteia valorile limită ale concentrațiilor de PM10 gravimetric nu trebuie depășite mai mult de 35 de ori într-un an calendaristic.

Jud. Suceava:

- concentrația medie anuală de dioxid de azot nu a depășit valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane (40
- concentrația medie anuală de PM10 nu a depășit valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane (40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$);
- nicio valoare maximă zilnică a mediilor mobile de 8 ore la ozon nu a depășit valoarea țintă pentru protecția sănătății umane;
- tendința la nivelul județului Suceava este de menținere a unor concentrații foarte mici ale dioxid de sulf în aerul înconjurător, cu mult sub valoarea limită orară (350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) și valoarea limită zilnică (125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) pentru protecția sănătății umane;

Jud. Vaslui

- concentrațiile medii orare de dioxid de azot (NO_2) măsurate în stația automată de monitorizare din municipiul Vaslui, s-au situat sub valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane (200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Maximul valorilor orare pentru măsurătorile efectuate la stația VS-1 a fost de 117,73 $\mu\text{g}/\text{mc}$. În ceea ce privește concentrația medie anuală de NO_2 , aceasta nu a depășit valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane (40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), valoarea înregistrată fiind de 17,42 $\mu\text{g}/\text{mc}$;

- în ceea ce privește concentrațiile medii zilnice de dioxid de sulf (SO_2) acestea nu au depășit valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane ($125 \mu\text{g}/\text{m}^3$), maximă fiind $24,39 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
- pentru ozon nu s-au înregistrat valori care să depășească pragul de informare de $180 \mu\text{g}/\text{mc}$ și nici pe cel de alertă de $240 \mu\text{g}/\text{mc}$;
- din motive tehnice pentru pulberi în suspensie datele colectate sunt insuficiente pentru a respecta criteriile de calitate pentru stația VS-1 și VS-2;
- nu s-au făcut determinări de metale grele din filtrele de la stațiile automate de monitorizare a calității aerului.

Sub aspectul poluării atmosferei, județul Botoșani nu se confruntă cu probleme deosebite, datele rezultate din determinările asupra emisiilor în principalele localități confirmând acest fapt. Valorile înregistrate ca urmare a monitorizării (11 puncte de prelevare a probelor) principalilor poluanți atmosferici: dioxid de sulf, oxizi de azot și pulberi în suspensie/sedimentabile ($\text{SO}_2, \text{NO}_2, \text{NH}_3, \text{H}_2\text{S}$), s-au situat sub limitele maxime admisibile stabilite de legislația în vigoare.

În Comuna Brăești aerul este poluat de la autovehicule, dar și de arderea resturilor vegetative din propriile gospodării.

Calitatea apelor

Regiunea Nord Est cuprinde din punct de vedere hidrografic două bazine principale Siret și Prut, fiecare având în componență sub-bazine, dintre care

menționăm: sub-bazinele Suceava, Moldova, Bistrita, Trotus pe partea dreapta a Siretului, sub- bazinul Bârlad pe partea stângă a Siretului și sub- bazinul Jijia pe partea dreaptă a râului Prut.

Conform “Sintezei calității apelor în România în 2016”, publicate de Administrația Națională “Apele Române”, în cadrul bazinului hidrografic **Siret** au fost evaluate un număr de 56 corpuri de apă - râuri prin monitorizarea elementelor biologice cât și a elementelor suport, pe o lungime de 5121,94 km. Repartiția pe lungimi în raport cu starea ecologică este următoarea: 4383,44 km (85,58 %) în stare ecologică bună; 738,50 km (14,42 %) în stare ecologică moderată.

Pânza freatică este afectată de poluare din cauza foselor septice neconforme.

Monitorizarea calității lacurilor de acumulare se face prin interpretarea rezultatelor fizico-chimice, biologice și bacteriologice ale probelor recoltate cu o frecvență determinată de importanța acumulării și în funcție de regimul termic și pluviometric înregistrat. Pentru evaluarea stării corpului de apă lacuri naturale/acumulare s-au luat în analiză secțiunile de mijloc lac și priză lac (unde este cazul). În anul 2012 S.G.A. Botoșani a monitorizat 5 lacuri:

- 1. Ac. Stânca-Costești – stare chimică bună, potențial ecologic bun,
- 2. Ac. Negreni – stare chimică proastă, potențial ecologic moderat,
- 3. Ac. Dracșani – stare chimică bună, potențial ecologic moderat,
- 4. Ac. Cătămărăști – stare chimică bună, potențial ecologic moderat,
- 5. Ac. Bucecea – stare chimică bună, potențial ecologic moderat.

Evaluarea încadrării în cele cinci clase de calitate în scopul stabilirii caracteristicilor calitative ale apei se face din punct de vedere chimic și biologic. Principiul general de încadrare a fost clasa de calitate cea mai defavorabilă privind indicatorii fizico-chimici ai regimului oxigenului, nutrienților, salinității, metalelor și substanțelor toxice organice. În cadrul acestei clasificări a calității apei obiectivele de referință corespund valorilor clasei a II-a de calitate, și reprezintă nivelurile ce urmează să fie atinse pe plan național și regional într-o strategie pe termen lung.

Dintre acumulările monitorizate de S.G.A. Botoșani, acumulările Bucecea, Stânca Costești și Cătămărăști se încadrează în clasa a II-a de calitate, restul fiind situate în clasa a III-a și a IV-a. Cerințele de apă ale consumatorilor, din punct de vedere cantitativ, sunt cu mult sub resursele utilizabile conform gradului de amenajare a bazinelor hidrografice.

Operatorul județean S.C. APA GRUP SA Botoșani deservește un număr de 78 localități (municipii, orașe, comune și sate). Sursele de alimentare cu apă sunt : lacul de acumulare Stânca- Costești, acumularea Bucecea, surse de adâncime din B.H. Prut, acumularea Negreni. Serviciul de alimentare cu apă are un număr de 5 stații de tratare a apei: Bucecea, Cătămărăști, Ștefănești, Săveni și Darabani. Fluxul tehnologic de tratare cuprinde: decantare, filtrare, dezinfecție.

Calitatea apei potabile furnizată populației este afectată de o serie de factori:

- neprotejarea eficientă din punct de vedere igienico-sanitar a surselor;
- infiltrații din rețelele de canalizare deteriorate;
- conductele de distribuție a apei potabile sunt într-o stare avansată de degradare;
- stațiile de tratare a apei brute sunt necorespunzătoare.

Calitatea apelor de suprafață este monitorizată de Sectorul de Gospodărire a Apelor din Județul Botoșani, în cadrul campaniilor lunare și trimestriale. Astfel, sunt monitorizate 6 cursuri de apă: Prut, Bașeu, Podriga, Jijia, Sitna și Miletin, totalizând 551 km. Din cei 1.848 Km cursuri de apă, prin analize de laborator se urmărește calitatea apei prin 18 secțiuni de control, iar la intrarea în țară a celor două râuri – Prut și Siret – se efectuează recoltări de probe de apă, în comun cu partea ucraineană. Analizele efectuate au pus în evidență depășiri ale indicatorilor analizați, cele mai grave situații înregistrându-se pe râurile Podriga, Jijia și Bașeu.

Calitatea acestor râuri este afectată de deversările de ape uzate insuficient epurate provenite de la stațiile de epurare orășenești Darabani, Dorohoi și Săveni, precum și de deversările de ape uzate neepurate, provenite din localitățile rurale (depozitări necontrolate de deșuri menajere pe malurile cursurilor de apă).

Urmărirea evoluției calității apelor subterane se face de către Sectorul de Gospodărire a Apelor din Județul Botoșani prin 27 de foraje amplasate pe întreg teritoriul județului. Cele mai frecvente depășiri s-au înregistrat la indicatorii:

amoniu, azotați și azotiți în zona de sud a județului (Ștefănești, Todireni, Sadoveni).

Poluarea cu nitrați a apelor este determinată în principal de gestionarea defectuoasă a gunoiului de grajd în gospodăriile individuale din mediul rural. Acestea nu sunt prevăzute cu platforme protejate pentru colectarea gunoiului de grajd, astfel încât nutrienții, în special nitrații, se dizolvă în apele subterane. Mai mult decât atât, aceste platforme nu sunt golite în vederea colectării și depozitării.

De asemenea, cele mai multe comune nu dețin platforme de depozitare pentru gunoiul de grajd și nici echipament de manipulare și gospodărire a fertilizatorilor organici naturali; există, de asemenea, foarte puține facilități individuale de depozitare a gunoiului de grajd și a deșeurilor lichide animaliere la nivelul micilor ferme.

Fermele și operatorii agricoli dispun de facilități de depozitare a gunoiului de grajd și a deșeurilor lichide de la animale, dar majoritatea facilităților de epurare a apelor uzate trebuie reabilitate sau modernizate și prevăzute cu utilaje de manevrare și gospodărire a fertilizatorilor naturali organici, în conformitate cu legislația în vigoare. Contaminarea apei cu nitrați proveniți din agricultură a fost reanalizată și evaluată în scopul identificării zonelor vulnerabile. Din județul Botoșani au fost nominalizate 4 localități eligibile în Ordinul comun nr. 241/2005/MMGA și 196/2005/MAPDR: Corni, Prăjeni, Ștefănești și Trușești. Considerăm că numărul comunelor vulnerabile la poluarea cu nitrați este mult mai mare; această constatare rezultă din analizele efectuate de către SGA Botoșani în cele 27 de foraje de observație ale apei subterane.

O problemă foarte importantă în ceea ce privește calitatea apelor de suprafață din județul Botoșani este reprezentată de deficiențele majore existente în domeniul epurării apelor uzate: - după declararea falimentului S.C. SIRETUL S.A. Bucecea, apele uzate rezultate de la populație și agenții economici din orașul Bucecea sunt deversate direct în râul Siret, ceea ce constituie o sursă majoră de poluare; - stațiile de epurare existente (Botoșani, Dorohoi, Darabani, Săveni) înregistrează randamente scăzute de epurare, atât datorită exploatării necorespunzătoare a stației, cât și eficienței scăzute a unor componente ale stației (treapta biologică), uzate fizic și moral; - noile orașe Bucecea, Ștefănești și Flămânzi nu au stații de epurare, ceea ce determină poluarea solului, apelor de suprafață și a celor subterane.

Conform chestionarelor, populația Comunei Brăești este mulțumită de calitatea apei potabile provenită din fântâni. Această apă este poluată datorită foselor septice neconforme, dar și de întârzierea sistemului central de canalizare.

Calitatea solurilor

Conform Raportului anual privind starea mediului în România pentru anul 2016, Regiunea Nord-Est este afectată de diferite procese de pantă (eroziune de suprafață, de adâncime, alunecări de teren) pe o suprafață totală de 1.129.652 ha, reprezentând 33,5% din suprafața totală afectată a României.

Alte procese naturale și/sau antropice care afectează calitatea solurilor sunt:

- compactarea primară și/sau secundară – în Regiunea NE 28,5% din total național;

- poluarea produsă prin sedimente datorită eroziunii (colmatare) - 85% din suprafața afectată este situată în regiunea Nord-Est (11.293 ha), județele afectate sunt Bacău (3.143 ha), Iași (3.130 ha), Neamț (1065 ha) și Vaslui (3.955 ha).
- poluare cu halde, iazuri de decantare, depozite de steril, etc. În Regiunea Nord-Est se regăsesc 20,5% din suprafața totală națională.

Activitățile din sectorul industrial reprezintă, de asemenea, o sursă importantă de poluare, care afectează calitatea solurilor. Astfel, deosebim mai multe tipuri de poluare, în funcție de sursa de poluare:

- poluare cu substanțe purtate de aer (hidrocarburi, etilena, dioxid de sulf, cloruri, etc.) – 28,8% din total suprafețe afectate se regăsesc în Regiunea Nord-Est;
- poluare cu materii radioactive – acest tip de poluare îl regăsim în județul Botoșani;
- poluare cu deșeuri și reziduuri agricole și forestiere – cele mai mari suprafețe afectate se regăsesc în județul Bacău (626 ha din 1140 ha la nivel național).
- poluare cu pesticide – din cele 2076 ha la nivel național, 1986 ha se regăsesc în județul Bacău, în jurul Combinatului Chimcomplex;
- poluarea cu ape sărate sau asociată și cu poluarea cu țiței – în regiune se regăsesc 27,9% din total suprafață la nivel național;

În anul 2016, în Regiunea Nord-Est au fost înregistrate 6 poluări accidentale ale solului, astfel: Bacău - 3, Iași - 2, Neamț - 3, Vaslui - 1, cauzate, în principal, de scurgeri din conductele de transport țiței, deversări/scurgeri de ape uzate menajere și industriale, defecțiuni tehnice instalații de GPL, etc. În anul 2017, conform rapoartelor anuale privind starea mediului la nivel județean,

existau în județul Bacău 185.311 ha (28% din suprafață totală a județului) terenuri degradate prin eroziune; în județul Iași suprafață acestor terenuri este de 169.852 ha (31% din suprafață totală), iar în județul Suceava 61.168 ha (7,1% din suprafața județului).

Calitatea solurilor din județul Botoșani este afectată atât de factori naturali (climă, caracteristici edafice etc.), cât și de acțiuni antropice agricole și industriale. Principalele restricții ale calității solurilor agricole sunt: eroziune, alunecări de teren, inundabilitate, compactare, deficit de elemente nutritive, sărăturare, gleizare.

În județul Botoșani au fost inventariate un număr de 83 zone cu alunecări de teren, care afectează atât construcții amplasate în zone situate în intravilanul și extravilanul localităților urbane și rurale, cât și căi de comunicație și rețele tehnico-editilare și pentru care se impun măsuri urgente de împăduriri. De asemenea, au fost identificate 360 de zone inundabile (175 pe cursuri de apă, 8 în zona acumulărilor de apă și 30 în zone de torenți), cu o suprafață de cca. 13.825 ha, amplasate în 167 de localități.

Din aceste zone inundabile, doar 65 sunt evidențiate în Planurile urbanistice generale ale unităților administrativ-teritoriale (de regulă în PUG-urile reactualizate după anul 2003). În scopul limitării pagubelor produse de inundații se impune elaborarea hărților de risc, reactualizarea PUG-urilor și RLU-urilor, incluzându-se toate zonele de risc cu potențial de inundații.

În Comuna Brăești solul se poluează de la erbicidele și îngrășămintele chimice folosite în agricultură.

Comuna Brăești se pretează la agricultură, însă desfășurarea intensivă a acestor activități și cu profitabilitatea corespunzătoare, necesită dezvoltarea unor unități de producție mecanizate. În acel moment se va pune problema în controlului poluării.

Deșeuri

În continuare este prezentată situația deșeurilor menajere, distribuția la nivel județean, pe grad de acoperire și cantități colectate și necollectate.

În 2017 (2016 pentru județele Bacău și Neamț), comparativ cu anul 2015, se observă o creștere în medie cu aprox. 3 pp în mediul rural în toate județele a gradului de acoperire a populației cu servicii de salubritate, excepție fiind județul Bacău unde s-a înregistrat o creștere cu aprox. 20 pp. Din punct de vedere al evoluției cantității de deșeuri colectate se constată o creștere în toate județele, excepție fiind județul Iași (descreștere cu 60%) iar în ceea ce privește cantitatea de deșeuri necollectate aceasta a scăzut în toate județele regiunii, crescând doar în județul Botoșani cu aprox. 500 t.

Principalele surse de poluare la nivelul comunei sunt legate de poluarea casnică:

- gospodăriile populației prin fosele septice (40% din populație deține), a colectării deșeurilor menajere, a colectării reziduurilor rezultate în urma creșterii animalelor;

Datorită neutilizării pe scară largă a îngrășămintelor chimice și a pesticidelor în agricultură, nu există pericolul poluării cu substanțe chimice.

În județul Botoșani nu sunt probleme majore privind poluarea mediului, în principal datorită restrângerii activității tuturor societăților comerciale industriale și zootehnice; problema principală legată de mediu la nivelul întregului județ o constituie deșeurile (menajere, medicale, industriale), impunându-se astfel pe lângă investiții în infrastructura fizică (rampe ecologice de gunoi, colectare selectivă a deșeurilor și reciclarea lor, incineratoare pentru deșeuri medicale etc.), o mai bună informare și educare a populației în scopul protecției mediului înconjurător deoarece intervenția omului în modificarea condițiilor de mediu a depășit pragurile limită de regenerare a naturii.

Ținând seama de complexitatea problemelor de mediu, de efectul economic și social grav al unor măsuri radicale de reducere sau sistare a poluării, de existența pericolului poluării transfrontiere și cu efect global, este necesară cooperarea cu toți factorii responsabili/implicați/interesați pe plan regional și internațional pentru elaborarea politicilor de mediu.

În perioada analizată au fost luate măsuri și s-a intervenit pe toate planurile specific domeniului – legislativ, organizatoric, instituțional, material; s-a creat o rețea de laboratoare pentru urmărirea calității factorilor de mediu, s-au realizat investiții care au contribuit la diminuarea poluării prin Agenția de Protecția Mediului Botoșani; există un organ de control teritorial (Garda de mediu), iar la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Est s-a înființat la Bacău Agenția Regională pentru Protecția Mediului, cu rol în elaborarea Strategiei Regionale pentru

Protecția Mediului, a Planului Regional de Gestionare a Deșeurilor și a Planului Regional de Acțiune pentru Mediu (pe baza Planurilor locale aprobate prin Hotărâri ale celor 6 consilii județene membre ale ADR Nord-Est). Totodată ARPM Bacău va fi organismul de implementare al Autorității de Management pentru mediu și va gestiona Fondurile structurale și de Coeziune.

În anul 2011 toate localitățile urbane și rurale au asigurat serviciile de salubritate. Serviciile de specialitate ale autorităților publice locale și operatorii de salubritate au gestionat deșeurile municipale provenite de la 96,5% din populația urbană și de la 96,9% din populația rurală a județului. Aceasta conduce la un grad de acoperire cu servicii de salubritate a 96,75% din populația județului, calculele fiind făcute prin raportare la populația stabilă a județului din datele provizorii ale recensământului populației. Colectarea deșeurilor municipale pe teritoriul județului Botoșani s-a făcut prin intermediul a 10 operatori de salubritate, care au raportat următoarele cantități de deșeuri: -

- 43793,53 tone de deșeuri menajere și asimilabile în amestec - 3050,486 tone de deșeuri menajere colectate selectiv
- 6732,938 tone de deșeuri din salubritatea spațiilor publice
- 6257,89 tone deșeuri din activități de construcție și demolări generate de populație.

A fost estimată o cantitate de circa 1328,545 tone deșeuri menajere generate dar necolectate, provenite de la populația nedeservită de servicii de salubritate.

Depozitarea reprezintă singura opțiune de eliminare a deșeurilor municipale în județul Botoșani. În anul 2011 în județul Botoșani au fost în operare 3 depozite

de deșeuri municipale: Depozitul Botoșani, Depozitul Darabani și Depozitul Săveni. Acestea au asigurat preluarea spre eliminare a deșeurilor municipale generate de pe teritoriul județului, parțial și din județele Suceava și Iași.

Din data de 16 iulie 2012, depozitul Botoșani și-a încetat activitatea în conformitate cu calendarul stabilit prin HG nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor. Începând cu 1 noiembrie 2012, pentru o perioadă de 1 an, operatorul de salubritate din municipiul Botoșani a primit autorizație de mediu pentru stocarea temporară în vederea eliminării deșeurilor municipale pentru un amplasament special amenajat, cu suprafața de 2,575 ha.

În județul Botoșani nu sunt firme autorizate să dezmembreze sau să recicleze deșeuri de echipamente electrice și electronice.

O parte din administrațiile publice locale din județ au organizat spații speciale pentru preluarea DEEE-urilor de la gospodăriile populației, în special cu ocazia derulării de campanii de informare și conștientizare pe acest domeniu. Colectarea propriu-zisă a DEEE-urilor se organizează de către autoritățile publice locale și/sau operatorii economici autorizați pentru colectarea DEEE.

Transferul deșeurilor colectate către instalații de reciclare se face prin terți operatori autorizați pentru preluarea și transportul acestor deșeuri. În cursul anului 2012, în județul Botoșani s-a colectat de către operatorii de mai sus o cantitate de 163,293 tone deșeuri de echipamente electrice și electronice și s-a transferat în vederea valorificării o cantitate de 156,931 tone DEEE.

Cantități importante de DEEE-uri au fost colectate și ca urmare a campaniilor de informare și conștientizare organizate de asociațiile colective ale

producătorilor RoRec (63,252 tone) și ECOTIC (2,444 tone). În județul Botoșani s-au colectat în total 228,989 tone DEEE în anul 2012.

Această categorie de deșeuri are în prezent un flux special de gestionare. Gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile medicale este reglementată de Ordinul nr. 1226 din 3 decembrie 2012 pentru aprobarea Normelor tehnice privind gestionarea deșeurilor rezultate din activități medicale și a Metodologiei de culegere a datelor pentru baza națională de date privind deșeurile rezultate din activități medicale.

Cantitatea de deșeuri produsă cât și tipurile de deșeuri rezultate din activitățile medicale variază în funcție de mărimea unității sanitare, de specificul activității și al serviciilor prestate, de numărul pacienților asistați sau internați la un moment dat. În anul 2012 au fost monitorizate un număr de 92 unități sanitare și de asistență socială generatoare de deșeuri medicale.

Toate unitățile medicale de pe teritoriul județului au respectat termenele de încetare a activității de ardere a deșeurilor medicale în fostele crematorii.

Pe teritoriul județului Botoșani nu există incineratoare pentru eliminarea deșeurilor medicale și nici firme autorizate pentru transportul deșeurilor medicale periculoase.

Unitățile medicale au încheiat contract de prestări servicii în vederea transportului și a eliminării deșeurilor medicale, cu operatori economici autorizați. Pentru deșeurile cu potențial infecțios rezultate doar din activitatea proprie, Spitalul Județean de Urgență Mavromati și S.C. Ecomed S.R.L. Botoșani s-au dotat cu instalații de sterilizare și mărunțire, deșeurile rezultate în urma

mărunțirii fiind preluate de operatorul de salubritate. Deșeurile anatomo-patologice nu se pretează neutralizării și au fost eliminate prin firme specializate.

În comuna Brăești este organizat serviciul de salubritate prin delegarea gestiunii către firma Pavra, care operează și în alte comune ale județului. Deșeurile menajere se colectează atât în amestec, cât și selectiv.

Conform chestionarelor populația din comuna Brăești nu este mulțumită de colectarea deșeurilor menajere.

III. Analiza SWOT

Analiza SWOT își propune o prezentare a punctelor tari, slabe, oportunităților și amenințărilor care determină spațiul geografic și socio-uman al comunei. Analiza expune într-o dispunere vizuală și concentrează în formulari cât mai precise și concise următoarele aspecte:

- punctele forte (S = strengths)
- punctele slabe (W = weaknesses)
- oportunitățile (O = opportunities)
- amenințărilor (T = threats)

Punctele forte și cele slabe țin exclusiv de mediul intern al comunității, de resursele acesteia. Oportunitățile și amenințărilor vin din mediul extern și țin de cadrul legal, de actorii externi ce pot avea o influență pozitivă sau dimpotriva negativă asupra comunității.

Analiza SWOT a fost efectuată în colectiv de factorii implicați atât în elaborarea cât și în implementarea strategiei.

Analiza SWOT este aplicată în cadrul analizei teritoriului și este utilizată ca instrument pentru facilitarea planificării în cadrul administrațiilor publice.

Înainte de începerea realizării unei analize SWOT este necesară prezentarea unei descrieri a cadrului general al situației existente, tocmai de aceea în capitoul anterior a fost prezentată situația socio-economică a comunei.

Clasificarea celor 4 aspecte:

1. Punctele tari

Punctele tari rezultă din analiza indicatorilor comunității și reprezintă caracteristicile interne ale comunității care îi oferă un avantaj, ele pot fi răspunsul la o serie de întrebări printre care enumerăm:

- La ce suntem cei mai buni?
- Ce aptitudini specifice are forța de muncă de care dispunem?
- De ce avantaje dispunem pentru a atrage investitori?
- Ce experiență deținem în implementarea de proiecte?
- Ce resurse unice deținem?
- De ce resurse financiare dispunem?
- Ce tehnologie deținem?
- Care este gradul de optimizare al proceselor interne?

2. Punctele slabe

Punctele slabe sunt la polul opus față de punctele tari, ele reprezentând slăbiciunile cadrului local. Acestea pot fi identificate răspunzând la întrebări precum:

- La ce suntem cei mai slabi?
- Ce resurse lipsesc la nivel de comună?
- Care sunt resursele financiare disponibile?
- A alocat autoritatea locală un buget suficient pentru a acoperi anumite cheltuieli neprevăzute?
- Ce nu facem bine?
- Ce ar trebui să fie îmbunătățit?
- Ce ar trebui evitat pentru a nu repeta greșelile din trecut?

2. Oportunități

Oportunitățile pot fi stabilite și identificate răspunzând la întrebări precum:

- Ce schimbări ale mediului extern putem exploata?
- La ce finanțări am putea avea acces?
- Ce orizonturi s-ar putea deschide?
- Care sunt direcțiile strategice majore ale comunității
- Unde se poate identifica, sau cum se poate crea, un avantaj concurențial?

3. Amenințări

Amenințările includ implicațiile negative ale măsurilor adoptate. Acestea pot fi identificate și răspunzând la întrebări precum:

- Ce legislație nouă ne-ar putea lovi interesele?
- Ce schimbări ale normelor sociale, ale profilurilor populației și a stilurilor de viață ar putea fi o amenințare?
- Cum ne va afecta ciclicitatea economică?

În urma analizei SWOT, indiferent de acțiunile stabilite, procesul decizional ar trebui să includă următoarele elemente prioritare:

- **construiește pe Punctele Tari**
- **elimină Punctele Slabe**
- **exploatează Oportunitățile**
- **îndepărtează Amenințările**

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Aspecte generale	
Puncte tari	Puncte slabe
- 5237 Ha suprafața comunei; - existența a importante resurse naturale pe raza comunei (agricolă 4076 ha din care 3469 arabil, 56 ha livezi, 3 ha vii, 469 ha pășune, 79 ha fânețe - neagricol 1161 ha din care 727 ha pădure, 146 ha ape, 98 ha curți construcții, 90 ha drumuri, 100 ha degradate); - distanța redusă între comuna Brăești și Dorohoi. - forța de muncă este ieftină pe raza comunei; - acces la rețeaua de telefonie fixă și internet; - infrastructura de educație relativ modernizată; - grad de poluare redus datorită inexistenței agenților economici poluatori;	- necesitatea dezvoltării a infrastructurii de utilități: alimentare cu apă, canalizare (inexistent), gaz metan (inexistent); - modernizare al rețelei de drumuri extinsă; - resurse financiare scăzute la dispoziția Primăriei; - dotare nesatisfacatoare în domeniul asistenței sociale; - absența fondurilor de start pentru demararea afacerilor; - nivel scăzut al proiectelor pentru accesarea fondurilor europene.

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

-99% - racord locuitorii comunei la rețeau electrică; -proiecte pentru infrastructura de drumuri, în derulare; -apropierea de alte localități poate duce la proiecte comune de infrastructură (utilități) cu o reducere semnificativă a costurilor; -intervenția omului în mediul înconjurător este redusă; -dezvoltare a mediului de afaceri;	
Oportunități	Amenințări
-Romania- membru al UE și oportunități de dezvoltare echilibrată a regiunilor; - potențial de creștere a activității economice datorită resurselor naturale; -existența unor potențiale surse de finanțare externe prin intermediul unor fonduri diverse (de modernizare a administrației, de dezvoltare rurală)	-necesitatea investițiilor financiare mari în agricultură și creșterea animalelor; -insuficienta dezvoltare a infrastructurii; -lipsa de coeziune a măsurilor de dezvoltare economică și socială; -imposibilitatea de a accesa finanțări nerambursabile de anvergură pentru dezvoltarea comunei datorită imposibilității asigurării cofinanțării

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

-posibilități de atragere a investitorilor datorită existenței forței de muncă pe plan local; -posibilitatea accesării pieței europene; - realizarea de investiții în turism	

Educație	
Puncte tari	Puncte slabe
-Existența infrastructurii fizice pentru învățământ: școli, grădinițe. - 1 grădiniță - 2 școli - Bibliotecă comunală dotată cu 19996 de exemplare; - Infrastructura unităților de învățământ reabilitată și modernizată;	-infrastructura fizică necesită modernizare și reabilitare pentru a corespunde standardelor; -dotările materiale, inclusiv dotările IT necesită investiții; -lipsa dotărilor adecvate pentru ateliere și laboratoare; -resurse alocate pentru achiziționarea de materiale didactice reduse; - fondurile nu sunt suficiente pentru a acoperi necesitățile;

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

-Existența personalului calificat în domeniul educației: 15 cadre didactice; -Existența dotărilor IT în școli; -Existența infrastructurii de comunicații, inclusiv internet; -Unitățile de învățământ sunt racordate la rețeaua de apă. -Calitatea ridicată a actului didactic; - Manifestarea interesului elevilor de a participa la diferite olimpiade, concursuri etc.;	
Oportunități	Amenințări
-finanțări guvernamentale pentru învățământ în mediul rural (program de reabilitare a școlilor prin Ministerul Educației); -fondurile pentru învățământ vor trece în administrarea comunităților locale; - programe școlare internaționale care permit școlilor locale să	-persoanele cu grad de școlarizare ridicat părăsesc localitatea pentru slujbe mai bine plătite; -absența proiectelor de dezvoltare a infrastructurii pentru educație; -lipsa fondurilor locale necesare pentru asigurarea cofinanțării în vederea contractării de proiecte cu fonduri europene nerambursabile;

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

stabilească parteneriate cu instituții de învățământ din afara țării;	-dirijarea fondurilor locale spre alte priorități; -previzibila îmbunătățire a bazei materiale (prin fonduri externe) s-ar putea sa nu fie dublată de existența resurselor umane capabile să o folosească;

Cultură	
Puncte tari	Puncte slabe
Existența infrastructurii fizice pentru cultură: camine culturale, biblioteca comunală, biserici. - 1 Biblioteca comunală; - Biserici ortodoxe; -Organizarea periodică de evenimente care susțin și promovează valorile culturale și tradiționale ale comunei; -Organizarea de evenimente care marchează anumite sărbători de	-infrastructura fizică necesită modernizare și reabilitare pentru a corespunde standardelor; -dotările materiale necesita investiții; -fondurile nu sunt suficiente pentru a acoperi necesitățile; - nu există personal salarizat pentru activități culturale – doar un post de bibliotecar.

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

instituțiile de învățământ în colaborare cu administrația publică locală;	
Oportunități	Amenințări
-finanțări guvernamentale pentru cultură în mediul rural (program de reabilitare a caminelor culturale prin Ministerul Culturii); -fondurile pentru cultură vor trece în administrarea comunităților locale; -exista spații pentru activități culturale; -posibilitatea promovării unor obiective culturale din comună prin includerea acestora în ofertele turistice; -realizarea de parteneriate între instituții de învățământ, administrația locală și mediul privat pentru promovarea culturii;	-absența proiectelor de dezvoltare a infrastructurii pentru educație și cultură; -neimplicarea comunității pentru promovarea și conservarea culturii; -disparația meșterilor populari din comună datorită lipsei posibilității de valorificare a produselor create;

Sănătate și asistență socială	
Puncte tari	Puncte slabe
-existența infrastructurii de sănătate: - 1 cabinet medical; -2 farmacii umană; - existența personalului calificat pentru furnizarea de servicii în domeniul sanataii: - 1 medic de familie; - 4 farmaciști -5 personal sanitar mediu -existența unor spații care pot fi reabilitate și transformate în obiective sociale; -acces direct la informații datorită liniilor de comunicații existente;	-infrastructura de sănătate nu acoperă necesitățile populației la nivelul întregii comune; -absența actorilor locali capabili să presteze sau să preia servicii sociale; -fonduri reduse la nivel local pentru servicii sociale; -dotarea materială în domeniu este insuficientă; -lipsa de spații adecvate și a dotărilor; -lipsa unor centre sociale; -neatractivitatea mediului rural pentru specialiștii în domeniu;
Oportunități	Amenințări
-posibilitatea ca infrastructura existentă să servească ca spații pentru furnizarea de servicii sociale în urma reabilitărilor și modernizărilor absolut necesare;	-neindeplinirea standardelor în domeniul sănătății și al asistenței sociale; -slaba capacitate de absorbție a fondurilor existente la nivel de guvern sau a fondurilor UE datorită absenței

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

-existența de spații excedentare la nivel de comună; - oportunități de finanțare nerambursabilă prin fonduri guvernamentale și prin fonduri structurale Programul Operațional Regional și Programul Național de Dezvoltare Rurală.	specialiștilor și a consultanței în domeniu; -absența fondurilor locale pentru activități sociale; -absența fondurilor pentru cofinanțarea proiectelor sociale potențiale a fi finanțate cu fonduri UE;

Infrastructură	
Puncte tari	Puncte slabe
-99% gospodării electrificate; -Colectarea deșeurilor se realizează de către o firmă de salubritate; -existența de proiecte aflate în derulare pentru modernizarea drumurilor agricole din comuna Brăești; - investiții realizate în perioada 2014-2020 pentru modernizarea	- inexistența la nivelul comunei a specialiștilor care să întocmească proiecte de infrastructură; -lipsa fondurilor locale necesare pentru întreținerea drumurilor comunale și sătești.

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

drumurilor de interes local din comună; -existența de proiecte aflate în derulare pentru modernizarea drumurilor din comuna Brăești; -apropierea geografică de alte localități și posibilitatea construirii rețelei de utilități comune; -existența rețelelor de utilități – alimentare cu apă, energie electrică, iluminat public; -accesibilitatea populației la serviciile de comunicații și internet.	
Oportunități	Amenințări
-existența unor fonduri de la guvern pentru modernizarea infrastructurii rurale; -posibilitatea accesării de fonduri europene nerambursabile pentru extinderea infrastructurii rutiere din comună; -existența fondurilor structurale: Programul Operațional Sectorial	-capacitate scăzută a autorităților locale de a finanța investiții mari în infrastructură; - posibilități reduse de a asigura cofinanțarea la potențiale proiecte mari de infrastructură; -insuficiența colaborare cu unități administrativ teritoriale învecinate

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mediu, POS Transport, și Programul National de Dezvoltare Rurală; - posibilitatea de a apela la specialiști și firme din Dorohoi și Botoșani și alte orașe în domeniul dezvoltării infrastructurii; -posibilitatea obținerii de credite pentru infrastructură; -potențial ridicat de valorificare a resurselor regenerabile;	pentru promovarea unor proiecte de interes regional; -capacitate scăzută a populației de a prelua costuri specifice de utilizare și întreținere a infrastructurii; - trafic de mare tonaj intens care afectează calitatea drumurilor din comună – utilizat la construcțiile noi; -deteriorarea infrastructurii rutiere datorită condițiilor meteo extreme;

Agricultură	
Puncte tari	Puncte slabe
-Bogația naturală a comunei propice pentru agricultură: suprafața totală 5237 ha, agricolă 4076 ha din care 3469 arabil, 56 ha livezi, 3 ha vii, 469 ha pășune, 79 ha fânețe neagricol 1161 ha din care 727 ha pădure, 146 ha ape, 98 ha curți	-Fragmentarea suprafețelor agricole; -Gradul scăzut de mecanizare a agriculturii și implicit productivitate scăzută; - Investiții reduse în agricultură; - Abandonul unor suprafețe agricole, în special al pășunilor; -Inexistența unui sistem centralizat de desfacere a produselor agricole;

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

construcții, 90 ha drumuri, 100 ha degradate -Existența condițiilor climaterice și de sol favorabile unei agriculturi care poate fi competitivă în condițiile unei mecanizări corespunzătoare; -Existența potențialului de prelucrare primară și avansată a produselor agricole și animale; -Existența oportunităților de finanțare externă nerambursabilă care pot contribui la dezvoltarea agriculturii.	-Slabă dezvoltare a infrastructurii de drumuri agricole;
Oportunități	Amenințări
-Existența unor fonduri de la guvern pentru dezvoltare rurală; -Existența fondurilor structurale: PNDR; -Posibilitatea obținerii de credite pentru agricultură și silvicultură; - Condiții favorabile pentru creșterea animalelor;	-Degradarea calității solurilor/suprafețelor agricole; -Utilizarea incorectă a îngrășămintelor chimice și a pesticidelor; -Condiții climaterice și de mediu nefavorabile (ploi, inundații, secetă, etc.);

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

-Existența unor instituții specializate: Oficiul Județean pentru Consultanță Agricolă Botoșani.	- Capacitate scăzută a populației de a investi în agricultură; -Lipsa informării cu privire la normele europene pentru agricultură și fondurile disponibile în domeniu; -Cadrul legislativ instabil.

Industrie comerț servicii	
Puncte tari	Puncte slabe
-forță de muncă ieftină; -prezența resurselor naturale impulsionează dezvoltarea economică; - cadru natural propice pentru dezvoltarea de activități economice; - structura populației pe categorii de vârstă este echilibrată; -cadrul socio – economic permite diversificarea activităților economice individuale; -prezența a multor agenți economici pe teritoriul comunei.	-inexistența serviciilor de consultanță pentru afaceri; - parteneriatul public – privat este slab dezvoltat; - lipsa informației în domeniu: oportunități de finanțare, juridic, etc.; -nesiguranța mediului de afaceri; -alinieră la normele europene implică costuri suplimentare și va conduce unele firme spre faliment; -starea infrastructurii fizice și de utilități; - absența fondurilor de start la populație pentru pornirea afacerilor;

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

-atractivitatea economică datorită distanței mici față de oraș	
Oportunități	Amenințări
-posibilitatea atragerii de investitori datorită existenței forței de muncă ieftine; -existența fondurilor structurale europene nerambursabile pentru dezvoltarea întreprinderilor; -posibilitatea dezvoltării mediului de afaceri; - facilități acordate de stat în domeniul agricol și zootehnic: subventii, etc. - neutilizarea intensivă a îngrășămintelor chimice a permis păstrarea calității solului;	-inexistența la populație a fondurilor minime pentru demararea unor afaceri; -pregătire managerială redusă; -dese modificări legislative în domeniul fiscal; -acces redus la credite;

Turism	
Puncte tari	Puncte slabe
-Cadrul natural favorabil - Potențial ridicat de dezvoltare a turismului; -Apropierea de oraș	-Fonduri reduse pentru investiții în turism/agroturism; -Lipsa unei oferte turistice complexe; -Slaba modernizare a infrastructurii; - Lipsa promovării potențialului turistic al comunei; -Lipsa investitorilor care să ofere servicii complete de turism (excursii, drumeții, etc.);
Oportunități	Amenințări
-Investiții în derulare pentru modernizarea infrastructurii; -Existența potențialului de dezvoltare a turismului/agroturismului; -Constituirea unui parteneriat public-privat pentru valorificarea potențialului turistic/ agroturistic; -Existența Fondurilor nerambursabile pentru investiții în	-Slaba promovare turistică a zonei; -inexistența unităților de primire turistică.

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

structuri de primire turistică și dezvoltarea agroturismului;	

Mediu înconjurător	
Puncte tari	Puncte slabe
-poluare redusă a aerului, apei și solului; - utilizarea la scară redusă a pesticidelor și îngrășămintelor chimice în agricultură; - utilizarea îngrășământului natural în agricultură; -inexistența activităților industriale poluante; - relativa depărtare de platformele industriale poluante; - existența unei diversități a resurselor naturale; -existența sistemului de colectare al deșeurilor;	-inexistența unui sistem de monitorizare al poluarii apei, aerului și solului pe raza comunei; - dejecțiile animale afectează calitatea mediului; -inexistența unor actori locali interesați în parteneriate pentru protecția mediului; -absența fondurilor locale pentru proiecte de mediu; - inexistența la nivel local de specialiști care să elaboreze proiecte de mediu;

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Oportunități	Amenințări
-existența unor programe cu finanțare nerambursabilă orientate direct spre protecția mediului și a naturii; -creșterea interesului autorității locale în promovarea de parteneriate pentru protecția mediului; -posibilitatea dezvoltării de colaborări în domeniul protecției mediului; - existența PO Mediu; -valorificarea resurselor regenerabile de energie; -crearea unor parteneriate între administrația publică locală și mediul privat pentru protecția mediului înconjurător.	-fenomene de saturare, suprapășunat, eroziune; -insuficiența fondurilor destinate protecției mediului; -costurile proiectelor de mediu finantate prin fonduri UE implică cofinanțări mari de care autoritatea locală nu dispune; -poluarea accidentală a apelor de suprafață; -exploatarea intensivă a fânețelor;

Administrație publică	
Puncte tari	Puncte slabe
-Implicarea activă a conducerii în procesul de reformă a administrației; -existența unor proceduri organizaționale care facilitează desfășurarea raporturilor de muncă în instituție și asigură un flux informațional și al documentelor adecvat; - actualizarea periodică a organigramei instituției; -aplicarea unui management financiar riguros bazat pe utilizarea rațională și eficientă a bugetului/fondurilor disponibile; -existența personalului propriu care poate constitui nucleul pentru dezvoltarea de programe; -asigurarea liberului acces la informații de interes public și	-Eficiența redusă a politicilor publice aplicate la nivelul Primăriei; -Imposibilitatea promovării salariaților în cadrul instituției; - Personal insuficient și alocarea de sarcini suplimentare care depășesc fișa postului; -Absența expertizei în absorbția de fonduri structurale; - Lipsa unor metodologii de raportare și evaluare lunară a activității desfășurate; - Fonduri reduse alocate formării profesionale continue la nivelul instituției; - Bază materială precară; -Dotari IT depășite din punct de vedere tehnic; -Patrimoniu restrâns care nu permit desfășurarea de activități;

transparența procesului administrativ pentru dezvoltare comunitară;	-Lipsa parteneriatelor public-privat; - Resurse financiare insuficiente pentru modernizarea și dezvoltarea Primăriei; -Constrângerile financiare restrâng domeniile de intervenție;
Oportunități	Amenințări
-Oportunități de finanțări nerambursabile în domeniul pregătirii personalului administrației -Oportunități de modernizare a administrației: PO Dezvoltarea Capacității Administrative.	-Fluctuații de personal; -Ciclurile electorale perturbă uneori funcționarea administrației locale; - Absența resurselor financiare; - Inexistența parteneriatelor pentru dezvoltarea de programe; -Imposibilitatea stimulării potențialilor parteneri; -Absența de personal calificat în unele domenii; -Cadrul legislativ instabil.

Analiza și matricea SWOT oferă cadrul general care permite definirea unor alternative strategice, pe baza unei analize combinate ale comunei și a mediului extern. Uneori, simpla analiză a celor 4 elemente specifice permite

acumularea unor informații importante și esențiale pentru dezvoltarea comunității.

Elementele de bază ale analizei SWOT sunt extrem de simple și clare. Pe lângă faptul că formularea exactă a atuurilor, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor este o chestiune foarte delicată și de durată, transpunerea acestora în alternative strategice este dificilă.

O altă problemă este luarea unei decizii. Chiar dacă matricea a fost elaborată cu grijă, deciziile vor fi luate după o atentă analizare de către persoanele implicate. În stabilirea direcțiilor de acțiune, considerațiile legate de riscurile implicate de fiecare dintre alternative și cele legate de resurse joacă un rol la fel de important ca analiza propriu-zisă.

IV. Realizarea analizei de nevoi pe domenii prioritare de investiție

1.Educație		
Resurse existente	Resurse umane	15 cadre didactice
	Resurse materiale	Infrastructura de educație din comuna Brăești cuprinde următoarele unități: 2 laboratoare ; 26 calculatoare

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

		10 săli de clasă 1 bibliotecă școlară;
	Alte informații	Potrivit datelor obținute, sunt cuprinși în învățământ 229 copii – anul școlar 2018-2019 (155 școlari, 74 preșcolari)
Intervenții/acțiuni necesare:	- Dotarea unităților de învățământ (mobiliu nou Săli de clasa, aviziere); - Dotări IT ale unităților de învățământ – echipamentele se uzează; - Amenajare spații de joacă și spații de recreere în Comuna Brăești; - Construire săli de sport în fiecare localitate - Înființare baze sportive în fiecare sat din comună; - Achiziționare microbuze școlare; - Amenajare curți și împrejmuiri la grădinițe, școli și parcuri;	

	- Achiziționarea periodică de materiale didactice pentru desfășurarea activităților; - Desfășurarea în mod sistematic a unor programe privind formarea comportamentului și a deprinderilor față de mediu în grădinițe și școli; conștientizarea cadrelor didactice în ceea ce privește influența și rolul de formator.	
Mijloace de realizare	Materiale	Adoptarea materialelor de construcții moderne cu calitati termice deosebite
	Financiar e	- Resurse bugetare - Resurse atrase - Resurse locale - Fonduri nerambursabile
	Umane	Colectivele Școlilor din comuna Brăești
Observații	Sistemul educativ local trebuie să devină principala sursă de competențe profesionale pentru mediul rural	

2.Cultură		
Resurse existente	Resurse umane	Nu există director de CC Există un post de bibliotecar
	Resurse materiale	1 Bibliotecă comunală; În comună exista biserici ortodoxe, monumente de arhitectură;
	Alte informații	Obiceiuri de iarna – tradiții
Intervenții/acțiuni necesare:	- Dotare cămine culturale; - Îmbogățirea fondului de carte al bibliotecii comunale; - Dotare biblioteca comunală; - Înființare punct de informare în cadrul căminului cultural; - Modernizare cămin cultural; - Amenajare curte și împrejmuire la căminul cultural; - Identificarea de actori locali care să investeasca – de exemplu săli internet, activități recreative etc. - Identificarea de resurse financiare externe; - Diversificarea activităților din cadrul căminelor culturale.	

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mijloace de realizare	Materiale	- Organizarea mai judicioasă a spațiilor din Căminul Cultural
	Financiare	- Resurse bugetare (cum ar fi fondul Ministerului Culturii pentru reabilitarea căminelor culturale din mediul rural) - Resurse atrase (Identificarea de actori locali care să investească) - Resurse locale - Fonduri europene nerambursabile
	Umane	Angajați din cadrul primăriei
Observații	Activitățile culturale pot crea o relansare a specificului local al comunei	

3.Sănătate		
Resurse existente	Resurse umane	1 medic medicină generală, 4 farmaciști 5 personal sanitar mediu
	Resurse materiale	1 cabinet medicină de familie în Comuna Brăești; 2 farmacii umană.
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Înființare cabinete medicale în satele unde nu există; - Studiu în vederea stabilirii calității apelor de la sursele de apă subterane și de suprafață de pe teritoriul comunei; - Program complex de asigurare a securității umane față de expunerea la riscul de îmbolnăvire. - Înființarea unei clinici medicale în Comuna Brăești	
Mijloace de realizare	Materiale	Baza materială actuală
	Financiare	Fonduri publice, fonduri atrase, fonduri europene nerambursabile
	Umane	Personal de specialitate
Observații	Politica de sănătate umană constituie una din prioritățile importante ale Uniunii Europene	

4.Asistență socială		
Resurse existente	Resurse umane	persoane beneficiare de ajutor social persoane cu dizabilități
	Resurse materiale	Serviciul de asistență socială din cadrul Primăriei
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Consiliere psihologică pentru copiii abandonati/lăsați în grija altor persoane din cadrul ori din afara familiei; - Construirea unui centru de zi destinat persoanelor defavorizate; - Construirea unui centru pentru persoane vârstnice; - Înființare post de psiholog si personal specializat în vederea consilierii persoanelor cu probleme (mame singure-familii monoparentale; persoane care consumă alcool și alte persoane aflate în dificultate); - Înființare posturi de asistent social; - Campanii de conștientizare a populației cu privire la necesitatea serviciilor de asistență socială	

	- Identificarea de potențiali actori locali (parohii, ONG-uri, etc.) care să preia administrarea sau să sprijine aceste servicii.	
Mijloace de realizare	Materiale	-
	Financiare	- Resurse bugetare - Resurse atrase (potențiali actori locali - parohii, ONG-uri, etc.- care să preia administrarea acestor servicii) - Fonduri europene
	Umane	- Asistenți personali, maternali, asistenți sociali
Observații	-	

5.Ordine și siguranță publică		
Resurse existente	Resurse umane	SERVICIUL VOLUNTAR PENTRU SITUAȚII DE URGENTA
	Resurse materiale	Sediul de poliție Serviciu S.V.S.U.
	Alte informații	În cadrul SVSU există Compartiment pentru prevenire, Echipaje/trupe de intervenție și Echipe specializate.
Intervenții/acțiuni necesare:	- Campanii de educație a populației în spiritul respectării legii.	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	- Fonduri bugetare
	Umane	- Personal de specialitate format dintre localnici sau atras
Observații	Siguranța publică devine o prioritate locală importantă legată de frecvența tot mai ridicată a fenomenelor naturale	

6. Condiții de locuit		
Resurse existente	Resurse umane	Populația comunei –2019 locuitori (conform datelor furnizate de INSSE)
	Resurse materiale	Gospodăriile din comună;
	Alte informații	99% din total sunt racordate la rețeaua de curent electric
Intervenții/acțiuni necesare:	- Aplicarea Codului construcțiilor privind locuințele (reabilitarea celor vechi si construirea altora noi); - Acțiune educativă de conștientizare a locuitorilor cu privire la exigențele condițiilor de locuit; - Cadastru gratuit teren extravilan - Finalizare P.U.G.	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	Fonduri proprii Fonduri bugetare
	Umane	Forța de muncă calificată, plecată în străinătate sau disponibilă pe plan local

Observații	- Este necesară o campanie de conștientizare a populației cu privire la necesitatea creării unor condiții de locuit la standarde înalte de confort

7.Tehnico-edilitar		
Resurse existente	Resurse umane	2109 locuitori
	Resurse materiale	Gospodăriile sunt racordate la rețeaua de alimentare cu apă potabilă; Rețea de alimentare cu apă pe întreaga comună Există latrine sau fose septice; Există fântâni sau captări de izvoare de către locuitorii satelor, lucrări ce sunt insuficiente și nu prezintă siguranță;
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Introducerea rețelei de gaz metan pentru acoperirea nevoilor energetice ale populației și instituțiilor;	

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	- Introducerea rețelei de canalizare; - Modernizarea și extinderea rețelei de furnizare a apei potabile în comuna Brăești; - Construire stații de epurare – stație locală; - Program de conștientizare a cetățenilor cu privire la necesitatea racordării la rețeaua edilitară pentru eliminarea expunerii la poluare și agenți patogeni. - Achiziția pompă ape uzate	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	Fonduri atrase, fonduri publice, fonduri europene nerambursabile
	Umane	Persoane active din comună (aplicarea proiectelor generează surse de venituri pentru populație)
Observații	Acest sector este determinant în crearea condițiilor optime de locuit în localitate	

8.Rețeaua energetică		
Resurse existente	Resurse umane	
	Resurse materiale	rețea iluminat public în toate satele
	Alte informații	Potențial utilizare surse alternative de producere a energiei electrice energia aerului, solară, etc
Intervenții/acțiuni necesare:	- Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public; - Modernizarea iluminatului public cu led; - Valorificarea resurselor energetice regenerabile – eoliene, energia solară; - Proiecte de asociere a culturilor agricole cu valorificarea energetică produselor agricole.	
Mijloace de realizare	Materiale	Terenul disponibil Potențial eoliene, panouri solare, hidroenergie etc. – resurse energetice regenerabile
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri atrase, fonduri publice, fonduri europene nerambursabile
	Umane	Locuitorii satelor

Observații	- Nu există o tradiție locală în domeniul aplicațiilor energetice din surse regenerabile (excepție, lemnul pentru foc) - Valorificarea potențialului acestui sector constituie o șansă pentru dezvoltarea comunei

9. Rețeaua de transport		
Resurse existente	Resurse umane	2109 Locuitori ai comunei
	Resurse materiale	Drumuri de interes local modernizate sau în curs de modernizare; Existența unor proiecte demarate pentru modernizarea drumurilor comunale, satești din comună.
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere din comună - Reabilitarea și modernizarea drumurilor de exploatație agricolă; - Amenajare refugii de călători;	

Mijloace de realizare	- Modernizarea rețelelor de transport rutier (drumuri comunale): lucrări canalizare, rețele apă, asfaltare, rigole scurgere, piste bicicliști, rampe de acces persoane handicap; - Reabilitarea infrastructurii de transport pentru creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor; - Evaluări periodice ale necesarului de transport de persoane și de marfă din zona și promovarea acestuia în rândul transportatorilor locali. - Amenajare alei pietonal; - Amenajare drumuri exploatare pe raza comunei Brăești; - Amplasare indicatoare de intrare și ieșire din localitate	
	Materiale	Calitatea drumurilor de acces în localitate
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri europene nerambursabile, fonduri publice
	Umane	
Observații		

10.Agricultură		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei
	Resurse materiale	suprafață totală a comunei suprafață totală 5237 ha agricolă 4076 ha din care 3469 arabil, 56 ha livezi, 3 ha vii, 469 ha pășune, 79 ha fânețe neagricol 1161 ha din care 727 ha pădure, 146 ha ape, 98 ha curți construcții, 90 ha drumuri, 100 ha degradate
	Alte informații	Principalele culturi: porumb, cartofi și legume.
Intervenții/acțiuni necesare:	- Înfăințarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor ; - Înfăințarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare; - Înfăințarea unui depozit de legume-fructe ;	

	- Promovarea unei politici agricole care să conducă la performanța și la valorificarea biomasei (nealimentar); - Promovarea unei politici adecvate în domeniul resurselor umane care lucrează în agricultură;	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	Surse proprii, Surse publice, Surse atrase- fonduri nerambursabile - PNDR
	Umane	
Observații	Creșterea animalelor va rămâne activitatea de bază pentru dezvoltarea economică a comunei, dar trebuie să devină performantă printr-o abordare managerială modernă	

11.Industrie		
Resurse existente	Resurse umane	persoanele salariate
	Resurse materiale	În comuna Brăești există unități comerciale în domeniul alimentar și industrial.
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Acțiuni de sprijinire a mediului de afaceri local; - Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor - Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare; - Înființarea unui depozit de legume-fructe - Acordarea de sprijin pentru înființarea de asociații și grupuri de producători locali în vederea amplificării producției și comercializării produselor locale; - Promovarea spiritului antreprenorial pentru dezvoltarea unor activități de producție pentru valorificarea resurselor locale;	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	Atragerea de surse financiare din fonduri publice sau fonduri private

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Umane	Continuarea studiilor de către absolvenții școlii
Observații		

12.Comerț și alimentație publică		
Resurse existente	Resurse umane	Întreprinzătorii privați de pe raza comunei
	Resurse materiale	unități comerciale;
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Alinierea la standardele aprobate a activităților comerciale; - Înființarea unor spații comerciale de alimentație publică	
Mijloace de realizare	Materiale	
	Financiare	Resurse private, Resurse atrase, Fonduri europene pentru sprijinirea microîntreprinderilor
	Umane	
Observații	Risc: regimul sever al condițiilor de comercializare a produselor alimentare impun cheltuieli ridicate pentru investiții	

13. Servicii		
Resurse existente	Resurse umane	Întreprinzătorii privați de pe raza comunei
	Resurse materiale	Poșta Cablu TV+INTERNET; Telefonie mobilă; Servicii medicale; Farmacie umană; Unități comerciale – magazine mixte;
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Punct bancar; - Unitate reparații electrocasnice; - Cizmărie; croitorie; - Punct de colectare a laptelui; - Punct de informare a populației cu privire la legislația europeană.; - Înființare puncte de distribuție a semnalului telefonic	
	Materiale	Dotări adecvate pentru servicii de performanță

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Mijloace de realizare	Financiare	Resurse private, Resurse atrase, Fonduri externe
	Umane	Tineri care se pot califica în scopul desfășurării unor activități în domeniul serviciilor
Observații	Promovarea unei politici de asociere a întreprinzătorilor locali și atrasi pentru dezvoltarea unor activități economice în domeniul serviciilor	

14. Turism		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitori ai comunei Brăești Întreprinzători privați Personal din cadrul primăriei
	Resurse materiale	
	Alte informații	Comuna are potențial turistic
Intervenții/acțiuni necesare:	- Modernizarea infrastructurii; - Valorificarea zonei cu potențial turistic; - Identificarea potențialilor investitori în turism/agroturism; - Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic; - Construire pensiuni agro turistice;	

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	- Informare și asistență privind fondurile interne și externe disponibile; - Accesarea fondurilor disponibile (POR, PNDR etc.) - Înființare rețea puncte de internet gratuit pe raza comunei Brăești	
Mijloace de realizare	Materiale	- Zone ale comunei care pot fi amenajate pentru agroturism - Obiective naturale ce pot fi valorificate
	Financiare	Resurse private, Resurse atrase, fonduri europene nerambursabile
	Umane	Intreprinzători, oameni de afaceri Administrația publică locală
Observații	Promovarea unei politici de încurajare a activităților de interes turistic în asociere cu alte activități care pot căpăta specific local .	

15.Managementul teritoriului		
Resurse existente	Resurse umane	Responsabilul pe urbanism, primarul; cei 2019 de locuitori ai comunei
	Resurse materiale	Cele 5237 ha ale comunei
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Crearea unei mentalități de abordare a vieții sociale și economice locale în care teritoriul constituie o resursă; - Studii și cercetări privind zonarea teritoriului pe criterii de potențial economic, social, ecologic, tehnologic și crearea conceptelor necesare de valorificare a acestui potențial - completare, finalizare; - Definitivarea reconstituirii proprietății asupra terenurilor și clădirilor; - Adoptarea unui concept european de organizare teritorială pentru îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare rurală;	
Mijloace de realizare	Materiale	Intreg teritoriul comunei
	Financiare	Resurse bugetare, resurse atrase, fonduri europene

	Umane	Acces la consultanță de specialitate pentru realizarea obiectivului
Observații	Managementul teritoriului diferă de amenajarea teritoriului	

16.Amenajarea teritoriului		
Resurse existente	Resurse umane	Disponibilitatea celor 2019 de locuitori de a participa la activitățile de amenajare a teritoriului
	Resurse materiale	Cele 5237 ha ale comunei
	Alte informații	Teren neagricol: 1161 ha din care -727 ha pădure, -146 ha ape, -98 ha curți construcții, -90 ha drumuri, -100 ha degradate Potențial înființare parc eolian, energie solară, valorificare potențial hidroenergetic.

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Intervenții/acțiuni necesare:	- Zonarea terenurilor agricole pentru adaptare la sisteme moderne de valorificare și asigurare acces; - Constituirea și actualizarea permanentă a unei baze de date privind situația teritoriului;	
Mijloace de realizare	Materiale	Încurajarea dezvoltării unor activități economice locale pentru amenajări și întreținere Înființare zonă agrement ”iaz lunca”
	Financiare	Fonduri private, fonduri atrase, fonduri europene
	Umane	Crearea de locuri de muncă pentru populația activă locală pentru lucrări de amenajare
Observații	Promovarea unei politici de amenajare și creare a unor premise de dezvoltare locală pe principii durabile	

17. Calitatea mediului (apă, aer, sol)		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei nu sunt expuși la poluare sau generatori de poluare
	Resurse materiale	Gospodăriile populației, dejecțiile animaliere.
	Alte informații	O parte din populație deține instalații pentru apă realizate din surse proprii.
Intervenții/acțiuni necesare:	- Identificarea surselor de poluare și a stadiului de afectare a mediului înconjurător; - Monitorizarea calității, luarea unor măsuri de protecție care vizează starea de confort și sănătate a populației; - Educația ecologică trebuie promovată la toate nivelele de administrare și de vârstă; - Formarea comportamentului și a deprinderilor față de mediu trebuie să înceapă și să se desfășoare în mod sistematic în grădinițe și școli; - Monitorizarea gradului de poluare a aerului, proiect privind identificarea durității apei (prezintă nitriți și nitrați în cantități considerabile), solului;	

Mijloace de realizare	- Program de restructurare a activităților gospodărești pentru eliminarea surselor de poluare a aerului, apei și solului; - Program de conștientizare a populației comunei asupra riscurilor de expunere la poluare și a măsurilor de evitare a poluării mediului înconjurător; - Organizarea societății civile pentru promovarea conceptelor ecologice	
	Materiale	Depoluare naturală (macrofite)
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase
	Umane	Reprezentanții societății civile, personal specializat pentru aplicarea proiectelor
Observații		

18. Protecția sănătății umane		
Resurse existente	Resurse umane	1 medic de familie; 4 farmaciști 5 personal sanitar mediu
	Resurse materiale	1 cabinet medical; 2 farmacii umane;
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Program de conștientizare a populației cu privire la expunerea agenți nocivi în diferite situații și necesitatea unor măsuri drastice de protejare; - Construirea unui staționar pentru supravegherea stării de sănătate; - Modernizarea cabinetelor medicale pentru asigurarea serviciilor de sănătate la standarde înalte; - Program de educare a populației pentru adoptarea unui mod de viață sănătos; - Monitorizarea unor factori de risc pentru sănătatea umană: poluare chimică, zgomot, stres;	

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	- Organizarea societății civile pentru promovarea conceptelor moderne de sănătate umană;	
Mijloace de realizare	Materiale	Clădiri și mijloace de comunicare și transfer de cunoștințe
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase, resurse private, fonduri europene
	Umane	Specialiști și voluntari
Observații	Focalizarea politicii administrației publice pe satisfacerea nevoilor umane	

19.Utilizarea durabilă a resurselor naturale		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei Brăești
	Resurse materiale	suprafața totală 5237 ha agricolă 4076 ha din care 3469 arabil, 56 ha livezi, 3 ha vii, 469 ha pășune, 79 ha fânețe neagricol 1161 ha din care 727 ha pădure, 146 ha ape, 98 ha curți construcții, 90 ha drumuri, 100 ha degradate
	Alte informații	

Intervenții/acțiuni necesare:	- Desfășurarea unei campanii de conștientizare a populației cu privire la gestionarea durabilă a resurselor locale; - Promovarea unei politici de încurajare a activităților de exploatare a resurselor regenerabile; - Utilizarea resurselor regenerabile pentru iluminatul public; - Elaborarea de planuri de gestionare și valorificare a bazinelor hidrografice; - Proiect de educare și transfer de cunoștințe cu privire la conceptul de dezvoltare durabilă și a raportului nevoi/ resurse;	
Mijloace de realizare	Materiale	Mijloace moderne de conducere și control al proceselor
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase, resurse private
	Umane	Proprietarii de pământ de pe raza comunei pentru resursele solului
Observații	Oportunitatea valorificării potențialului sectorului este o prioritate a Strategiei Europene	

20.Managementul integrat al deșeurilor		
Resurse existente	Resurse umane	Colectarea deșeurilor de o firmă de salubritate
	Resurse materiale	
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Activități de educare a populației cu privire la necesitatea și modul de gestionare a deșeurilor menajere solide; - Dotarea cu infrastructura necesară pentru colectarea selectivă a deșeurilor – achiziționare pubele; - Crearea infrastructurii locale de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide; - Organizarea societății civile pentru promovarea conceptelor moderne de gestionare a deșeurilor; - Înființarea unui Centru de colectare/procesare primară a deșeurilor plastice; - Educația ecologică trebuie promovată la toate nivelele de administrare și de vârstă	
	Materiale	Infrastructura de colectare, depozitare, transport

Mijloace de realizare	Financiare	Resurse publice, resurse atrase, fonduri externe
	Umane	Personal calificat
Observații	Acest sector este determinant în crearea condițiilor optime de locuit în localitate	

21.Spații verzi		
Resurse existente	Resurse umane	Locuitorii comunei 2019 persoane
	Resurse materiale	Spații publice, curțile oamenilor și ale instituțiilor
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic - Amenajare spații verzi la școli, grădinițe, cămine culturale; - Amenajare parc; - Realizarea unor spații verzi; - Program de conștientizare și educare a populației la toate nivelurile de vârstă. - Înființare zonă agrement ”iaz lunca” - Amenajare teren suprafață sintetică	

Mijloace de realizare	Materiale	Acces la material biologic adecvat
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri atrase, fonduri publice, fonduri externe
	Umane	Acces la consultanța peisagistică
Observații	Pentru locuitorii comunei amenajările peisagistice trebuie să devină un factor de confort și sănătate	

22.Administrație publică		
Resurse existente	Resurse umane	angajații Primăriei Comunei Brăești;
	Resurse materiale	Sediu propriu
	Alte informații	
Intervenții/acțiuni necesare:	- Reabilitare / modernizare și dotare sediu primărie; - Programe de dotare și întărire instituțională a administrației publice; - Dotare la standarde corespunzătoare pentru îmbunătățirea calității serviciilor oferite populației, inclusiv cu echipamente IT de ultima generație care să permită menținerea înregistrărilor (de taxe și impozite, de terenuri, etc.) în condiții corespunzătoare și care să contribuie la scurtarea timpului de rezolvare a problemelor care apar.	

	- Dotarea cu echipamente IT – hardware, software, licențe; - Dotarea cu echipamente pentru protecție civilă: - Achiziționare sisteme și programe informatice pentru compartimente; - Cadastru gratuit teren extravilan - Înființare rețea puncte de internet gratuit pe raza comunei Brăești; - Înființare rețea camere supraveghere video pe raza comunei Brăești; - Achiziționare mașină de tonaj pentru drumuri, mașină pentru dezăpezit și mașină de teren; - Înființarea unui sistem de plată a facturilor (Pay Point); - Achiziționarea de servicii publicitare pentru promovarea obiectivelor din comună; - Achiziționare sistem de alarmare; - Programe de perfecționare a personalului propriu, inclusiv familiarizarea cu programe informatice pentru menținerea înregistrărilor (cadastru, taxe si impozite, etc.) ;

Mijloace de realizare	- Constituirea de parteneriate public private pentru exploatarea unor investiții ale comunității și pentru valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public; - Programe de perfecționare pentru accesarea fondurilor europene și pentru pregătirea cetățenilor comunei, potențiali solicitanți de fonduri pentru dezvoltare comunitară; - Dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru a permite participarea cetățenilor la luarea deciziilor și implicarea acestora. - Actualizarea Strategiei de Dezvoltare a Comunei; - Înființare puncte de distribuție a semnalului telefonic; - Arhivare a documentelor	
	Materiale	Patrimoniul public și privat al comunei
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri bugetare și fonduri externe

	Umane	Creșterea numărului de salariați ai Primăriei pentru a se mări calitatea actului de administrație publică
Observații	Creșterea autonomiei administrației publice locale presupune constituirea mijloacelor adecvate a aplicare și urmărire a consecințelor politicii economice, sociale și ecologice și a impactului asupra cetățenilor și bunurilor lor.	

V. Direcțiile strategice de dezvoltare a comunei

Prezenta strategie se referă doar la domenii de intervenție în care are atribuții Consiliul Local, fiind excluse domeniile care nu cad în sarcina acestei instituții, cum ar fi activitățile private în domeniul economic. Aceste activități private pot fi însă sprijinite de către administrația locală, mai ales că în viitor vor aduce venituri la bugetul local. Strategia se referă și la acele posibilități ale autorităților locale de a sprijini dezvoltarea economică și socială a comunității.

Pentru implementarea anumitor măsuri este nevoie de o conlucrare cu alte autorități locale vecine și cu Consiliul Județean Botoșani, precum și cu alte

instituții abilitate. Este vorba mai ales de infrastructura mare, unde se impun colaborări cu diverși parteneri.

Consiliul Local al Comunei va stabili ordinea priorităților în funcție de nevoile locale și de resursele financiare disponibile.

Obiectivul general al strategiei de dezvoltare:

Dezvoltarea echilibrată și armonioasă a comunei, prin crearea și susținerea unui mediu economico – social competitiv, stabil, sănătos și diversificat, care să asigure creșterea economică în ritm continuu și Creșterea calității vieții cetățenilor.

Obiective specifice principale:

- Îmbunătățirea infrastructurii fizice a comunei pentru sprijinirea dezvoltării socio-economice durabile ;
- Asigurarea protecției și calității mediului înconjurător în vederea creșterii standardului de viață al locuitorilor și dezvoltării durabile a comunei Brăești.
- Îmbunătățirea serviciilor sociale furnizate pentru comunitatea locală și asigurarea echității, egalității de șansă și facilitarea integrării sociale și pe piața muncii a grupurilor defavorizate.

- Dezvoltarea sistemului de învățământ la nivelul comunei Brăești, prin îmbunătățirea infrastructurii și a dotărilor, crearea cadrului pentru desfășurarea de activități extracurriculare, creșterea calității și diversificarea serviciilor educaționale.
- Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și susținerea ofertei de servicii medicale în vederea asigurării accesului tuturor categoriilor de locuitori la serviciile de sănătate de bază.
- Dezvoltarea culturii locale, prin reabilitarea obiectivelor de patrimoniu cultural, punerea în valoare a resurselor antropice și crearea de facilități pentru petrecerea timpului liber.
- Dezvoltarea durabilă a sectorului turistic în comună prin promovarea potențialului cultural local și crearea condițiilor pentru dezvoltarea unui turism de agrement.
- Crearea unei game largi de servicii destinate tinerilor, accesibile, de calitate și adaptabile nevoilor individuale și globale ale acestora care să prevină, să limiteze, să combată situațiile de marginalizare socială a tinerilor, să recupereze și să reintegreze social tinerii aflați în situații de risc.
- Revigorarea și diversificarea economiei locale, bază a dezvoltării socio-economice a comunei Brăești
- Diversificarea economiei locale prin sprijinirea micilor afaceri și promovarea antreprenoriatului.

- Creșterea capacității administrației publice locale de furnizare a serviciilor către populație și de sprijinire a dezvoltării mediului de afaceri local.

Obiective pe termen mediu și lung pe sectoare de activitate:

1. EDUCAȚIE

- Asigurarea unui sistem educațional performant, flexibil și adaptat condițiilor din mediul rural;
- Facilitarea accesului pentru toți la educație;
- Modernizarea infrastructurii de educație și asigurarea dotărilor, inclusiv IT, necesare desfășurării unui proces educațional competent și competitiv;
- Facilitarea accesului la formare profesională continuă a adulților;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii specifice pentru educație sportivă cu baze materiale corespunzătoare;
- Implementarea de programe școlare pentru formarea comportamentului și deprinderilor privind protecția mediului;

2. CULTURĂ ȘI ARTĂ

- Diversificarea activităților culturale la nivelul comunei;
- Modernizarea infrastructurii de cultură, întreținerea și conservarea obiectivelor culturale;
- Facilitarea accesului la informații prin intermediul structurilor de cultură;

- Revitalizarea practicilor tradiționale/artei populare, valorificarea acestora și asigurarea transmiterii către generațiile viitoare.

3. SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

- Asigurarea de servicii medicale suficiente și la standarde europene;
- Facilitarea accesului populației la servicii medicale de calitate; -
- Dezvoltarea unui program complex pentru informarea și educarea populației în spiritul unui mod de viață sănătos;
- Efectuarea unui studiu pentru identificarea factorilor de risc asupra calității vieții și aplicarea soluțiilor corespunzătoare;
- Îmbunătățirea calității serviciilor sociale;
- Dezvoltarea de parteneriate public-private pentru diverse proiecte/programe sociale (asistarea mamelor singure, consiliere psihologică pentru copii, etc.) sau identificarea actorilor locali care să preia administrarea serviciilor sociale;
- Dezvoltarea infrastructurii serviciilor de asistență socială prin crearea de centre pentru bătrâni, persoane defavorizate, persoane cu nivel scăzut de trai, etc.

4. INFRASTRUCTURA

- Creșterea standardului de viață pentru locuitorii comunei;
- Crearea de condiții de viață atractive atât pentru menținerea populației tinere în localitate cât și pentru atragerea populației care ar dori să se stabilească în comună;
- Crearea de condiții și facilități pentru familiile monoparentale, familiile tinere cu copii, persoane defavorizate;
- Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei prin creșterea gradului de informatizare ca urmare a introducerii tehnologiei IT, atât în instituțiile publice (primărie, școli, cămine culturale, etc.), cât și în gospodăriile populației;
- Crearea de noi locuri de muncă, în diverse domenii de activitate (inclusiv domenii non-agricole) cu venituri suficiente pentru a asigura un nivel de trai decent;
- Facilitarea accesului la formare profesională în vederea calificării sau recalificării pentru reconversia profesională în domenii căutate pe piața forței de muncă.
- Informarea și conștientizarea locuitorilor comunei cu privire la necesitatea racordării la rețeaua tehnico-edilitară pentru eliminarea riscului expunerii la poluare și agenți patogeni;
- Asigurarea de dotări edilitare complete și funcționale, capabile să deservească necesitățile locuitorilor comunei, în condiții civilizate;

- Facilitarea accesului tuturor locuitorilor comunei la rețeaua tehnico-edilitară.
- Crearea unei rețele de drumuri la standarde UE, care să deservească necesitățile locuitorilor comunei și să asigure cadrul necesar pentru dezvoltarea activităților economice;
- Modernizarea infrastructurii de drumuri și transport în acord cu normele privind protecția mediului înconjurător;
- Creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a locuitorilor comunei.

5. AGRICULTURA – SILVICULTURA

- Creșterea productivității în sectorul agricol și zootehnic, reducerea populației ocupate în agricultura de subzistență;
- Diversificarea activităților agricole generatoare de venit;
- Promovarea unor politici agricole care să dezvolte practici de agricultură durabilă, să conducă la performanță și la valorificarea biomasei (nealimentar);
- Dezvoltarea unei agriculturi ecologice care și-ar putea găsi piața de desfacere în Uniunea Europeană;
- Promovarea unei politici adecvate în domeniul resurselor umane care lucrează în agricultură;
- Promovarea unei politici de mecanizare a agriculturii;

- Organizarea de exploatații agricole pentru culturi performante.

6. *INDUSTRIE – COMERȚ – SERVICII*

- Crearea condițiilor necesare pentru desfășurarea unui comerț civilizat pe raza comunei, comerț care să respecte reglementările în vigoare și care să nu pericliteze sănătatea populației;
- Asigurarea facilităților necesare (utilități) pentru localizarea de afaceri în comună;
- Alinierea la standardele aprobate a activităților comerciale;
- Promovarea unor tehnici eficiente de marketing;
- Creșterea calității serviciilor pe raza comunei;
- Promovarea unei politici de asociere a întreprinzătorilor locali și atrași pentru dezvoltarea unor activități economice în domeniul serviciilor;
- Facilitarea accesului la servicii de consultanță în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene;
- Promovarea spiritului antreprenorial în rândul populației comunei prin organizarea a diverse forme de pregătire în domeniu;
- Promovarea, la toate nivelurile de administrare și de vârstă, a conceptelor moderne de gestionare a deșeurilor.

7. *TURISM*

- Promovarea unei politici de încurajare a activităților de interes turistic în asociere cu alte activități care pot căpăta specific local;
- Crearea infrastructurii pentru turism și agroturism – căi de acces și alte utilități;
- Sprijinirea întreprinzătorilor privați în deschiderea de afaceri în domeniu – pensiuni turistice, etc.;
- Sprijin și asistență pentru accesarea fondurilor disponibile (FDR, FEADR, etc.);
- Dezvoltarea de parteneriate public-private pentru valorificarea zonelor cu potențial turistic/agroturistic.

8. *MANAGEMENTUL ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI*

- Creșterea potențialului economic al comunei și reducerea cheltuielilor de întreținere a infrastructurii prin investiții în domeniul sus menționat;
- Efectuarea unui studiu hidrogeologic pentru a identifica problemele comunei în domeniul sus menționat;
- Amenajarea albiilor apelor și regularizarea canalelor cu torent în zonele afectate sau cu risc de a fi afectate;
- Împădurirea suprafețelor degradate sau afectate de alunecări de teren;

- Efectuarea unui studiu cu privire la posibilitatea irigațiilor terenurilor arabile, concomitent cu dezvoltarea economiei agrare.

9. MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

- Elaborarea unui proiect de educare și transfer de cunoștințe cu privire la conceptul de dezvoltare durabilă;
- Promovarea unei politici de încurajare a activităților de exploatare a resurselor regenerabile;
- Aplicarea unui program de educare a populației pentru adoptarea unui mod de viață sănătos, promovarea conceptelor moderne privind sănătatea umană;
- Monitorizarea gradului de poluare a aerului, proiect privind identificarea durității apei, solului;
- Stoparea poluării și depoluarea cursurilor de apă, inclusiv repopularea piscicolă a acestora;
- Restructurarea activităților gospodărești pentru eliminarea surselor de poluare a aerului, apei și solului;
- Reducerea poluării prin înființarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor;
- Rezolvarea situației canalizării - închiderea foselor din gospodăriile populației;
- Promovarea practicilor de agricultură ecologică;

- Realizarea unor sisteme de alarmare a populației din zonele potențial a fi afectate de fenomene de poluare;
- Identificarea și aplicarea soluțiilor de stopare a poluării și de restaurare ecologică.
- Îmbunătățirea calității vieții și creșterea gradului de confort pentru populația comunei prin amenajarea spațiilor verzi din comună;
- Dezvoltarea unui program de educație ecologică a locuitorilor comunei;
- Elaborarea unui proiect comunitar de amenajare a spațiilor verzi;
- Creșterea gradului de curățenie a comunei și reducerea poluării prin înființarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor;
- Creșterea nivelului de cunoștințe a populației cu privire la depozitarea neorganizată a deșeurilor solide post-utilizare și arderea poluantă a unor materiale post – utilizare (cauciuc, mase plastice, textile sintetice);
- Crearea infrastructurii locale de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide;
- Promovarea, la toate nivelurile de administrare și de vârstă, a conceptelor moderne de gestionare a deșeurilor.

10. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ

10.1 Întărire instituțională

- Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de administrația publică locală prin întărirea capacității instituționale, dotare la standarde corespunzătoare (inclusiv în IT);
- Elaborarea unui sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale și consolidarea cadrului instituțional;
- Dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru creșterea participării cetățenilor la viața comunei – stabilirea unor modalități de consultare a cetățenilor și implicarea acestora în procesul decizional;
- Orientarea serviciilor publice către necesitățile locuitorilor comunei;
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii comunității;
- Creșterea nivelului de accesare a fondurilor externe nerambursabile oportune pentru dezvoltarea comunității;
- Eficientizarea gestionării mijloacelor publice;
- Reevaluarea sistemului de servicii publice și orientarea unor activități către domeniul privat;
- Crearea unui sistem de monitorizare și evaluarea a calității serviciilor publice oferite locuitorilor comunei;
- Eliminarea blocajelor birocratice și implementarea unui sistem de management al calității în serviciile publice.

10.2 Promovarea și dezvoltarea parteneriatelor public-private

- Constituirea de parteneriate public – private pentru exploatarea unor investiții ale comunității și pentru valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public: identificarea actorilor locali care pot fi implicați;
- Încurajarea formelor de asociere a societății civile pentru participarea la viața publică a comunității – identificarea nucleelor existente și potențiale și sprijinirea acestora;
- Sprijinirea ONG-urilor care desfășoară activități în folosul locuitorilor comunei;
- Elaborarea de proiecte investiționale comune cu sectorul economic privat, în diverse domenii (social, cultural, turism, mediu, etc.).

10.3 Creșterea calității resurselor umane

- Identificarea necesităților și oportunităților de instruire;
- Derularea unor programe de perfecționare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigențele pentru executarea sarcinilor de serviciu;
- Programe de perfecționare pentru accesarea fondurilor europene și pentru pregătirea cetățenilor comunei, potențiali solicitanți de fonduri pentru dezvoltare comunitară ;
- Elaborarea unui regulament de organizare și funcționare a personalului din administrația publică;

- Încadrarea corectă a personalului pe funcții și activități bine definite, în funcție de pregătire și experiență;
- Asigurarea transparenței în funcționarea sistemului instituțional pentru fiecare angajat;
- Creșterea responsabilității și a independenței profesionale a funcționarilor publici.

10.4 Consolidarea managementului finanțelor publice

- Aplicarea de măsuri concrete și fezabile pentru obținerea veniturilor proprii, crearea și menținerea echilibrului bugetar;
- Elaborarea unei strategii pentru obținerea de fonduri extrabugetare care să susțină proiecte/programe de interes local;
- Sprijinirea dezvoltării antreprenoriatului ca instrument esențial al economiei de piață;
- Aplicarea unui management financiar riguros care să permită un control strict și eficient asupra executării bugetului;
- Planificarea eficientă a cheltuielilor și veniturilor;
- Aplicarea de măsuri concrete de control asupra cheltuielilor publice;
- Dezvoltarea unui program pentru administrarea corespunzătoare a banilor publici.

10.5 Managementul informațiilor

- Racordarea instituțiilor, a agenților economici și a populației la sistemele actuale de comunicare;
- Construirea de parteneriate cu agenți privați și implicarea acestora în activități comerciale în sfera IT, eventual asigurarea de spații în caminul cultural pentru înființarea și derularea de activități specifice;
- Analizarea nevoilor în domeniul IT și informatizarea serviciilor oferite cetățenilor de către primărie (registru agricol, taxe și impozite, evidența populației, etc.);
- Coordonarea cu alte activități a acestui domeniu – înființarea punctului de informare și conectarea la surse de informare locale, județene și naționale.
- Aducerea informației europene și guvernamentale în fața populației locale în scopul fructificării oportunităților legate de integrarea în Uniunea Europeană – accesarea de fonduri structurale, absorbției fondurilor comunitare și în special al fondurilor de dezvoltare agricolă – deschidere de noi afaceri, infrastructura rurală, etc.
-

VI. Planul de acțiune pe domenii prioritare de intervenție

1. Educație	
Acțiuni propuse	Durata
Dotarea unităților de învățământ (mobilier nou Săli de clasa, aviziere);	1-4
Dotări IT ale unităților de învățământ – echipamentele se uzează;	1-2
Amenajare teren de sport;	1-3
Amenajare spații de joacă la Grădinițe;	1-2
Construire unei săli de sport în localitate;	1-2
Înființare/ amenajare baze sportive;	1-4
Amenajare curți și împrejurimi la grădinițe, școli și parcuri;	1-3
Amenajare teren suprafață sintetică	1-2
Achiziționarea periodică de materiale didactice pentru desfășurarea activităților;	1-7
Deșfășurarea în mod sistematic a unor programe privind formarea comportamentului și a deprinderilor față de mediu în grădinițe și școli; conștientizarea cadrelor didactice în ceea ce privește influența și rolul de formator.	1-7
Responsabili - Compartiment achiziții publice - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	

Resurse disponibile

- Fonduri locale,
- Fonduri guvernamentale – Ministerul Educației și Cercetării Împrumuturi.
- PO Capital Uman
- PO Regional – Axa Prioritară 10
- PNDR-Măsura 7, Submăsura 7.2
- Program Național Dezvoltare Locală
- Fonduri europene Grupuri de Acțiune Locală (GAL)

Etape pentru finanțarea proiectului

- Realizare SF
- Obținere avize
- Analiza situației actuale și a necesarului în ceea ce privește dotarea (inclusiv IT)
- Efectuarea unui studiu cu privire la necesitatea spațiilor pentru sport, precum și a unei analize de cost
- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe
- Programe/campanii educaționale privind protecția mediului

2. Cultură și artă	
Acțiuni propuse	Durata
Dotare cămin cultural;	1-3
Modernizare cămin cultural	1-3
Înființarea și îmbogățirea fondului de carte al bibliotecii comunale;	1-2
Dotare biblioteca comunală;	1-2
Înființare punct de informare în cadrul căminului cultural	1-3
Amenajare curți și împrejurimi la căminele culturale;	1-4
Responsabili - Compartiment achiziții publice - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte - Biblioteca comunală	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale – Ministerul Culturii - Împrumuturi, - PO Capital Uman - PO Regional – Axa Prioritară 5 - PNDR – Măsura 7, Submăsura 7.2, 7.6	
Etape pentru finanțarea proiectului	

Identificarea de actori locali care să investească; Identificarea agenților economici interesați în construirea de parteneriate pentru susținerea activităților culturale și cointeresarea acestora pentru investiții în infrastructură

- Pregătire cerere/ documente specifice
- Obținere avize
- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe
- Organizare programe culturale

3.Sănătate	
Acțiuni propuse	Durata
Înființare cabinete medicale în satele unde nu există;	1-5
Studiu în vederea stabilirii calității apelor de la sursele de apă subterane și de suprafață de pe teritoriul comunei;	1-2
Înființare clinică medicală și cabinet medical școlar	1-5
Program complex de asigurare a securității umane față de expunerea la riscul de îmbolnăvire.	1-2
Responsabili - Serviciu asistență social și comunitară - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale – Ministerul Sănătății - Împrumuturi	

- PO Capital Uman- Axa prioritară 4, Obiectiv specific 4.2 - PO Regional Axa prioritară 8
Etape pentru finanțarea proiectului - Efectuarea unui studiu local pentru identificarea direcțiilor de dezvoltare a asistenței medicale - Pregătire SF - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare

4.Asistență socială	
Acțiuni propuse	Durata
Consiliere psihologică pentru copiii abandonați/lăsați în grija altor persoane din cadrul ori din afara familiei;	1-7
Înființare post de psiholog și personal specializat în vederea consilierii persoanelor cu probleme (mame singure-familii monoparentale; persoane care consumă alcool și alte persoane aflate în dificultate);	1-2
Înființare posturi de asistent social;	1-2
Campanii de conștientizare a populației cu privire la necesitatea serviciilor de asistență socială;	1-7
Identificarea de potențiali actori locali (parohii, ONG-uri, etc.) care să preia administrarea sau să sprijine aceste servicii.	1-7
Responsabili	

- Compartiment asistență socială , stare civilă și registru agricol

Resurse disponibile

- Fonduri locale,
- Fonduri guvernamentale – Ministerul Muncii și Protecției Sociale
- Împrumuturi,
- PO Capital Uman- Axa prioritara 4, Obiectiv specific 4.2
- PNDR – Măsura 7, Submăsura 7.2
- PO Regional Axa prioritară 8

Etape pentru finanțarea proiectului

- Realizare analiză socială
- Elaborarea unui plan de servicii sociale
- Realizare expertiza tehnică
- Pregătire SF
- Obținere avize
- Pregătire cerere de finanțare

5.Ordine și siguranță publică	
Acțiuni propuse	Durata
Campanii de educație a populației în spiritul respectării legii	1-7
Dotarea cu camere de supraveghere în toate satele comunei	1-3
Responsabili - Compartiment administrativ	
Resurse disponibile - Fonduri locale	

6.Condiții de locuit	
Acțiuni propuse	Durata
Aplicarea Codului construcțiilor privind locuințele (reabilitarea celor vechi și construirea altora noi);	1-7
Acțiune educativă de conștientizare a locuitorilor cu privire la exigențele condițiilor de locuit;	1-7
Responsabili - Compartiment achiziții publice - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte - Compartiment autorizări și disciplină în construcții	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale	

Etape pentru finanțarea proiectului

- Efectuarea unui studiu local pentru identificarea nevoilor
- Pregătire SF
- Obținere aviz
- Pregătire cerere de finanțare

7.Tehnico-edilitar	
Acțiuni propuse	Durata
Introducerea rețelei de gaz metan pentru acoperirea nevoilor energetice ale populației și instituțiilor;	1-4
Introducerea rețelei de canalizare;	1-4
Modernizarea și extinderea rețelei de furnizare a apei potabile în comuna Brăești;	1-4
Construire stații de epurare – stație locală;	1-3
Program de conștientizare a cetățenilor cu privire la necesitatea racordării la rețeaua edilitară pentru eliminarea expunerii la poluare și agenți patogeni.	1-7
Responsabili	
- Compartiment achiziții publice - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile	
- Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale	

- Împrumuturi - PNDR, Măsura 7, Submăsura 7.2
Etape pentru finanțarea proiectului - Realizare SF - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe

8. Rețea energetică	
Acțiuni propuse	Durata
Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public;	1-3
Modernizarea iluminatului public cu led;	1-2
Valorificarea resurselor energetice regenerabile – eoliene, energia solară;	1-7
Proiecte de asociere a culturilor agricole cu valorificarea energetică produselor agricole.	1-7
Responsabili - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Împrumuturi - PNDR, Măsura 7, Submăsura 7.2	

Etape pentru finanțarea proiectului

- Realizare SF
- Obținere avize
- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe

9.Rețea de transport	
Acțiuni propuse	Durata
Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere din comună	1-4
Reabilitarea și modernizarea drumurilor de exploatație agricolă;	1-4
Modernizarea rețelelor de transport rutier (drumuri comunale): lucrări canalizare, rețele apa, asfaltare, rigole scurgere, piste bicicliști, rampe de acces persoane handicap;	1-4
Reabilitarea infrastructurii de transport pentru creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor;	1-4
Amplasare indicatoare de intrare si ieșire din localitate	1-2
Amenajare alei pietonale	1-2
Evaluări periodice ale necesarului de transport de persoane și de marfă din zonă și promovarea acestuia în rândul transportatorilor locali.	1-7
Responsabili - Compartiment achiziții publice - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte - Compartiment administrativ	

Resurse disponibile

- Fonduri locale;
- Fonduri guvernamentale
- Împrumuturi
- PNDR, Măsura 7, Submăsura 7.2

Etape pentru finanțarea proiectului

- Realizare SF
- Obținere avize
- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe

10. Agricultură

Acțiuni propuse	Durata
Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor	1-7
Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare;	1-2
Înființarea unui depozit de legume-fructe ;	1-2
Promovarea unei politici agricole care să conducă la performanța și la valorificarea biomasei (nealimentar);	1-2
Promovarea unei politici adecvate în domeniul resurselor umane care lucrează în agricultură;	1-7
Responsabili	
- Compartiment registru agricol - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultura	
Resurse disponibile	

- Fonduri locale,
- Fonduri guvernamentale
- Fonduri private
- Împrumuturi
- PNDR – Masura 4

Etape pentru finanțarea proiectului

- Asigurarea de consultanță agricolă de specialitate
- Organizarea de întâlniri de informare
- Sprijinirea persoanelor fizice și juridice care pregătesc proiecte să obțină avizele necesare
- Obținere avize
- Pregătire cerere de finanțare

11.Industrie	
Acțiuni propuse	Durata
Acțiuni de sprijinire a mediului de afaceri local;	1-7
Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor	1-2
Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare;	1-2
Înființarea unui depozit de legume-fructe ;	1-2
Sprijin pentru dezvoltarea industriei bazate pe prelucrarea resurselor agricole;	1-3

Acordarea de sprijin pentru înființarea de asociații și grupuri de producători locali în vederea amplificării producției și comercializării produselor locale;	1-7
Promovarea spiritului antreprenorial pentru dezvoltarea unor activități de producție pentru valorificarea resurselor locale	1-7
Amenajarea unei zone industriale în vederea atragerii investitorilor	1-5
Responsabili - Compartiment registru agricol - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale– ANIMMC - Fonduri private - Împrumuturi, - PNDR – Măsura 6, Submăsura 6.2, 6.4	
Etape pentru finanțarea proiectului - Asigurarea de consultanță de specialitate - Organizarea de întâlniri de informare - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare	

12.Comerț și alimentație publică	
Acțiuni propuse	Durata
Alinierea la standardele aprobate a activităților comerciale;	1-4
Înființarea unor spații comerciale de alimentație publică	1-3
Responsabili - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Fonduri private - Împrumuturi, - PNDR – Măsura 6, Submăsura 6.2, 6.4	
Etape pentru finanțarea proiectului - Asigurarea de consultanță de specialitate - Organizarea de întâlniri de informare - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare	

13. Servicii	
Acțiuni propuse	Durata
Înființare punct bancar	1-2
Înființare unități reparații electrocasnice și electronice; cizmărie; croitorie, secții pentru reparații utilaje agricole	1-2
Punct de informare a populației cu privire la legislația europeană	1-3
Responsabili - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Fonduri private - Împrumuturi - PO Capital Uman – Axa prioritară 3, OS 3.7 - PNDR – Măsura 6, Submăsura 6.2, 6.4	
Etape pentru finanțarea proiectului - Servicii de consultanță în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene - Organizarea de întâlniri de informare	

14. Turism	
Acțiuni propuse	Durata
Modernizarea infrastructurii;	1-3
Valorificarea zonei cu potențial turistic;	1-7
Identificarea potențialilor investitori în turism/agroturism;	1-2
Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic	1-3
Construire pensiuni agro turistice;	1-3
Informare și asistență privind fondurile interne și externe disponibile;	1-7
Accesarea fondurilor disponibile (POR, PNDR etc.)	1-3
Responsabili - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile - Fonduri locale - Fonduri guvernamentale - Fonduri private - Împrumuturi - POR – axa prioritară 7	
Etape pentru finanțarea proiectului - Servicii de consultanță în domeniu, inclusiv pentru accesarea de fonduri europene	

- Organizarea de întâlniri de informare
- Sprijinirea întreprinzătorilor privați în deschiderea de afaceri în domeniu

15.Managementul teritoriului	
Acțiuni propuse	Durata
Crearea unei mentalități de abordare a vieții sociale și economice locale în care teritoriul constituie o resursă;	1-7
Studii și cercetări privind zonarea teritoriului pe criterii de potențial economic, social, ecologic, tehnologic și crearea conceptelor necesare de valorificare a acestui potențial - completare, finalizare;	1-7
Adoptarea unui concept european de organizare teritorială pentru îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare rurală;	1-7
Responsabili - Compartiment juridic și relații publice Compartiment administrativ	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale Fonduri private	

16.Amenajarea teritoriului	
Acțiuni propuse	Durata
Zonarea terenurilor agricole pentru adaptare la sisteme moderne de valorificare și asigurare acces;	1-2
Înființare zonă agrement ”iaz lunca”	1-2
Constituirea și actualizarea permanentă a unei baze de date privind situația teritoriului;	1-7
Responsabili - Compartiment administrativ - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură - Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Fonduri private	

17.Managementul integrat al deșeurilor	
Acțiuni propuse	Durata
Activități de educare a populației cu privire la necesitatea și modul de gestionare a deșeurilor menajere solide;	1-7
Dotarea cu infrastructura necesară pentru colectarea selectivă a deșeurilor – achiziționare pubele;	1-2
Crearea infrastructurii locale de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide;	1-3
Înființarea unui Centru de colectare/ procesare primară a deșeurilor plastice;	1-3
Responsabili Compartiment administrativ Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile Fonduri locale, Fonduri guvernamentale, PNDR, Masura 7, Submasura 7.2	

18.Spații verzi	
Acțiuni propuse	Durata
Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic	1-4
Amenajare spații verzi la școli, grădinițe, cămine culturale;	1-2
Amenajare parc;	1-3
Înființare zonă agrement ”iaz lunca”	1-3
Realizarea unor spații verzi;	1-4
Amenajare spațiu de joacă și spațiu de recreere în satul Brăești și în celelalte sate ale comunei;	1-3
Program de conștientizare și educare a populației la toate nivelurile de vârstă.	1-7
Responsabili - Compartiment registru agricol - Compartiment resurse umane, mediu, fond funciar, agricultură Birou buget, finanțe, impozite, taxe și implementare proiecte	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale, - Fonduri private, - Împrumuturi, - PNDR – Măsura 7, Submăsura 7.2 - PO Infrastructura mare	
Etape pentru finanțarea proiectului	

- Consultarea populației cu privire la locațiile spațiilor de joacă și de agrement
- Campanii de educare a populației
- Analize și studii privind soluțiile tehnice de realizare a investiției
- Realizare SF și analize de cost
- Obținere avize
- Pregătire cerere de finanțare și documentații conexe

19.Administrație publică	
Acțiuni propuse	Durata
Reabilitare / modernizare și dotare sediu primarie	2-4
Dotarea cu echipamente IT – hardware, software, licențe;	1-3
Dotarea cu echipamente pentru protecție civilă:	1-3
Achiziționare sisteme și programe informatice pentru compartimente;	1-7
Achiziționare buldoexcavator, tractor cu remorcă și tocător vegetație;	1-3
Înființarea unui sistem de plată a facturilor (Pay Point);	1-2
Achiziționare sistem de alarmare;	1-5
Intabularea imobilelor ce aparțin domeniului public și privat în vederea atestării inventarului prin hotărâre de consiliu local	1-4
Cadastru gratuit teren extravilan	1-4

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

Înființare rețea puncte de internet gratuit pe raza comunei Brăești	1-2
Înființare rețea camere supraveghere video pe raza comunei Brăești	1-2
Actualizarea Strategiei de Dezvoltare Locală	1-2
Arhivarea documentelor	1-3
Înființare puncte de distribuție a semnalului telefonic	1-2
Wi-fi gratuit	1-3
Programe de constituire și dezvoltare a bazei de utilaje și echipamente pentru intervenții în cazuri de forță majoră – identificarea surselor potențiale de finanțare	3-6
Responsabili - Compartiment administrativ	
Resurse disponibile - Fonduri locale, - Fonduri guvernamentale - Împrumuturi - PO Capacitate Administrativă - PNDR – Măsura 19, Submăsura 19.1, 19.2	
Etape pentru finanțarea proiectului - Pregătire SF - Obținere avize - Pregătire cerere de finanțare	

20.Resurse umane	
Acțiuni propuse	Durata
Organizare/participare la programe de formare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigențele pentru executarea sarcinilor de serviciu	1-7
Responsabili Compartiment administrativ	
Resurse disponibile Fonduri locale, guvernamentale Împrumuturi PO Capital Uman PO Dezvoltarea capacității administrative – axa 1	
Etape pentru finanțarea proiectului Analiza nevoilor de formare ale angajaților Pregătire cerere de finanțare și documentație conexă	

21.Parteneriate publice-private	
Acțiuni propuse	Durata
Identificarea potențialilor investitori și construirea de parteneriate public private pentru dezvoltarea comunității	1-2
Elaborarea de propuneri de proiecte pentru finanțări din fondurile destinate modernizării administrației locale	1-3
Responsabili Compartiment administrativ	
Resurse disponibil Fonduri locale, Împrumuturi guvernamentale Împrumuturi PNDR PO Dezvoltarea capacității administrative – axa 1	
Etape pentru finanțarea proiectului Pregătire SF Obținere avize Pregătire cerere de finanțare	

VII. Surse de finanțare pentru perioada 2021-2027

Având în vedere că până la data elaborării prezentei strategii nu a fost publicate programele operaționale care pot fi accesate pentru perioada de programare 2021-2027 prezentăm mai jos sursele de finanțare aferente perioadei 2014-2020. Fondurile alocate pentru perioada de programare 2014-2020 pot fi accesate și după anul 2020, perioada fiind prelungită până în anul 2023.

Pentru atingerea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă a comunei Brăești au fost identificate mai multe surse de finanțare, după cum urmează:

1. Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (PNDR) – program prin care se acordă fonduri nerambursabile de la Uniunea Europeană și Guvernul României pentru dezvoltarea economico – socială a spațiului rural din România.

Investitorii au noi oportunități financiare pentru proiecte de investiții în dezvoltarea agriculturii și a zonei rurale.

Fermierii, societățile private și autoritățile publice locale au la dispoziție aproximativ 8 miliarde de euro, fonduri europene nerambursabile pentru investiții la standarde europene, eficiente și rentabile.

PRINCIPALELE PRIORITĂȚI DE DEZVOLTARE RURALĂ PENTRU PERIOADA DE PROGRAMARE 2014-2020

Modernizarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole prin consolidarea acestora, deschiderea către piață și procesare a produselor agricole;

Încurajarea întineririi generațiilor de agricultori prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri;

Dezvoltarea infrastructurii rurale de bază ca precondiție pentru atragerea investițiilor în zonele rurale și crearea de noi locuri de muncă și implicit la dezvoltarea spațiului rural.

Încurajarea diversificării economiei rurale prin promovarea creării și dezvoltării IMM-urilor în sectoarele nonagricole din mediul rural;

Promovarea sectorului pomicol, ca sector cu nevoi specifice, prin intermediul unui subprogram dedicate;

Încurajarea dezvoltării locale plasate în responsabilitatea comunității prin intermediul abordării LEADER. Competența transversală a LEADER îmbunătățește competitivitatea, calitatea vieții și diversificarea economiei rurale, precum și combaterea sărăciei și excluderii sociale. Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) este instituția care asigură implementarea tehnică și financiară a PNDR 2014 - 2020

Prin Planul Național Strategic 2007 – 2013 și ulterior prin PNDR s-au conturat patru direcții (axe) prioritare pentru finanțare prin FEADR.

Prima direcție prioritară pentru dezvoltarea spațiului rural :

Axa I - *Creșterea competitivității sectorului agricol și silvic* - urmărește restructurarea și dezvoltarea producției agricole și silvice, dar și a industriilor prelucrătoare aferente, pentru a le face mai competitive și pentru a contribui la creșterea economică și convergența veniturilor din spațiul rural (acolo unde este

posibil), în paralel cu asigurarea condițiilor de trai și protecția mediului din aceste zone.

Axa II - *Îmbunătățirea mediului și a zonelor rurale* - pune accent pe menținerea și îmbunătățirea calității mediului din zonele rurale ale României prin promovarea unui management durabil atât pe suprafețele agricole, cât și pe cele forestiere. Obiectivele privind menținerea biodiversității și conservarea naturii se materializează prin sprijinirea conservării și dezvoltării pădurii, asigurarea unei ocupări echilibrate a teritoriului și dezvoltarea practicilor de management durabil al terenurilor agricole și forestiere.

Nu au fost uitate mult așteptatele investiții în dezvoltarea infrastructurii și serviciilor rurale, o mai mare importanță acordându-se multifuncționalității economice a zonelor rurale, dar și conservării și punerii în valoare a patrimoniului cultural și arhitectural. Axa III - *Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale* - vizează gestionarea și facilitarea tranziției forței de muncă din sectorul agricol către alte sectoare care să le asigure un nivel de trai corespunzător din punct de vedere social și economic.

O a patra direcție (Axa IV) – **LEADER** – are în vedere implementarea unor strategii locale de dezvoltare pentru îmbunătățirea guvernării administrative la nivel rural.

DOMENII DE FINANȚARE PRIN PNDR 2020

Măsura 4 - Investiții în active fizice

Submăsura 4.1 - Investiții în exploatații agricole

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este sprijinirea investițiilor pentru creșterea competitivității exploataților agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermei (în special cele de dimensiuni medii și asocieri de ferme mici și medii) și îmbunătățirea calității activelor fixe.

OBIECTIVE:

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării producției agricole și a calității produselor obținute;
- Restructurarea exploatațiilor de dimensiuni mici și medii și transformarea acestora în exploatații comerciale;
- Respectarea standardelor comunitare aplicabile tuturor tipurilor de investiții;
- Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin procesarea produselor la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora în vederea creării și promovării lanțurilor alimentare integrate.

BENEFICIARI:

- Fermierii, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;

- Cooperativele (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservește interesele membrilor;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL:

În cazul fermelor având dimensiunea economică până la 500.000 SO (valoare producție standard) sprijinul public nerambursabil va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- pentru proiectele care prevăd achiziții simple:
 - maximum 500.000 euro, respectiv 100.000 euro pentru fermele mici;
- pentru proiectele care prevăd construcții-montaj:
 - maximum 1.000.000 euro pentru sectorul vegetal, respectiv 200.000 euro pentru fermele mici din sectorul vegetal;
 - maximum 1.500.000 euro pentru legume în spații protejate (sere) și sectorul zootehnic, respectiv 300.000 euro pentru fermele mici din sectorul zootehnic;
- pentru proiectele care prevăd crearea de lanțuri alimentare integrate:
 - maximum 2.000.000 euro, respectiv 400.000 euro pentru fermele mici;

În cazul fermelor având dimensiunea economică peste 500.000 SO sprijinul public nerambursabil va fi de 30% și nu va depăși:

- pentru proiectele care prevăd achiziții simple:

- maximum 500.000 euro;
 - pentru proiectele care prevăd construcții- montaj:
 - maximum 1.000.000 euro pentru sectorul vegetal, respectiv maximum 1.500.000 euro pentru legume în spații protejate (sere) și sectorul zootehnic;
 - pentru proiectele care prevăd crearea de lanțuri alimentare integrate:
 - maximum 2.000.000 euro;
- În cazul cooperativelor și a grupurilor de producători sprijinul va fi 50% fără a depăși maximum 2.000.000 euro indiferent de tipul investiției.

Submăsura 4.1a - Investiții în exploatații pomicole

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este creșterea competitivității exploatațiilor pomicole prin dotarea cu utilaje și echipamente, înființarea, modernizarea și/ sau extinderea unităților de procesare, înființarea de plantații pomicole, reconversia plantațiilor existente și creșterea suprafețelor ocupate de pepinierele pomicole.

OBIECTIVELE submăsurii 4.1a

- Creșterea competitivității, diversificarea producției, creșterea calității produselor obținute și îmbunătățirea performanței generale a exploatațiilor pomicole;
- Creșterea valorii adăugate a produselor prin sprijinirea procesării fructelor la nivel fermă și a comercializării directe a produselor obținute;
- Dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare;

- Eficientizarea costurilor de producție prin promovarea producerii și utilizării energiei din surse regenerabile în cadrul fermei și prin reducerea consumului de energie .

BENEFICIARII:

- fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- Grupurile de producători și cooperative (societăților cooperative agricole și cooperativelor agricole, constituite în baza legislației naționale în vigoare (prezentată în secțiunea Trimiteri la alte acte legislative), care activează în sectorul pomicol, cu condiția ca investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri.

SPRIJINUL NERAMBURSABIL se va acorda după cum urmează:

Ferme mici, medii și obținere de material de înmulțire și material de plantare fructifer

- Ferme mici: intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 100.000 euro pentru achiziții simple;
- 300.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie etc.);
- 450.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole* (producție, procesare, comercializare).

- Ferme medii :

- intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:
- 200.000 euro pentru investițiile care presupun achiziții simple;
- 600.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie etc.);
- 900.000 euro pentru investițiile care conduc la un lant alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole* (producție, procesare, comercializare).

- Obținere material de înmulțire și material de plantare fructifer

- intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:
- - 600.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare).

-Ferme mari:

- intensitatea sprijinului este de 50 % din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:
- 250.000 euro pentru investițiile care presupun achiziții simple;
- 750.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie);

- 1.050.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole* (producție, procesare, comercializare).

- Forme asociative :

- intensitatea sprijinului este de 50 % din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 350.000 euro pentru investițiile care presupun achiziții simple;

- 600.000 euro pentru obținere material de înmulțire și material de plantare fructifer

- 750.000 euro în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie;

- 1.050.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole* (producție, procesare, comercializare).

Submăsura 4.2 - Sprijin pentru investiții în prelucrarea/comercializarea și/ sau dezvoltarea de produse agricole

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este sprijinirea întreprinderilor care realizează investiții corporale și necorporale pentru procesarea și marketingul produselor agricole cuprinse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene, cu excepția produselor pescărești.

OBIECTIVELE submăsurii 4.2:

- Înființarea și/ sau modernizarea unităților de procesare și comercializare;
- Introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese;
- Aplicarea măsurilor de protecția mediului inclusiv scăderea consumului de energie și a emisiilor GES;
- Promovarea investițiilor pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- Creșterea numărului de locuri de muncă.

BENEFICIARI:

- Întreprinderile definite conform legislației naționale în vigoare;
- Cooperativele, grupurile de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de:

- 50% din totalul cheltuielilor eligibile pentru IMM-uri și grupuri de producători/cooperative
- 40% pentru alte întreprinderi
- nu va depăși:
 - o 1.000.000 Euro/ proiect pentru IMM, în cazul proiectelor care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;

- o 1.500.000 Euro/ proiect pentru alte întreprinderi pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;
- o 2.500.000 Euro/ proiect pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat (indiferent de tipul de solicitant), precum și pentru forme asociative (cooperative și grupuri de producători) în cazul proiectelor care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat.

Submăsura 4.2a - Investiții în procesarea/ marketingul produselor din sectorul pomicol

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este acordă pentru investiții corporale și necorporale în cadrul întreprinderilor de prelucrare și comercializare a fructelor și marketingul produselor din fructe.

OBIECTIVELE submăsurii 4.2a:

- modernizarea și crearea de unități de procesare;
- introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese tehnologice;
- creșterea valorii adăugate a produselor din sectorul pomicol;
- îmbunătățirea controlului intern al calității;
- creșterea numărului de locuri de muncă;
- scăderea consumului de energie și a emisiilor de GES.

BENEFICIARIII care pot solicita sprijin nerambursabil prin această submăsură sunt:

- Întreprinderile micro, mici, mijlocii și mari, definite conform legislației naționale în vigoare;
- Cooperativele și grupurile de producători care realizează investiții corporale și necorporale pentru procesarea și marketingul produselor agricole cuprinse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene (TFUE), cu excepția produselor pescărești.

SPRIJINUL NERAMBURSABIL se va acorda după cum urmează:

- Întreprinderi micro și mici - intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:
 - o 600.000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care acoperă tot lanțul alimentar;
 - o 900.000 euro pentru investițiile care acoperă tot lanțul alimentar (colectare, depozitare, condiționare, procesare și comercializare);
- Întreprinderi mijlocii - intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:
 - o 800.000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;

- o 1.100.000 euro pentru investițiile care conduc total un lanț alimentar integrat (colectare, depozitare, condiționare, procesare și comercializare).

Întreprinderi mari - intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși:

- 1.000.000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;
- 1.500.000 euro pentru proiectele care conduc la un lanț alimentar integrat (colectare, depozitare, condiționare, procesare și comercializare).

Submăsura 4.3.I - Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice - Componenta infrastructura de IRIGAȚII

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de restructurare a modului de administrare și utilizare a infrastructurii de acces și de adaptare a infrastructurii de acces la noua structură agricolă și forestieră, precum și folosirea eficientă a infrastructurii utilizabile.

OBIECTIVELE submăsurii 4.3.I:

- Modernizarea infrastructurii de irigații;

BENEFICIARI:

- Organizații/ federații ale utilizatorilor de apă, constituite din proprietari/utilizatori de terenuri agricole în conformitate cu legislația în vigoare.

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de 100% din totalul cheltuielilor eligibile, și nu va depăși::

- 1.000.000 Euro/ proiect pentru sistemele de irigații aferente stațiilor de punere sub presiune;
- 1.500.000 Euro/ proiect pentru amenajarea sistemelor de irigații aferente stațiilor de pompare și repompare.

Măsura 6 - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Submăsura 6.1 - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de sprijinire a stabilirii pentru prima dată a tinerilor fermieri ca șefi/ conducători unici ai unei exploatații agricole.

OBIECTIVE:

- Creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/conducători de exploatație, fiind încurajați să devină competitivi, să se asocieze, să participe la lanțurile alimentare integrate;
- Îmbunătățirea managementului, creșterea competitivității sectorului agricol și sprijinirea procesului de modernizare și conformitate cu cerințele pentru protecția mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă;
- Crearea posibilității tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, în vederea instalării ca șefi/ conducători ai exploatației agricole.

- Încurajarea tinerilor și a familiilor din mediul rural de a se stabili în mediul rural, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.

BENEFICIARI:

- Tinerii fermieri în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole
- Persoanele juridice în care un tânăr fermier în sensul art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 care se instalează împreună cu alți tineri fermieri și care exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii și riscuri financiare în cadrul exploatației respective

SPRIJINUL NERAMBURSABIL de maximum 50.000 Euro:

- va fi acordat sub formă de primă în două tranșe, astfel:
 - 75% din cuantumul sprijinului la primirea deciziei de finanțare
 - 25% din cuantumul sprijinului în maximum trei ani de la primirea deciziei de finanțare;

Submăsura 6.2 - Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este sprijinirea facilitării diversificării prin înființarea și dezvoltarea de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol din zonele rurale, în vederea unei

dezvoltări economice durabile, creării de locuri de muncă și reducerii sărăciei în spațiul rural.

OBIECTIVELE submăsurii 6.2:

- Crearea de noi activități neagricole, în special, pentru fermierii de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor și în general, pentru micii întreprinzători din mediul rural;
- Diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în spațiul rural;
- Încurajarea menținerii și dezvoltării activităților tradiționale.;

BENEFICIARI:

- Fermierii sau membrii unei gospodării agricole din spațiul rural, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole pentru prima dată;
- Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile;
- Micro-întreprinderi și întreprinderile mici din spațiul rural, care își propun activități non-agricole, pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării sprijinului
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii Cererii de Finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii proiectului(start-ups)

SPRIJINUL NERAMBURSABIL:

- va fi acordat sub formă de primă în două tranșe astfel:
 - 70% din cuantumul sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
 - 30% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a Planului de Afaceri fără a depăși 5 ani de la data semnării Deciziei de Finanțare.
- va fi în valoare de:
 - 70.000 Euro/ proiect în cazul activităților de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și de agroturism
 - 50.000 Euro/ proiect în cazul altor activități;

Submăsura 6.3 - Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub- măsuri este sprijinirea investițiilor pentru creșterea competitivității exploataților agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermei (în special cele de dimensiuni medii și asocieri de ferme mici și medii) și îmbunătățirea calității activelor fixe.

OBIECTIVE:

- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- Orientarea spre piață a exploatațiilor agricole de mici dimensiuni;

BENEFICIARI:

- Fermierii, care dețin în proprietate sau folosință o exploatație agricolă încadrată în categoria de fermă mică:

SPRIJINUL NERAMBURSABIL de maxim 15.000 Euro:

- se acordă în două tranșe astfel::
 - o 75% din cuantumul sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
 - o 25% din cuantumul sprijinului în maximum 3 ani de la primirea deciziei de finanțare;

Submăsura 6.4 - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de sprijin pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici din mediul rural, care își creează sau dezvoltă activități non-agricole în zonele rurale.

OBIECTIVELE submăsurii 6.4.

- Stimularea mediului de afaceri din rural, contribuind la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în zonele rurale;
- Dezvoltarea activităților non-agricole existente; crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și diminuarea disparităților dintre rural și urban;

BENEFICIARI:

- Micro-întreprinderile și întreprinderile mici existente, din spațiul rural;
- Micro-întreprinderile și întreprinderile mici nou-înființate, din spațiul rural, care fac dovada cofinanțării;
- Fermierii sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici

Valoarea SPRIJINULUI NERAMBURSABIL va fi de maxim 90% din costul total al proiectului

- nu va depăși 200.000 Euro/ beneficiar pe 3 ani fiscali

- va respecta prevederile Regulamentului 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis

Măsura 7- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

Submăsura 7.2 - Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de:

- creare și modernizare a infrastructurii rutiere locale și a sistemelor de alimentare cu apă/apă uzată, constituie elemente de bază pentru comunitatea rurală;
- crearea și modernizarea infrastructurii educaționale ante și preșcolare și a infrastructurii de învățământ secundar superior, cu profil resurse naturale și protecția mediului dar și a școlilor profesionale în domeniul agricol.

OBIECTIVELE submăsurii 7.2

- Crearea infrastructurii rutieră de interes local și o infrastructură de apă/apă uzată îmbunătățite, care vor contribui la diminuarea tendințelor de declin social și economic și la îmbunătățirea nivelului de trai în zonele rurale;
- Îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală și la stoparea fenomenului de depopulare din mediul rural prin reducerea decalajelor rural-urban;

BENEFICIARI:

- Comunele și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare;
- ONG-uri pentru investiții în infrastructura educațională (grădinițe) și socială (creșe și infrastructură de tip after-school);

Valoarea SPRIJINULUI NERAMBURSABIL acordat este de:

- 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele aplicate de autoritățile publice locale și ONG-uri care sunt NEgeneratoare de venit și nu va depăși:
 - 1.000.000 Euro/ comună, pentru investiții care vizează un singur tip de sprijin (infrastructura de drumuri, apă sau apă uzată);
 - 2.500.000 Euro/ comună, pentru investiții care vizează înființarea infrastructurii de apă și apă uzată și 1.500.000 euro pentru extinderea acestei infrastructuri;
 - 500.000 Euro, pentru proiectele de infrastructură educațională/socială;
 - 4.000.000 euro, pentru proiectele colective (ADI din care fac parte comune) (proiecte care vizează mai multe comune) fără a depăși valoarea maximă /comună/tip de sprijin.

Submăsura 7.6 - Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de protejare a patrimoniului cultural sau/ și realizare a investițiilor pentru conservarea

moștenirii de interes local, a așezămintelor monahale inclusiv a modernizării așezămintelor culturale.

OBIECTIVELE submăsurii 7.6:

- Susținerea investițiilor de restaurare, conservare și accesibilizare a patrimoniului cultural imobil de interes local, a așezămintelor monahale inclusiv a așezămintelor culturale;
- Punerea în valoare a moștenirii culturale locale, la promovarea turismului rural, conducând astfel la creșterea nivelului de trai în zonele rurale;
- Dezvoltare locală sustenabilă;

BENEFICIARI:

- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Unități de cult conform legislației în vigoare;
- Persoane fizice autorizate/societăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural de utilitate publică, de clasă B;
- Comunele conform legislației în vigoare;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de:

- 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, NEgeneratoare de venit dar
- nu va depăși 500.000 euro;

Măsura 9 - Sprijin pentru înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol

Submăsura 9.1 - Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este încurajarea înființării și funcționării administrative a grupurilor de producători, recunoscute în conformitate cu prevederile legislației naționale.

OBIECTIVELE submăsurii 9.1:

- Adaptarea producției și a produselor producătorilor care sunt membri ai acestor grupuri la cerințele pieței;
- Introducerea în comun a produselor pe piață, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor și aprovizionarea cumpărătorilor en gros;
- Stabilirea unor norme comune privind informarea asupra producției, acordând o atenție deosebită recoltării și disponibilității;
- Realizarea unor activități care pot fi desfășurate de către grupurile de producători, cum ar fi dezvoltarea competențelor în materie de exploatare și de comercializare, precum și organizarea și facilitarea proceselor de inovare și pentru protejarea mediului.

BENEFICIARI:

- grupurile de producători care se încadrează în definiția IMM-urilor și care sunt recunoscute conform legislației naționale în vigoare, pentru următoarele sectoare:

- o culturi de câmp;
- o horticultură (exceptând grupurile sprijinite prin subprogramul pomicol);
- o creșterea animalelor și păsărilor, mixte;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de 100% dar nu va depăși:

- anual 10% din valoarea producției comercializate
- 100.000 euro/ an

Sprijinul nerambursabil se va acorda ca procent din producția comercializată prin intermediul grupului astfel:

- Anul I - 10%;
- Anul II - 8%;
- Anul III - 6%;
- Anul IV - 5%;
- Anul IV - 4%;

Sprijinul nerambursabil se va plăti sub forma unui ajutor forfetar degresiv, în tranșe anuale, pe o perioadă care nu poate depăși cinci ani de la data la care grupul de producători a fost recunoscut.

Submăsura 9.1a - Înființarea grupurilor de producători în sectorul pomicol

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este de înființare a grupurilor de producători în sectorul pomicol.

OBIECTIVELE submăsurii 9.1a:

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor pomicole;
- O mai bună integrare pe piață a producătorilor primari;
- Creșterea veniturilor producătorilor prin comercializarea în comun a producției;
- Crearea și promovarea lanțurilor scurte;
- Respectarea standardelor comunitare de mediu și climă, siguranță alimentară etc;

BENEFICIARI:

- Grupurile de producători din sectorul pomicol care se încadrează în definiția IMM-urilor și care au fost recunoscute oficial de către autoritatea competentă după 1 ianuarie 2014 și înainte de solicitarea sprijinului;

Valoarea SPRIJINULUI NERAMBURSABIL acordat este 100% public și nu poate să depășească anual 10% din valoarea producției comercializate și 100.000 euro/an .

Sprijinul nerambursabil se plătește sub forma unui ajutor forfetar degresiv, în tranșe anuale, pe o perioadă care nu poate depăși cinci ani de la data la care grupul de producători a fost recunoscut.

Sprijinul nerambursabil se calculează pe baza producției comercializate anual prin intermediul grupului. În primul an, se poate plăti grupului de producători un sprijin calculat pe baza valorii medii anuale a producției comercializate de membrii acestuia, în ultimii trei ani înainte de aderarea la grup.

Sprijinul nerambursabil se va acorda ca procent din producția comercializată prin intermediul grupului astfel:

- anul I - 10%
- anul II - 8%
- anul III - 6%
- anul IV - 5%
- anul V - 4%.

Submăsura 16.4 și Submăsura 16.4a - Sprijin acordat pentru cooperare orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în sectoarele agricol și pomicol

SCOPUL investițiilor sprijinite în cadrul acestei submăsuri este cooperarea dintre actori în sectorul agro-alimentar, inclusiv din sectorul pomicol, pentru a comercializa produsele din lanțurile scurte de aprovizionare și a facilita utilizarea metodelor inovatoare de comercializare a produselor și atragerea unor categorii noi de consumatori.

OBIECTIVELE submăsurilor 16.4 și 16.4a, nu presupun numai cooperarea dintre fermieri, procesatori, comercianți alimentari cu amănuntul, restaurante, hoteluri și alte forme de cazare în mediul rural, ci și

- Realizarea de parteneriate cu organizații neguvernamentale și autorități publice;
- Promovarea cooperării între actorii locali, în scopul comercializării produselor agroalimentare prin intermediul lanțurilor scurte de aprovizionare;

BENEFICIARIII acestor submăsuri sunt PARTENERIATELE constituite în baza unui ACORD DE COOPERARE din cel puțin un partener din categoriile de

mai jos și cel puțin un fermier sau un grup de producători/ o cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol/ pomicol, în funcție de submăsură:

- Fermierii;
- Organizații neguvernamentale;
- Consilii Locale;
- Unități școlare (inclusiv universitățile de profil), unitățile sanitare, de agrement și de alimentație publică;

PONDEREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL este de maxim 100% din totalul cheltuielilor eligibile, dar nu va depăși 100.000 euro astfel:

- în cazul în care planul de proiect include, de asemenea, acțiuni care sunt eligibile în cadrul altor submăsuri (4.1/ 4.1a și/ sau 4.2/ 4.2a), atunci costurile sunt acoperite din submăsurile 16.4 și 16.4a, în conformitate cu rata maximă a ajutorului și sumele aplicabile în cadrul acelor submăsuri;
- valoarea maximă a cheltuielilor eligibile în cadrul altor submăsuri nu va depăși valoarea maximă acordată în cadrul submăsurii 16.4 și submăsurii 16.4.a;
- Costurile de funcționare a cooperării nu vor depăși 20% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiect depus.

LEADER

Grupurile de Acțiune Locala sunt entități ce reprezintă parteneriate public – private, constituite din reprezentanți ai sectorului public, privat și civil, desemnați dintr-un teritoriu rural omogen, care vor trebui să îndeplinească o serie

de cerințe privind componența, teritoriul acoperit și care vor implementa o strategie integrată pentru dezvoltarea teritoriului.

Acțiunile care vor fi întreprinse în cadrul Axei IV sunt sintetizate în cadrul a 3 măsuri, respectiv :

Submăsura 19.1 - Sprijin pregătitor

SCOPUL investițiilor, în cadrul acestei submăsuri este de a sprijini parteneriatelor privat-publice locale pentru elaborarea strategiei de dezvoltare locală .

OBIECTIVELE submăsurii 19.1:

- Creșterea capacității de colaborare, necesară pentru elaborarea unor strategii integrate, ceea ce va oferi actorilor locali și reprezentanților din diferite domenii de activitate posibilitatea de a lucra împreună și de a interacționa în favoarea comunităților din teritoriile LEADER;
- Întocmirea strategiei de dezvoltare locală, reprezintă o oportunitate ideală pentru GAL de a implica, în mod activ, actori locali și organizații noi. În acest fel, GAL-ul poate analiza nu numai nevoile și oportunitățile de dezvoltare, ci și mecanismul de implicare activă a populației;
- Acțiuni de construcție instituțională și de creare de rețele, cu scopul de a pregăti și implementa o strategie integrată de dezvoltare locală pentru o anumită zonă.

BENEFICIARI:

- Parteneriate privat-publice constituite în baza unui Acord de Parteneriat, indiferent dacă reprezintă teritorii care sunt acoperite de GAL-

uri ce au fost selectate în cadrul PNDR 2007-2013, sau parteneriate potențiale/existente formate din parteneri care au fost membri în GAL-uri autorizate și/ sau parteneri care nu au mai fost membri în GAL-uri;

- Partenerii economici privați, precum și alți reprezentanți ai societății civile vor reprezenta cel puțin 51% la nivel decizional. Reprezentanții orașelor vor reprezenta maximum 25% la nivel decizional (organisme de conducere ale GAL-ului și comitet de selecție) și raportat la populația acoperită într-un teritoriu GAL;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de 100%:

Se va oferi sprijin de asistență tehnică în conformitate cu prevederile Regulamentului nr.1303/2013, până la suma maximă de 20.000 Euro pentru SDL (strategie dezvoltare locala) depusă de parteneriat, astfel:

- cheltuielile pentru animare vor fi de maximum 10.000 euro, acordate proporțional cu numărul de locuitori acoperit de Strategia de Dezvoltare Locală (maximum 100.000 de locuitori). Prin urmare, alocarea financiară va fi 0,1euro/ locuitor
- cheltuielile legate de elaborarea strategiei se vor încadra în suma maximă de 10.000 de euro, indiferent de mărimea teritoriului și populația acoperită de SDL.

Submăsura 19.2 - Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală

OBIECTIVELE submăsurii 19.2:

- Stimularea inovării;

- Consolidarea identității locale și a profilului local;
- Îmbunătățirea calității vieții și a atractivității zonei locale;
- Soluționarea problemelor demografice;
- Crearea și păstrarea locurilor de muncă în zonele LEADER;
- Îmbunătățirea egalității de șanse pentru tineri, femei, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități și membrii minorităților;
- Creșterea competitivității la nivel local;
- Conservarea resurselor și protecția mediului natural;
- Aplicarea unei abordări integrate și multisectoriale.

BENEFICIARI:

- Entități juridice private/publice, stabilite prin fișa măsurii din Strategia de Dezvoltare Locală, cu respectarea prevederilor din Regulamentul Uniunii Europene 1305/2013;
- În cazul în care în Strategia de Dezvoltare Locală s-a identificat oportunitatea dezvoltării unor operațiuni de interes public pentru comunitate și teritoriul respectiv, pentru care niciun alt solicitant nu-și manifestă interesul, GAL poate fi beneficiar cu condiția aplicării măsurilor de evitare a conflictului de interese;

SPRIJINUL NERAMBURSABIL va fi de până la 100% dar nu mai mult de 200.000 Euro/ proiect.

- Pentru operațiunile specifice FEADR, GAL va stabili intensitatea sprijinului în limita maxima prevăzută în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.

- Intensitatea sprijinului pentru operațiunile care ies din sfera Regulamentului va fi stabilită de GAL-uri astfel:
- pentru operațiunile generatoare de venit: maximum 90%;
- pentru operațiunile NEgeneratoare de venit: maximum 100%;

Submăsura 19.4 - Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare

OBIECTIVUL submăsurii 19.4

- Asigurarea costurilor de funcționare și a celor realizate cu activitățile de animare ale Grupurilor de Acțiune Locală (GAL)

BENEFICIARI:

- Grupurile de Acțiune Locală (GAL) selectate și autorizate de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) prin Direcția Generală Dezvoltare Rurală (DGDR) - Autoritate de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală (AM- PNDR) pentru perioada de programare 2014 - 2020.

SPRIJINUL NERAMBURSABIL este de 100%

- La nivelul fiecărei Strategii de Dezvoltare Locală (SDL), costurile de funcționare și de animare nu trebuie să depășească 20% (25% pentru Delta Dunării) din costurile publice totale efectuate pentru această Strategie;
- În cazul Deltei Dunării, procentul de 25% acordat pentru costurile de funcționare și animare are în vedere particularitățile acestui teritoriu, cu o densitate redusă a populației și cu costuri de transport și logistice mai mari comparativ cu restul teritoriului, determinate de geografia zonei; Adresa:

- în situația în care în cazul SDL au fost bugetate costuri de funcționare și animare mai mici de 20% / 25%, respectarea ponderii bugetate în cadrul Strategiei aprobate va fi obligatorie pe parcursul implementării acesteia.

Tipuri de sprijin

- rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv,
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Regulamentului (UE) nr. 1305/ 2013.

2. Programul Operațional Regional (POR)

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 este succesorul Programului Operațional Regional 2007-2013 și unul dintre programele prin care România va putea accesa fondurile europene structurale și de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), în perioada 2014-2020.

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020, gestionat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în calitate de Autoritate de Management, a fost adoptat de Comisia Europeană (CE) pe data de 23 iunie 2015.

Viziunea strategică privind nevoile de dezvoltare cărora trebuie să le răspundă POR 2014-2020 are la bază analiza situației economice și sociale a regiunilor României (în Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020), care a dus la identificarea principalelor probleme:

- Cercetare-dezvoltare și inovare: transfer limitat al rezultatelor cercetării în piață și nivel scăzut de asimilare a inovării în firme,
- IMM: sector al IMM-urilor insuficient dezvoltat, cu impact negativ asupra competitivității economiilor regionale. Principalele puncte slabe ale sectorului IMM-urilor, în documentele de programare strategică națională, sunt:
 - o gradul redus de cultură antreprenorială – reflectat prin densitatea relativ scăzută a afacerilor în toate regiunile,
 - o reziliența scăzută a noilor afaceri – 2/3 dintre întreprinderile noi dispar de pe piață în primul an de viață.
- Eficiență energetică: consumuri energetice nesustenabile și potențial de economisire ridicat în infrastructurile publice, inclusiv clădiri publice și clădiri rezidențiale.
- Mediu: nivel de poluare ridicat în zonele urbane.
- Dezvoltare urbană: zone urbane degradate, vacante sau neutilizate corespunzător în orașele din România.
- Resurse de patrimoniu: resurse valoroase de patrimoniu cultural slab valorificate.

- Turism: potențial turistic valoros, echilibrat distribuit teritorial – alternativă pentru revigorarea zonelor mai puțin dezvoltate/izolate.
- Infrastructură rutieră: gradul scăzut de accesibilitate al anumitor zone ale țării, care are drept consecință o atractivitate scăzută și investiții extrem de reduse.
- Infrastructura socială și pentru educație: infrastructurile educaționale, de sănătate și de servicii sociale subdimensionate împiedică incluziunea socială și dezvoltarea capitalului uman.
- Cadastru: nivel scăzut al înregistrărilor cadastrale, care afectează implementarea politicilor privind dezvoltarea socio-economică a comunităților locale.
- Capacitate administrativă: nevoia întăririi capacității administrative a Autorității de Management a POR, a Organismelor de Implementare a POR și a beneficiarilor, pentru o bună implementare a POR.

Aceste direcții de acțiune au fost corelate cu direcțiile de acțiune strategică menționate de Comisia Europeană în ceea ce privește finanțarea din Fondurile Europene Structurale și de Investiții, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională în perioada 2014-2020:

- Inovare și cercetare;
- Agenda digitală;
- Sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);
- Economie cu emisii reduse de carbon.

POR 2014–2020 își propune ca obiectiv general creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale, prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, infrastructurii și serviciilor, pentru dezvoltarea durabilă a regiunilor, astfel încât acestea să își poată gestiona în mod eficient resursele și să își valorifice potențialul de inovare și de asimilare a progresului tehnologic.

Aceste obiective sunt traduse în 11 axe prioritare (plus o axă de asistență tehnică), care au în total o alocare estimată de 8,25 miliarde euro, din care 6,7 miliarde de euro reprezintă sprijinul UE, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), iar 1,5 miliarde de euro - contribuția națională:

Axa prioritară 1: Promovarea transferului tehnologic

Axa prioritară 2: Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii

Axa prioritară 3: Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon

Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării urbane durabile

Axa prioritară 5: Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

Axa prioritară 6: Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională

Axa prioritară 7: Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului

Axa prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale

Axa prioritară 9: Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban

Axa prioritară 10: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale

Axa prioritară 11: Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară

Axa prioritară 12: Asistență tehnică

Axa Prioritară 3 - Sprijinirea creșterii eficienței energetice în clădirile publice

Suma alocată - 2374.57 mil eur

Obiectiv: Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari.

Potențialii beneficiari

- autorități publice centrale și locale

Tipuri de activități:

- eficiență energetică a clădirilor publice, inclusiv măsuri de consolidare a acestora
- eficiență energetică a clădirilor rezidențiale, inclusiv măsuri de consolidare a acestora
- investiții în iluminatul public

Eficiența energetică a clădirilor publice:

- îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii, (pereți exteriori, ferestre, tâmplărie, planșeu superior, planșeu peste subsol), șarpantelor și învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a clădirii;

- reabilitarea și modernizarea instalațiilor pentru prepararea și transportul agentului termic, apei calde menajere și a sistemelor de ventilare și climatizare, inclusiv sisteme de răcire pasivă, precum și achiziționarea și instalarea echipamentelor aferente și racordarea la sistemele de încălzire centralizată, după caz;
- utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termică pentru încălzire și prepararea apei calde de consum;
- implementarea sistemelor de management energetic având ca scop îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie (ex. achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice);
- înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață;
- orice alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului (înlocuirea lifturilor și a circuitelor electrice - scări, subsol, lucrări de demontare a instalațiilor și echipamentelor montate, lucrări de reparații la fațade etc.);
- realizarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a CO₂) care au proiecte implementate prin POR 2014 – 2020.

Eficiența energetică a clădirilor rezidențiale:

- îmbunătățirea izolației termice și hidroizolare anvelopei clădirii (pereți exteriori, ferestre, tâmplărie, planșeu superior, planșeu peste subsol), șarpantelor și învelitoarelor inclusiv măsuri de consolidare;

- reabilitarea și modernizarea instalației de distribuție a agentului termic – încălzire și apă caldă de consum, parte comună a clădirii tip bloc de locuințe, inclusiv montarea de robinete cu cap termostatic, etc.
- modernizarea sistemului de încălzire: repararea/înlocuirea centralei termice de bloc/scară; achiziționarea și instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile – panouri solare termice, panouri solare electrice, pompe de căldură si/sau centrale termice pe biomasa, etc.;
- înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent din spațiile comune cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață;
- implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor energetice: achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice;
- orice alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului (înlocuirea lifturilor și a circuitelor electrice în părțile comune - scări, subsol, lucrări de demontare a instalațiilor și echipamentelor montate, lucrări de reparații la fațade etc.);
- realizarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a CO2) care au proiecte implementate prin POR 2014 – 2020.

Investiții în iluminatul public:

- înlocuirea sistemelor de iluminatul public cu incandescență cu iluminat prin utilizarea unor lămpi cu eficiență energetică ridicată, durată mare de

viață și asigurarea confortului corespunzător (ex. LED), inclusiv prin reabilitarea instalațiilor electrice – stâlpi, rețele, etc.;

- achiziționarea/instalarea de sisteme de telegestiune a iluminatului public;
- extinderea/reîntregirea sistemului de iluminat public în localitățile urbane;
- utilizarea surselor regenerabile de energie (ex. panouri fotovoltaice, etc.);
- orice alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului;
- realizarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a CO2) care au proiecte implementate prin POR 2014 – 2020.

Axa Prioritară 5 - Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

Suma alocată - 466.5 mil euro

Obiectiv: Impulsionarea dezvoltării locale prin conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural și a identității culturale;

Tipuri de activități

- restaurarea, protecția și valorificarea patrimoniului cultural
- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice;
- Restaurarea, protecția, conservarea și realizarea picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare;
- Restaurarea și remodelarea plasticii fațadelor;

- Dotări interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc, antiefracție);
- Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Activități de marketing și promovare turistică a obiectivului restaurat, inclusiv digitizarea acestuia, în cadrul proiectului.

Potențiali beneficiari

- autorități publice locale
- autorități publice centrale
- ONG uri
- unități de cult
- parteneriate

Axa Prioritară 8 - Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale

Suma alocată - 763.45 mil euro

Obiective:

- Creșterea accesibilității serviciilor de sănătate, , comunitare și a celor de nivel secundar, în special pentru zonele sărace și izolate
- Îmbunătățirea calității și a eficienței îngrijirii spitalicești de urgență
- Creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale

Tipuri de activități

- construcția de spitale regionale
- reabilitarea/modernizarea/ dotarea cu echipamente a spitalelor județene de urgență

- reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii de servicii medicale (ambulatorii, unități de primiri urgențe)
- construirea/reabilitarea/modernizarea/ dotarea centrelor comunitare de intervenție integrată
- reabilitare/ modernizarea/ dotarea infrastructurii de servicii sociale fără componentă rezidențială construcție/reabilitare de locuințe de tip familial, apartamente de tip familial, locuințe protejate etc.

Potențiali beneficiar:

- autorități publice locale
- furnizori de servicii sociale de drept public și privat, acreditați conform legii
- parteneriate

Axa Prioritară 10 - Îmbunătățirea infrastructurii educaționale

Suma alocată - 352.19 mil euro

Obiective:

- Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, în special pentru copii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului
- Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și învățare pe tot parcursul vieții
- Creșterea relevanței învățământului terțiar universitar în relație cu piața forței de muncă și sectoarele economice competitive

Tipuri de activități

- construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ echiparea infrastructurii educaționale antepreșcolare (creșe), preșcolare (gradinițe) și a celei pentru învățământul general obligatoriu (școli I- VIII)
- reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii școlilor profesionale, liceelor tehnologice –
- reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale universitare

Potențiali beneficiari

- unități administrativ-teritoriale (APL) - autorități și instituții ale administrației publice locale
- instituții de învățământ superior de stat

3. Programul Operational Capital Uman (POCU)

Programul Operațional Capital Uman (PO CU) stabilește prioritățile de investiții, obiectivele specifice și acțiunile asumate de către România în domeniul resurselor umane, continuând astfel investițiile realizate prin Fondul Social European în perioada 2007-2013 și contribuind, totodată, la atingerea obiectivului general al Acordului de Parteneriat (AP 2014-2020) - implicit al Fondurilor Europene Structurale și de Investiții din România, și anume, de a reduce

disparitățile de dezvoltare economică și socială dintre România și Statele Membre ale UE.

Obiectiv Tematic: 9. „Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare”: Axă prioritară: 5. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității Prioritatea de investiții: 9.6 strategii de dezvoltare locală elaborate la nivelul comunității Obiective specifice: 5.1, 5.2

5.2 Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC.

Beneficiari eligibili:

- Autoritățile locale cu responsabilități în domeniu, în parteneriat cu actorii sociali relevanți/Furnizori de servicii sociale în condițiile legii

Activități eligibile:

- Activități de dezvoltare comunitară integrată
- realizarea de analize cuprinzătoare la nivel de comunitate care să evidențieze nevoile locale, potențialul de dezvoltare, inclusiv a mediului de afaceri, profile de resurse umane și competențe, cererea locală/ a zonelor învecinate de pe piața forței de muncă, care să urmărească incluziunea socială a persoanelor/ grupurilor/ comunităților vulnerabile;

- elaborare de strategii de dezvoltare a comunității și planuri de acțiune/dezvoltare comunitară pentru rezolvarea problemelor comunității printr-o abordare participativă;
- campanii de conștientizare și acțiuni specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea incluziunii active (inclusiv prin valorizarea modelelor de succes din rândul comunităților țintă prin combaterea tuturor formelor de discriminare și promovarea egalității de șanse);
- informare, consiliere, formare/ dezvoltare profesională (inclusiv prin schimbul de bune practici, activități de consolidare a capacității și transfer de know-how cu alte comunități și cu actori relevanți la nivel de țară sau din alte State Membre)
- Proiecte soft integrate finanțate prin POCU (proiectele de infrastructură vor fi finanțate prin PNDR pentru zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori, respectiv POR pentru orașe cu peste 20.000 locuitori):
- Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educația timpurie/ învățământ primar și secundar și reducerea părăsirii timpurii a școlii prin acordarea unor pachete integrate, (ex. costuri de transport și masă, materiale educaționale, accesul la servicii medicale și sociale, măsuri de prevenție, măsuri de acompaniere, adaptate nevoilor și specificului comunității etc.)
- Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii, precum și pentru participarea la programe de ucenicie și stagii a persoanelor din cadrul

comunităților marginalizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere și alte tipuri de intervenții identificate ca fiind necesare

- Furnizarea de servicii integrate pentru copii, tineri, adulți/ părinți etc (ex. măsuri active de ocupare, formare profesională, de inserție socio-profesională, servicii sociale/ medicale, consiliere psihologică etc.) prin intermediul centrelor multi-funcționale/ punctelor unice de acces la servicii/one-stop shop sau/si prin implicarea specialiștilor de la nivelul rețelei teritoriale a SPO sau a celor de la nivelul serviciilor publice de asistență socială
- Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont propriu, în vederea creării de noi locuri de muncă, prin acordarea de micro-granturi, precum și a serviciilor de consiliere/ consultanță formare profesională antreprenorială și alte forme de sprijin (de exemplu, mentorat) atât în faza de înființare a afacerii, cât și post înființare. Sprijinirea ocupării persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, în cadrul întreprinderilor sociale de inserție

Sprijinirea dezvoltării/ furnizării de servicii sociale/ furnizarea de servicii în cadrul centrelor comunitare integrate medico-sociale. O atenție importantă va fi acordată încurajării abordărilor inovative în furnizarea acestor servicii, cum ar fi:

- vouchere pentru beneficiarii de servicii sociale/beneficii de asistență socială o furnizarea serviciilor sociale prin promovarea utilizării forței de muncă de la nivelul comunității (inclusiv scheme de ucenicie)

- furnizarea de servicii de către echipe mobile multifuncționale –
 - experimentarea unor noi relații de tip contractual între autoritățile locale și/ sau furnizorii privați de servicii sociale și partenerii comunitari
 - pachet minim social de servicii destinat prevenirii separării copilului de familia sa
- Campanii de informare și conștientizare/ acțiuni specifice în domeniul combaterii discriminării, precum și pentru implicarea activă/ voluntariatul membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea

4. Programul Operational Capacitate Administrativa (PO DCA)

POCA va promova crearea unei administrații publice moderne, capabilă să faciliteze dezvoltarea socio-economică, prin intermediul unor servicii publice competitive, investiții și reglementări de calitate, contribuind astfel la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020. Pentru a putea îndeplini acest rol, administrația publică are nevoie de resurse umane competente și bine gestionate, un management eficient și transparent al utilizării resurselor, o structură instituțional-administrativă adecvată, precum și de proceduri clare, simple și predictibile de funcționare. O astfel de administrație trebuie să fie capabilă să ofere decidenților politici instrumentele necesare fundamentării și implementării unor politici publice în interesul cetățenilor. Optimizarea administrației este o condiție importantă pentru punerea în aplicare a oricărei schimbări structurale către o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

POCA 2014-2020 se adresează tuturor celor 8 regiuni de dezvoltare ale României. În cadrul Programului vor putea obține finanțare următoarele tipuri de beneficiari: autorități și instituții publice centrale, autorități administrative autonome, ONG-uri, parteneri sociali, instituțiile de învățământ superior acreditate și de cercetare, Academia Română, autorități și instituții publice locale de la nivelul județelor și municipiilor, autorități și instituții publice locale beneficiare ITI, instituțiile din sistemul judiciar.

Alocarea financiară a programului din Fondul Social European pentru perioada 2014-2020 este de 553,19 milioane de euro.

Bugetul POCA 2014-2020 este structurat pe 3 axe prioritare, după cum urmează:

- Administrație publică și sistem judiciar eficiente, cu o alocare financiară de 326,38 de milioane de euro (59%);
- Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente, cu o alocare financiară de 187,69 de milioane de euro FSE (33,93%);
- Asistență tehnică, cu o alocare financiară de 39,11 de milioane de euro (7,07%).

Axa prioritară 1 - Administrație publică și sistem judiciar eficiente

Obiectivul specific 1.1 - Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP

Exemple de acțiuni:

- Planificarea strategică și bugetarea pe programe la nivel central
- Dezvoltarea de sisteme și instrumente de management
- Îmbunătățirea politicilor publice și creșterea calității reglementărilor
- Simplificarea procedurilor administrative și reducerea birocrăției pentru cetățeni și mediul de afaceri prin simplificarea poverii administrative ce afectează mediul de afaceri și simplificarea procedurilor administrative pentru cetățeni
- Măsuri pentru susținerea ONG-urilor și a partenerilor sociali
- Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)

Obiectivul Specific 1.2 - Dezvoltarea și implementarea de politici și instrumente unitare și moderne de management al resurselor umane;

Exemple de acțiuni:

- Cadru legal și instituțional privind managementul resurselor umane
- Instrumente moderne de management al resurselor umane pentru creșterea profesionalismului și a atractivității administrației publice

Obiectivul Specific 1.3 - Dezvoltarea și implementarea de sisteme standard și instrumente moderne și eficiente de management la nivelul instituțiilor din sistemului judiciar

Exemple de acțiuni:

- Sistem de management strategic și operațional, integrat, prin care să fie asigurate deciziile cheie ce privesc administrarea justiției

- Capacitate instituțională consolidată la nivelul sistemului judiciar pentru creșterea performanței instituționale, inclusiv pentru continuarea punerii în aplicare a noilor coduri

Obiectivul Specific 1.4 - Creșterea transparenței și responsabilității sistemului de achiziții publice în vederea aplicării unitare a normelor și procedurilor de achiziții publice și reducerea neregulilor în acest domeniu

Exemple de acțiuni:

- Măsuri care urmăresc să îmbunătățească cadrul legal și instituțional în domeniul achizițiilor publice –
- Sprijin pentru măsuri care să vizeze îmbunătățirea pregătirii și managementului procedurilor de achiziții publice, și asigurarea executării corecte a contractelor
- Dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului din autoritățile și instituțiile publice (inclusiv decidenți politici)

Axa prioritară 2 - Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Obiectivele specifice ale axei prioritare 2 vor sprijini susținerea unui management performant la nivelul autorităților și instituțiilor publice locale, creșterea transparenței, eticii și integrității la nivelul autorităților și instituțiilor publice, precum și îmbunătățirea accesului și a calității serviciilor furnizate de

sistemul judiciar, inclusiv prin asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul acestuia.

Obiectivul Specific 2.1 - Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP

Exemple de acțiuni:

- Planificare strategică și financiară
- Sprijinirea introducerii de instrumente, procese de management la nivel local
- Măsuri pentru susținerea organizațiilor non-guvernamentale și a partenerilor sociali
- Dezvoltarea abilităților personalului din autoritățile și instituțiile publice locale (inclusiv a factorilor de decizie la nivel politic)

Obiectivul Specific 2.2 - Creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul autorităților și instituțiilor publice

Exemple de acțiuni:

- Măsuri de creștere a transparenței în administrația publică
- Mecanisme administrative (audit, control, control managerial intern)
- Capacitatea administrativă de a preveni și a reduce corupția
- Educație anticorupție

Obiectivul Specific 2.3 - Asigurarea unei transparențe și integrități sporite la nivelul sistemului judiciar în vederea îmbunătățirii accesului și a calității serviciilor furnizate la nivelul acestuia.

Exemple de acțiuni:

- Consolidarea planurilor de formare a personalului din sistemul judiciar raportat la noul cadru legislativ și evoluția practicii judiciare.
- Elaborarea de materiale suport pentru formare precum ghiduri, manuale, instrumente IT (e-learning, sisteme audio-video, aplicații mobile etc.) etc.;
- Organizarea de conferințe, seminarii, stagii de formare și specializare pentru formarea profesională a personalului de la nivelul sistemului judiciar și a practicienilor dreptului
- Dezvoltarea și aplicarea de politici îmbunătățite de acordare a asistenței juridice, de evaluare a calității și monitorizare a asistenței.
- Organizarea de campanii de informare, educație juridică și conștientizare
- Dezvoltarea și diversificarea paletei de servicii de consiliere și asistență juridică adecvate nevoilor cetățeanului
- Promovarea și consolidarea metodelor alternative de soluționare a litigiilor prin derularea de campanii de informare a justițiabililor și magistraților, acțiuni de formare a practicienilor;
- Îmbunătățirea activității de executare a hotărârilor judecătorești
- Dezvoltarea sistemelor informatice necesare asigurării unui grad sporit de transparență și accesibilitate a serviciilor furnizate de sistemul judiciar

5. Programul Operational Infrastructura Mare

Programul Operational Infrastructura Mare (POIM) a fost elaborat pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare ale României identificate în Acordul de Parteneriat 2014-2020 și în acord cu Cadrul Strategic Comun și Documentul de Poziție al serviciilor Comisiei Europene. Strategia POIM este orientată spre obiectivele Strategiei Europa 2020, în corelare cu Programul Național pentru Reformă și cu Recomandările Specifice de Țară, concentrându-se asupra creșterii durabile prin promovarea unei economii bazate pe consum redus de carbon prin măsuri de eficiență energetică și promovare a energiei verzi, precum și prin promovarea unor moduri de transport prietenoase cu mediul și o utilizare mai eficientă a resurselor.

Prioritățile de finanțare stabilite prin POIM contribuie la realizarea obiectivului general al Acordului de Parteneriat prin abordarea directă a două dintre cele cinci provocări de dezvoltare identificate la nivel național: Infrastructura și Resursele.

POIM finanțează activități din patru sectoare: infrastructura de transport, protecția mediului, managementul riscurilor și adaptarea la schimbările climatice, energie și eficiență energetică, contribuind la Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

POIM beneficiază de o alocare financiară de cca. 11,8 mld. Euro, din care:

- 6,94 mld. Euro Fond de Coeziune
- 2,48 mld. Euro Fond European de Dezvoltare Regională
- 2,46 mld. Euro Cofinantare

Axa Prioritară 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric

Suma alocată - 425.531.915,00 Euro

Obiective specifice

4.1 Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate Acțiuni:

- Continuarea elaborării planurilor de management/seturilor de măsuri de conservare / planurilor de acțiune pentru ariile naturale protejate (inclusiv cele situate în mediul marin) și pentru speciile de interes comunitar neacoperite de proiectele anterioare, cu accent pe:
- Elaborarea studiilor pentru monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară;
- Inventarierea speciilor sălbatice de interes comunitar în vederea determinării măsurilor pentru menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, fie la nivel național, fie la nivel de sit;
- Alte activități necesare specifice elaborării planurilor de management.
- Implementarea planurilor de management / seturilor de măsuri de conservare/ planurilor de acțiune pentru ariile naturale protejate și pentru speciile de interes comunitar aprobate (inclusiv cele situate în mediul marin), în special:

- Măsuri pentru menținerea și îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară, inclusiv reconstrucția ecologică a ecosistemelor de pe suprafața ariilor naturale protejate, inclusiv a siturilor Natura 2000;
- Monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară;
- Reducerea efectelor presiunilor hidromorfologice la nivelul cursurilor de apă în vederea protecției biodiversității (pasaje de trecere a ihtiofaunei pentru lucrările de barare transversală a cursului de apă, restaurarea zonelor umede, restaurarea albiei și a reliefului din lunca inundabilă a corpurilor de apă, etc);
- Crearea și menținerea coridoarelor ecologice, crearea și menținerea coridoarelor de migrație a speciilor, conservarea conectivității și funcționalității ecologice, menținerea și/sau îmbunătățirea conectivității pentru rețeaua de arii protejate, inclusiv a rețelei Natura 2000;
- Alte tipuri de măsuri similare, conform planurilor de management.
- Menținerea și refacerea ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate (împăduriri, coridoare ecologice etc.), situate în afara ariilor naturale protejate, în acord cu obiectivele europene în domeniu, inclusiv în mediul marin;
- Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor (monitorizarea și evaluarea speciilor și habitatelor,

cunoașterea factorilor de presiune exercitați asupra biodiversității, inclus a speciilor invazive etc.)

Potențiali beneficiari

- MMAP/ANPM/GNM/APM/ANAR/ANAP/
- Institute de cercetare
- Universități
- ONG-uri
- Custozii/Administratorii ai ariilor naturale protejate
- Autorități ale administrației publice centrale/locale
- Alte structuri în coordonarea /subordonarea autorităților centrale / locale

4.3 Reducerea suprafețelor poluate istoric

Acțiuni

- Măsuri de decontaminare și ecologizare a siturilor poluate istoric, inclusiv refacerea ecosistemelor naturale și asigurarea calității solului în vederea protejării sănătății umane

Potențiali beneficiari

- Autorități publice / alte organisme publice, inclusiv structuri subordonate acestora, pentru situri contaminate istoric aflate în proprietate sau puse la dispoziția acestora de către proprietar în vederea implementării proiectului

Axa Prioritară 6 - Promovarea energiei curate și eficienței energetice în vederea susținerii unei economii cu emisii scăzute de carbon

Suma alocată - 197.329.787,00 Euro

Obiective specifice

6.1 Creșterea producției de energie din resurse regenerabile mai puțin exploatare (biomasă, biogaz, geotermal)

Acțiuni

- Realizarea și/sau modernizarea capacităților de producție a energiei electrice și/sau termice din biomasă și biogaz:
- Realizarea și modernizarea capacităților de producție a energiei termice pe bază de energie geotermale

Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice, în scopul preluării energiei produse din resurse regenerabile în condiții de siguranță a funcționării SEN

Potențiali beneficiari

- Unități administrativ teritoriale în raza cărora există potențial de utilizare a resurselor de energie regenerabile de tip geotermal sau biomasă/biogaz
- Societăți comerciale care au ca activitate producerea de energie în scopul comercializării.

VIII. Portofoliu de proiecte pentru perioada 2021-2027

Portofoliul de proiecte este proiectat pentru o perioadă de 7 de ani.

Prioritizarea proiectelor este în sarcina Consiliului Local și va ține cont de:

- Nevoile reale ale comunității locale
- Personalul responsabil de toate fazele pregătirii și implementării proiectului (Studii de Fezabilitate, identificarea surselor locale, pregătirea cererii de finanțare, implementarea proiectului, evaluarea impactului proiectului asupra comunității locale)
- Strategia de dezvoltare economico-socială durabilă a municipiului și să contribuie la obiectivul general al acesteia
- Resursele disponibile.

1. Educație		
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte	
OP 1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de educație	Proiect 1	Dotarea unităților de învățământ (mobiliu nou Săli de clasă, aviziere);
	Proiect 2	Dotarea cu echipamente IT a unităților de învățământ;
	Proiect 3	Amenajarea unor spații de joacă la Grădinițe;

	Proiect 4	Înființarea/ amenajarea unei baze sportive;
	Proiect 5	Înființare grădiniță cu program normal
	Proiect 6	Amenajarea curților și împrejmuiți la grădinițe, școli și parcuri;
	Proiect 7	Achiziționarea periodică de materiale didactice pentru desfășurarea activităților educaționale;
	Proiect 8	Deșfășurarea în mod sistematic a unor programe privind formarea comportamentului și a deprinderilor față de mediu în grădinițe și școli;

2. Cultură și artă	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 2 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de cultură	Proiect 1 Dotarea căminului cultural cu mobilier și echipamente;
	Proiect 2 Înființarea și îmbogățirea fondului de carte al bibliotecii comunale;
	Proiect 3 Dotarea bibliotecii comunale cu mobilier și echipamente;
	Proiect 4 Înființarea unui punct de informare în cadrul căminului cultural Brăeștii;
	Proiect 5 Amenajare curți și împrejurimi la căminele culturale;

3. Sănătate/ Servicii medicale	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 3 Îmbunătățirea calității serviciilor medicale	Proiect 1 Înfiiințarea de cabinete medicale în satele unde nu există;
	Proiect 2 Studiu în vederea stabilirii calității apelor de la sursele de apă subterane și de suprafață de pe teritoriul comunei;
	Proiect 3 Înfiiințare clinică medicală și cabinet medical școlar

4. Asistență socială	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 4 Îmbunătățirea și dezvoltarea serviciilor de asistență socială	Proiect 1 Furnizarea de servicii de consiliere psihologică pentru copiii abandonati/lăsați în grija altor persoane din cadrul ori din afara familiei;

	Proiect 2 Înfiiințarea unui post de psiholog și angajarea de personal specializat în vederea consilierii persoanelor cu probleme (mame singure-familii monoparentale; persoane care consumă alcool și alte persoane aflate în dificultate);
	Proiect 3 Înfiiințarea de posturi de asistent social;
	Proiect 4 Organizarea de campanii de conștientizare a populației cu privire la necesitatea serviciilor de asistență socială;

5. Ordine și siguranță publică	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 5 Îmbunătățirea domeniului de ordine și siguranță publică	Proiect 1 Organizarea și desfășurarea de campanii de educație a populației în spiritul respectării legii
	Proiect 2 Dotare cu camere de supraveghere în toate satele comunei

6. Condiții de locuit	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 6 Îmbunătățirea condițiilor de locuit	Proiect 1 Acțiune educativă de conștientizare a locuitorilor cu privire la exigențele condițiilor de locuit;

7. Tehnico-edilitar	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 7 Introducerea și extinderea rețelelor de utilități (apă-canal, gaz metan)	Proiect 1 Înființarea rețelei de gaz metan pentru acoperirea nevoilor energetice ale populației și instituțiilor;
	Proiect 2 Înființarea rețelei de canalizare;
	Proiect 3 Modernizarea și extinderea rețelei de furnizare a apei potabile în comuna Brăești;
	Proiect 4 Construire stații de epurare – stație locală;

8. Rețea energetică	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 8 Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică	Proiect 1 Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public;
	Proiect 2 Modernizarea iluminatului public cu led;
	Proiect 3 Introducerea rețelei de gaz metan pentru acoperirea nevoilor energetice ale populației și instituțiilor;

9. Rețeau de transport	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 9 Modernizarea infrastructurii de transport rutier	Proiect 1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere din comuna Brăești;
	Proiect 2 Reabilitarea și modernizarea drumurilor de exploatație agricolă;
	Proiect 3 Amenajarea de refugii de călători;

	Proiect 4	Modernizarea rețelelor de transport rutier (drumuri comunale): lucrări canalizare, rețele apa, asfaltare, rigole scurgere, piste bicicliști, rampe de acces persoane handicap;
	Proiect 5	Reabilitarea infrastructurii de transport pentru creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor;
	Proiect 6	Amenajare alei pietonale
	Proiect 7	Amplasare indicatoare de intrare si iesire din localitate

10.Agricultura	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 10 Sprinijirea dezvoltării agriculturii	Proiect 1 Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor ;
	Proiect 2 Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare;
	Proiect 3 Înființarea unui depozit de legume-fructe ;

11.Industrie	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 11 Sprijinirea dezvoltării activităților economice	Proiect 1 Înființarea unui târg- obor pentru comercializarea animalelor ;
	Proiect 2 Înființarea unei piețe de comercializare a produselor agroalimentare;
	Proiect 3 Înființarea unui depozit de legume-fructe ;
	Proiect 4 Sprijin pentru dezvoltarea industriei bazate pe prelucrarea resurselor agricole;
	Proiect 5 Acordarea de sprijin pentru înființarea de asociații și grupuri de producători locali în vederea amplificării producției și comercializării produselor locale;
	Proiect 6 Amenajarea unei zone industriale în vederea atragerii investitorilor

12.Comerț și alimentație publică

Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 12 Stimularea și incurajarea dezvoltării activităților de comerț	Proiect 1 Înfiiințarea unor spații comerciale de alimentație publică

13.Servicii

Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 13 Stimularea și incurajarea dezvoltării de noi servicii în comună	Proiect 1 Înfiiințare punct bancar
	Proiect 2 Înfiiințare unități reparații electrocasnice și electronice;cizmărie; croitorie
	Proiect 3 Înfiiințarea unui punct de colectare a laptelui
	Proiect 4 Punct de informare a populației cu privire la legislația europeană

14. Turism	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 14 Valorificarea potențialului turistic	Proiect 1 Modernizarea infrastructurii;
	Proiect 2 Valorificarea zonei cu potențial turistic;
	Proiect 3 Identificarea potențialilor investitori în turism/agroturism;
	Proiect 4 Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic;
	Proiect 5 Construire pensiuni agro turistice;

15. Amenajarea teritoriului	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 15 Lucrări pentru amenajarea teritoriului	Proiect 1 Amenajare spații de joacă și spațiu recreere în satul Brăești și în celelalte sate ale comunei;
	Proiect 2 Zonarea terenurilor agricole pentru adaptare la sisteme moderne de valorificare și asigurare acces;
	Proiect 3 Înființare zonă agrement ”iaz lunca”
	Proiect 4 Constituirea și actualizarea permanentă a unei baze de date privind situația teritoriului;

16. Mediu înconjurător	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 16 Organizarea managementului deșeurilor	Proiect 1 Dotarea cu infrastructura necesară pentru colectarea selectivă a deșeurilor – achiziționare pubele;
	Proiect 2 Crearea infrastructurii locale de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide;
	Proiect 3 Înființarea unui Centru de colectare/ procesare primară a deșeurilor plastice;

17. Spații verzi	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 17 Amenajare spații verzi	Proiect 1 Înființarea și amenajarea zonelor de agrement și de picnic în apropierea
	Proiect 2 Amenajare spații verzi la școli, grădinițe, cămine culturale;
	Proiect 3 Amenajare parc;
	Proiect 4 Realizarea unor spații verzi;

18. Administrație publică		
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte	
OP 18 Infrastructura	Proiect 1	Reabilitare / modernizare si dotare sediu primarie
	Proiect 2	Dotarea cu echipamente IT – hardware, software, licențe;
	Proiect 3	Dotarea cu echipamente pentru protecție civilă:
	Proiect 4	Achiziționarea de stigătoare pentru incendii;
	Proiect 5	Achiziționare sisteme și programe informatice pentru compartimente;
	Proiect 6	Actualizarea strategie de dezvoltare a comunei
	Proiect 7	Wi-fi gratuit
	Proiect 8	Achiziționare pompă ape uzate
	Proiect 9	Introducere sistem de supragerare video în comună
	Proiect 10	Finalizare P.U.G.
	Proiect 11	Achiziționare remorcă pentru tractor

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	Proiect 12	Achiziționare buldoexcavator, tractor cu remorcă și tocător vegetație;
	Proiect 13	Înființarea unui sistem de plată a facturilor (Pay Point);
	Proiect 14	Achiziționarea de servicii publicitare pentru promovarea obiectivelor din comună;
	Proiect 15	Achiziționare sistem de alarmare;
	Proiect 16	Programe de constituire si dezvoltare a bazei de utilaje și echipamente pentru intervenții în cazuri de forță majoră – identificarea surselor potențiale de finanțare
	Proiect 17	Arhivarea documentelor
	Proiect 18	Înființare puncte de distribuție a semnalului telefonic

20. Resurse umane	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 20 Dezvoltarea resurselor umane	Proiect 1 Organizare/participare la programe de formare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigențele pentru executarea sarcinilor de serviciu

21. Parteneriate publice - private	
Obiectiv prioritar	Propuneri de proiecte
OP 21 Dezvoltarea de parteneriate publice-private	Proiect 1 Identificarea potențialilor investitori și construirea de parteneriate public private pentru dezvoltarea comunității
	Proiect 2 Elaborarea de propuneri de proiecte pentru finanțări din fondurile destinate modernizării administrației locale

IX. Coordonare, implementare, monitorizare și evaluare

Coordonare

Coordonarea implementării Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă va fi asumată și asigurată de Consiliul Local al comunei Brăești, prin intermediul structurilor existente sau nou create, de ex: Biroul de Integrare Europeană și a funcționarilor publice specializate, desemnați în acest sens.

Responsabilitățile de coordonare a Strategiei de dezvoltare locală vizează:

- Asigurarea unui circuit informațional adecvat privind implementarea Strategiei;
- Desfășurarea unui management coerent al riscurilor ce intervin în implementarea Strategiei;
- Asigurarea resurselor tehnice și administrative necesare bunei implementări a Strategiei;
- Coordonarea și gestionarea personalului/ echipei responsabile de activitățile care conduc la implementarea Strategiei;
- Asigurarea unui management eficient și corect în implementarea strategiei, inclusiv a gestionării financiare corecte a fondurilor alocate implementării acțiunilor asumate;
- Asigurarea atingerii indicatorilor de progres, impact și rezultat a obiectivelor, direcțiilor și acțiunilor de dezvoltare;

- Monitorizarea stadiului de implementare a Strategiei și stabilirea eventualelor revizuri periodice; Raportarea activităților de implementare și de revizuire periodică.

10.2 Implementare

Implementarea Strategiei de dezvoltare locală este un proces complex care, pe lângă oferirea unor direcții de dezvoltare în cadrul documentului strategic, presupune și o implementare eficientă a măsurilor și acțiunilor propuse.

Implementarea cu succes a prezentei Strategii presupune parcurgerea următoarelor etape:

- Supunerea Strategiei de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă a comunei Brăești, pentru perioada 2021 - 2027, în vederea avizării Consiliului Local, în ședință publică. Astfel documentul devine oficial iar prioritățile prevăzute de acesta vor deveni prioritățile comunității locale.
- Strategia de dezvoltare va fi adusă la cunoștință tuturor instituțiilor publice, organizațiilor și a reprezentanților mediului de afaceri local.
- Punerea în aplicare a Strategiei pentru care se propune o serie de instrumente de implementare care să faciliteze atingerea viziunii și obiectivelor de dezvoltare ale Strategiei.

Planul de acțiuni este o prezentare structurată a tuturor acțiunilor și proiectelor propuse de prezenta Strategie.

Dezvoltarea socio-economică a comunei presupune implicarea și colaborarea tuturor componentelor sferei sociale și economice locale, fie că e vorba de instituții ale statului, fie că vorbim de unități economice sau chiar de locuitorii comunei.

Se vor dezvolta parteneriate cu alte instituții sau organizații care să-și aducă contribuția la implementarea Strategiei - care va deveni un document de lucru nu

numai pentru Consiliul Local ci și pentru entitățile cuprinse în parteneriat. Atribuțiile și responsabilitățile partenerului referitor la implementarea activităților prevăzute vor fi stabilite cu precizie încă de la începutul colaborării. Asumarea responsabilităților de implementare, de către Consiliul local Brăești.

10.3 Monitorizarea și evaluarea implementării

Monitorizarea și evaluarea sunt procese corelate și interdependente.

Monitorizarea este procesul de colectare periodică și analiză a informației cu scopul de a fundamenta procesul de luare a deciziei de către cei abilitați, asigurând transparența în luarea deciziei și furnizând o bază pentru viitoarele acțiuni de evaluare. În elaborarea evaluărilor este necesară utilizarea informațiilor relevante colectate în urma activității de monitorizare.

Monitorizarea implementării strategiei este în principiu o practică formală puțin cunoscută și asumată în mediul instituțional public. Aceasta presupune resurse considerabile alocate (sisteme de colectare, prelucrare și raportare) și o pregătire specifică (definirea indicatorilor cantitativi și calitativi, corelat cu potențialele surse de colectare/ producere a acestora).

Monitorizarea implementării strategiei are ca scop realizarea obiectivelor stabilite în contextul acțiunilor propuse, a resurselor umane, materiale și financiare alocate, respectarea graficelor de timp, a parteneriatelor încheiate, managementul riscurilor, etc.

Pentru o implementare cu succes se impune un management coerent al riscurilor care pot apărea pe parcursul implementării, fie că vorbim de situații de criză sau situații de forță majoră, reacții negative sau neașteptate din partea

participanților la strategie sau proiect, etc. Monitorizarea implementării trebuie să includă un plan de revizuire bine pus la punct, prin care să se asigure cele mai eficiente și raționale soluții de remediere care să restabilească cursul inițial de implementare a Strategiei și, astfel, să se asigure realizarea impactului așteptat.

Pentru a putea monitoriza implementarea Strategiei și pentru a-i putea analiza performanța în raport cu scopurile stabilite se va utiliza următorul set de indicatori:

- *Indicatori administrativi* prin care se va monitoriza capacitatea de planificare, de a respecta termenele, capacitatea de a utiliza resursele disponibile pentru atingerea obiectivelor;
- *Indicatori de performanță* care vor ajuta la evaluarea impactului real al Strategiei la nivel economic, politic, social, etc. Pe baza acestor indicatori se va putea măsura atingerea rezultatelor implementării.

În funcție de obiectivele strategiei, indicatorii de performanță se pot referi la:

- Gradul de sărăcie;
- Calitatea aerului și a apei;
- Creșterea și diversificarea forței de muncă ;
- Creșterea veniturilor;
- Cuantumul investițiilor directe straine ;
- Transparența administrației publice locale;
- Gradul de satisfacție și de încredere față de administrația publică locală exprimată de locuitori și alți actori locali importanți .

Exemple de indicatori de monitorizare și evaluare:

- Cuantumul veniturilor pe gospodărie;
- Rata de ocupare a forței de munca active;
- Rata șomajului;
- Drumuri modernizate (%);
- Gradul de conectare la sistemul public de canalizare;
- Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a apei potabile;
- Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a gazului natural;
- Suprafața spațiilor verzi intravilane pe cap de locuitor ;
- Rata de creștere / descreștere a numărului de întreprinderi;
- Rata de creștere/ descreștere a capacității de cazare turistică existentă.

Strategia va fi monitorizată și prin intermediul unor rapoarte semestriale/anuale întocmite de către compartimentul responsabil din cadrul primăriei.

Strategia va fi evaluată anual prin intermediul:

- rapoartelor de monitorizare;
- raport privind gradul de atingere a indicatorilor stabiliți;
- organizarea de întâlniri anuale, la care va participa personalul, partenerii, reprezentanți ai beneficiarilor și ai comunității, unde vor fi comunicate și evaluate rezultatele implementării Planului de Acțiune.

Evaluarea se va efectua în trei etape:

I. Evaluarea inițială (înaintea începerii acțiunii) prin care se evaluează impactul potențial al acțiunii și corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunității proiectului/acțiunii.

II. Evaluarea intermediară a acțiunii care se efectuează la jumătatea perioadei de implementare, analizând cursul corect al acțiunii și rezultatele intermediare.

III. Evaluarea finală (după finalizarea proiectului), prin care se va analiza dacă au fost atinse rezultatele prevăzute de proiect.

Evaluarea va fi realizată de către aceeași echipă care realizează și activitatea de monitorizare a Strategiei, din cadrul compartimentului responsabil.

Activitatea de evaluare se concretizează într-un raport de evaluare care va conține situația indicatorilor de evaluare. În funcție de aceste rapoarte, se vor lua deciziile privind eventuale modificări sau actualizări ale prevederilor Strategiei.

INDICATORI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

1.Educație		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de educație	1	Școli dotate
	2	Echipamente IT achiziționate și instalate în școli
	3	Teren de sport amenajat
	4	Spații de joacă amenajate la grădinițe
	5	Baze sportive înființate/ amenajate
	6	Teren suprafață sintetică amenajat
	7	Grădiniță înființată
	8	Curți și împrejurimi amenajate la școlile, grădinițele și parcurile din comună
	9	Înființare creșă
	10	Materiale didactice achiziționate și utilizate în școli
	11	Număr programe organizate și desfășurate în școli
	12	Cresă înființată

2.Cultură și artă		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 2 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de cultură	1	Mobilier și echipamente achiziționate pentru dotarea căminului cultural
	2	Fondul de carte al bibliotecii comunale îmbogățit
	3	Bibliotecă comunală dotată cu mobilier și echipamente
	4	Punct de informare înființat în căminul cultural
	5	Curți și împrejurimi amenajate la căminele culturale

3.Sănătate -servicii medicale		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 3 Îmbunătățirea calității serviciilor medicale	1	Studiu realizat
	2	Clinică înființată și cabinet școlar

4.Asistență socială

Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 4 Îmbunătățirea și dezvoltarea serviciilor de asistență socială	1	Servicii de consiliere psihologică furnizate
	2	Post de psiholog înființat
	3	Număr posturi de asistent social înființate
	4	Număr campanii de conștientizare organizate

5.Ordine și siguranță publică

Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 5 Îmbunătățirea domeniului de ordine și siguranță publică	1	Număr campanii desfășurate pentru educarea populației
	2	Nr. camere supraghere

6. Condiții de locuit

Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 6 Îmbunătățirea condițiilor de locuit	1	Număr acțiuni educative organizate și desfășurate pentru conștientizarea locuitorilor

7.Tehnico - edilitar		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 7 Introducerea și extinderea rețelelor de utilități (apă-canal, gaz metan)	1	Rețea de gaz metan înființată
	2	Număr gospodării racordate la rețeaua de gaz
	3	Km rețea de canalizare înființată
	4	Număr gospodării racordate la rețeaua de canalizare
	5	Km rețea de apă extinsă
	6	Km rețea de apă modernizată
	7	Număr gospodării racordate la rețeaua de alimentare cu apă
	8	Număr stații de epurare construite

8. Rețea energetică		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 8 Extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică	1	Km rețea de iluminat public modernizată
	2	Km rețea de iluminat public extinsă
	3	Km rețea iluminat public cu led
	4	Rețea de gaz metan introdusă
	5	Km rețea de gaz metan
	6	Număr gospodării racordate la rețeaua de gaz metan

9. Rețea de transport		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 9 Modernizarea infrastructurii de transport rutier	1	Km drumuri comunale și sătești reabilitate
	2	Km drumuri comunale și sătești modernizate
	3	Km drumuri de exploatație agricolă și modernizate
	4	Km drumuri de exploatație agricolă și reabilitate
	5	Număr refugii de călători amenajate
	6	Km drumuri modernizate: lucrări canalizare, rețele apa, asfaltare, rigole scurgere, piste bicicliști, rampe de acces persoane handicap
	7	Amplasare indicatoare de intrare și ieșire din localitate
	8	Km troturar și alei pietonale

10. Agricultură		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 10 Sprinijirea dezvoltării agriculturii	1	Târg – obor înființat
	2	Piață de comercializare a produselor agroalimentare înființată
	3	Depozit de legume-fructe înființat

11.Industrie		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 11 Sprijinirea dezvoltării activităților economice	1	Târg – obor înființat
	2	Piață de comercializare a produselor agroalimentare înființată
	3	Depozit de legume-fructe înființat
	4	Firme prelucrătoare de material lemnos înființate
	5	Firme de prelucrare a resurselor agricole înființată
	6	Număr asociații și grupuri de producători locali înființate
	7	Zonă industrială amenajată

12.Comerț și alimentație publică		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 12 Stimularea și incurajarea dezvoltării activităților de comerț	1	Spații comerciale de alimentație publică înființate

13.Servicii		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 13 Stimularea și încurajarea dezvoltării de noi servicii în comună	1	Punct bancar înființat
	2	Unitate reparații electrocasnice și electronice, cizmărie, croitorie înființate
	3	Punct de colectare a laptelui înființat
	4	Punct de informare a populației înființat

14.Turism		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 14 Valorificarea potențialului turistic	1	Infrastructură modernizată
	2	Zone cu potențial turistic valorificate
	3	Investitori în turism/ agroturism identificați
	4	Zone de agrement și de picnic în apropierea

15.Amenajarea teritoriului

Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 15 Lucrări pentru amenajarea teritoriului	1	Zonarea terenurilor agricole realizată
	2	Bază de date privind situația teritoriului constituită și actualizată
	3	Zonă agrement "iaz lunca" amenajată

16.Managementul integrat al deșeurilor

Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 16 Organizarea managementului deșeurilor	1	Număr pubele achiziționate pentru locuitorii comunei Infrastructura locala de colectare și depozitare intermediară a deșeurilor solide creată
	2	Centru de colectare/ procesare primară a deșeurilor plastice înființat

17.Spații verzi		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 17 Amenajare spații verzi	1	Număr spații verzi amenajate la școli, grădinițe, cămin cultural
	2	Parc amenajat
	3	Număr spații verzi amenajate

18.Administrație publică		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 18 Infrastructura	1	Sediul primăriei reabilitat, modernizat și dotat corespunzător
	2	Număr echipamente IT achiziționate - hardware, software, licențe
	3	Echipamente pentru protecție civilă achiziționate
	4	Număr stingătoare achiziționate
	5	Număr sisteme și programe informatice pentru compartimente achiziționate
	6	Strategie de dezvoltare locală actualizată
	7	Achiziționat buldoexcavator, tractor cu remorcă și tocător vegetație

Comuna Brăești, Județul Botoșani
Strategia de Dezvoltare Economico-Socială Durabilă 2021-2027

	8	Sistem de plată a facturilor (Pay Point) înființat
	9	Servicii publicitare achiziționate
	10	Sistem de alarmare achiziționat
	11	Arhivarea documentelor
	12	Înființare puncte de distribuție a semnalului telefonic
	13	Sistem de supraveghere video achiziționat
	14	Wi-fi gratuit

20. Resurse umane		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 20 Dezvoltarea resurselor umane	1	Număr cursuri de formare profesională a personalului din administrația publică
	2	Număr persoane participante la cursuri de formare profesională

21.Parteneriate publice-private		
Obiectiv prioritar	Indicatori	
OP 21 Dezvoltarea de parteneriate publice-private	1	Număr parteneriate public-private/contracte încheiate/contractate
	2	Număr proiecte pentru finanțare internă/externă, elaborate
	3	Număr proiecte pentru finanțare internă/externă depuse

Se recomandă ca, la perioade mai mari de timp (5-7 ani) sau în cazul unor schimbări socio-economice sau administrative majore să se efectueze revizuiuri ale strategiei.

Impactul strategiei va fi evaluat din punctul de vedere al capacității de a răspunde problemelor comunei și de a crea structuri pentru implicarea comunității locale în procesele de dezvoltare.

Pentru asigurarea impactului durabil al strategiei, se va asigura consultarea și implicarea continuă a comunității locale în planurile și prioritățile de dezvoltare viitoare.